

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

LIBRARY OF THE
Leland Stanford Junior University

NOT TO BE TAKEN OUT OF THE LIBRARY

5.1J

644

885.1

JB644

ANDOCIDIS
O R A T I O N E S

EDIDIT

FRIDERICUS BLASS.

EDITIO ALTERA CORRECTIOR.

LIPSIAE,
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCLXXX.

(12)

885.1

JB 644

A.25686

MAY 3 1898

PRAEFATIO.

Andocidis codices eosdem fere atque Antiphontis habemus, praeterquam quod Oxoniensis N ope in hoc oratore destituti sumus. Quos ut omnes ex uno exemplari derivatos esse e lacunis corruptelisque multis, quas omnes communes habent, certissimum est, ita nihil dubium quin antiquum illud exemplar in codice Crippsiano A magis fideliter expressum, in ceteris multimodis corruptum intueamur. Contulit autem I. Bekkerus praeter Crippsianum tres Andocidis libros: Laurentianum B, qui plerumque cum illo consentiens aliquanto tamen deterior est, Marcianum L et Vratislaviensem Z, quos cum et corruptissimos esse et eadem omnia plerumque exhibere videret, Marcianum post orationem primam missum fecit. Ambrosianum autem P et Burnesianum M paucis locis Bekkerus inspexit, neque hercle ex codicis M integra collatione, quae apud Dobsonum exstat, quicquam magnopere lucrati sumus.*) Contra quod Crippsianum idem Dobsonus iterum excussit, id quidem non sine aliquo fructu factum est. Quod nequaquam de mea ipsius opera dixerim: nam et ipse cum Londinii essem, Crippsiani eos locos quibus correctus esse videba-

---

*) Codicem Z ex M descriptum esse comprobare student Thalheim (in Fleckeiseni Annal. vol. CXV, p. 673) et Reutzel (Exercit. crit. in Antiphontis or. [diss. Giss. 1879] p. 10).

tur inspexi, multaque primus enotavi, quae vellem equidem utiliora fuissent. Sed cum semper fere eadem manus, alia paucis tantum locis (I, 3. 5) correxerit, res haud perinde est in Andocide atque in Antiphonte et Dinarcho. Ille suo archetypo collato correctus est, hi et ad archetypum et ab alio ad alium codicem: itaque quae ex illo sublata sunt, plerumque mera *σφάλματα* fuerunt, quae ex his, non item. Ea autem manus quae duos hos Isaeum quoque pertractavit, ita tamen ut eius verba semper fere emendaret, paene numquam corrumpere; reliquos oratores quorum opera in eo codice insunt non attigit. — Haud scio an aliquem usum praestiturus sit codex Q Ambrosianus, qui habet Andocidis orationes III et IV; in Isaeo, cuius itidem habet duas orationes, minime spernendus est. Sed ad Andocidem eum neque Bekkerus neque alius quisquam adhuc contulit. — Codicis instar est exemplar quoddam editionis Aldinae, quod in bibliotheca Hamburgensi nunc asservatur: in eius margine vir quidam doctus varias lectiones ex aliquo codice, qui nobis non praesto est, adscripsit. De eis diligentissime egit Aem. Rosenberg in *Fleckeiseni Annalibus*, vol. CIX (1874), p. 338 sqq. Eaedem fere in Leydensi exemplari Aldinae exstant, unde protulit Sluiterus. Non sunt magni pretii. — Ego Crippsiani lectiones e Bekkeri Dobsonique (A^d) apparatu, adiectis quas ipse enotatas habebam, integras in hanc editionem transtuli; ceterorum codicum consensum nunquam neglexi; reliquam autem lectionum farraginem magnam partem abieci. Qua in re id tantum vereor, ne cui iusto plura retinuisse videar; sed in hanc partem peccare malui.

Editionem Andocidis principem Aldus Manutius confecit, libro usus deterioribus nostris simili, sed qui praeter corruptelas proprias plurimas interdum veriore etiam lectionem praeberet.*) Aldum secutus Henr. Stephanus suapte coniectura non pauca emendavit; Reiskius deinde (R.), quamvis ne ille quidem ullis librorum manuscriptorum adiumentis usus, et sustulit ipse menda quaedam et adnotationes aspersit bonae frugis plenissimas, ita ut eorum quae Bekkerus e codicibus nova introduxit permagnam partem coniectura ab illo iam inventa fuisse videamus. Postquam I. Bekkerus pro vulgata illa novam ex codicibus optimis recensionem proposuit, primus Dobsonus inter ceteros oratores Atticos Andocidem quoque edidit, quae editio quamvis sit propter copias lectionum adnotationumque Dobrei, Reiskii, aliorum virorum doctorum appositae utilissima, nova tamen et ex coniectura vel ipsius editoris vel alius cuiusquam profecta haud sane continet. Car. quoque Schillerus (Schi.), qui post Sluiteri lectiones Andocideas denuo editas orationes quoque ipsas typis mandandas curavit, in Bekkeri plerumque lectionibus acquievit, pauca mutavit. Turicenses vero editores Baiterus et Sauppius (Turr.) magnopere rem promoverunt, cum certatim locis corruptis medelas quaererent et reperirent: quae ab altero profecta alterius adsensum non tulerunt, ea in

---

*) Exemplum praesto est or. 1, 123, ubi codices ἀποφεύξαιμι, Aldus ἀποφθέγγομαι, quod illo loco sensu omnino cassum est, vera lectio a Reiskio et Valckenaerio reperta ἀποφεύξομαι.

adnotationibus apposita magno ad emendandas orationes adiumento sunt.

Sed etiam qui non ediderint has orationes multi multa contulerunt. Nomino ex eis, quorum copiis iam Bekkerus usus est, Valckenaerium, Luzacium, Sluiterum (Sl.), quorum plurimas coniecturas nunc in orationibus ipsis legimus. Quos secutus est non minore successu quem coniectorem felicissimum Sauppius praedicat Dobreus Britannus, et apud nos Ad. Emperius. Postea autem quamvis multi viri docti in Andocide operam collocarint, tamen haud aequè multum in emendandis orationibus profectum est. Meierus et Vaterus aliis nominibus bene de Andocide meruerunt, artem criticam in eo vix sequebantur. Klotzius autem (Kl.), qui Schillerianae editionis censor exstitit (J. J. 1835 XIII p. 372), id praesertim egit ut corruptissimam quamque lectionem enixo studio defenderet; raro ut recte et prospero successu tutaretur contigit. Bergkiius in epistula ad Schillerum, quae huius editioni adiuncta legitur, locos quosdam paucos egregie sane tractavit explicavitque. Pauca sunt Cobeti, plura Hirschigii (Hi.; Philol. 1850 p. 318), sed ea nequaquam cum eis comparanda quae in Antiphonte postea idem ille praestitit. Egregie autem Kirchhoffius aliquot primae orationis locos ex inscriptionibus et illustravit et emendavit (Ann. Fleckeis. 1860 p. 238; Herm. I p. 1). Reliquos quorum scriptis maiore minoreve cum fructu usus sum iam uno in conspectu proponam. Bake Schol. hypomn. I p. 222 et V, 242. — I. Droysen, de Demophanti Patroclidis Tisameni populiscitis, diss. Berl. 1873. — H. Frohberger, Recens. dissert. Köpki, Philol. Anzeiger II p. 327,

et Coniect. in oratores Atticos, Philol. 1870 p. 630. — C. Fuhr, Animadversiones in oratores Atticos, diss. Bonn. 1877. — G. Gebauer, de praeteritionis formis ap. or. Att., Lips. 1874, et De hypotacticis et paratacticis argumenti ex contrario formis, Zwicciae 1877. — W. Helbig, Annal. Fleckeis. 1862 p. 679. — C. Fr. Hertlein, [Conjecturen z. griech. Prosaikern, Progr. Wertheim 1862, cuius mihi copia non fuit, et] Zu griech. Prosaikern, Herm. XII, p. 182. — L. Kayser, Recens. dissert. Linderi, Mus. Rh. N. S. XVI, 72. — R. Köpke (Kö.), Emendationes Andocideae, Progr. Guben 1869. — C. Gust. Linder, de rerum dispositione apud Antiphontem et Andocidem, diss. Upsal. 1859. — I. H. Lipsius (Li.), Annal. Fleckeis. 1870 p. 737; Recens. editionis meae, Philol. Anzeiger IV p. 338; Rec. diss. Droyseni, ibd. VI, 233. — S. A. Naber, Mnemos. III, 66. (Non mihi praesto fuit eiusdem diss. de or. I, Lugd. Bat. 1850). — E. Rosenberg, Annal. Fleckeis. 1874, p. 338. — H. Sauppe (S.), Symbolae ad emendandos orat. Att., Ind. lect. Gotting. 1873. — C. Scheibe, zur Erklärung des Beschlusses des Patrokleides, Zeitschr. f. Alterth. 1842 p. 201. — R. Schöll, Recens. diss. Droyseni, Jen. LZ. 1874 p. 186. — H. Usener, Mus. Rhen. N. S. XXV. (1870) p. 588. — G. M. Ydén, Andocidis or. de pace, diss. Upsalae 1872. — Grato animo profiteor A. Weidnerum (W.) olim collegam ad Andocidis quoque editionem benignam opem liberaliter tulisse, neque parvo mihi adminiculo fuisse et prudentem et benevolam censuram Andocidis mei, quam Lipsio acceptam refero.

Ipsae autem quam normam in constituenda lectione secutus sim, breviter iam exponam. Conie-

cturis audacioribus abstinere vel ob eam causam satius visum est, quod hae orationes, praesertim si Crippsianum respicias, multo minus depravatae sunt quam aut Antiphontis aut Lysiae: id quod cer- nitur vel maxime in nominibus propriis, quae fa- cillime corrumpebantur neque tamen insignem labem contraxerunt. Dialecti tamen seorsim ratio habenda est: quare cum Schillero γίγνομαι et γινώσκω, quamvis raro in libris tradita, ubique reduxi, neque toleravi in genuinis orationibus nominum in — ης desinentium accusativos quales sunt Δημοσθένην et Διογένην, quos recte idem Schillerus ab Ando- cidis certe aetate alienos iudicat. Longius pro- gressus ipse haec introduxi: Ἀλκμεωνίδου pro Ἀλκμαίον. (I, 16) et Ἀλκμέωνος pro Ἀλκμαίωνος (I, 47); cf. quae affert Sauppius ad Dem. 21, 144 et in epistula ad Baiterum de Alcibiade altero p. XIV. — Συνεκέκλητο pro συνεκέκλειστο (I, 48) et κατεκλήσαμεν pro κατεκλείσαμεν (III, 7). Reliqui κλεῖν I, 61, quod quomodo emendandum esset parum liquebat. — Item *HI* pro *EI* restitui in λητουργεῖν I, 132; cf. quae dixi in praefatione Isocratis vol. II, p. III. — Porro ἐλήσω pro ἐληῖσω (cf. A. v. Bam- berg, Ztschr. f. G. W. XXVIII, 26), et Αἰγής pro Αἰγῆς (I, 101. 62); nam necessario apud Atticos hae vocales in diphthongum coalescebant, et con- firmant rem scripturae titulorum IV. saeculi quales sunt Αἰγείς, Ἐρεχθίδος. V. praef. Is. p. IV, 1. — Docuit Sauppius *EI* pro *I* verum esse in formis nominibusque a verbo τίνω profectis (v. ibd. p. III): itaque scripsi Τεισαμενός, Τεισάνδρου, Τείσαρχον (I, 83. 117. III, 29. I, 15), ἀποτεῖσαι (IV, 18), ἔκτεισις (I, 73). Est enim ἔστεισις in titulo Tege-

atico notissimo; τίσις epicum alia ratione formatum est. — Σώζω scribendum esse in vulgus notum est; contra ἐσώθη σωτηρία. De ceteris formis ambigitur: διασσεστωμένος extat in tit. Attico circa finem saec. IV, ut Köhlero videtur, exarato (C. I. A. II, 225); idem Köhlerus διέσ[ωσε] restituit in tit. eiusdem fere aetatis (II, 194), quod num recte fecerit dubito. Expectemus certiora; interim I in his formis nondum addidi. (Cf. de hac re quae conguessit H. Usener in Annal. Fleckeis. 1865 p. 238). — Μονυχία restitui I, 80; recentiores demum tituli *ν* pro *ι* praebent (Μουνυχιών C. I. A. II, 247; Μωνυχίαν tit. Theban. Ἀθήν. III). — Non tolerandum duxi in tam antiquo scriptore *ἐνεκεν* pro *ἐνεκα* vel *εἵνεκα*. Illa forma in titulis Atticis IV. saec. nusquam quod sciam lecta, aliquoties restituta est (C. I. A. II, 10^b [rescr. εἰνολας ἐνεκα]. 117. 187. 231. 276). — Θέλειν apud Andocidem est I, 22 (ubi μὴ 'θέλοντας Turr.) et IV, 7. 37. — Ξύμμαχος et ξυμπορά saepe ZM praebent, ἐς uno loco (III, 3) AB. — ΣΣ pro TT in optimis libris nusquam fere traditur; mutavi τεσσαράκονθ' III, 33 et Μολοσσίαν IV, 41, quamquam haud ignarus huius orationis et in his et in aliis rebus causam separatam esse. Cuius auctor Isocrateo magis genere dicendi usus neque hiatus ultra modum patiens, si e sola forma loquendi aestimes, circa medium quartum saeculum fuisse videtur.

Scholia quaedam vel glossemata in verba Andocidis irrepsisse non est quod dubitemus; at cum numquam multum lectitatus hic scriptor fuerit, multa ea crebraque esse verisimile non videtur. Scripsit commentarium in Andocidis orationes, Suida teste, Valerius Theon, et argumenta duarum certe ora-

tionum nunc quoque manent. Perlustranti autem mihi quattuor has orationes haec occurrunt quae talem speciem prae se ferre videantur. I, 133 *λεύκην, οὗς*] *λεύκην τὸ πόσους* h. e. *λ. τόπος οὗς* codd. omnes. — IV, 2 *ὦν εἰς*] *ὦν τῶν ἀγαθῶν εἰς* codd. omnes, e superioribus *πολίτου δὲ ἀγαθοῦ νομίζω*. — I, 61 *εἰσηγήσατο μὲν ταύτην τὴν βουλήν*] *γενέσθαι* add. codd. — I, 17 *ἐγράψατο τὸν Σπείσιππον παρανόμων*] *γραφὴν* add. Ald., lacunam habent BLZM; ergo non in Aldina demum id vocabulum additum est. — I, 142 *τῆς ἐλευθερίας ὑπῆρξαν*] add. *αἵτιοι* Z et mg. M. — III, 21 *τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνδραποδίζεσθαι καὶ τὴν χώραν ἐρημοῦν*] *καὶ δηοῦν* post *ἀνδραποδ.* add. ZM. — III, 26 *μάχεσθαι Λακεδαιμονίοις* AB: *μάχ. πρὸς Λακεδαιμονίους* cett. — II, 16 *οὐκ ἔστιν ὃ τι ἔργον* A pr., *οὐκ ἔστιν ὃ τι ἕτερον ἔργον* cett., *οὐκέτι ἕτερον* Ald.; *ἕτερον ἔργον* del. S. — I, 59 *τῶν δ' ἄλλων, οἳ πρότερον ὑπὸ Τεύκρου ἐμηνύθησαν*] post *οἳ* (ol codd.) v. additur *λοιποί*, quod cum Dobr. delerunt Turr. Sed totum membrum *οἳ λοιποὶ πρότερον ὑπὸ Τεύκρου ἐμηνύθησαν* scholii speciem habet, id quod idem vidit Dobreus. — II, 19 *ἡ βουλὴ* deleri vult Valkenaerius. — Haec sane pauca sunt, et ex eis ipsis quaedam minime certa; denique intra vocabulorum explicationes vel sententiarum quae mancae viderentur complendarum studium paene omnia continentur. Quare quamquam profecto etiam alia glossmata insunt quae nos convincere nequeamus, parvus tamen in secludendo fui neque Dobrei et Hirschigii in eo exemplum sequi volui. Apud nos I. H. Lipsius in interpolationes inquisivit: qui ut exemplo utar 1, 15 in verbis *καὶ κομισθεὶς ἄδειαν εὐρόμενος*

ἀπογράφει δυοῖν δέοντας εἰκοσιν ἄνδρας ea quae sunt *ἄδειαν εὐρόμενος* eici vult, etenim eam rem iam supra verbis *ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς* indicatam esse. At ne potuit quidem senatus ei impunitatem decernere qui nondum adesset, sed promittere tantum, si redisset, fore ut decerneretur, et illud *ψήφισμα* nihil aliud continuisse videtur, nisi ut delegati quidam Megara proficiscerentur Teucrumque his promissis Athenas reducerent.

Ipse autem Lipsius id quidem confitetur, magna cautione opus esse, si quis in hoc oratore interpolationes indagare velit: etenim fuisse Andocidem ad verborum ambages natura propensiolem neque immerito a quibusdam veterum, Hermogene teste, nugatorem habitum esse. Hoc verissimum et omnibus qui artem criticam in hoc oratore faciant imprimis tenendum est. Plurima sunt quae sine detrimento orationis recidi possint, verba, sententiae, totae partes; sed non hercle ideo illa non genuina sunt. Alterum est quod Andocides levitatis concinnitatisque minime studiosus fuit. Quare et in illo loco qui omnium maxime coniecturis hominum doctorum vexatus est: *καὶ γὰρ οἱ λόγοι τῶν κατηγορῶν ταῦτα τὰ δεινὰ καὶ φρικῶδη ἀνωρθίαζον, καὶ λόγους εἶπον ὥς πρότερον ἐτέρων ἀμαρτόντων κτέ.* (I, 29), ipse medelam corruptelae similem adhibui, nempe ut addito οἱ post *κατηγορῶν* concinnitatem sententiae prorsus tollerem. Denique id moneo, in collocandis verbis nonnumquam liberiores esse Andocidem et gratiae aliquid ex ea re aucupari videri: quod cum parum animadverterem, iniuria olim tentavi locum I, 30: *ἐν οἷς ὑμῶν οὐδέν με δεῖ δεόμενον οὐδὲ παραιτούμενον σωθῆναι κτέ.* Dixit de hac re nuper Waltherus

Francke in dissertatione quae inscribitur: de Andocidis oratione, quae est de pace (Halaë 1876) p. 7 sqq.

Ceterum eas tantum coniecturas in adnotatione apposui, quae mihi veri specie non prorsus carere viderentur. Auctor cuiusque sedulo indicatus, item editor qui primus receperit. Multas in hac demum altera editione adscripsi, eas praesertim, quae cum a Reiskio, Sluitero, ceteris antiquis factae essent, postea codicum auctoritate confirmatae sunt: ita suum cuique reddi visum est.

Scr. Kiliae mense Februario a. CIOIOCCCLXXX.

Fridericus Blass.

VITA ANDOCIDIS

E VITIS X ORATORUM PLUTARCHO ADSSCRIPTIS.

*Ἀνδοκίδης Λεωγόρου μὲν ἦν πατὴρ (τοῦ Ἀν-
δοκίδου) τοῦ θεμένου ποτὲ πρὸς Λακεδαιμονίους
εἰρήνην Ἀθηναίους, τῶν δῆμων δὲ Κυδαθηναίος ἢ
Θορέυς, γένους εὐπατριδῶν, ὡς δ' Ἑλλάνικος καὶ
ἀπὸ Ἑρμοῦ καθήκει γὰρ εἰς αὐτὸν τὸ Κηρύκων
γένος. — διὸ καὶ προεχειρίσθη ποτὲ μετὰ Γλαύ-
κωνος σὺν ναυσὶν εἰκοσι Κερκυραίοις βοηθήσαν
διαφερομένοις πρὸς Κορινθίους. μετὰ δὲ ταῦτα 3
αἰτιαθεὶς ἀσεβεῖν ὡς καὶ αὐτὸς τοὺς Ἑρμαῖς περι-
κόψας καὶ εἰς τὰ τῆς Δήμητρος ἁμαρτῶν μυστήρια,*

Andocidis res enarravit Caecilius in libro de X oratoribus; Dionysius quoque attigisse videtur (cf. arg. or. III). Ipsi autem biographi veteres fontes praecipuos habuerunt Andocidis ipsius orationes (v. § 13) et Lysiae qui fertur sextam; Theodori Byzantii in Andocidem orationem exstitisse apud Suidam legimus, usurpatam a quoquam esse nescimus. Superest nobis praeter hanc Plutarcheam vitam et Suidae brevissima et μετάφρασις quam Plutarcheae confecit Photius (cod. 261). — 1. τοῦ Ἀνδοκίδου add. Ruhnken. West. coll. Andoc. 3, 6. — τῶν δῆμων AHP West.: τὸν δῆμον. — Κυδαθηναίους Taylor. — Θορέυς Taylor: Θουρέυς. v. C. I. Gr. n. 213 (C. I. A. II, 553): Ἀνδοκίδης Λεωγόρου Κυδαθηναίους, et Androt. ap. Schol. Aristid. III, 485 Dd.: Ἀνδοκίδης Κυδαθηναίους. — Ἑλλάνικος] cf. Plut. Alcib. c. 21: Ἀ. ὁ ῥήτωρ, ὃν Ἑλλάνικος ὁ συγγραφεὺς εἰς τοὺς Ὀδυσσεύς ἀπογόνους ἀνήγαγεν, et Suid. s. v. Ἀνδ.: ἀπόγονος Τηλεμάχου τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ Ναυσικλῆος, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος. Inepta est explicatio sive auctoris sive interpolatoris qui Κηρύκων gentem admiscuit. — 2. E Thucyd. I, 51 (l. d.); sed hic si fuit avus est. — 4 et 5 e margine demum sententiae interiecta

- 4 [διὰ τὸ πρότερον ἀκόλαστον ὄντα νύκτωρ καμά-
σαντα θραῦσαι τι τῶν ἀγαλμάτων τοῦ θεοῦ, καὶ
εἰσαγγελθέντα, ἐπειδὴ οὐκ ἠβουλήθη ὃν ἐξήτουν
οἱ κατήγοροι δοῦλον ἐκδοῦναι, διαβληθῆναι καὶ
πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς δευτέρας γραφῆς ὑποπτον
5 γενέσθαι, ἦν μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἐπὶ
Σικελίαν στόλου συνέβη γενέσθαι, Κορινθίων εἰς-
πεμφάντων . . . Λεοντίους τε καὶ Αἰγισταίους ἄν-
δρας ἰδίᾳ, μελλόντων βοηθεῖν αὐτοῖς τῶν Ἀθη-
ναίων, (οἷ) νύκτωρ τοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν Ἑρμᾶς
6 περιέκοψαν, ὥς Κράτιπὸς φησι] κριθεὶς ἐπὶ τού-
τοις ἀπέφυγεν ἐπὶ τῷ μηνύσειν τοὺς ἀδικοῦντας·
σπουδὴν δὲ πᾶσαν εἰσενεγκάμενος ἐξεῦρε τοὺς
περὶ τὰ ἱερὰ ἀμαρτόντας, ἐν οἷς καὶ τὸν αὐτοῦ
7 πατέρα ἐμήνυσεν. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας
ἐλέγξας ἐποίησεν ἀπολέσθαι, τὸν δὲ πατέρα ἐρρύ-
σατο, καίτοι δεδεμένον ἤδη, ὑποσχόμενος πολλὰ
λυσιτελήσειν αὐτὸν τῇ πόλει. καὶ οὐκ ἐψεύσατο·
ἤλεγξε γὰρ ὁ Λεωγόρας πολλοὺς δημόσια χρήματα

esse, id quod perspexit West., ex his arguitur, quod et ignorat ea Photius et ante κριθεὶς (6) vulgo adduntur verba προσαμαρτῶν μυστήρια, nata illa e Δημητρός ἀμαρτ. μυστ. (3). —

4. v. Lys. 6, 21, ubi similia, etsi non eadem prorsus, traduntur. — ἐξήτουν Duebnerus: ἐξήτουν. — 5. Male corrupta haec esse West. vidit; ἄνδρας ἰδίᾳ necessario cum Κορινθ. εἰςπ. iungendum est. num K. εἰςπ. ἄνδρας διὰ Α. τε καὶ Αἰγ., μελλ. κτέ.? Rumorem hunc respiciunt Plut. Alcib. 18, Phot. s. v. Ἑρμοκοπίδαι, Philochorus ap. Schol. Arist. Lys. 1094. — 6. κριθεὶς A (West.): κριθεὶς δὲ P, κριθείς τε v. — εἰσενεγκάμενος e Photio R. West.: ἐνεγκάμενος. — v. Lys. 6, 23, ubi sane patris mentio non fit, et And. 1, 19.—7. De Leogorae iudicio satis diversa narrat And. 1, 17; ineptit biographus ad patrem transferens quae

σφετερισμένους καὶ ἄλλα τινὰ ἀδικοῦντας. καὶ
 διὰ μὲν ταῦτα ἀφείθη τῆς αἰτίας· (οὐκ) εὐδοκίμῳ 8
 δ' ὁ Ἀνδοκίδης ἐπὶ τοῖς πολιτευομένοις ἐπέθετο
 νανκληρίᾳ καὶ τοῖς τε Κυπρίων βασιλεῦσι καὶ πολ-
 λοῖς ἄλλοις ἐπέξενώθη· ὅτε καὶ μίαν τῶν πολιτί- 9
 δων, Ἀριστείδου θυγατέρα, ἀνεψιὰν οὖσαν αὐτῷ,
 λάθρα τῶν οἰκείων ἐξαγαγὼν ἔπεμψε δῶρον τῷ
 Κυπρίων βασιλεῖ. μέλλων δ' ἐπὶ τούτοις εἰς δι-
 καστήριον εἰσάγεσθαι πάλιν αὐτὴν ἐξέκλεψεν ἀπὸ
 τῆς Κύπρου, καὶ ληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐδέθη.
 διαδράς δ' ἦκεν εἰς τὴν πόλιν, καθ' ὃν χρόνον οἱ 10
 τετρακόσιοι διεῖπον τὰ πράγματα. δεθεὶς δ' ὑπὸ
 τούτων καὶ διαφυγὼν αὐτίς, ὁπότε κατελύθη ἡ
 ὀλιγαρχία, ἐξέπεσε τῆς πόλεως τῶν τριάκοντα τὴν 11
 ἀρχὴν παραλαβόντων. οἰκήσας δὲ τὸν τῆς φυγῆς
 χρόνον ἐν Ἡλίδι, κατελθόντων τῶν περὶ Θρασύ-
 βουλον καὶ αὐτὸς ἦκεν εἰς τὴν πόλιν. — πεμ- 12
 φθεὶς δὲ περὶ τῆς εἰρήνης εἰς Λακεδαιμόνα καὶ δόξας
 ἀδικεῖν ἔφυγε. — δημοῖ δὲ περὶ πάντων ἐν τοῖς 13
 λόγοις οἷς συγγέγραφε· οἱ μὲν γὰρ ἀπολογουμέ-
 νου περὶ τῶν μυστηρίων εἰσὶν, οἱ δὲ καθόδου δεο-

de se ipse And. promittit 1, 136. — σφετερισμένους ci. R.: σφετερισμένους BTZ; σφετεριζομένους v. (νοσφισαμένους Phot.). — 8. οὐκ add. Duebner. West., quamquam et apud Photium omittitur. — cf. autem Lys. 6, 19. 26 et Andoc. 1, 145. 4. etc. — 9. De Aristidis filia in Lysiana oratione, quam sane mutilam habemus, nihil legitur. Reliqua quaeque § 10 leguntur exstant ap. Lys. 26 sq. — 10. δεθεὶς δὲ καὶ ὑπὸ τούτων Phot. — 11. vv. τῶν τριάκ. — παραλαβόντων ignorat Phot.; ἕως ante τῶν τρ. add. West. — Elide A. domicilium constituisse nusquam legimus (cf. autem Lys. § 6), neque bene haec conveniunt cum And. 1, 4. — 13. καθόδου B Xyl. West.: καθόλου. — 14. Orationem περὶ τῆς

- 14 μένου. — σφάζεται δ' αὐτοῦ καὶ ὁ περὶ τῆς ἐνδείξεως λόγος καὶ ἀπολογία πρὸς Φαίακα καὶ περὶ
 15 τῆς εἰρήνης. — καὶ ἤκμακε μὲν κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἅμα Σωκράτει τῷ φιλοσόφῳ ἄρχει δ' αὐτῷ τῆς γενέσεως Ὀλυμπιάς μὲν οἷ', ἄρχων δ' Ἀθήνησι Θεογενίδης, ὥστ' εἶναι πρεσβύτερον αὐτὸν Ἀυσίου
 16 ἔτεσί που δέκα. — τούτου δ' ἐπώνυμός ἐστι καὶ Ἑρμῆς ὁ Ἀνδοκίδου καλούμενος, ἀνάθημα μὲν ὦν φυλῆς Αἰγιήδος, ἐπικληθεὶς δ' Ἀνδοκίδου διὰ τὸ
 17 πλησίον παροικῆσαι τὸν Ἀνδοκίδην. — καὶ αὐτὸς δ' ἐχορήγησε κυκλίῳ χορῷ τῇ αὐτοῦ φυλῇ ἀγωνιζομένην διθυράμβῳ, καὶ νικήσας ἀνέθηκε τρίποδα ἐφ' ὑψηλοῦ ἄντικρυς τοῦ παρόντος Σειληνοῦ. —
 18 ἔστι δ' ἀπλοῦς καὶ ἀκατάσκευος ἐν τοῖς λόγοις, ἀφελής τε καὶ ἀσχημάτιστος.

ἐνδ. ab illa quae est de myst. diversam habet Sauppis O. A. II p. 165; mihi secus videtur. de ἀπολογία πρὸς Φαίακα dixi Att. Bereds. p. 330; videtur non diversa fuisse a quarta nostra. — 15. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον mal. West. — Andocidem ol. 78, 1 (468) natum esse computatum esse videtur ex Androtionis loco (v. ad § 1), quo traditum erat praetorem fuisse bello Samio (a. 440/39). Nimis enim artificiosa sunt quae exposuit C. Fuhr in Animadv. in orat. Atticos (Bonn. 1877) p. 18, 1. Lysiam autem ol. 80, 2 natum esse existimabant. — δέκα West.: ἐκατόν libri (ἐννέα Meziriacus; ὀκτώ Taylor). — 16. Plut. Alcib. c. 21; Nic. 13 (Aesch. 1, 125); cf. And. 1, 62 et Harp. s. v. Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς. — 17. V. de hac victoria, quam Dionysiis choro puerorum reportavit A., C. I. Att. II, 553. — ἐφ' ὑψηλοῦ βάθρου vel ἱερῶν ci. Reisk. — Σειληνοῦ Salmas. West.: σελίνον. — 18. Iudicium hoc Caecilium auctorem habere videtur: cf. quae idem de Antiphonte exponit ap. Phot. cod. 259.

HERMOGENIS

IUDICIUM DE ANDOCIDIS ELOQUENTIA.

Ὁ δὲ Ἀνδοκίδης πολιτικὸς μὲν εἶναι προαιρεῖται, οὐ μὴν πάνν γε ἐπιτυγχάνει τούτου· ἀδιάρθρωτος γάρ ἐστιν ἐν τοῖς σχήμασι καὶ ἀδιευκρίνητος καὶ τὰ πολλὰ ἐπισυνάπτει τε καὶ περιβάλλει ἀτάκτως διὰ τὸ ταῖς ἐπεμβολαῖς χωρὶς ἐνκρινεῖας χρῆσθαι, ὅθεν ἔδοξέ τισι φλύαρος καὶ ἄλλως ἀσαφὴς εἶναι. ἐπιμελείας δὲ αὐτῷ καὶ κόσμον πάνν βραχὺ μέτεστι, γοργότητός τε ὡσαύτως, καὶ μέντοι καὶ τῆς κατὰ μέθοδον δεινότητος ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ὀλίγον ἔχει, τῆς δ' ἄλλης σχεδὸν οὐδ' ὅλως.

ARGUMENTA ORATIONUM

BREVITER DESCRIPTA.

Or. I. Περὶ τῶν μυστηρίων. Andocides cum in causa Hermocopidarum iudicium fecisset, primo impunitatem tulit, postea ex Isotimidis plebiscito capitis deminutione ita affectus est, ut et templis et foro ei interdiceretur. Quare urbem reliquit diuque vagatus post restitutum demum per Thrasybulum imperium populare Athenas rediit. Ubi cum publi-

Hermogenis iudicium exstat π. ἰδεῶν B p. 416 Sp. Ultimo loco Andocidis inter X oratores mentionem facit, atque omnino Graecis hic scriptor parum lectitatus, Romanis prope ignotus fuit. Cf. Herodis Attici dictum ap. Philostr. V. S. II, 1, 14: Ἀνδοκίδου μὲν κρείττων εἰμὶ, et Quintilian. XII, 10, 21: Quis erit hic Atticus? Sit Lysias — — Non igitur iam usque ad Coccum et Andocidem remitemur.

cae oblivionis lege fretus rursus omnia civium munera capesseret rebusque sacris interesset, triennio postquam rediit mysteriorum festos dies una cum ceteris initiatis agens a Cephisio Meleto Epichare per *ἐνδειξιν* apud regem sacrorum in ius vocatus est. Arguebant autem accusatores olim de mysteriorum profanatione et in se ipsum et in alios Andocidem indicem extitisse: quare iudicium huic causae ex solis initiatis constitutum est. Reus et de mysteriis sese purgat e de ipsa Hermarum mutilatione nihil adversus se ipsum pronuntiavisse affirmat: quare plebiscitum illud, quo ei soli qui de se confessi essent continerentur, ad se nihil pertinere; idem autem tunc certe post restitutionem capite deminutorum Patroclidis plebiscito factam et post eas leges quae populari imperio restituto latae sint prorsus sublatum esse. Habita videtur oratio exeunte anno ol. 95, 2 399 a. Chr. n.; cecidisse causa accusatores certum, quintam partem suffragiorum non tulisse satis verisimile est.*) Conferenda autem cum hac oratione falso Lysiae tributa κατ' *Ἀνδοκίδου* (Lys. or. VI), Meleto fortasse scripta, certe *δευτερολογία* quaeque a Cephisio principe accusatore habita esse nequeat.

Or. II περὶ τῆς *ἐαυτοῦ καθόδου*. Inter peregrinationem diuturnam bis Andocides Athenas adiit, primum Quadringentorum tempore, deinde aliquanto post eversum illorum imperium (circa a. 407), quo

*) Id sperare audet Andocides § 33: quod si non evenisset, vix in oratione nunc legeremus.

tempore hanc in populi contione orationem habuit. Cuius id est argumentum, ut commemoratis suis in rempublicam Atheniensium beneficiis a populo impetrare studeat, ut ἄδεια pridem sibi decreta restituatur et ἀτίμια qua postea affectus erat tollatur. Sed praevalente inimicorum auctoritate cum eam rem impetrare non potuisset, Andocides rursus peregre abire coactus est.

Or. III. *Περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης.*
Haec quoque oratio in contione coram populo habita est, Corinthiaci belli medio tempore. Suadet Andocides, ut pax cum Lacedaemoniis fiat eis condicionibus, de quibus ipsi, cum legatus de pace facienda ad Lacedaemonios missus esset, cum illis convenerat: nempe ut moenia, naves, Lemnum Imbrum Scyrumque Athenienses haberent, reliquae civitates omnes suis quaeque legibus uterentur liberaeque essent. Quas condiciones Boeoti quoque accipere parati erant, Lacedaemoniorumque legati aderant qui eas commendabant; adversabantur autem Corinthiorum qui tum id oppidum habebant et Argivi, qui utrique et ipsi legationes Athenas miserant. Bellum Atheniensibus magis placuit; itaque infecta re legati Spartani domum redierunt, pacis auctor Andocides, si biographo tradenti fides habenda, in exilium pulsus est. Habita oratio, ut plerisque videtur, auctumno anni 391 (coll. § 20); rectius ad hiemem 392/1 referemus, propter ea quae § 27 leguntur.*) Ceterum genuinam

*) Cf. quae exposuit C. Fuhrius in dissertatione quam supra (p. XIII adn.) laudavi, p. 7 sqq.

non esse orationem et inter veteres Dionysii Hali-
carnassensis et multorum inter recentiores sententia
fuit: quod iudicium nunc recte ab omnibus fere im-
probatum.

Or. IV κατ' Ἀλκιβιάδου. Neque Andocidem
haec oratio auctorem habet neque a quoquam un-
quam habita est, neque omnino haberi potuit. Agi-
tur testarum suffragium, quo tum aut is qui verba
facit, aut Alcibiades, aut Nicias in exilium pelli de-
bebat. Orator igitur, postquam questus est iniqui-
tate legum neque accusandi neque defendendi in
hac causa facultatem dari, et sese a criminibus ad-
versariorum defendit et Alcibiadem accusat idoneum-
que probat qui ex urbe eiciatur. Tempus ambi-
guum: etenim et Alcibiades nondum in Siciliam
profectus erat, quod factum a. 415, et Melos ab
Atheniensibus integro ante anno capta erat (cf.
§ 22 sq.), ut nequeamus de tempore ante hiemem
415/4 cogitare. Auctor autem orationis, quisquis
fuit, ne voluit quidem Andocidis personam induere:
in Phaeacem omnia conveniunt, et id tantum erra-
runt qui hoc exposuerunt Tylor et Vaterus, quod
re vera Phaeacis monumentum ingenii hoc nos
possidere arbitrati sunt. Est quod mireris criticos
veteres, quantum nos compertum habemus, de ori-
gine orationis non dubitasse.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ.

Τὴν μὲν παρασκευὴν ὧ ἄνδρες καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν, ὥστε με κακῶς ποιεῖν ἐκ παντὸς τρόπου καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως, ἐξ ἀρχῆς ἐπειδὴ τάχιστα ἀφικόμεν ἐς τὴν πόλιν ταυτηνί, σχεδόν τι πάντες ἐπίστασθε, καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ τούτων πολλοὺς λόγους ποιεῖσθαι· ἐγὼ δὲ ὧ ἄνδρες δεήσομαι ὑμῶν δίκαια καὶ ὑμῖν τε ῥάδια χαρίζεσθαι καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ' ὑμῶν. καὶ πρῶτον 2 μὲν ἐνθυμηθῆναι ὅτι νῦν ἐγὼ ἦκω οὐδεμιᾶς μοι ἀνάγκης οὔσης παραμεῖναι, οὔτ' ἐγγυητὰς καταστήσας οὔθ' ὑπὸ δεσμῶν ἀναγκασθεῖς, πιστεύσας δὲ μάλιστα μὲν τῷ δικαίῳ, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν,

Π. Τ. ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ] ita veteres quoque, nisi quod Harp. s. v. ζητητής laudat Ἀ. ἐν τῷ π. τῆς ἐνδελξεως; cf. Vit. § 14.

1. Per totum prooemium latius dispositis litteris ea distincti, quae ex aliena prooemiorum aliqua collectione Andocides mutuatus est; quod eum fecisse ex eo arguitur, quod eadem ap. Lys. 19, 2 sqq. Isocr. 15, 17 sqq. recurrunt. cf. etiam Clem. Alex. Strom. VI. p. 748. — τὴν μ. παρ. ὧ ἄνδρες δικασταὶ Clem. l. c. — ὥστ' ἐμὲ AB Bk, haec autem v. usque ad ταυτηνί pro suo consilio om. Clem. — τι] τοι A corr. — ἐπίστασθε] εἴσεσθε Clem., qui hucusque locum affert. — ὑμῖν τε R. ABLZ Bk.: ὑμῖν γε.

2. καὶ ante πρῶτον abesse mal. Bait. — ἐνθυμηθῆτα et ὑπομεῖναι Hi.

- γνώσεσθαι τὰ δίκαια καὶ μὴ περιόψεσθαι με ἀδίκως
 ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν διαφθαρέντα, ἀλλὰ πολὺ
 μᾶλλον σῶσειν δικαίως κατὰ τε τοὺς νόμους τοὺς
 ὑμετέρους καὶ τοὺς ὅρκους οὓς ὑμεῖς ὁμόσαντες
 3 μέλλετε τὴν ψῆφον οἶσειν. εἰκότως δ' ἂν, ὦ ἄνδρες,
 τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοιτε περὶ τῶν ἐθελοντῶν εἰς
 τοὺς κινδύνους καθισταμένων, ἥνπερ αὐτοὶ περὶ
 αὐτῶν ἔχουσιν. ὅποσοι μὲν γὰρ μὴ ἠθέλησαν ὑπομεῖ-
 ναι καταγρόντες αὐτῶν ἀδικίαν, εἰκότως τοὶ καὶ
 ὑμεῖς τοιαῦτα περὶ αὐτῶν γιννώσκετε οἷά περ καὶ
 αὐτοὶ περὶ σφῶν αὐτῶν ἔγνωσαν· ὅποσοι δὲ πιστεύ-
 σαντες μηδὲν ἀδικεῖν ὑπέμειναν, δίκαιοι ἐστε καὶ
 ὑμεῖς περὶ τούτων τοιαύτην ἔχειν τὴν γνώμην οἷαν
 περ καὶ αὐτοὶ περὶ αὐτῶν ἔσχον, καὶ μὴ προκατα-
 4 γιννώσκειν ἀδικεῖν. ἀντίκα ἐγὼ πολλῶν μοι ἀπαγ-
 γελλόντων ὅτι λέγοιεν οἱ ἐχθροὶ ὥς ἄρα ἐγὼ οὐτ'
 ἂν ὑπομείναιμι οἰκήσομαι τε φεύγων, — „τί γὰρ
 ἂν καὶ βουλούμενος Ἀνδοκίδης ἀγῶνα τοσοῦτον
 ὑπομείνειεν, ὃ ἔξεστι μὲν ἀπελθόντι ἐντεῦθεν ἔχειν
 πάντα τὰ ἐπιτήδεια, ἔστι δὲ (καὶ) πλεύσαντι εἰς
 Κύπρον, ὅθεν περ ἦκει, γῆ πολλὴ καὶ ἀγαθὴ διδο-
 μένη καὶ δωρεὰ ὑπάρχουσα; οὗτος ἄρα βουλήσεται
 περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ κινδυνεῦσαι; εἰς τὴν

ὑμετέρους AZM Turr.: ἡμετέρους. cf. 100. 105.

3. ἐθελόντων et mox ἥπερ ABLZM. — malim αὐτῶν
 ἀδικεῖν, cf. § 49. Aesch. 2, 6. — τοὶ AB Kl. Turr.: αὐτοὶ
 LZ, ἂν v. (ἂν τοι ed. I.). — γινώσκετε A corr. (ab alia m.;
 pr. quid habuerit non liquet) Kl. Turr.: γινώσκητε B, γινώ-
 σκῃται L, γινώσκοιτε Z Ald. Bk., γιννώσκοιτε Schi. (ed. I.).
 — οἷα Markland. Bk.: ὅσα. περ add. AB Bk.

4. ὑπομείνειεν ὅ Valck. (R.) Bk.: ὑπομείνει ἐν ὃ AB,
 ὑπομείνοι ἐν ὃ v. — ἔστι δὲ . . . A, unde καὶ add. W. —
 γῆ cum Valck. et R. Bk.: ἡ AB, ἡ LZ. — δωρεᾶ A. δωρεᾶ

ἀποβλέψας; οὐχ ὁρᾷ τὴν πόλιν ἡμῶν ὡς διάκειται;“
 ἐγὼ δὲ ὧ ἄνδρες πολὺ τὴν ἐναντίαν τοῦτοις γνώμην
 ἔχω. ἄλλοθί τε γὰρ ὦν πάντα τὰ ἀγαθὰ ἔχειν 5
 στερόμενος τῆς πατρίδος οὐκ ἂν δεξαίμην, τῆς δὲ
 πόλεως οὕτω διακειμένης ὥσπερ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ
 λέγουσι, πολὺ ἂν αὐτῆς μᾶλλον ἐγὼ πολίτης δεξαίμην
 εἶναι ἢ ἐτέρων πόλεων, αἵ ἴσως πάνυ [μοι] δοκοῦ-
 σιν ἐν τῷ παρόντι εὐτυχεῖν. ἔπερ γινώσκων ἐπέ-
 τρεψα διαγνώσθαι ὑμῖν περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑμαν-
 τοῦ. αἰτοῦμαι οὖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες, εὐνοίαν πλείω 6
 παρασχέσθαι ἐμοὶ τῷ ἀπολογουμένῳ ἢ τοῖς
 κατηγοροῖς, εἰδότας ὅτι καὶ ἐξ ἴσου ἀκρο-
 ᾶσθε, ἀνάγκη τὸν ἀπολογούμενον ἔλαττον
 ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπι-
 βουλεύσαντες καὶ συνθέντες, αὐτοὶ ἄνευ
 κινδύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο·
 ἐγὼ δὲ μετὰ δέους καὶ κινδύνου καὶ διαβολῆς
 τῆς μεγίστης τὴν ἀπολογίαν ποιοῦμαι. εἰκὸς
 οὖν ὑμᾶς εἶστιν εὐνοίαν πλείω παρασχέσθαι
 ἐμοὶ ἢ τοῖς κατηγοροῖς. ἔτι δὲ καὶ τόδε ἐν- 7
 θυμητέον, ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ
 κατηγορήσαντες | παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν,
 ψευδόμενοι οἷτω φανερώς, ὥστε ὑμᾶς πολὺ

Kl.; δωρεὰν ci. R., διδ. δωρεὰ καὶ Wyttenbach., δεδομ. ἐν
 δωρεᾷ ὑπ. Köpke, διδ. καὶ del. S.

6. τῆς πόλεως et πολὺ δ' ἂν codd.: δὲ transponendum
 esse ci. Schi. (τῆς τε πόλ. et cum Valck. πολὺ γ' Sl.). —
 οἱ post αὐτοὶ add. ABLZ Bk. (ci. R.). — τυχεῖν pr. A. —
 γινώσκω B et pr. L et corr. A (extremum ω est ab eadem
 m. quae in § 3 corr.).

6. vv. εὐνοίαν πλείω — κατηγοροῖς etsi Andocides, certe
 non auctor proemii bis posuit: genuina sunt ap. Lys. § 2.

7. ἐξελέχθησαν AB. cf. Isocr. 16, 7 (Dobr.). —

γνώσεσθαι τὰ δίκαια καὶ μὴ περιόψεσθαι με ἀδίκως
 ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν διαφθαρέντα, ἀλλὰ πολὺ
 μᾶλλον σώσειν δικαίως κατὰ τε τοὺς νόμους τοὺς
 ὑμετέρους καὶ τοὺς ὅρκους οὓς ὑμεῖς ὁμόσαντες
³ μέλλετε τὴν ψῆφον οἶσιν. εἰκότως δ' ἂν, ὧ ἄνδρες,
 τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοιτε περὶ τῶν ἐθελοντῶν εἰς
 τοὺς κινδύνους καθισταμένων, ἥνπερ αὐτοὶ περὶ
 αὐτῶν ἔχουσιν. ὁπόσοι μὲν γὰρ μὴ ἠθέλησαν ὑπομεῖ-
 ναι καταγρόντες αὐτῶν ἀδικίαν, εἰκότως τοι καὶ
 ὑμεῖς τοιαῦτα περὶ αὐτῶν γιγνώσκετε οἷά περ καὶ
 αὐτοὶ περὶ σφῶν αὐτῶν ἔγνωσαν· ὁπόσοι δὲ πιστεύ-
 σαντες μηδὲν ἀδικεῖν ὑπέμειναν, δίκαιοί ἐστε καὶ
 ὑμεῖς περὶ τούτων τοιαύτην ἔχειν τὴν γνώμην οἷαν
 περ καὶ αὐτοὶ περὶ αὐτῶν ἔσχον, καὶ μὴ προκατα-
⁴ γιγνώσκειν ἀδικεῖν. αὐτίκα ἐγὼ πολλῶν μοι ἀπαγ-
 γελλόντων ὅτι λέγοιεν οἱ ἐχθροὶ ὥς ἄρα ἐγὼ οὐτ'
 ἂν ὑπομείναιμι οἰχήσομαι τε φεύγων, — „τί γὰρ
 ἂν καὶ βουλόμενος Ἀνδοκίδης ἀγῶνα τοσοῦτον
 ὑπομείνειεν, ὃ ἔξῃστι μὲν ἀπελθόντι ἐντεῦθεν ἔχειν
 πάντα τὰ ἐπιτήδεια, ἔστι δὲ (καὶ) πλεύσαντι εἰς
 Κύπρον, ὅθεν περ ἦκει, γῇ πολλῇ καὶ ἀγαθῇ διδο-
 μένῃ καὶ δωρεὰ ὑπάρχουσα; οὗτος ἄρα βουλήσεται
 περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ κινδυνεῦσαι; εἰς τι

ὑμετέρους AZM Turr.: ἡμετέρους. cf. 100. 105.

3. ἐθελόντων et mox ἥπερ ABLZM. — malim αὐτῶν
 ἀδικεῖν, cf. § 49. Aesch. 2, 6. — τοι AB Kl. Turr.: αὐτοὶ
 LZ, ἂν v. (ἂν τοι ed. I.). — γινώσκετε A corr. (ab alia m.;
 pr. quid habuerit non liquet) Kl. Turr.: γινώσκητε B, γινώ-
 σκηται L, γινώσκειτε Z Ald. Bk., γιγνώσκειτε Schi. (ed. I).
 — οἷα Markland. Bk.: ὅσα. περ add. AB Bk.

4. ὑπομείνειεν ὃ Valck. (R.) Bk.: ὑπομείνει ἐν ὃ AB,
 ὑπομείνοι ἐν ὃ v. — ἔστι δὲ . . . A, unde καὶ add. W. —
 γῇ cum Valck. et R. Bk.: ἡ AB, ἡ LZ. — δωρεὰ A. δωρεᾷ

ἀποβλέψας; οὐχ ὁρᾷ τὴν πόλιν ἡμῶν ὥς διάκειται;“
 ἐγὼ δὲ ὧ ἄνδρες πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτοις γνώμην
 ἔχω. ἄλλοθί τε γὰρ ὧν πάντα τὰ ἀγαθὰ ἔχειν 5
 στερόμενος τῆς πατρίδος οὐκ ἂν δεξαίμην, τῆς δὲ
 πόλεως οὕτω διακειμένης ὥσπερ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ
 λέγουσι, πολὺ ἂν αὐτῆς μᾶλλον ἐγὼ πολίτης δεξαίμην
 εἶναι ἢ ἐτέρων πόλεων, αἷ ἴσως πάνυ [μοι] δοκοῦ-
 σιν ἐν τῷ παρόντι εὐτυχεῖν. ἔπερ γινώσκων ἐπέ-
 τρεψα διαγινῶναι ὑμῖν περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑμαν-
 τοῦ. αἰτοῦμαι οὖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες, εὐνοίαν πλείω 6
 παρασχέσθαι ἐμοὶ τῷ ἀπολογουμένῳ ἢ τοῖς
 κατηγοροῖς, εἰδότας ὅτι καὶ ἐξ ἴσου ἀκρο-
 ᾶσθε, ἀνάγκη τὸν ἀπολογούμενον ἑλαττον
 ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπι-
 βουλευσάντες καὶ συνθέντες, αὐτοὶ ἄνευ
 κινδύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο·
 ἐγὼ δὲ μετὰ δέους καὶ κινδύνου καὶ διαβολῆς
 τῆς μεγίστης τὴν ἀπολογίαν ποιοῦμαι. εἰκὸς
 οὖν ὑμᾶς εἶστιν εὐνοίαν πλείω παρασχέσθαι
 ἐμοὶ ἢ τοῖς κατηγοροῖς. ἔτι δὲ καὶ τόδε ἐν- 7
 θυμητέον, ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ
 κατηγορήσαντες | παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν·
 ψευδόμενοι οὔτω φανερώς, ὥστε ὑμᾶς πολὺ

KL.; δωρεὰν ci. R., διδ. δωρεὰ καὶ Wyttenbach., δεδομ. ἐν
 δωρεᾷ ὑπ. Köpke, διδ. καὶ del. S.

5. τῆς πόλεως et πολὺ δ' ἂν codd.: δὲ transponendum
 esse ci. Schi. (τῆς τε πόλ. et cum Valck. πολὺ γ' Sl.). —
 οἱ post αὐτοὶ add. ABLZ Bk. (ci. R.). — τυχεῖν pr. A. —
 γινώσκω B et pr. L et corr. A (extremum ω est ab eadem
 m. quae in § 3 corr.).

6. vv. εὐνοίαν πλείω — κατηγοροῖς etsi Andocides, certe
 non auctor prooemii bis posuit: genuina sunt ap. Lys. § 2.

7. ἐξελέχθησαν AB. cf. Isocr. 16, 7 (Dobr.). —

ἂν ἡδίου δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν κατηγορῶν
ἢ παρὰ τῶν κατηγορουμένων· οἱ δὲ αὖ, μαρ-
τυρήσαντες τὰ ψευδῆ (καὶ) ἀδίκως ἀνθρώπους
ἀπολέσαντες, ἐάλωσαν παρ' ὑμῖν ψευδομαρ-
τυριῶν, ἡνίκ' οὐδὲν ἦν ἔτι πλείον τοῖς πεπον-
θόσιν. ὁπότ' οὖν ἤδη πολλὰ τοιαῦτα γεγένη-
ται, εἰκὸς ὑμᾶς ἐστὶ μήπω τοὺς τῶν κατηγο-
ρῶν λόγους πιστοὺς ἡγεῖσθαι. εἰ μὲν γὰρ
δεινὰ κατηγορεῖται ἢ μή, οἷόν τε γινῶναι ἐκ
τῶν τοῦ κατηγοροῦ λόγων· εἰ δὲ ἀληθῆ ταῦτά
ἐστὶν ἢ ψευδῆ, οὐχ οἷόν τε ὑμᾶς πρότερον
εἰδέναι πρὶν ἂν καὶ ἐμοῦ ἀκούσητε ἀπολογου-
μένου.

- 8 Σκοπῶ μὲν οὖν ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, πόθεν χρὴ
ἄρξασθαι τῆς ἀπολογίας, πότερον ἐκ τῶν τελευταίων
λόγων, ὥς παρὰ νόμους με ἐνέδειξαν, ἢ περὶ τοῦ ψη-
φίσματος τοῦ Ἰσοτιμίδου, ὥς ἄκυρόν ἐστιν, ἢ περὶ
τῶν νόμων καὶ τῶν ὄρκων τῶν γεγενημένων, εἴτε
καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάξω τὰ γεγενημένα. ὃ δέ με
ποιεῖ μάλιστ' ἀπορεῖν, ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ, ὅτι οὐ πάντες
ἴσως ἐπὶ πᾶσι τοῖς κατηγορουμένοις ὁμοίως ὀργίξεσθε,
ἀλλ' ἕκαστός τι ὑμῶν ἔχει πρὸς ὃ βούλοιτο ἂν με
πρῶτον ἀπολογεῖσθαι· ἅμα δὲ περὶ πάντων εἰπεῖν
ἀδύνατον. κράτιστον οὖν μοι εἶναι δοκεῖ ἐξ ἀρχῆς

καὶ ante ἀδίκως addidi ex Lysia § 4. — παρ' ὑμῖν
ψευδομαρτυριῶν om. Lys. ψευδομαρτυριῶντες LZ v. ante
(R. et) Bk. — ἔτι om. LZM Lys. (Hi.). — γεγένηται Lys.
et cum Dobr. Schi. Turr.: γεγένηται. — ἡγεῖσθαι] πρὶν
ἂν καὶ ἡμεῖς εἰπώμεν add. Lys. (qui om. quae sequuntur
usque ad finem paragraphi); similia etiam Isocrates.

8. σκοπῶ] ἀπορῶ Hi. — οὖν om. A pr. — λόγων om.
LZ Dobr. — ἕκαστός τι ABL Bk.: ἕκ. τις. —

ὕμᾱς διδάσκειν πάντα τὰ γενόμενα καὶ παραλιπεῖν
 μηδέν. ἂν γὰρ ὀρθῶς μάθῃτε τὰ πραχθέντα, ῥαδίως
 γνώσεσθ' ἃ μου κατεψεύσαντο οἱ κατηγοροί. τὰ μὲν 9
 οὖν δίκαια γινώσκειν ὑμᾶς ἡγοῦμαι καὶ αὐτοὺς
 παρесеκευάσθαι, οἷσπερ ἐγὼ πιστεύσας ὑπέμεινα,
 ὀρῶν ὑμᾶς καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις
 περὶ πλείστου τοῦτο ποιουμένους, ψηφίζεσθαι κατὰ
 τοὺς ὅρκους· ὅπερ καὶ συνέχει μόνον τὴν πόλιν,
 ἀκόντων τῶν οὐ βουλομένων ταῦτα οὕτως ἔχειν.
 τάδε δὲ ὑμῶν δέομαι, μετ' εὐνοίας μου τὴν
 ἀκρόασιν τῆς ἀπολογίας ποιήσασθαι, καὶ μήτε
 μοι ἀντιδίκους καταστῆναι μήτε ὑπονοεῖν τὰ
 λεγόμενα μήτε δῆματα θηρεύειν, ἀκροασα-
 μένους δὲ διὰ τέλους τῆς ἀπολογίας τότε
 ἤδη ψηφίξεσθαι τοῦτο ὃ τι ἂν ὑμῖν αὐτοῖς
 ἄριστον καὶ εὐορκότατον νομίξητε εἶναι.
 ὥσπερ δὲ καὶ προείπον ὑμῖν, ὧ ἄνδρες, ἐξ ἀρχῆς 10
 περὶ πάντων ποιήσομαι τὴν ἀπολογία, πρῶτον μὲν
 περὶ αὐτῆς τῆς αἰτίας ὅθεν περ ἡ ἔνδειξις ἐγένετο,
 διόπερ εἰς τὸν ἀγῶνα τόνδε κατέστην, περὶ τῶν
 μυστηρίων ὥς οὔτε μοι ἡσέβηται οὐδέν οὔτε με-

παραλιπεῖν A^a.

9. ὑμᾶς A^a ZM Emp. Turr.: ἡμᾶς. — καὶ αὐτοὺς Emp. Turr.: καὶ λόγους (καὶ μὴ λόγ. Schi.). Sed ante oīσπερ aliqua intercidiasse puto, quibus iurisiurandi mentio continebatur. — παρесеκευάσθαι BL, παρесеκευάσασθαι Z. — ἔχειν AB Bk. (ci. R.): ἔχει. — τάδε δὲ ὑμῶν κτέ.] cf. Lys. § 11. — μήτε μοι scr.: μήτ' ἔμοι. — μήτε ὑπονοεῖν τ. λ. μήτε δῆματα θηρεύειν] cf. Antiph. 6, 18: καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα. — τοῦτο ὃ τι A M: τοῦθ' ὃ τι. ceterum ὃ τι ἂν ὑμῖν A a corr. habet; pr. fort. om. ἂν. cf. § 11.

10. τόνδε] τοῦδε Z, δὲ AB. — οὔτε μοι scripsi: οὔτ' ἔμοι. — οὐδὲ μεμῆν. οὐδ' ὠμολόγ. (codd.) Bk. Schi. Turr. cf. 29; 71. —

μήνυται οὐθ' ὠμολόγηται, οὐδ' οἶδα τοὺς μηνύσαντας ὑμῖν περὶ αὐτῶν οὐτ' εἰ ψευδῇ οὐτ' εἰ ἀληθῇ ἐμήνυσαν· ταῦθ' ὑμᾶς διδάξω.

- 11 Ἦν μὲν γὰρ ἐκκλησίᾳ τοῖς στρατηγοῖς τοῖς εἰς Σικελίαν, Νικίᾳ καὶ Λαμάχῳ καὶ Ἀλκιβιάδῃ, καὶ τριήρης ἡ στρατηγὶς ἤδη ἐξώρμει ἡ Λαμάχου· ἀναστάς δὲ Πυθόνικος ἐν τῷ δήμῳ εἶπεν· „ὦ Ἀθηναῖοι, ὑμεῖς μὲν στρατιὰν ἐκπέμπετε καὶ παρασκευὴν τοσαύτην, καὶ κίνδυνον ἀρεῖσθαι μέλλετε· Ἀλκιβιάδην δὲ τὸν στρατηγὸν ἀποδείξω ὑμῖν τὰ μυστήρια ποιοῦντα ἐν οἰκίᾳ μεθ' ἐτέρων, καὶ ἐὰν ψηφίσῃτε ἄδειαν (ῥ) ἐγὼ κελεύω, θεράπων ὑμῖν ἐνθάδε ἐνὸς τῶν ἀνδρῶν ἀμύητος ὧν ἐρεῖ τὰ μυστήρια· εἰ δὲ μή, χρῆσθε ἐμοὶ ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ, ἐὰν μὴ τάληθῃ
- 12 λέγω.“ ἀντιλέγοντος δὲ Ἀλκιβιάδου πολλὰ καὶ ἐξάρνον ὄντος ἔδοξε τοῖς πρυτάνεσι τοὺς μὲν ἀμύητους μεταστήσασθαι, αὐτοὺς δ' ἵέναι ἐπὶ τὸ μειράκιον ὃ ὁ Πυθόνικος ἐκέλευε. καὶ ὄχοντο, καὶ ἥγαγον θεράποντα Πολεμάρχου· Ἀνδρομάχος αὐτῷ ὄνομα ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐψηφίσαντο αὐτῷ τὴν ἄδειαν, ἔλεγεν ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ Πουλυτίωνος γίγνοιτο μυστήρια· Ἀλκιβιάδην μὲν οὖν καὶ Νικιάδην καὶ

οὐδ' οἶδα scripsi: οὐτ' οἶδα. cf. 29.

11. λα.μάχῳ et λα.μάχον A. — ἀρεῖσθαι Bk.: αἰρεῖσθαι. fort. autem adiectivum ad κινδ. appositum interciderit. — ῥ] om. ABLZ; ὡς add. v. Bk., qui adicit: „praestat fort. ῥ“. — ἐνθάδε ἐνὸς τῶν scripsi: ἐνὸς τῶν ἐνθάδε. — ἂν ὑμῖν a corr. habet A (pr. om. ἂν?)

12. Πολεμάρχον cum R. Bk.: ἀλκιβιάδου πολέμαρχον. Illud tamen huic coniecturae obstat, quod Polemarchi nomen inter cetera § 13 non occurrit. itaque Ἀρχεβιάδου πρὸς τὸν πολ. cum R. (qui Ἀλκιβ.) ci. Helbig. num Πολυστράτου, qui homo solus comprehensus et supplicio affectus est? — οὖν

Μέλητον, τούτους μὲν αὐτοὺς εἶναι τοὺς ποιοῦντας, συμπαρεῖναι δὲ καὶ ὄραῖν τὰ γιγνόμενα καὶ ἄλλους, παρεῖναι δὲ καὶ δούλους, ἑαυτὸν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν καὶ Ἰκέσιον τὸν αὐλητὴν καὶ τὸν Μελήτον δοῦλον. πρῶτος μὲν οὗτος ταῦτα ἐμήνυσεν, καὶ ἀπέγραψε 13 τούτους· ὧν Πολύστρατος | μὲν συνελήφθη καὶ ἀπέθανεν, οἱ δὲ ἄλλοι φεύγοντες ὥχοντο, καὶ αὐτῶν ὑμεῖς θάνατον κατέγνωτε. Καί μοι λαβὲ καὶ ἀνάγνωθι αὐτῶν τὰ ὀνόματα.

ΟΝΟΜΑΤΑ. Τούσδε Ἀνδρόμαχος ἐμήνυσεν· Ἀλκιβιάδην, Νικιάδην, Μέλητον, Ἀρχεβιάδην, Ἀρχιππον, Διογένη, Πολύστρατον, Ἀριστομένη, Οἰωνίαν, Παναίτιον.

Πρώτη μὲν ὧ ἄνδρες μήνυσις ἐγένετο αὕτη ὑπὸ 14 Ἀνδρομάχου κατὰ τούτων τῶν ἀνδρῶν. Καί μοι κάλει Διόγνητον.

Ἦσθα ζητητής, ὧ Διόγνητε, ὅτε Πυθόνικος εἰσήγειλεν ἐν τῷ δήμῳ περὶ Ἀλκιβιάδου; Ἦν. Οἶσθα οὖν μηνύσαντα Ἀνδρόμαχον τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ Πουλτυλῶνος γιγνόμενα; Οἶδα. Τὰ ὀνόματα οὖν τῶν ἀνδρῶν ἐστι ταῦτα, καθ' ὧν ἐμήνυσεν; Ἔστι ταῦτα.

om. pr. A. — μέλητον A (Bk.): μέλιτον. ita semper A, plerumque etiam BL hoc nomen scriptum exhibent. — καὶ ante Ἰκέσιον del. Valck.

13. πρῶτον A pr. — μὲν ante οὗτος a corr. habere videtur A. — ΟΝΟΜΑΤΑ e codd. add. Bk. (ci. Markl. R.) — Διογένη Schi.: Διογένην. cf. infra Ἀριστομένη (ita codd., Ἀριστομένην Ald.). — Οἰωνίαν restituendum erat e fragmento tituli poletarum (C. I. Att. I, 275): Ἰωνίαν. Praeter alia nomina (v. ad § 15. 16. 17. 35) haec in his fragmentis (C. I. A. I, 274 sqq.; Ἀθήναιον 1878 p. 205) inveniuntur: Οἰωνίον τοῦ Οἰωνο —, Παναιτίον (276), Πολυστράτου Διο — — Ἀγκυλῆθεν (277), Νικιάδου (Ἀθήν. l. c.).

14. τῇ Πουλτυ. A Bk.: τοῦ Πουλ.

- 15 Δευτέρα τοίνυν μήνυσις ἐγένετο. Τεῦκρος ἦν ἐνθάδε μέτοικος, ὃς ὄχετο Μέραράδε ὑπεξελθών, ἐκείθεν δὲ ἐπαγγέλλεται τῇ βουλῇ, εἰ οἱ ἄδεια δοῖεν, μηνύσειν περὶ (τε) τῶν μυστηρίων, συνεργὸς ὢν, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ποιοῦντας μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ περὶ τῶν Ἑρμῶν τῆς περικοπῆς ἃ ἦδει. ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς, ἦν γὰρ ἀντοκράτωρ, ὄχοντο ἐπ' αὐτὸν Μέραράδε· καὶ κομισθεῖς, ἄδειαν εὐρόμενος, ἀπογράφει τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ. καὶ οὗτοι κατὰ τὴν Τεῦκρον μήνυσιν ὄχοντο φεύγοντες. Καὶ μοι λαβὲ καὶ ἀνάγνωθι τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

ΟΝΟΜΑΤΑ. Τούσδε Τεῦκρος ἐμήνυσε· Φαῖδρον, Γνωφονίδην, Ἰσόνομον, Ἡφαιστόδωρον, Κηφισόδωρον, ἑαυτόν, Διογνήτην, Σμινδυρίδην, Φιλοκράτη, Ἀντιφῶντα, Τείσαρχον, Παντακλέα.

Μέμνησθε δέ, ὦ ἄνδρες, ὅτι καὶ ταῦθ' ὑμῖν προσομολογεῖται ἅπαντα.

- 16 Τρίτη μήνυσις ἐγένετο. ἡ γυνὴ Ἀλκμεωνίδου, γενομένη δὲ καὶ Δάμωνος, — Ἀγαρίστη ὄνομα αὐτῇ — αὕτη ἐμήνυσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ Χαρμίδου τῇ παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον μυστήρια ποιεῖν Ἀλκιβιάδην

15. ἐπαγγέλλεται AB Bk.: ἐπαγγέλλετο L, ἐπαγγέλετο ZM, ἐπηγγέλλετο v. — τε post περὶ addidi coll. § 34 (μην. καὶ π. τ. μυστ., σ. ὢν, τοὺς ἄλλ. Li.). — εὐρόμενος AB Bk.: εὐράμενος. verba ἄδ. εὐρ. del. Li. — ΟΝΟΜΑΤΑ in mg. add. A^d. — C. I. A. I, 277: Κηφισοδώρον μετοίκον ἐμ Πειρα[ιεῖ]. — Φιλοκράτη Schi.: Φιλοκράτην. — Τείσαρχον scripsi: Τίσαρχον. — ὅτι om. pr. A. — προσομολόγηται cum mg. Ald. (ubi προσομολόγητε est) et R. Turr.

16. Ἀλκμεωνίδου scripsi: Ἀλκμαιωνίδου ZM, Ἀλκμαιονίδου v. — τὸ Ὀλυμπιεῖον ci. R. S.: τὸ Ὀλύμπιον A Bk., τὸν Ὀλύμπιον v. — ἀδίμαντον ABLZ. — in titulorum fragmentis

καὶ Ἀξίοχον καὶ Ἀδείμαντον· καὶ ἔφυγον οὗτοι πάντες ἐπὶ ταύτῃ τῇ μηνύσει.

Ἔτι μὲν οὖν ἐγένετο μῖα. Λυδὸς δὲ Φερεκλέους¹⁷ τοῦ Θημακέως ἐμήνυσε μυστήρια γίνεσθαι ἐν τῇ οἰκίᾳ Φερεκλέους τοῦ δεσπότου τοῦ ἑαυτοῦ, ἐν Θημακῷ· καὶ ἀπογράφει τοὺς τε ἄλλους, καὶ τὸν πατέρα ἔφη τὸν ἐμὸν παρεῖναι μὲν, καθεύδειν δὲ ἐγκεκαλυμμένον. Σπεύσιππος δὲ βουλευὼν παραδίδωσιν αὐτοῖς τῷ δικαστηρίῳ. ἅπειτα ὁ πατὴρ καταστήσας ἐγγνητὰς ἐγράψατο τὸν Σπεύσιππον παρὰ νόμον, καὶ ἡγωνίσατο ἐν ἑξακισχιλίοις Ἀθηναίων, καὶ μετέλαβε δικαστῶν τοσούτων οὐδὲ διακοσίας ψήφους ὁ Σπεύσιππος. ὁ δὲ πείσας καὶ δεόμενος μείναι τὸν πατέρα ἐγὼ ἦν μάλιστα, εἴτα δὲ καὶ οἱ ἄλλοι συγγενεῖς. Καί μοι κάλει Καλλίαν¹⁸ καὶ Στέφανον, κάλει δὲ καὶ Φίλιππον καὶ Ἀλέξιππον· οὗτοι γάρ εἰσιν Ἀκουμένου καὶ Αὐτοκράτορος συγγενεῖς, οὓς ἔφυγον ἐπὶ τῇ Λυδοῦ μηνύσει· τοῦ μὲν ἀδελφιδοῦς ἐστὶν Αὐτοκράτωρ, τοῦ δὲ θεῖος Ἀκουμένος· οἷς προσήκει μισεῖν μὲν τὸν ἐξελάσαντα

(v. ad § 13) haec sunt: Ἀξίοχον τοῦ Ἀλκιβιάδου Σκα[μβωνίδου], Ἀδειμάντον τοῦ Λευκολοφίδου Σκα[μβωνίδου] (274. 275. 276). — ἔφυγον scripsi coll. §§ 26. 35. 55. 67. 68: ἔφευγον.

17. Phereclis nomen est Ἀθῆν. l. c. (v. ad § 13). — Θημακέως Φημαθηκέως BLZ. cf. Harp. s. v. — θη.α.κῶ A pr. — βουλευῶν] βασιλεύων Sl. Bk. Schi., cui coniecturae recte adversatur Bgk. ep. ad. Schill. p. 113 (Turr.). — γραφήν post παρὰν. add. Ald., om. codd. (in lacuna BLZM). — ὁ δὲ πείσας ὑπομείναι τ. π. Hi.

18. ἀκουμένον et ἀκούμενος codd. — οὓς ἔφυγον et δι' ὄντινα ἔφυγον scripsi: erat ἔφευγον. cf. ad § 16. —

ἐκείνους, εἰδέναι δὲ μάλιστα δι' ὄντινα ἔφυγον.
Βλέπετε εἰς τούτους, καὶ μαρτυρεῖτε εἰ ἀληθῆ λέγω.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 19 Τὰ μὲν γενόμενα ἠκούσατε, ὧ ἄνδρες, καὶ ὑμῖν
οἱ μάρτυρες μεμαρτυρήκασιν· ἃ δὲ οἱ κατήγοροι
ἐτόλμησαν εἰπεῖν, ἀναμνήσθητε. οὕτω γὰρ καὶ δι-
καιον ἀπολογεῖσθαι, ἀναμνησκοντα τοὺς τῶν κατη-
γόρων λόγους ἐξελέγχειν. ἔλεξαν γὰρ ὡς ἐγὼ μηνύ-
σαιμι περὶ τῶν μυστηρίων, ἀπογράφαιμι τε τὸν πα-
τέρα τὸν ἑαυτοῦ παρόντα, καὶ γενομένην μηνυτῆς
κατὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτοῦ, λόγον οἶμαι πάντων
δεινότατόν τε καὶ ἀνοσιώτατον λέγοντες. ὁ μὲν γὰρ
ἀπογράφας αὐτὸν Ἀνδρὸς ἦν ὁ Φερεκλέους, ὁ δὲ
πείσας ὑπομεῖναι καὶ μὴ οἴχεσθαι φεύγοντα ἐγὼ,
πολλὰ ἱκετεύσας καὶ λαμβανόμενος τῶν γονάτων.
- 20 καίτοι τί ἐβουλόμην, εἰ ἐμήνυσα μὲν κατὰ τοῦ πα-
4 τρός, ὡς οὗτοί φασιν, ἱκέτενον δὲ τὸν | πατέρα
μείναντά τι παθεῖν ὑπ' ἐμοῦ; καὶ ὁ πατήρ ἐπείσθη
ἀγῶνα τοιοῦτον ἀγωνίσασθαι, ἐν ᾧ δυοῖν τοῦν μεγί-
στοιν κακοῖν οὐκ ἦν αὐτῷ ἁμαρτεῖν; ἢ γὰρ ἐμοῦ

μαρτυρεῖτ. A. pr. — ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. A^d, sed in lacuna punctum rubrum habet.

19. γενόμενα Sl. Bk.: γινόμενα. — ἡμῖν A^d. — οὕτω cum R. Bk. Turr.: οὕ, quod cum Foertschio retinet Schi., interrogationis signo post ἐξελ. posito. — ἀναμνησκοντα Luzac. Turr.: ἀναμνησκοντας, quod cum Foertschio retinet Schi. — τε post ἀνοσιώτ. om. pr. A. cf. C. Fuhrium Mus. Rhen. XXXIII, 578 sq. — αὐτὸν AZ mg. Ald. R.: αὐτῶν. — λαμβανόμενος A Bk. (ci. R.): καταλαμβ. (λαβόμε. Hi.).

20. δυοῖν A pr. — ἁμαρτεῖν] „nonne addendum θατέρον?“ post R. Bk. cf. autem Schi. ad Sl. et Turr. — ἢ γὰρ] ἢ a corr. habet A. —

δόξαντος τὰ ὄντα μηνῦσαι κατ' ἐκείνουν ὑπ' ἑμοῦ ἀποθανεῖν, ἢ αὐτῷ σωθέντι ἐμὲ ἀποκτείνει. ὁ γὰρ νόμος οὕτως εἶχεν· εἰ μὲν τάληθ' ἢ μηνύσειέ τις, εἶναι τὴν ἄδειαν, εἰ δὲ τὰ ψευδῆ, τεθνάναι. καὶ μὲν δὴ τοῦτο γε ἐπίστασθε πάντες, ὅτι ἐσώθην καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἐμὸς πατήρ· οἷόν τε δ' οὐκ ἦν, εἴπερ ἐγὼ μηνυτῆς ἐγενόμην περὶ τοῦ πατρός, ἀλλ' ἢ ἐμὲ ἢ ἐκείνουν ἔδει ἀποθανεῖν. φέρε δὴ τοίνυν, εἰ καὶ ὁ 21 πατήρ ἐβούλετο ὑπομένειν, τοὺς φίλους ἂν οἴεσθε ἢ ἐπιτρέπειν αὐτῷ μένειν ἢ ἐγγυῆσασθαι, ἀλλ' οὐκ ἂν παραιτεῖσθαι καὶ δεῖσθαι ἀπιέναι ὅπου [ἂν] ἔμελλεν αὐτὸς σωθῆσεσθαι ἐμέ τε οὐκ ἀπολεῖν; ἀλλὰ 22 γὰρ καὶ ὅτε Σπεύσιππον ἐδίωκεν ὁ πατήρ τῶν παρανόμων, αὐτὰ ταῦτα ἔλεγεν, ὥς οὐδεπώποτε ἔλθοι εἰς Θημακὸν ὥς Φερεκλέα· ἐκέλευε δὲ βασανίσαι τὰ ἀνδράποδα, καὶ μὴ τοὺς μὲν παραδιδόντας μὴ ἐθέλειν ἐλέγχειν, τοὺς δὲ μὴ θέλοντας ἀναγκάζειν. ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὥς ἅπαντες ἴστε, τί ὑπελείπετο τῷ Σπευσίππῳ λέγειν, εἰ ἀληθῆ οἶδε λέγουσιν, ἀλλ' ἢ „ὦ Λεωγόρα, τί βούλει περὶ θεραπόντων λέγειν; οὐχ ὁ υἱὸς οὕτοσι μεμήνυκε κατὰ σοῦ, καὶ φησί σε παρεῖναι ἐν Θημακῷ; ἐλεγγε σὺ τὸν πατέρα, ἢ οὐκ ἔστι σοι ἄδεια.“ ταυτὶ ἔλεγεν ἂν ὁ Σπεύσιππος, ὧ ἄνδρες, ἢ οὔ; ἐγὼ μὲν οἶμαι.

τὰ ψευδῆ] τὰ om. pr. A.

21. ἂν post ὅπου del. Dobr. Bait. — ἔμελεν ut videtur A pr.; αὐτὸς corr. addidisse videtur. nonne αὐτός τε?

22. τῶν ante παραν. del. Valck. — οὐδέποτε A pr. — ἔλθῃ A et pr. L. — καὶ μὴ τοὺς μὲν] κ . . . . . A pr. — 'θέλοντας Bait. Turr. — Λεωγόρα Bk. (et A⁴): λεώ'ε. A sec. Bk., λέω ante lac. B, lac. solam habent LZM, ἀνθρώπε v. — μεμύνηκε A⁴.

- 23 εἰ τοίνυν ἀνέβην ἐπὶ δικαστήριον, ἢ λόγος τις περὶ ἐμοῦ ἐγένετο, ἢ μήνυσίς τις ἐμῇ ἐστίν ἢ ἀπογραφὴ, μὴ ὅτι ἐμὴ καθ' ἑτέρου, ἀλλ' εἰ καὶ ἄλλον τινὸς κατ' ἐμοῦ, ἐλεγχέτω με ὁ βουλόμενος ἐνταῦθα ἀναβάς. ἀλλὰ γὰρ λόγον ἀνοσιώτερον καὶ ἀπιστότερον οὐδένα πάποτ' ἐγὼ εἰπόντα οἶδα, οἷ τοῦτο μόνον ἡγήσαντο δεῖν, τολμῆσαι κατηγορεῖσθαι· εἰ δ' ἐλεγχθῇ-
 24 σονται ψευδόμενοι, οὐδὲν αὐτοῖς ἐμέλησεν. ὥσπερ οὖν, εἰ ἀληθὴ ἦν ταῦτα ἃ μου κατηγορήσαν, ἐμοὶ ἂν ὠργίζεσθε καὶ ἡξιούτε δίκην τὴν μερίστην ἐπιτιθέναι, οὕτως ἄξιῳ ὑμᾶς, γιννώσκοντας ὅτι ψεύδονται, πονηροὺς τε αὐτοὺς νομίζειν, χρῆσθαί τε τεκμηρίῳ ὅτι εἰ τὰ δεινότερα τῶν κατηγορηθέντων περιφανῶς ἐλέγχονται ψευδόμενοι, ἢ που τὰ γε πολλῶ φανλότερα ῥαδίως ὑμῖν ἀποδείξω ψευδομένους αὐτούς.
 25 Αἱ μὲν μηνύσεις ὧδε περὶ τῶν μυστηρίων αὐταὶ ἐγένοντο τέτταρες· οἱ δὲ ἔφυγον καθ' ἐκάστην μήνυσιν, ἀνέγνω ὑμῖν τὰ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ οἱ μάρτυρες μεμαρτυρήκασιν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐγὼ πιστότητος ὑμῶν ἕνεκα, ὧ ἄνδρες, τάδε ποιήσω. τῶν γὰρ φυγόντων ἐπὶ τοῖς μυστηρίοις οἱ μὲν τινες ἀπέθανον φεύγοντες, οἱ δ' ἤκουσι καὶ εἰσὶν ἐνθάδε

23. ἐμῇ] ὡς ἐμῇ Ald. — ἢ c. R. Bk.: ἢ ABLZ v. — ἀνοσιώτερον καὶ ἀπιστότερον cum R. Bk.: ἀνοσιώτατον καὶ ἀπιστότατον. — οὐδένας cum R. Bk. — εἰπόντα (ed. I.) dedisse vid. pr. A Li.: εἰπόντας (ed. I). — οὐδὲν αὐτοῖς codd. mg. Ald. Valck. R.: οὐδὲ νῦν τοῖς.

24. μου Dobr. Turr.: με. — τὰ γε Bk.: τάχα A (litt. γ fort. corr.), τάχα B, τὰλλα v., τὰ γ' ἄλλα c. Dobr. (qui τὰ γ' ἄ. πολλῶ φανλότερον ὑμῖν) Turr., τάχα ed. I, τὰ γε φανλότερα πολλῶ ῥᾶον ὑμῖν Hi.

25. ἔφυγον et φυγόντων scripsi: ἔφευγον et φευγόντων. cf. ad § 16. — ἐπὶ τοῖς ci. R. (coll. § 35) Bk.: ἐν τοῖς.

καὶ πάρεισιν ὑπ' ἑμοῦ κεκλημένοι. ἐγὼ οὖν ἐν τῷ 26
 ἐμῷ λόγῳ δίδωμι τῷ βουλομένῳ ἐμὲ ἐλέγχειν ὅτι
 ἔφυγέ τις αὐτῶν δι' ἐμὲ ἢ ἐμήνυσσα κατὰ του, ἢ
 οὐχ ἕκαστοι ἔφυγον κατὰ τὰς μηνύσεις ταύτας ἃς
 ἐγὼ ὑμῖν ἀπέδειξα. καὶ ἐάν τις ἐλέγξῃ με ὅτι ψεύ-
 δομαι, χρήσασθε μοι ὅ τι βούλεσθε. καὶ σιωπῶ, καὶ
 παραχωρῶ, εἰ τις ἀναβαίνειν βούλεται.

Φέρε δὴ, ὧ ἄνδρες, μετὰ ταῦτα τί ἐγένετο; 27
 ἐπειδὴ αἱ μηνύσεις ἐγένοντο, περὶ τῶν μηνύτρων,
 ἦσαν γὰρ κατὰ τὸ Κλεωνύμου ψήφισμα χίλιαι
 δραχμαί, κατὰ δὲ τὸ Πεισάνδρου μύριαι, περὶ δὲ
 τούτων ἡμφισβήτητον οὗτοί τε οἱ μηνύσαντες καὶ
 Πυθόνικος, φάσκων πρῶτος εἰσαγγεῖλαι, καὶ Ἄνδρο-
 κλῆς ὑπὲρ τῆς βουλῆς. ἔδοξεν οὖν τῷ δήμῳ ἐν τῷ 28
 τῶν θεσμοθετῶν δικαστηρίῳ τοὺς μεμνημένους,
 ἀκούσαντας τὰς μηνύσεις ἃς ἕκαστος ἐμήνυσσε, δια-
 δικάσαι. καὶ ἐψηφίσαντο πρῶτον μὲν Ἄνδρομάχῳ,
 δευτέρῳ δὲ Τεύκρῳ, καὶ ἔλαβον Παναθηναίων τῷ
 ἀγῶνι Ἄνδρομάχῳ μὲν μυριάς δραχμάς, Τεύκρῳ
 δὲ χίλιας. Καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

| Περὶ μὲν τῶν μυστηρίων, ὧ ἄνδρες, ὧν εἵνεκα 29
 ἡ ἔνδειξις ἐγένετο καὶ περὶ ὧν ὑμεῖς οἱ μεμνημένοι
 εἰσεληλύθατε, ἀποδέδεικται μοι ὥς οὔτε ἡσέβηκα

26. ἐλέγχει pr. A Turr.: ἐξελέγχει. — κατὰ του Sl.:
 κατ' αὐτοῦ. — post hanc § addendum dicit S. ΔΙΑΝΑ-
 ΠΑΤΣΙΣ vel simile quid.

27. κατὰ μὲν τὸ Κλ. ψ?

28. μηνύσεις A^d pr., μνηήσεις A^d corr. — πα .. θηναίων
 A pr. — ΜΑΡΤΥΡΕΣ in mg. add. A^d it. 46.

29. μεμύηκα A^d pr., μεμύνηκα A^d corr. —

- οὔτε μεμνήνκα περὶ οὐδενὸς οὔτε ὠμολόγηκα περὶ αὐτῶν, οὐδὲ ἔστι μοι ἁμάρτημα περὶ τῷ θεῷ οὔτε μείζον οὔτ' ἔλαττον οὐδὲ ἔν. ὅπερ ἐμοὶ περὶ πλείστου ἔστιν ὑμᾶς πείσαι. καὶ γὰρ οἱ λόγοι τῶν κατηγόρων, (οἷ) ταῦτα τὰ δεινὰ καὶ φρικώδη ἀνωρθίαζον, καὶ λόγους εἶπον ὡς πρότερον ἐτέρων ἁμαρτόντων καὶ ἀσεβησάντων περὶ τῷ θεῷ, οἷα ἕκαστος αὐτῶν
- 30 ἔπαθε καὶ ἐτιμωρήθη — τούτων οὖν ἐμοὶ τῶν λόγων ἢ τῶν ἔργων τί προσήκει; ἐγὼ γὰρ πολὺ μᾶλλον ἐκείνων (ταῦτα) κατηγορῶ, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτό φημι δεῖν ἐκείνους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι ἠσέβησαν, ἐμὲ δὲ σφῆξαι, ὅτι οὐδὲν ἡμάρτηκα. ἢ δεινόν γ' ἂν εἴη, εἰ ἐμοὶ ὀργίζοισθε ἐπὶ τοῖς ἐτέρων ἁμαρτήμασι, καὶ τὴν εἰς ἐμὲ διαβολὴν εἰδότες ὅτι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν λέγεται, κρείττω τῆς ἀληθείας ἠγγήσεσθε. δηλονότι γὰρ τοῖς μὲν ἡμαρτηκόσι τὰ τοιαῦτα ἁμαρτήματα οὐκ ἔστιν ἀπολογία ὡς οὐκ ἐποίησαν· ἢ γὰρ βάσανος δεινὴ παρὰ τοῖς εἰδόσιν· ἐμοὶ δὲ ὁ ἔλεγχος ἥδιστος, ἐν οἷς ὑμῶν οὐδὲν με δεῖ δεόμενον οὐδὲ παραιτούμενον σωθῆναι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ αἰτίᾳ, ἀλλ' ἐλέγχοντα τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους καὶ
- 31 ὑμᾶς ἀναμιμνήσκοντα τὰ γεγενημένα, οἳ τινες ὄρκους

οὐδὲ ἔν] οὐδὲν A. — καὶ γὰρ οἱ λόγοι κτέ.] si addas οἷ, nihil in his cum Andocide non convenire videtur, neque cuiquam eorum qui praeterea mutare tentarunt conatus prospere cessit (οἱ λ. τ. κατ. del. Usener.). — ἀνωρθίαζον] cf. Harp.: ἀνωρθ. ἀντὶ τοῦ ὄρθιον βοῶντες ἔλεγον Ἀνδοκίδης, et Suid. et B. A. I p. 412. Eurip. Andr. 1148 et Aesch. Ch. 271 confert Kō.

30. γ' ἂν codd. Bk. (ci. R.): γὰρ. — ἠγγήσαισθε cum R. Bk. (vulg. ret. Schi. Turr.). — malim δεινὴν (ἢ) παρὰ. — τῇ τοιαύτῃ pr. A W.: τοιαύτῃ. — ἀναμιμνήσκοντα ci. R. Bait.: ἀναμιμνήσκω.

μεγάλους ὁμόσαντες οἴσετε τὴν ψῆφον περὶ ἐμοῦ, καὶ ἀρασάμενοι τὰς μεγίστας ἀράς ὑμῖν τε αὐτοῖς καὶ παισὶ τοῖς ὑμετέροισι αὐτῶν, ἥ μὴν ψηφιεῖσθαι περὶ ἐμοῦ τὰ δίκαια, πρὸς δὲ τούτοις μεμνήσθε καὶ ἐωράκατε τοῖν θεοῖν τὰ ἱερά, ἵνα τιμωρήσητε μὲν τοὺς ἀσεβοῦντας, σῶζητε δὲ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας. νομίσατε τοίνυν ἀσέβημα οὐδὲν ἔλαττον εἶναι τοὺς 32 μηδὲν ἡδικοκότητας ἀσεβεῖν καταγινῶναι ἢ τοὺς ἡσεβηκότητας μὴ τιμωρεῖσθαι. ὥστ' ἐγὼ ὑμῖν πολὺ μᾶλλον τῶν κατηγορῶν πρὸς τοῖν θεοῖν ἐπισκῆπτω, ὑπὲρ τε τῶν ἱερῶν ἃ εἶδετε, καὶ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων οὐ τῆς ἑορτῆς ἕνεκα ἔρχονται δεῦρο· εἰ μὲν τι ἡσέβηκα ἢ ὠμολόγηκα ἢ ἐμήνυσα κατὰ τινος ἀνθρώπων, ἢ ἄλλος τις περὶ ἐμοῦ, ἀποκτείναντέ με· οὐ παραιτοῦμαι· εἰ δὲ οὐδὲν ἡμάρτηται μοι, καὶ τοῦτο ὑμῖν 33 ἀποδείκνυμι σαφῶς, δέομαι ὑμῶν αὐτὸ φανερόν τοις Ἑλλήσι πᾶσι ποιῆσαι, ὥς ἀδίκως εἰς τόνδε τὸν ἀγῶνα κατέστην. ἐὰν γὰρ μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων καὶ ἀτιμωθῇ ὁ ἐνδείξας ἐμὲ Κηφίσιος οὐτοσί, οὐκ ἐξέσται αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν τοῖν θεοῖν εἰσιέναι, ἢ ἀποθανεῖται. εἰ οὖν ὑμῖν δοκῶ ἱκανῶς περὶ τούτων ἀπολελογῆσθαι, δηλώ-

31. ἀσάμενοι ut videtur pr. A. — παισὶ A et corr. B (Bk): πᾶσι. — ἢ (ἡ) μὴν ψηφιεῖσθαι AB (ἡ μὴν ... ψηφιεῖσθαι pr. A) Kl. Schi. Turr.: εἰ μὴ ψηφιεῖσθε.

32. ἐπισκῆπτω] cf. Harp. s. v. ἐπεσκήψατο: τὸ δὲ ἐπισκῆπτω ἀντὶ τοῦ μετὰ τινος ἐπιθειαςμοῦ λέγω καὶ ὅλον ἐξορκίζω Ἀνθ. τε ἐν τῷ περὶ τῶν μυστηρίων καὶ Λυσίας — εἰρήγασιν. — εἶδετε A Bk.: ἴδετε. — ἕνεκα scripsi: ἕνεκεν. — μεμήνυκα Bait., sicut est § 29. ἐγὼ desiderat Hi.

33. αὐτὸ] αὐ τοῦτο Emp. — Κηφίσιος auct. Steph. Bk.: Κηφῆσιος. — ἐξέσται scripsi: ἐξεστίν. — ὑμῖν δοκῶ AB Bk.: δοκῶ ὑμῖν. — ἀπολελογῆσθαι AB Bk. (ci. Sl.): ἀπολογεῖσθαι.

σατέ μοι, ἵνα προθυμότερον περὶ τῶν ἄλλων ἀπολογῶμαι.

- 34 Περὶ δὲ τῶν ἀναθημάτων τῆς περικοπῆς καὶ τῆς μνηύσεως, ὥσπερ καὶ ὑπεσχόμην ὑμῖν, οὕτω καὶ ποιήσω· ἐξ ἀρχῆς γὰρ ὑμᾶς διδάξω ἅπαντα τὰ γεγενημένα. ἐπειδὴ Τεῦκρος ἦλθε Μεγαρόθεν, ἄδειαν εὐρόμενος μνηύει περὶ τε τῶν μυστηρίων (καὶ) ἃ ἦδει ἐκ τῶν περικοψάντων τὰ ἀναθήματα, καὶ ἀπογράφει δυοῖν δέοντας εἴκοσιν ἄνδρας. ἐπειδὴ δὲ οὗτοι ἀπεγράφησαν, οἱ μὲν αὐτῶν φεύγοντες ῥέχοντο, οἱ δὲ συλληφθέντες ἀπέθανον κατὰ τὴν Τεῦκρου μνηύσιν. Καὶ μοι ἀνάγνωθι αὐτῶν τὰ ὀνόματα.

- 35 *ONOMATA.* Τεῦκρος ἐπὶ τοῖς Ἑρμαῖς ἐμήνυσεν Εὐκτῆμονα, Γλάνκιππον, Εὐρύμαχον, Πολύενκτον, Πλάτωνα, Ἀντίδωρον, Χάριππον, Θεόδωρον, Ἀλκισθένη, Μενέστρατον, Ἐρυξίμαχον, Εὐφίλητον, Εὐρυδάμαντα, Φερεκλέα, Μέλητον, Τιμάνθη, Ἀρχίδαμον, Τελένικον.

Τούτων τοίνυν τῶν ἀνδρῶν οἱ μὲν ἤκουσι καὶ εἰσὶν ἐνθάδε, τῶν δὲ ἀποθανόντων εἰσὶ πολλοὶ προσήκοντες· ὧν ὅστις βούλεται, ἐν τῷ ἑμῷ λόγῳ ἀναβάς με ἐλεγχάτω ἢ ὥς ἐφυγέ τις δι' ἐμὲ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἢ ὥς ἀπέθανεν.

- 36 Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα ἐγένετο, Πείσανδρος καὶ Χαρι-

34. (καὶ) ἃ ἦδει ἐκ τῶν („quae audiverat ex —“) scripsi coll. § 15: ἃ ἦδει ἐκ τῶν codd., ἃ ἦ. καὶ τῶν Ald. Bk., ἃ ἦ., καὶ ἐκ τ. deleto καὶ quod sequitur Ros. — εἴκοσι A^d pr. — ἐπειδὴ δὲ codd. Bk. (ci. R.): om. δὲ v.

35. Ἀλκισθένη et Τιμάνθη Schi.: Ἀλκισθένην et Τιμάνθην. — Ἐρυξίμαχον cum Steph. Bk.: εὐρυξίμαχον A, εὐριξίμαχον BLZ, εὐριξίμαχον Ald. — Εὐφίλητον] cf. C. I. A. I, 274, Suppl. p. 35 (v. ad § 13): Εὐφιλήτον Τιμοθέου K[v]δαθη[ναιῶς. — εὐρυμάδαντα AB, εὐροδάμαντα Z.

κλῆς, ὄντες μὲν τῶν ζητητῶν, δοκοῦντες | δ' ἐν⁶
 ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ εὐνούστατοι εἶναι τῷ δήμῳ, ἔλεγον
 ὥς εἴη τὰ ἔργα τὰ γεγενημένα οὐκ ὀλίγων ἀνδρῶν
 ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ δήμου καταλύσει, καὶ χρῆναι ἐπι-
 ζητεῖν καὶ μὴ παύσασθαι. καὶ ἡ πόλις οὕτως διέκειτο,
 ὥστ' ἐπειδὴ τὴν βουλὴν εἰς τὸ βουλευτήριον ὁ κῆρυξ
 ἀνείποι ἵεναι καὶ τὸ σημεῖον καθέλοι, τῷ αὐτῷ
 σημεῖῳ ἡ μὲν βουλὴ εἰς τὸ βουλευτήριον ἦει, οἱ δ'
 ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἔφηνον, δεδιότες εἰς ἕκαστος μὴ
 συλληφθεῖν. ἐπαρθεῖς οὖν τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς³⁷
 εἰσαγγέλλει Διοκλείδης εἰς τὴν βουλὴν, φάσκων
 εἰδέναι τοὺς περικόψαντας τοὺς Ἑρμᾶς, καὶ εἶναι
 αὐτοὺς εἰς τριακοσίους· ὥς δ' ἴδοι καὶ περιτύχοι
 τῷ πράγματι, ἔλεγε. καὶ τούτοις, ὧς ἄνδρες, δέομαι
 ὑμῶν προσέχοντας τὸν νοῦν ἀναμνησθεσθαι, ἐὰν
 ἀληθὴ λέγω, καὶ διδάσκειν ἀλλήλους· ἐν ὑμῖν γὰρ
 ἦσαν οἱ λόγοι, καὶ μοι ὑμεῖς τούτων μάρτυρές ἐστε.
 ἔφη γὰρ εἶναι μὲν ἀνδράποδόν οἱ ἐπὶ Λαυρίῳ, δεῖν³⁸
 δὲ κομίσασθαι ἀποφορὰν. ἀναστὰς δὲ πρῶν ψευθεὶς
 τῆς ὥρας βαδίζειν· εἶναι δὲ πανσέληνον. ἐπεὶ δὲ
 παρὰ τὸ προπύλαιον τὸ Διονύσου ἦν, ὁρᾶν ἀνθρώ-
 πους πολλοὺς ἀπὸ τοῦ ὠδείου καταβαίνοντας εἰς
 τὴν ὁρχήστραν· δείσας δὲ αὐτούς, εἰσελθὼν ὑπο

36. ζητητῶν] cf. Harp. ζητητής· ἀρχὴ τις Ἀθήνησι κατὰ
 καιροὺς καθισταμένη — — Δημοσθένους — — καὶ Ἀνδο-
 κίδης ἐν τῷ περὶ ἐνδείξεως. — ἔλεγον οὖν ὥς Ald. — ἐπι-
 ζητεῖν A pr. Dobr.: ἔτι ζητεῖν. — οὕτως A^d Turr.: οὕτω.
 — ἀνείποι Schoem. Dobr. Bk.: ἀνείπη. — καθέλοι AB Bk.:
 καθέλλη. — ἔφηνον Bait.: ἔφηνον.

37. Διοκλείδης Ald.: διὸ καὶ δις. — τὰς Ἑρμᾶς pr. A.

38. πρῶν Bk.: πρῶν A, πρῶν v. — τὸ Διονύσου ZMBk.
 Schi.: τοῦ Δ. —

τὴν σκιάν καθέζεσθαι μεταξὺ τοῦ κίονος καὶ τῆς
στῆλης ἐφ' ἣ ὁ στρατηγός ἐστιν ὁ χαλκοῦς. ὁρᾶν
δὲ ἀνθρώπους τὸν μὲν ἀριθμὸν μάλιστα τριακοσίους,
ἐστάναι δὲ κύκλῳ ἀνὰ πέντε καὶ δέκα ἀνδρας, τοὺς
δὲ ἀνὰ εἴκοσιν· ὁρῶν δὲ αὐτῶν πρὸς τὴν σελήνην
39 τὰ πρόσωπα τῶν πλείστων γινώσκειν. καὶ πρῶτον
μὲν, ὃ ἀνδρες, τοῦθ' ὑπέθετο δεινότατον πρᾶγμα,
οἶμαι, ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὄντινα βούλοιοτο Ἀθηναίων
φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι, ὄντινα δὲ μὴ
βούλοιοτο, λέγειν ὅτι οὐκ ἦν. ἰδὼν δὲ ταῦτ' ἔφη
ἐπὶ Λαύριον ἰέναι, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἀκούειν ὅτι οἱ
Ἑρμαῖ εἶεν περικεκομμένοι· γινῶναι οὖν εὐθύς ὅτι
40 τούτων εἴη τῶν ἀνδρῶν τὸ ἔργον. ἦκων δὲ εἰς ἄστν
ζητητάς τε ἤδη ἡρημένους καταλαμβάνειν καὶ μὴν-
τρα κεκηρυγμένα ἑκατὸν μναῖς. ἰδὼν δὲ Εὐφημον
τὸν Καλλίου τοῦ Τηλεκλέους ἀδελφὸν ἔν τῳ χαλκείῳ
καθήμενον, ἀναγαγὼν αὐτὸν εἰς τὸ Ἥφαιστεϊον
λέγειν ἅπερ ὑμῖν ἐγὼ εἶρηκα, ὥς ἰδοὶ ἡμᾶς ἐν ἐκείνῃ
τῇ νυκτί· οὐκ οὖν δέοιτο παρὰ τῆς πόλεως χρήματα
λαβεῖν μᾶλλον ἢ παρ' ἡμῶν, ὥσθ' ἡμᾶς ἔχειν φίλους.
εἰπεῖν οὖν τὸν Εὐφημον ὅτι καλῶς ποιήσειεν εἰπῶν,
καὶ νῦν ἦκειν κελεῦσαί οἱ εἰς τὴν Λεωγόρου οἰκίαν,

σκιάν] οἰκίαν pr. A. — num μεταξὺ του? — ὁρᾶν δὲ
κτέ.] cf. Galen. XVIII A p. 450 ed. Kühn: Ἀ. ἐν τῳ περὶ
μυστηρίων· ἄδων δ' ἀνθρώπους τὸν μὲν ἀριθμὸν μάλιστα
τριακοσίους. μὲν et μάλιστα, quae om. codd., e Galeno add.
Sl. Bk. idem Sl. pro ὁρᾶν (ἄδων) ci. ἰδεῖν. — τῶν πλείστων]
τὰ πλείστα pr. A (prob. Li.).

39. malim ἐπ' ἐκείνῳ. — Λαύριον Bk.: λανρίαν codd.,
λανρεῖον v. (sicut Λανρεῖῳ § 38).

40. καταλαμβάνειν codd. Bk. (ci. Valek. R.): καταλαμ-
βάνει. — ἐν τῳ Valek.: ἐν τῳ. — ἰδοὶ ὑμᾶς A^d M. — καὶ
συνήκειν Emp. — κελεῦσαί οἱ] pronomen ad Euphemum

„ἦν' ἐκεῖ συγγένῃ μετ' ἐμοῦ Ἀνδοκίδῃ καὶ ἑτέροις
οἷς δεῖ.“ ἤκειν ἔφη τῇ ὑστεραίᾳ, καὶ δὴ κόπτειν τὴν 41
θύραν· τὸν δὲ πατέρα τὸν ἐμὸν τυχεῖν ἐξιόντα, καὶ
εἰπεῖν αὐτῷ· „ἄρά γε σὲ οἷδε περιμένονυσι; χρὴ
μέντοι μὴ ἀπωθεῖσθαι τοιούτους φίλους.“ εἰπόντα
δὲ αὐτὸν ταῦτα οἴχεσθαι. καὶ τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ
τὸν πατέρα μου ἀπώλλυε, συνειδότα ἀποφαίνων.
εἰπεῖν δὲ ἡμᾶς ὅτι δεδογμένον ἡμῖν εἴη δύο μὲν
τάλαντα ἀργυρίου διδόναι οἱ ἀντὶ τῶν ἑκατὸν μνῶν
τῶν ἐκ τοῦ δημοσίου, εἰ δὲ κατὰσχωμεν ἡμεῖς ἃ
βουλόμεθα, ἓνα αὐτὸν ἡμῶν εἶναι, πίστιν δὲ τούτων
δοῦναι τε καὶ δεξασθαι. ἀποκρίνασθαι δὲ αὐτὸς 42
πρὸς ταῦτα ὅτι βουλευέσσοιτο· ἡμᾶς δὲ κελεύειν αὐτὸν
ἤκειν εἰς Καλλίου τοῦ Τηλεκλέους, ἵνα κἀκεῖνος
παρείη. τὸν δ' αὖ κηδεστήν μου οὕτως ἀπώλλυεν.
ἤκειν ἔφη εἰς Καλλίου, καὶ καθομολογήσας ἡμῖν
πίστιν δοῦναι ἐν ἀκροπόλει, καὶ ἡμᾶς συνθεμένους
οἱ τὸ ἀργύριον εἰς τὸν ἐπιόντα μῆνα δώσειν διαψεύ-
δεσθαι καὶ οὐ διδόναι· ἤκειν οὖν μηνύσων τὰ
γενόμενα.

Ἡ μὲν εἰσαγγελία αὐτῷ, ὃ ἄνδρες, τοιαύτη. 43
ἀπογράφει δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν ὧν ἔφη
γινῶναι, δύο καὶ τετταράκοντα, πρώτους μὲν Μαν-
τίθεον καὶ Ἀφειψίωνα, βουλευτὰς ὄντας καὶ καθη-

referri debet (cf. R. Add.). — τὴν et οἰκίαν del. Hi. — συγ-
γένηται A pr.

41. αὐτῷ Li., αὐτῷ ipse praetuli: αὐτόν (πρὸς αὐτόν
ci. R.). — βουλόμεθα A. — αὐτόν R. Bk.: αὐτῶν.

42. παρῇ pr. A, παροίη B. — καθομολογήσας AB Bk.:
καθοδηγήσας. — ἐπιόντα Emp. Turr.: εἰσιόντα.

43. αὐτῷ cum R. Turr.: αὐτῶν. — Ἀφειψίωνα Bk. contra

μένους ἔνδον, εἴτα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους. ἀναστὰς δὲ Πείσανδρος ἔφη χρῆναι λύειν τὸ ἐπὶ Σκαμανδρίου ψήφισμα καὶ ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τροχὸν τοὺς ἀπογραφέντας, ὅπως μὴ πρότερον νῦν ἔσται πρὶν πνυθίσθαι τοὺς ἄνδρας ἅπαντας. ἀνέκραγεν
 44 ἡ βουλὴ ὥς εὖ λέγει. | ἀκούσαντες δὲ ταῦτα Μαν-
 7 τίθεος καὶ Ἀψεφίων ἐπὶ τὴν ἐστίαν ἐκαθέζοντο, ἵκετεύοντες μὴ στρεβλωθῆναι ἀλλ' ἐξεγγνηθέντες κριθῆναι. μόλις δὲ τούτων τυχόντες, ἐπειδὴ τοὺς ἐγγνητὰς κατέστησαν, ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβάντες ὄχοντο εἰς τοὺς πολεμίους αὐτομολήσαντες, καταλιπόντες τοὺς ἐγγνητὰς, οὓς ἔδει (ἐν) τοῖς αὐτοῖς
 45 ἐνέχεσθαι ἐν οἷσπερ οὓς ἡγγνήσαντο. ἡ δὲ βουλὴ ἐξελθοῦσα ἐν ἀπορρήτῳ συνέλαβεν ἡμᾶς καὶ ἔδη-
 σεν ἐν τοῖς ξύλοις. ἀνακαλέσαντες δὲ τοὺς στρατηγούς ἀνειπεῖν ἐκέλευσαν Ἀθηναίων τοὺς μὲν ἐν ἄστει οἰκοῦντας ἰέναι εἰς τὴν ἀγορὰν τὰ ὅπλα λαβόντας, τοὺς δ' ἐν μακρῷ τείχει εἰς τὸ Θησεῖον, τοὺς δ' ἐν Πειραιεῖ εἰς τὴν Ἴπποδαμείαν ἀγορὰν, τοὺς δὲ ἱππεῖς ἔτι (πρὸ) νυκτὸς σημῆναι τῇ σάλπιγγι ἥκειν εἰς τὸ Ἀνάκειον, τὴν δὲ βουλὴν εἰς ἀκρόπολιν ἰέναι καὶ καθεύδειν, τοὺς δὲ πρυτάνεις ἐν τῇ θόλῳ. Βοιωτοὶ δὲ πεπνυσμένοι τὰ πράγματα ἐπὶ τοῖς ὁρίοις ἦσαν ἐξεστρατευμένοι. τὸν

codd. (Ἀψεφίονα R.). cf. Boeckh. C. I. Gr. II p. 340 (Turr.); Voemel. ad Dem. Lept. § 144.

44. Ἀψεφίων Bk. — ἡκετεύοντες pr. A. — ἐξεγγνηθέντες Sl. Bk.: ἐξεγγνηθέντας. — ἐγκαταλιπόντες ci. S. — ἐν add. W.; hoc addendum aut ἐν quod sequitur delendum esse dicit Hertl.

45. εἰς τὸ Θῆσ. cum R. Bk.: εἰς τὸ Θ. AB, εἰς γὰρ Θ. v. — Ἴπποδαμείαν Lobeck. Turr.: Ἴπποδαμίαν. — (πρὸ) νυκτὸς scripsi; cf. § 48. — Ἀνακείον Schi. — ἐστρατευμένοι

δὲ τῶν κακῶν τούτων αἷτιον Διοκλείδην ὡς σω-
τῆρα ὄντα τῆς πόλεως ἐπὶ ξεύγους ἦγον εἰς τὸ
πρυτανεῖον στεφανώσαντες, καὶ ἐδείπνει ἐκεῖ.

Πρῶτον μὲν οὖν ταῦτα, ᾧ ἄνδρες, ὅποσοι ὑμῶν 46
παρῆσαν, ἀναμιμνήσκεσθε καὶ τοὺς ἄλλους διδά-
σκετε· εἶτα δὲ μοι τοὺς πρυτάνεις κάλει τοὺς τότε
πρυτανεύσαντας, Φιλοκράτη καὶ τοὺς ἄλλους.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρε δὴ, καὶ τὰ ὀνόματα ὑμῖν ἀναγνώσομαι 47
τῶν ἀνδρῶν ὧν ἀπέγραψεν, ἵν' εἰδῇτε ὅσους μοι
τῶν συγγενῶν ἀπώλλυεν, πρῶτον μὲν τὸν πατέρα,
εἶτα δὲ τὸν κηδεστήν, τὸν μὲν συνειδότα ἀπο-
δεικνύς, τοῦ δ' ἐν τῇ οἰκίᾳ φάσκων τὴν σύνοδον
γενέσθαι. τῶν δ' ἄλλων ἀκούσεσθε τὰ ὀνόματα.
Καὶ αὐτοῖς ἀναγίγνωσκε.

Χαριμίδης Ἀριστοτέλους·
οὗτος ἀνεψιὸς ἐμός· ἡ μήτηρ ἡ ἐκείνου καὶ ὁ πατὴρ
ὁ ἐμός ἀδελφοί.

A pr. — τῶν ante κακῶν om. A pr. — ξεύγος pr. A. —
στεφανώσαντες A^d pr. („στεφανώσαντες A ni fallor“ Bk.)
Bk.: στεφανώσαντες.

46. Φ. καὶ τοὺς ἄλλους cum R. m. Ald. Bk.: libri post
haec verba iterant διδάσκετε.

47. ἀπέγραψεν AB Bk. (R.): ἔγραψεν. — ἀναγίγνωσκε ...
A. — μήτηρ ἐκείνου A^d M v. ante Bk. — ὁ πατὴρ ὁ ἐμός
A Bk.: ὁ πατὴρ ἐμός LZ, ὁ ἐμός πατὴρ v. — Ἀλκμέωνος
scripsi (cf. § 16): Ἀλκμαίονος. — φοίνικος ABLZ. Schol. Ar.
Nub. 1087 confert Sl.; contra Kō. Ros. (R.) in vocabulo
ὄρχησ. (ὄρχησάμενον mg. Ald.) patris nomen latere putant.
— post Κριτίας ἀνεψιὸς legebantur male iterata Εὐκράτις
ὁ Νικίον ἀδελφός, quae auct. R. del. Bk. — ceterum in hoc
indice aliquid turbatum esse evincitur e § 68: ἀνεψιοὶ τρεῖς,
τῶν ἄλλων συγγενῶν ἐπτά. nam etiamsi ibi cum Sl. πέντε
pro ἐπτά rescribas, ut numerus constet, certe duo tantum

Ταυράας·
οὔτοσι ἀνεψιὸς τοῦ πατρός.

Νισαῖος·
υἱὸς Ταυρέου.

Καλλίας ὁ Ἀλκμέωνος·
ἀνεψιὸς τοῦ πατρός.

Εὐφημος·
Καλλίου τοῦ Τηλεκλέους ἀδελφός.

Φρόνιχος ὁ ὀρχησάμενος·
ἀνεψιός.

Εὐκράτης ὁ Νικίου ἀδελφός·
κηδεστὴς οὗτος Καλλίου.

Κριτίας·
ἀνεψιὸς καὶ οὗτος τοῦ πατρός· αἱ μητέρες ἀδελφαί.
Τούτους πάντας ἐν τοῖς τετταράκοντα ἀνδράσιν
ἀπέγραψεν.

- 48 Ἐπειδὴ δὲ ἐδεδέμεθα πάντες ἐν τῷ αὐτῷ καὶ
νῦν τε ἦν καὶ τὸ δεσμωτήριον συνεκέκλητο, ἦκον
δὲ τῷ μὲν μήτηρ τῷ δὲ ἀδελφὴ τῷ δὲ γυνὴ καὶ
παῖδες, ἦν δὲ βοή καὶ οἶκτος κλαιόντων καὶ ὀδυρο-
μένων τὰ παρόντα κακά, λέγει πρὸς με Χαρμίδης,
ὦν μὲν ἀνεψιός, ἡλικιώτης δὲ καὶ συνεκτραφεὶς ἐν
49 τῇ οἰκίᾳ. τῇ ἡμετέρᾳ ἐκ παιδός, ὅτι „Ἀνδοκίδη,
τῶν μὲν παρόντων κακῶν ὄρας τὸ μέγεθος, ἐγὼ
δ' ἐν μὲν τῷ παρελθόντι χρόνῳ οὐδὲν ἐδεόμην
λέγειν οὐδέ σε λυπεῖν, νῦν δὲ ἀναγκάζομαι διὰ
τὴν παροῦσαν ἡμῖν συμφορὰν. οἷς γὰρ ἐχρῶ καὶ
οἷς συνῆσθα ἄνευ ἡμῶν τῶν συγγενῶν, οὔτοι ἐπὶ

consobriini commemorati erunt. fort. τοῦ πατρός altero loco
delerum. — πάντας AB Bk.: ἅπαντας. — τετταρακο . . .
pr. A. — ἀπέγραψεν Steph.: ἐπέγραψεν.

48. συνεκέκλητο S.: συνεκέλειστο. — κλαιόντων Schi.

ταῖς αἰτίαις δι' ἃς ἡμεῖς ἀπολλύμεθα οἱ μὲν αὐτῶν
 τεθνῶσιν, οἱ δὲ οἴχονται φεύγοντες, σφῶν αὐτῶν
 καταγνόντες ἀδικεῖν . . . . . εἰ ἤκουσάς τι τούτου 50
 τοῦ πράγματος τοῦ γενομένου, εἰπέ, καὶ πρῶτον
 μὲν σεαυτὸν σῶσον, εἴτα δὲ τὸν πατέρα, ὃν εἰκός
 ἐστὶ σε μάλιστα φιλεῖν, εἴτα δὲ τὸν κηδεστήν, ὃς
 ἔχει σου τὴν ἀδελφὴν ἥπερ σοι μόνη ἐστίν, ἔπειτα
 δὲ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς καὶ ἀναγκαίους τοσοῦ-
 τούς ὄντας, ἔτι δὲ ἐμέ, ὃς ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ ἡνίασα
 μὲν σε οὐδὲν πώποτε, προθυμότητος δὲ εἰς σὲ καὶ
 τὰ σὰ πράγματά εἰμι, ὃ τι ἂν δέῃ ποιεῖν.“ λέγον- 51
 τος δὲ ὁ ἄνδρες Χαρμίδου ταῦτα, ἀντιβολούντων
 δὲ τῶν ἄλλων καὶ ἱκετεύοντος ἑνὸς ἐκάστου, ἐνεθυ-
 μήθην πρὸς ἑμαυτὸν· „ὦ πάντων ἐγὼ δεινοτάτῃ
 συμφορᾷ περιπεσὼν, πότερα περιδῶ τοὺς ἑμαυτοῦ
 συγγενεῖς ἀπολλυμένους ἀδίκως, καὶ αὐτοὺς τε
 ἀποθανόντας καὶ τὰ χρήματα αὐτῶν δημευθέντα,
 πρὸς δὲ τούτοις ἀναγραφέντας ἐν στήλαις ὥς ὄντας
 ἀλιτηρίους τῶν θεῶν τοὺς οὐδενὸς αἰτίους τῶν
 γεγεννημένων, ἔτι δὲ τριακοσίους Ἀθηναίων μέλλον-
 τας ἀδίκως | ἀπολεῖσθαι, τὴν δὲ πόλιν ἐν κακοῖς 8
 οὔσαν τοῖς μεγίστοις καὶ ὑποψίαν εἰς ἀλλήλους
 ἔχοντας, ἣ εἰπὼ Ἀθηναίοις ἃ περ ἤκουσα Εὐφιλή-
 του αὐτοῦ τοῦ ποιήσαντος;“ ἔτι δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ 52

49. post ἀδικεῖν lacuna est in ABL, in A quidem XII litterarum. τούτων τοίνυν ins. vult S., φέρε δὲ τοίνυν Linder K.

50. δέῃ Bk.: δέοι A v.

51. ὁ πάντων ABLZ. — ἀπολλυμένους et quod sequitur καὶ del. Usener. — ἀλιτηρίους A, ἀλειτηρίους verum puto. — ἀπολεῖσθαι Steph. R. Bait., coll. §§ 66, 67, 68: ἀπολέσθαι. — post ἔχοντας Dobr. add. ἅπαντας.

- τόδε ἐνεθυμήθην, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐλογιζόμενην πρὸς ἐμαυτὸν τοὺς ἐξημαρτηκότας καὶ τὸ ἔργον εἰργασμένους, ὅτι οἱ μὲν αὐτῶν ἤδη ἐτεθνήκεσαν ὑπὸ Τεύκρου μηνυθέντες, οἱ δὲ φεύγοντες ὤχοντο καὶ αὐτῶν θάνατος κατέγνωστο, τέτταρες δὲ ἦσαν ὑπολοίποι οἳ οὐκ ἐμηνύθησαν ὑπὸ Τεύκρου τῶν πεποιηκότων, Παναίτιος Χαιρέδημος Διάκριτος Λυσί-
 53 στρατος· οὗς εἰκὸς ἦν ἀπάντων μάλιστα δοκεῖν εἶναι τούτων τῶν ἀνδρῶν οὗς ἐμήνυσε Διοκλείδης, φίλους ὄντας τῶν ἀπολωλότων ἤδη. καὶ τοῖς μὲν οὐδέπω βέβαιος ἦν ἡ σωτηρία, τοῖς δὲ ἐμοῖς οἰκείοις φανερός (ὁ) ὄλεθρος, εἰ μὴ τις ἐρεῖ Ἀθηναίους τὰ γενόμενα. ἐδόκει οὖν μοι κρεῖττον εἶναι τέτταρας ἄνδρας ἀποστερεῖν τῆς πατρίδος δικαίως, οἳ νῦν ζῶσι καὶ κατεληλύθασι καὶ ἔχουσι τὰ σφέτερα ἀν-
 54 τῶν, ἢ ἐκείνους ἀποθανόντας ἀδίκως περιδεῖν. εἰ οὖν τινι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, (ἦ) τῶν ἄλλων πολιτῶν γνώμη τοιαύτη παρειστῇκει πρότερον περὶ ἐμοῦ, ὥς ἄρα ἐγὼ ἐμήνυσα κατὰ τῶν ἐταίρων τῶν ἐμαυτοῦ, ὅπως ἐκείνοι μὲν ἀπόλοιντο, ἐγὼ δὲ σωθείην — ἃ ἐλογοποιοῦν οἱ ἔχθροι περὶ ἐμοῦ, βουλόμενοι διαβάλ-
 55 λειν με — σκοπεῖσθε ἐξ αὐτῶν τῶν γεγενημένων. νῦν γὰρ ἐμὲ μὲν λόγον (δεῖ) διδόναι τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων μετὰ τῆς ἀληθείας, αὐτῶν παρόντων οἵπερ ἤμαρτον καὶ ἔφυγον ταῦτα ποιήσαντες, ἴσασι δὲ ἄριστα εἶτε ψεύδομαι εἶτε ἀληθῇ λέγω, ἔξεστι δὲ

52. εἰργασμένους AB (εἰργασσάμενους A^d) Bk.: ἐργασσάμενους. — Διάκριτος nomen iniuria tentaverunt Valck. et R.: v. Turr.

53. φίλους γ' ὄντας Hi. — (ὁ) ὄλεθρος cum R. Bk.

54. τινὶ ὑμ . . A pr. — ἦ cum Sl. add. Bk.

αὐτοῖς ἐλέγχειν με ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ· ἐγὼ γὰρ
 ἐφίημι· ὑμᾶς δὲ δεῖ μαθεῖν τὰ γενόμενα. ἐμοὶ γὰρ 56
 ὃ ἄνδρες τοῦδε τοῦ ἀγῶνος τοῦτ' ἔστι μέγιστον,
 σωθέντι μὴ δοκεῖν κακῷ εἶναι, (ἀλλὰ πρῶτον μὲν
 ὑμᾶς,) εἶτα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας μαθεῖν ὅτι
 οὔτε μετὰ κακίας οὔτε μετ' ἀνανδρίας οὐδεμιᾶς
 τῶν γεγενημένων πέπρακται ὑπ' ἐμοῦ οὐδέν, ἀλλὰ
 διὰ συμφορὰν γεγενημένην μάλιστα μὲν τῇ πόλει,
 εἶτα δὲ καὶ ἡμῖν, εἶπον δὲ ἃ ἤκουσα Εὐφιλήτου
 προνοία μὲν τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων, προ-
 νοία δὲ τῆς πόλεως ἀπάσης, μετ' ἀρετῆς ἀλλ' οὐ
 μετὰ κακίας, ὡς ἐγὼ νομίζω. εἰ οὖν οὕτως ἔχει
 ταῦτα, σφίξεσθαι τε ἀξιῶ καὶ δοκεῖν ὑμῖν εἶναι μὴ
 κακός. φέρε δὴ — χρὴ γὰρ ὃ ἄνδρες ἀνθρωπι- 57
 νως περὶ τῶν πραγμάτων ἐκλογίξεσθαι, ὥσπερ ἂν
 αὐτὸν ὄντα ἐν τῇ συμφορᾷ — τί ἂν ὑμῶν ἕκαστος
 ἐποίησεν; εἰ μὲν γὰρ ἦν δυοῖν τὸ ἔτερον ἐλέσθαι,
 ἢ καλῶς ἀπολέσθαι ἢ αἰσχυρῶς σωθῆναι, ἔχοι ἂν
 τις εἰπεῖν κακίαν εἶναι τὰ γενόμενα· καίτοι πολλοὶ
 ἂν καὶ τοῦτο εἶλοντο, τὸ ζῆν περὶ πλείονος ποιη-
 σάμενοι τοῦ καλῶς ἀποθανεῖν· ὅπου δὲ τούτων τὸ 58
 ἐναντιώτατον ἦν, σιωπήσαντι μὲν αὐτῷ τε αἰσχυρῶς
 ἀπολέσθαι μὴδὲν ἀσεβήσαντι, ἔτι δὲ τὸν πατέρα

55. δεῖ cum R. add. Turr. (δεῖ δοῦναι Dobr.).

56. μὴ codd. Bk. (ci. R.): μοι. — ὑμῖν post μὴ δοκεῖν
 addi vult R., post σωθέντι vel post κακῷ Scheib. — ἀναν-
 δρίας ABk.: ἀνδρίας B, ἀδινίας v. — πόλει εἶτα δὲ καὶ SL:
 πόλει εἶτα . . καὶ A, unde πόλει εἶτα καὶ Bk.; πολιτεία τε
 καὶ v. ante Bk. — οὐ μετὰ codd. Bk. (ci. R.): οὐ μὴν.

57. γὰρ post μὲν om. pr. A. — δυοῖν] δυοὶ ABLZ. —
 ἔχει A pr. — γενόμενα ci. R. Bgk. Bait.: λεγόμενα.

περιδεῖν ἀπολόμενον καὶ τὸν κηδεστὴν καὶ τοὺς
 συγγενεῖς καὶ ἀνεψιοὺς τοσοῦτους, οὓς οὐδεὶς ἀπώλ-
 λυνεν ἢ ἐγὼ μὴ εἰπὼν ὥς ἕτεροι ἡμαρτον· Διοκλεί-
 δης μὲν γὰρ ψευσάμενος ἐδῆσεν αὐτούς, σωτηρία
 δὲ αὐτῶν ἄλλη οὐδεμία ἦν ἢ πνθίσθαι Ἀθηναίους
 πάντα τὰ πραχθέντα· φονεὺς οὖν αὐτῶν ἐγιννόμην
 ἐγὼ μὴ εἰπὼν ὑμῖν ἃ ἤκουσα. ἔτι δὲ τριακοσίους
 Ἀθηναίων ἀπώλλουν, καὶ ἡ πόλις ἐν κακοῖς τοῖς
 59 μερίστοις ἐρίγνετο. ταῦτα μὲν οὖν ἦν ἐμοῦ μὴ
 εἰπόντος· εἰπων δὲ τὰ ὄντα αὐτός τε ἐσφζόμεν καὶ
 τὸν πατέρα ἐσφζον καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς, καὶ
 τὴν πόλιν ἐκ φόβου καὶ κακῶν τῶν μεγίστων
 ἀπήλλαττον. φυγάδες δὲ δι' ἐμὲ τέτταρες ἄνδρες
 ἐρίγνοντο, οἵπερ καὶ ἡμαρτον· τῶν δ' ἄλλων, οἱ
 πρότερον ὑπὸ Τεύκρου ἐμηνύθησαν, οὔτε δήπου
 οἱ τεθνεώτες δι' ἐμὲ μᾶλλον ἐτέθνασαν οὔτε οἱ
 60 φεύγοντες μᾶλλον ἔφευγον. ταῦτα δὲ πάντα σκο-
 πῶν εὗρισκον, ὧ ἄνδρες, τῶν παρόντων κακῶν ταῦτα
 ἐλάχιστα εἶναι, εἰπεῖν τὰ γενόμενα ὥς τάχιστα καὶ
 ἐλέγξαι Διοκλείδην ψευσάμενον, (καὶ σῶσαι τε
 9 ἡμᾶς) καὶ τιμωρήσασθαι ἐκείνον, ὃς ἡμᾶς μὲν |
 ἀπώλλυνεν ἀδίκως, τὴν δὲ πόλιν ἐξηπάτα, ταῦτα δὲ
 ποιῶν μέγιστος εὐεργέτης ἐδόκει εἶναι καὶ χρήματα
 61 ἐλάμβανε. διὰ ταῦτα εἶπον τῇ βουλῇ ὅτι εἰδείην

58. ἀπολόμενον AB Bk.: ἀπολούμενον. — videtur hic quoque restituendum esse καὶ τοὺς (ἄλλους) συγγενεῖς καὶ ἀναγκαίους τοσοῦτους (ὄντας), sicut est § 50. — μὲν post Διοκλ. om. pr. A. — ἐρίγνετο . . ταῦτα A pr.

59. ἦν add. A Bk. — τῶν δ' ἄλλων οἱ Dobr. Turr.: τῶν δ' ἄλλων οἱ λοιποὶ. Fort. autem vv. οἱ λοιποὶ . . ἐμηνύθη. cum Dobr. delenda. cf. § 52. — πρότερον in mg. add. A.

61. οὖν post εἶπον add. Ald. (om. Bk.). —

τούς ποιήσαντας, καὶ ἐξήλεγξα τὰ γενόμενα, ὅτι εἰσηγήσατο μὲν πινόντων ἡμῶν ταύτην τὴν βουλὴν Εὐφίλητος, ἀντεῖπον δὲ ἐγὼ, καὶ τότε μὲν οὐ γένοιτο δι' ἐμέ, ὕστερον δ' ἐγὼ μὲν ἐν Κυνοσάργει ἐπὶ πωλίον ὃ μοι ἦν ἀναβὰς ἔπεσον καὶ τὴν κλεῖν συνεντρίβην καὶ τὴν κεφαλὴν κατεάγην, φερόμενός τε ἐπὶ κλίνης ἀπεκομίσθην οἴκαδε· αἰσθόμενος δ' 62 Εὐφίλητος ὥς ἔχοιμι, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὅτι πέπεισμαι ταῦτα συμποιεῖν καὶ ὠμολόγηκα αὐτῷ μεθεῖξιν τοῦ ἔργου καὶ περικόψειν τὸν Ἑρμῆν τὸν παρὰ τὸ Φορβαντεῖον. ταῦτα δ' ἔλεγεν ἑξαπατῶν ἐκείνους· καὶ διὰ ταῦτα ὁ Ἑρμῆς ὃν ὁρᾷτε πάντες, ὁ παρὰ τὴν πατρῴαν οἰκίαν τὴν ἡμετέραν, ὃν ἡ Αἰγῆς ἀνέθηκεν, οὐ περιεκόπη μόνος τῶν Ἑρμῶν τῶν Ἀθήνησιν, ὥς ἐμοῖ τοῦτο ποιήσοντος, ὥς ἔφη πρὸς αὐτοὺς Εὐφίλητος. οἱ δ' αἰσθόμενοι δεινὰ 63 ἐποίουν, ὅτι εἰδείην μὲν τὸ πρᾶγμα, πεπονηκῶς δὲ οὐκ εἶην. προσελθόντες δέ μοι τῇ ὕστεραίᾳ Μέλητος καὶ Εὐφίλητος ἔλεγον ὅτι „γεγέννηται ὦ Ἀνδοκίδη καὶ πέπρακται ἡμῖν ταῦτα. σὺ μέντοι εἰ

ἡμῶν codd. Valck. R.: ὑμῶν. — βουλὴν γενέσθαι Εὐφ. codd.; del. γεν. Bk. — τότε] τότε pr. A. — πωλίον (mg. Ald.) cum R. Bk.: πωλεῖον. — ὃ μοι ἦν A Bk. (ci. R.): ὅμῳ ἢ BLMZ, ὃ μόνῳ v. (ὁμῶν Emp.)

62. ἔχοιμι AB Bk. (ci. R.): οἷχοιμι LZ, ἦχοιμι v. — αὐτῷ] αὐτῶν pr. A. — τὸ Φορβαντεῖον cum Vales. et R. Bk. (coll. Harp. s. v.): τὸν (sed τὸ A) Φορβάντιον. — τὴν post παρὰ add. A Bk. (ci. R.). — cf. Harp. s. v. Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς: καὶ αὐτὸς Ἀ. ἐν τῷ π. τ. μυστ. ὅτι τῆς Αἰγῆδος εἶη τὸ ἀνάθημα εἰσηκεν. — ποιήσοντος ci. R. Valck.: ποιήσαντος.

63. Valckenaerium δεινὰ ἐποίουντο rescribentem refellunt Dobr. Förtsch. (comm. crit. de locis nonnullis Lys. et Dem. p. 23 sq.) — συμπεποιηκῶς W. —

- μὲν ἀξιοῖς ἡσυχίαν ἔχειν καὶ σιωπᾶν, ἔξεις ἡμᾶς ἐπιτηδεύουσιν ὥσπερ καὶ πρότερον· εἰ δὲ μή, χαλεπώτεροί σοι ἡμεῖς ἐχθροὶ ἐσόμεθα ἢ ἄλλοι τινὲς
- 64 δι' ἡμᾶς φίλοι.“ εἶπον αὐτοῖς ὅτι νομίζοιμι μὲν διὰ τὸ πρᾶγμα Εὐφίλητον πονηρὸν εἶναι, ἐκείνοις δὲ οὐκ ἐμὲ δεινὸν εἶναι, ὅτι οἶδα, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸ τὸ ἔργον πολλῶ, ὅτι πεποιήται. ὥς οὖν ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, τὸν τε παῖδα τὸν ἐμὸν παρέδωκα βασανίσαι, ὅτι ἔκαμνον καὶ οὐδ' ἀνιστάμην ἐκ τῆς κλίνης, καὶ τὰς θεραπεύσας ἔλαβον οἱ πρυτάνεις,
- 65 ὅθεν ὀρμώμενοι ταῦτ' ἐποίουν ἐκεῖνοι. ἐξελέγχοντες δὲ τὸ πρᾶγμα ἢ τε βουλὴ καὶ οἱ ζητηταί, ἐπειδὴ ἦν ἢ ἐγὼ ἔλεγον καὶ ὠμολογεῖτο πανταχόθεν, τότε δὴ καλοῦσι τὸν Διοκλείδην· καὶ οὐ πολλῶν λόγων ἐδέησεν, ἀλλ' εὐθύς ὠμολόγει ψεύδεσθαι, καὶ ἐδεῖτο σφῆζεσθαι φράσας τοὺς πείσαντας αὐτὸν λέγειν ταῦτα· εἶναι δὲ Ἀλκιβιάδην τὸν Φηγούσιον καὶ Ἀμίαντον
- 66 τὸν ἐξ Αἰγίνης. καὶ οὗτοι μὲν δείσαντες ὄχοντο φεύγοντες· ὑμεῖς δὲ ἀκούσαντες ταῦτα Διοκλείδην μὲν τῷ δικαστηρίῳ παραδόντες ἀπεκτείνετε, τοὺς δὲ δεδμεμένους καὶ μέλλοντας ἀπολεῖσθαι ἐλύσατε, τοὺς ἐμὸν συγγενεῖς, δι' ἐμέ, καὶ τοὺς φεύγοντας κατεδέξασθε, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ὄπλα ἀπῆτε,

ἡμεῖς ἐχθροὶ AB Bk.: ἐχθροὶ ἡμεῖς.

64. δὲ . . . οὐκ ἐμὲ A^d. — ὥς ἦν ut videtur pr. A (h. e. ὥς δ' ἦν). — ὅθεν ὄρμ. κτέ.] «illius domus ex qua profecti facinus patraverant,» cf. Dobr. Delet haec v. (ὅθεν . . . ἐκεῖνοι) Li.

65. δὲ . . . Ἀλκιβιάδην A pr. — Ἀμίαντον τὸν AB Bk. (ci. Valck. R.): Ἀμίαν τούτου. — verba ἐξ Αἰγίνης (quae tum Atheniensium erat) sollicitarunt immerito Naber et Kō. (τὸν Αἰγίλιᾶ, τὸν ἐξ Αἰγιλίας).

66. ἀπῆτε W.: ἀπῆτε ABLZ; ἀπῆτε v.

πολλῶν κακῶν καὶ κινδύνων ἀπαλλαγέντες. ἐν οἷς 67
 ἐγώ, ὃ ἄνδρες, τῆς μὲν τύχης ἢ ἐχρησάμην δικαίως
 ἂν ὑπὸ πάντων ἐλεηθείην, τῶν δὲ (δι' ἐμέ) γενο-
 μένων ἔνεκα εἰκότως (ἂν) ἀνὴρ ἄριστος δοκοῖν
 εἶναι, ὅστις εἰσηγησαμένῳ μὲν Εὐφιλήτῳ πίστιν
 τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην ἠναντιώθην καὶ
 ἀντεῖπον καὶ ἐλοιδόρῃσα [ἐκείνῳ] ὧν ἦν ἄξιος,
 ἁμαρτόντων δ' ἐκείνων τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς συν-
 ἐκρυσσα, καὶ μηνύσαντος κατ' αὐτῶν Τεύκρου οἱ
 μὲν αὐτῶν ἀπέθανον οἱ δ' ἔφυγον, πρὶν ἡμᾶς ὑπὸ
 Διοκλείδου δεθῆναι καὶ μέλλειν ἀπολεῖσθαι. τότε
 δὲ ἀπέγραψα τέτταρας ἄνδρας, Παναίτιον Διάκρι-
 τον Λυσίστρατον Χαιρέδημον· οὗτοι μὲν ἔφυγον 68
 δι' ἐμέ, ὁμολογῶ· ἐσώθη δέ γε ὁ πατήρ, ὁ κηδε-
 στῆς, ἀνεψιοὶ τρεῖς, τῶν ἄλλων συγγενῶν ἐπτά,
 μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι ἀδίκως· οἱ νῦν ὁρῶσι τοῦ
 ἡλίου τὸ φῶς δι' ἐμέ, καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσιν· ὁ δὲ
 τὴν πόλιν ὅλην συνταράξας καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους
 κινδύνους καταστήσας ἐξηλέγχθη, ὑμεῖς δὲ ἀπηλ-
 λάγητε μεγάλων φόβων καὶ τῶν εἰς ἀλλήλους ὑπο-
 ψιῶν. καὶ ταῦτ' εἰ ἀληθῆ λέγω, ὃ ἄνδρες, ἀνα- 69
 μιμνήσκεισθε, καὶ οἱ εἰδότες διδάσκετε τοὺς ἄλλους.
 Σὺ δέ μοι αὐτοὺς κάλει τοὺς λυθέντας δι' ἐμέ·
 ἄριστα γὰρ ἂν εἰδότες τὰ γενόμενα λέγοιεν εἰς

67. νν. τῆς μὲν τύχης — ἐλεηθείην laudat Prisc. XVIII
 c. 25 (ubi est ὅφ' ὑμῶν ἐλ.). — δι' ἐμέ addidi: an potius
 ἐπ' (ἐν) ἐμοί? τότε add. W. — γενομένων Bait. Turr.:
 γινομένων. — ἔνεκα scripsi: ἔνεκεν. — (ἂν) ἀνὴρ ci. R. —
 ἐκείνῳ del. W.; ἐκείνων pr. A. — νν. οἱ μὲν .. ἔφυγον del. Li.

68. ἐπτά] cf. quae adnotata sunt ad § 47. — ἐξηλέγχθη AB.

69. οἱ εἰδότες cum R. Turr.: οἱ ἰδόντες (οἱ om. pr. A).
 — ἂν ἰδόντες pr. A. —

τούτους. Οὕτωςι δὲ ἔχει, ὡς ἄνδρες· μέχρι τούτου ἀναβήσονται καὶ λέξουσιν ὑμῖν, ἕως ἂν ἀκροᾶσθαι
 10 βούλησθε, ἔπειτα δ' ἐγὼ περὶ τῶν ἄλλων | ἀπολογήσομαι.

(ΜΑΡΤΥΡΕΣ.)

- 70 Περὶ μὲν οὖν τῶν τότε γενομένων ἀκηκόατε πάντα καὶ ἀπολελόγηταί μοι ἱκανῶς, ὥς γ' ἐμαντὸν πείθω· εἰ δέ τις τι ὑμῶν ποθεῖ ἢ νομίζει τι μὴ ἱκανῶς εἰρησθαι ἢ παραλέλοιπά τι, ἀναστὰς ὑπομνησάτω, καὶ ἀπολογήσομαι καὶ πρὸς τοῦτο· περὶ
 71 δὲ τῶν νόμων ἤδη ὑμᾶς διδάξω. Κηφίσιος γὰρ οὕτωςι ἐνέδειξε μὲν με κατὰ τὸν νόμον τὸν κείμενον, τὴν δὲ κατηγορίαν ποιεῖται κατὰ ψήφισμα πρότερον γεγόμενον, ὃ εἶπεν Ἰσοτιμίδης, οὗ ἐμοὶ προσήκει οὐδέν. ὁ μὲν γὰρ εἶπεν εἰργεσθαι τῶν ἱερῶν τοὺς ἀσεβήσαντας καὶ ὁμολογήσαντας, ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέτερα πεποιήται· οὔτε ἡσέβηται οὔτε
 72 ὁμολόγηται. ὥς δὲ καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λέλυται καὶ ἄκυρόν ἐστιν, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. καίτοιγε ταύτην ἀπολογίαν περὶ αὐτοῦ ποιήσομαι, ὅπου μὴ πείθων μὲν ὑμᾶς αὐτὸς ζημιώσομαι, πείσας δὲ ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀπολελογημένος ἔσομαι. ἀλλὰ
 73 γὰρ τάληθ' εἰρήσεται. ἐπεὶ γὰρ αἱ νῆες διεφθάρησαν καὶ ἡ πολιορκία ἐγένετο, ἐβουλεύσασθε περὶ ὁμονομίας, καὶ ἔδοξεν ὑμῖν τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους

ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. Markl. ap. Dobs. R. Turr.

70. εἰ δ' ἔτι τις τι mal. S. τι post τις om. pr. A.

71. Ἰσοτιμίδης οὗ R. (similiter etiam Canter. et Valec.): εἰς ὅτι μηδ' ἴσον ABL, εἰς ὅτι μηδ' ἴσον v.

73. ἐβουλεύσασθ . . A pr. —

ποιῆσαι, καὶ εἶπε τὴν γνώμην Πατροκλείδης. οἱ δὲ ἄτιμοι τίνες ἦσαν, καὶ τίνα τρόπον ἕκαστοι; ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. οἱ μὲν ἀργύριον ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ, ὅποσοι εὐθύνας ὄφλον ἄρξαντες ἀρχάς, ἢ ἐξούλας ἢ γραφάς ἢ ἐπιβολὰς ὄφλον, ἢ ὧνάς πριάμενοι ἐκ τοῦ δημοσίου μὴ κατέβαλον τὰ χρήματα, ἢ ἐγγύας ἡγγυήσαντο πρὸς τὸ δημοσίον· τούτοις ἢ μὲν ἔκτεισις ἦν ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας, εἰ δὲ μή, διπλάσιον ὀφείλειν καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν πεπραῖσθαι. εἰς μὲν τρόπος οὗτος ἀτιμίας 74 ἦν, ἕτερος δὲ ὧν τὰ μὲν σώματα ἄτιμα ἦν, τὴν δ' οὐσίαν εἶχον καὶ ἐκέκτηντο· οὗτοι δ' αὖ ἦσαν ὅποσοι κλοπῆς ἢ δώρων ὄφλοιν· τούτους ἔδει καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐκ τούτων ἀτίμους εἶναι· καὶ ὅποσοι λίποιν τὴν τάξιν ἢ ἀστρατείας ἢ δειλίας ἢ ἀναυμαχίου ὄφλοιν ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβάλοιν, ἢ τρις ψευδομαρτυριῶν ἢ τρις ψευδοκλητείας ὄφλοιν, ἢ τοὺς γονέας κακῶς ποιοῖεν· οὗτοι πάντες ἄτιμοι ἦσαν τὰ σώματα, τὰ δὲ χρήματα εἶχον. ἄλλοι αὖ 75 κατὰ προστάξεις, οὔτινες οὐ παντάπασιν ἄτιμοι ἦσαν, ἀλλὰ μέρος τι αὐτῶν, οἷον οἱ στρατιῶται, οἷς, ὅτι

εὐθύνας ὄφλον cum R. Sl. Turr.: εὐθ. ὄφειλον. — ἄρξαντας ABLZ. — num ἐξούλης? — ἐπιβολὰς Steph.: ἐπιβουλὰς. — ἡγγυήσαντο St. Bk.: ἡγγυήσαντο. — ἔκτεισις scripsi: ἐκτισις. — ἐνάτης BLZ et corr. A (Bk.): ἐννάτης.

74. ὧν μὲν τὰ libri (Turr.). — εἶχον ci. Bk. (Turr.): ἔσχον. — αὐ AB Bk.: ἀν. — vv. τούτους ἔδει — εἶναι] affert Suid. s. v. ἀναυμαχίου, qui habet οὕτω δὲ δεῖ, unde τούτους δ' ἔδει Turr. — ἀναυμαχίου Suid. l. c. Petit. Küster. Taylor. (Bk.): ναυμαχίου A, ἀναυμαχίας mg. Ald., ναυμαχίας v. — ψευδοκλητείας S. Turr.: ψευδοκλητίας. „addere potuit ἢ τρις παρανόμων et forsán addidit.“ Dobr.

75. αὐτῶν Li.: αὐτῶν (delevi ed. l). —

ἐπέμειναν ἐπὶ τῶν τυράννων ἐν τῇ πόλει, τὰ μὲν ἄλλα ἦν ἅπερ τοῖς ἄλλοις πολίταις, εἰπεῖν δ' ἐν τῷ δήμῳ οὐκ ἔξῃν αὐτοῖς οὐδὲ βουλευσθαι. τούτων ἦσαν οὗτοι ἄτιμοι· αὕτη γὰρ ἦν τοῦτοις πρόσταξις.

76 ἐτέροις οὐκ ἦν γράψασθαι, τοῖς δὲ ἐνδείξαι· τοῖς δὲ μὴ ἀναπλεῦσαι εἰς Ἑλλήσποντον, ἄλλοις δ' εἰς Ἰωνίαν, τοῖς δ' εἰς τὴν ἀγορὰν μὴ εἰσιέναι πρόσταξις ἦν. ταῦτ' οὖν ἐψηφίσασθε ἐξαλειψαί πάντα τὰ ψηφίσματα, καὶ αὐτὰ καὶ εἴ ποῦ τι ἀντίγραφον ἦν, καὶ πίστιν ἀλλήλοις περὶ ὁμονοίας δοῦναι ἐν ἀκροπόλει. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα τὸ Πατροκλείδου, καθ' ὃ ταῦτα ἐγένετο.

- 77 ΨΗΦΙΣΜΑ. Πατροκλείδης εἶπεν, Ἐπειδὴ ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι τὴν ἄδειαν περὶ τῶν ὀφειλόντων, ὥστε λέγειν ἐξεῖναι καὶ ἐπιψηφίζειν, ψηφίσασθαι τὸν δῆμον ταῦτα ἅπερ ὅτε ἦν τὰ Μηδικὰ, καὶ συνήνεγκεν Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸ ἄμεινον. περὶ δὲ τῶν ἐπιγεγραμμένων εἰς τοὺς πρῶτορας ἢ τοὺς ταμίας τῆς θεοῦ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν ἢ τὸν βασιλέα, ἢ εἴ τις μὴ ἐξεγράφη, μέγχι τῆς ἐξελευθέρσεως βουλῆς ἐφ' ἧς Καλλίας ἦρχεν, ὅσοι ἄτιμοι ἦσαν ἢ ὀφείλοντες, καὶ ὅσων εὐθυναί τινές εἰσι κατεγνωσμέ-
- 78

ὑπέμειναν L pr. — τυράννων] immo cum Dobr. τετρακοσίων, sicut est § 78 al. — πολίταις] supra λι aliquid erasum est in A. — δ' ἐν] δὲ ABLZ.

76. Colon post ἐνδείξαι, comma post Ἰωνίαν ponendum esse vidit Li. (inversa ratione ipse quoque interpunxeram ed. I).

77. ΨΗΦΙΣΜΑ in mg. add. A^d. — (τῶν ἀτίμων καὶ) τῶν ὀφειλόντων S. coll. Dem. Timocr. 46. — ταῦτα Turr.: ταῦτα. — post ἄμεινον lacunam esse statuit Li. — ἐγγεγραμμένων Emp. — καὶ τῶν] ἢ τοὺς τῶν Droysen. — ἢ ante εἴ τις del. Emp.; contra ἐπεγράφη pro ἐξεγράφη ci. S. (ἐνεγράφη Droysen); μὴ (ὀρθῶς) ἐξεργ. ed. I. — Comma post ἐξεργ. ego addidi.

78. ἢ ὀφείλοντες (vel ἢ tantum cum R.) deleri iubet

ναι ἐν τοῖς λογιστηρίοις ὑπὸ τῶν εὐθύνων ἢ τῶν παρ-
 ὄρων, ἢ μήπω εἰσηγμέναι εἰς τὸ δικαστήριον γραφαί
 τινές εἰσι περὶ τῶν εὐθύνων, ἢ προστάξεις ἢ ἐγγύαι
 τινές εἰσι κατεγνώσμεναι εἰς τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον·
 καὶ ὅσα ὀνόματα τῶν τετρακοσίων τινὸς ἐγγέγραπται,
 ἢ ἄλλο τι περὶ τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ παραθέντων ἐστὶ
 που γεγραμμένον· πλὴν ὅποσα ἐν στήλαις γέγραπται
 τῶν μὴ ἐνθάδε μεινάντων, ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου ἢ τῶν
 ἐφετῶν ἢ ἐκ πρυτανείου ἢ Δελφινίου ἐδικάσθη ἢ ὑπὸ
 τῶν βασιλέων, ἢ ἐπὶ φόρῳ | τίς ἐστι φυγὴ, ἢ θάνατος ¹¹
 κατεγνώσθη, ἢ σφαγεῦσιν ἢ τυράννοις· τὰ δὲ ἄλλα ⁷⁹
 πάντα ἐξαλεῖψαι τοὺς πράκτορας καὶ τὴν βουλὴν κατὰ
 τὰ εἰρημένα πανταχόθεν, ὅπου τι ἔστιν ἐν τῷ δημοσίῳ,
 καὶ εἰ ἀντιγραφὸν που ἔστι, παρέχειν τοὺς θεσμοθέτας
 καὶ τὰς ἄλλας ἀρχάς. ποιεῖν δὲ ταῦτα τριῶν ἡμερῶν,
 ἐπειδὴν δόξῃ τῷ δήμῳ. ἃ δ' εἴρηται ἐξαλεῖψαι, μὴ
 κεκῆσθαι ἰδίᾳ μηδενὶ ἐξεῖναι μηδὲ μνησιδικῆσαι μη-

Droysen. — ὅσον AB. — λογιστηρίοις] cf. Harp.: λογ. δ' ἐστὶ τὰ τῶν λογιστῶν ἀρχεῖα, ὡς Δείναρχος — — καὶ Ἄνδ. ἐν τῷ π. τ. μυστ. δηλοῦσιν. — καὶ τῶν παρὲδρων Boeckh. (προέδρων pr. A). — εὐθύνων AL Bk.: εὐθύνων. — προστάξεις sanum non puto: de publicanis sermo fuerit deque eorum προσκαταβλήμασι (cf. § 73). — τινὸς del. Dr. (c. R.); idem post μεινάντων lacunam esse statuit. — vv. ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου — τυράννοις e Solonis lege (ἄξων ἰγ', νόμος ἡ, v. Plut. Sol. XIX) sumpsit Patroclides. — ἢ ἐκ πρυτανείου ἢ Δελφινίου (Delph. om. Plut.) del. Platner, def. Scheibe (ἢ — ἢ entweder — oder). ἢ ante ἐκ del. S., ἢ Δελφ. del. Dr. — καταδικασθεῖσιν ὅ. τ. β. ἐπὶ φόρῳ Dr. ἢ ante ὑπὸ τῶν β. del. etiam Luz. Sl. Boeckh. Schi. (mal. Turr. quoque); def. Bgk. ep. ad Schi. p. 125 et alia ratione Scheibe. S. nunc: ἢ ὑπὸ τ. βασιλέων ἐπὶ φ. τίς ἐστι φυγὴ, ἢ θάνατος κατεγν. ἢ σφαγεῦσιν ἢ τυράννοις. — ἢ θάν. κατ. del. Scheibe Dr. — ἢ σφαγαῖσιν ἢ τυραννίδι Dr. (ἢ σφαγαῖσιν ἢ ἐπὶ τυραννίδι Plut.). ⁷⁹. τὰ δὲ ABZ Bk. (ci. R.): τὰ τε. — κατὰ τὰ εἰρ. SL Bk.: καὶ τὰ εἰρ. v. (Turr.); βουλὴν, καὶ τὰ εὐρημένα Scheibe. — ζητήσαντας post πανταχ. et αὐτὰ post δημοσίῳ addit Dr. — malim εἰ (τι) ἀντίφρ. — post ἐξεῖναι lac. esse statuit Dr., in hunc fere modum explendam: (τοὺς δὲ Ἀθηναίους

δέποτε· εἰ δὲ μή, ἔνοχον εἶναι τὸν παραβαλνόντα ταῦτα ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐν οἷσπερ οἱ ἐξ Ἀρείου πάγου φεύγοντες, ὅπως ἂν ὥς πιστότατα ἔχη Ἀθηναίοις καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον.

- 80 Κατὰ μὲν τὸ ψήφισμα τουτὶ τοὺς ἀτίμους ἐπι-
τίμους ἐποιήσατε· τοὺς δὲ φεύγοντας οὔτε Πατρο-
κλείδης εἶπε κατιέναι οὔθ' ὑμεῖς ἐψηφίσασθε. ἐπεὶ
δὲ σπονδαὶ πρὸς Λακεδαιμονίους ἐγένοντο, καὶ τὰ
τείχη καθείλετε, καὶ τοὺς φεύγοντας κατεδέξασθε,
καὶ κατέστησαν οἱ τριάκοντα, καὶ μετὰ ταῦτα Φυλὴ
τε κατελήφθη Μουνιχίαν τε κατέλαβον, ἐγένετο
(θ') ὑμῖν ὧν ἐγὼ οὐδὲν δέομαι μεμνησθαι οὐδ' ἀνα-
81 μιμνήσκειν ὑμᾶς τῶν γεγενημένων κακῶν — ἐπειδὴ
δ' ἐπανήλθετε ἐκ Πειραιέως, γενόμενον ἐφ' ὑμῖν
τιμωρεῖσθαι ἔγνωτε ἅν τὰ γεγενημένα, καὶ περὶ
πλείονος ἐποιήσασθε σφῶσιν τὴν πόλιν ἢ τὰς ἰδίας
τιμωρίας, καὶ ἔδοξε μὴ μνησικακεῖν ἀλλήλοις τῶν
γεγενημένων. δόξαντα δὲ ὑμῖν ταῦτα εἴλεσθε ἄν-
δρας εἴκοσι· τούτους δὲ ἐπιμελεῖσθαι τῆς πόλεως,
ἕως αὖ οἱ νόμοι τεθεῖεν· τέως δὲ χρῆσθαι τοῖς Σό-
82 λωνος νόμοις καὶ τοῖς Δράκοντος θεσμοῖς. ἐπειδὴ
δὲ βουλήν τε ἀπεκληρώσατε νομοθέτας τε εἴλεσθε,
εὗρισκον τῶν νόμων τῶν τε Σόλωνος καὶ τῶν

ὁμόσαι καθ' ἑρῶν τελείων ἐν πόλει ἢ μὴν ὁμονοήσειν) μηδὲ
μνησικακήσειν μηδέποτε. — ἔχη scr.: ἔχει A, ἔχει v.

80. ἐπειδ. A pr., ἐπεὶ δ' αἱ A corr. Bk. Malim ἐπειδὴ
δὲ, cf. 81; 85. — καὶ μετὰ ταῦτα . . κατέλαβον del. Li. —
Μουνιχίαν L: Μουνυχίαν. — θ' addi mal. R.

81. θ' (δὲ) post ἐπειδὴ add. ABL mg. Ald. Sl. Bk.
(ἐπεὶ δὲ R.). — Πειραιῶς Sl. — τιμωρεῖσθε pr. A. — ἕως
αὖ W.: ἕως ἂν (ἂν del. Dobr.).

82. εὗρισκοντες ci. R. Bait. (Turr.); εὗρισκον γὰρ Bgk.;
εὗρισκόν τε Luz. Sl. —

Δράκοντος πολλοὺς ὄντας οἷς πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἐνοχοὶ ἦσαν τῶν πρότερον ἔνεκα γενομένων. ἐκκλησίαν ποιήσαντες ἐβουλευσάσθε περὶ αὐτῶν, καὶ ἐψηφίσασθε, δοκιμάσαντας πάντας τοὺς νόμους, εἴτ' ἀναγράψαι ἐν τῇ στοᾷ τούτους τῶν νόμων οἱ ἂν δοκιμασθῶσι. Καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ. Ἐδοξε τῷ δήμῳ, Τεισαμενὸς εἶπε, πολι- 83 τεύεσθαι Ἀθηναίους κατὰ τὰ πάτρια, νόμοις δὲ χρῆσθαι τοῖς Σόλωνος, καὶ μέτροις καὶ σταθμοῖς, χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς Δράκοντος θεσμοῖς, οἷσπερ ἐχρώμεθα ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. ὁπόσων δ' ἂν προσδέη, οἷδε ἡρημένοι νομοθῆται ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀναγράφοντες ἐν σανίδων ἐκτιθέντων πρὸς τοὺς ἐπωνύμους σκοπεῖν τῷ βουλομένῳ, καὶ παραδιδόνταν ταῖς ἀρχαῖς ἐν τῷδε τῷ μηνί. τοὺς 84 δὲ παραδιδόμενους νόμους δοκιμασάτω πρότερον ἢ βουλή καὶ οἱ νομοθῆται οἱ πεντακόσιοι, οὓς οἱ δημόται εἴλοντο, ἐπειδὴ ὁμαμόκασιν. ἐξεῖναι δὲ καὶ ἰδιώτῃ τῷ βουλομένῳ, εἰσίσιντι εἰς τὴν βουλήν συμβουλευεῖν ὅ τι ἂν ἀγαθὸν ἔχη περὶ τῶν νόμων. ἐπειδὴ δὲ τεθῶσιν οἱ νόμοι, ἐπιμελείσθω ἡ βουλὴ ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου τῶν

γενομένων auct. R. Turr.: γινομένων (γεγεννημένων Bake). — δοκιμάσαντας Dobr. Turr. coll. § 89: δοκιμάσαντες. — τοὺς ἀνόμους AB (num fuit τοὺς ἀρχαίους νόμους?)

83. ΨΗΦΙΣΜΑ om. ALZ. — τῇ βουλῇ καὶ post ἔδοξεν addit Droysen. — Τεισαμενὸς scripsi: Τισαμενὸς (Τισάμενος ABLZ). — post χρόνῳ lac. esse statuit Li. — προσδέη Bk.: προσδέοι. — οἷδε] οἱ Ν (πεντήκοντα) vel οἱ δέκα Sl., οἱ vel οἱ ΔΕ (δεκάκις πέντε) R. Vel οἱ δὲ ἐπιβένδω et lacunam ante hoc voc. esse statuendum est. — ἀναγράφοντες Bk.: ἀναγράφοντας AB; ἀναγράφονται LZ; ἀναγραφήντας Naber. καὶ ante ἐκτ. add. BLZ Ald., in qua ἀναγραφόντων est. — „aut πρὸ τῶν ἐπωνύμων αὐτ πρὸς τοῖς ἐπωνύμοις“ R. Ap. Dem. 20, 94; 24, 18. 23 est πρόσθε τῶν ἐπωνύμων.

84. οἱ πεντακ. καὶ οἱ νομ. Petitus R. Bakius. Sed cf. C. I. A. I, 266: [ἡ]βουλὴ καὶ οἱ πεντακόσιοι[ι . . .]; U. Köhler Urk. u. Unters. p. 63 sqq. — δημῶται A. — ἐπειδὴ ὁμαμόκασιν Dobr. — συμβουλευεῖν AB Bk.: βουλεύειν —

νόμων, ὅπως ἂν αἱ ἀρχαὶ τοῖς κειμένοις νόμοις χρῶνται. τοὺς δὲ κυρουμένους τῶν νόμων ἀναγράφειν εἰς τὸν τοῖχον, ἵνα περ πρότερον ἀνεγράφησαν, σκοπεῖν τῷ βουλομένῳ.

- 85 Ἐδοκιμάσθησαν μὲν οὖν οἱ νόμοι, ὧς ἄνδρες, κατὰ τὸ ψήφισμα τουτί, τοὺς δὲ κυρωθέντας ἀνεγράψαν εἰς τὴν στοάν. ἐπειδὴ δ' ἀνεγράφησαν, ἐθέμεθα νόμον, ᾧ πάντες χρῆσθε. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ. Ἀγράφῳ δὲ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι μηδὲ περὶ ἐνός.

- 86 Ἄρά γε ἔστιν ἐνταυθοῖ ὅ τι περιελείπετο περὶ οὗτου οἷόν τε ἢ ἀρχὴν εἰσάγειν ἢ ὑμῶν προᾶξαι τι, ἀλλ' ἢ κατὰ τοὺς ἀναγεγραμμένους νόμους; ὅπου οὖν ἀγράφῳ νόμῳ οὐκ ἔξεστι χρῆσασθαι, ἢ που ἀγράφῳ γε ψηφίσματι παντάπασιν οὐ δεῖ [γε] χρῆσασθαι. ἐπειδὴ τοίνυν ἐωρῶμεν ὅτι πολλοῖς τῶν πολιτῶν εἶεν συμφοραί, τοῖς μὲν κατὰ νόμους, τοῖς δὲ κατὰ ψηφίσματα τὰ πρότερον γενόμενα, τουτουσὶ τοὺς νόμους ἐθέμεθα, αὐτῶν εἵνεκα τῶν νυνὶ ποιουμένων, ἵνα τούτων μηδὲν γίνηται μηδὲ ἐξῇ

ἵνα περ (οἱ ἀρχαῖοι νόμοι) Dr.

85. ἐπειδὴ δ' S. Turr.: ἐπειδὴ codd.; ἐπεὶ δὲ v. — πάντ.ς pr A (πάντως ci. Sl.). — καί μοι . . χρῆσθαι om. Ald.

86. ἔστιν ἐνταυθοῖ ὅ τι scripsi cum Dobr. (quī ἐνταυθί) coll. § 89: ἔστι τοῦτο ὅτι. — περιελείπετο cum R. Bk.: περιελείπτο M, περιέλειπτο v., περιελέλειπτο Sl. — τινι] τινα Sl. Li. — ἀναγεγραμμένους AB m. Ald. Bk. (ci. R.): ἀνω γεγραμμένους. — ἀγράφῳ νόμῳ] ἂν ἀγρ. v. ABL, ἀναγράφῳ v. Z. — ἢ που Bk.: ἢ που ἂν. — δεῖ γε χρῆσασθαι del. Hi. (παντ. οὐκ ἔστι χρ. ci. Linder.) — εἵνεκα AB Bk.: ἔνεκα. — γίνηται ABLZ Bk.: γένηται.

συνκοφαντεῖν μηδενί. Καί μοι ἀνάγνωθι τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ. Ἀγράφῳ δὲ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι μηδὲ ⁸⁷
περὶ ἐνός. ψήφισμα δὲ μηδὲν (μήτε) βουλῆς | μήτε ¹³
δήμου νόμου κυριώτερον εἶναι. μηδὲ ἐπ' ἀνδρὶ νόμον
ἐξεῖναι θεῖναι, ἐὰν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσιν Ἀθηναίοις,
ἐὰν μὴ ἐξακισχιλλοῖς δόξῃ κρυβδην ψηφίζομένοις.

Τί οὖν ἦν ἐπίλοιπον; οὕτοσὶ ὁ νόμος. Καί
μοι ἀνάγνωθι τοῦτον.

ΝΟΜΟΣ. Τὰς δὲ δίκας καὶ τὰς διαίτας κυρίας εἶναι,
ὁπόσαι ἐν δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει ἐγένοντο. τοῖς δὲ
νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος.

Τὰς μὲν δίκας ὧ ἄνδρες καὶ τὰς διαίτας ἐποιή- ⁸⁸
σατε κυρίας εἶναι, ὁπόσαι ἐν δημοκρατουμένῃ τῇ
πόλει ἐγένοντο, ὅπως μήτε χρεῶν ἀποκοπαὶ εἶεν
μήτε δίκαι ἀνάδικοι γίνονιντο, ἀλλὰ τῶν ἰδίων
συμβολαίων αἱ πράξεις εἶεν· τῶν δὲ δημοσίων
(ἐφ') ὁπόσοις ἢ γραφαὶ εἰσιν ἢ φάσεις ἢ ἐνδείξεις
ἢ ἀπαγωγαί, τούτων ἕνεκα τοῖς νόμοις ἐψηφίσασθε

87. **NOMOI** ZM Turr. (ci. R.): **ΝΟΜΟΣ**, quod in mg. add. A^d. — μήτε add. Turr. coll. § 89 et Dem. Arist. § 87. — μηδὲ νόμον ἐπ' ἀνδρὶ Dem. Arist. 86; c. Steph. β 12; μηδὲ ν. ἐξ. — ἀνδρὶ θεῖναι c. Tim. 59. — Ἀθηναίοις τιθεῖν, ἐὰν μὴ ψηφισαμένων μὴ ἔλαττον ἐξακισχιλλίων, οἷς ἂν δόξῃ κρ. ψηφ. Dem. Tim. l. c. — τί νῦν ἡμῖν ἐτι λοιπόν ci. R. — **ΝΟΜΟΣ** om. ABLZ. — τὰς μὲν δίκας fort. legendum esse dicit S.; cf. § 88. — hanc legem paullo aliter exhibet Dem. Tim. 56.

88. τὰς μὲν AB Bk.: τὰς δὲ. — τῇ ante πόλει om. A^d. — (βέβαιαι) αἱ πράξεις W., αἱ πρ. (κύρια) ed. I. — δὲ ante δημοσ. add. codd. Bk. (ci. R.). — ἢ γραφαὶ A Bk. (ci. R.): αἱ γραφαί.

- 89 *χρησθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. ὁπότ' οὖν ἔδοξεν ὑμῖν δοκιμάσαι μὲν τοὺς νόμους, δοκιμάσαντας δὲ ἀναγράψαι, ἀγράψω δὲ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρησθαι μηδὲ περὶ ἐνός, ψήφισμα δὲ (μηδὲν) μήτε βουλῆς μήτε δήμου (νόμου) κυριώτερον εἶναι, μηδ' ἐπ' ἀνδρὶ νόμον (ἔξεῖναι) τιθέναι ἂν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσιν Ἀθηναίοις, τοῖς δὲ νόμοις τοῖς κειμένοις χρησθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, ἐνταυθοῖ ἔστιν ὃ τι ὑπολείπεται ἢ μείζον ἢ ἑλάττω τῶν γενομένων πρότερον ψηφισμάτων, πρὶν Εὐκλείδην ἄρξαι, ὅπως κύριον ἔσται; οὐκ οἶμαι ἔγωγε, ἄνδρες. σκοπεῖτε δὲ καὶ αὐτοί.*
- 90 *Φέρε δὴ τοίνυν, οἱ ὄρκοι ὑμῖν πᾶς ἔχουσιν; ὃ μὲν κοινὸς τῇ πόλει ἀπάσῃ, ὃν ὁωμόκατε πάντες μετὰ τὰς διαλλαγάς, „καὶ οὐ μνησικακήσω τῶν πολιτῶν οὐδενὶ πλὴν τῶν τριάκοντα καὶ τῶν ἑνδεκα· οὐδὲ τούτων ὃς ἂν ἐθέλῃ εὐθύνας διδόναι τῆς ἀρχῆς ἧς ἤρξεν.“ ὅπου τοίνυν αὐτοῖς τοῖς τριάκοντα ὥμνυτε μὴ μνησικακήσειν, τοῖς μεγίστων κακῶν αἰτίοις, εἰ διδοῖεν εὐθύνας, ἣ που σχολῇ τῶν γε ἄλλων πολιτῶν τινὶ ἡξιοῦτε μνησικακεῖν.*

89. ὅπου Li. coll. § 58. 86. 90. 2, 1. 27. 3, 2. sed cf. 1, 7. — δοκιμάσαντας A St. Kl. Turr.: δοκιμάσαντες. — μηδὲν addidi e § 87. — νόμον cum R. add. Bk. e § 87. — ἐξεῖναι suadente S. (qui etiam θεῖναι mavult) addidi e § 87. — γενομένων Turr.: γινομένων A^d M, γιγνομένων v. — nonne ὃ ἄνδρες?

90. πλὴν] π. ἢν Apr. — καὶ τῶν δέκα post ἑνδεκα cum Vales. et Schneider. add. Turr. — ἐθέλῃ A Bk.: ἐθέλει Z, ἐθέλοι v. — ὅποι AB. — τοῖς ante τριάκοντα add. AB Bk. (ci. R.). — ὥμνυται A^d M. — μεγίστων R. Bk.: μεγίστοις. — τῶν γε Bk. cum ABLZ Ald.: γε τῶν Steph.

ἡ δὲ βουλή αὐτῇ ἢ αἰὲν βουλευούσα τί ὄμνυσι; „καὶ 91
οὐδέξομαι ἐνδειξιν οὐδὲ ἀπαγωγὴν ἔνεκα τῶν πρό-
τερον γεγενημένων, πλὴν τῶν φυγόντων.“ ὑμεῖς
δ' αὖ, ὧς Ἀθηναῖοι, τί ὁμόσαντες δικάζετε; „καὶ
οὐ μνησικακήσω, οὐδὲ ἄλλω πείσομαι, ψηφιοῦμαι
δὲ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.“ ἂν χρησκόπειν,
εἰ δοκῶ ὀρθῶς ὑμῖν λέγειν ὥς ὑπὲρ ὑμῶν λέγω
καὶ τῶν νόμων.

Σκέψασθε τοίνυν ὧς ἄνδρες καὶ τοὺς νόμους 92
καὶ τοὺς κατηγοροὺς, τί αὐτοῖς ὑπάρχον ἐτέρων
κατηγοροῦσι. Κηφίσιος μὲν οὕτωσι πριάμενος ὦνῃν
ἐκ τοῦ δημοσίου, τὰς ἐκ ταύτης ἐπικαρπίας τῶν ἐν
τῇ γῇ γεωργοῦντων ἐνενήκοντα μυᾶς ἐκλέξας, οὐ
κατέβαλε τῇ πόλει καὶ ἔφυγεν· εἰ γὰρ ἦλθεν, ἐδέδετ'
ἂν ἐν τῷ ξύλῳ. ὁ γὰρ νόμος οὕτως εἶχε, κυρίαν 93
εἶναι τὴν βουλὴν, ὃς ἂν πριάμενος τέλος μὴ κατα-
βάλλῃ, δεῖν εἰς τὸ ξύλον. οὗτος τοίνυν, ὅτι τοῖς
νόμοις ἐψηφίσασθε ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος χρῆσθαι,
ἀξιοὶ ἂν ἔχει ὑμῶν ἐκλέξας μὴ ἀποδοῦναι, καὶ νῦν
γεγένηται ἀντὶ μὲν φυγᾶδος πολίτης, ἀντὶ δὲ ἀτίμου

91. αὐτῇ ἢ cum R. et Boeckh. Bk.: αὕτη. — πρότερον Steph.: προτέρων. — φυγόντων S. Turr.: φευγόντων. — τί] ὅτι ABLZ. — ἄλλω codd. Bk. (ci. Petitus): ἄλλο. cf. Dem. Tim. § 149, C. I. A. I, 27^a, v. 24. — ἡμῶν Ald.

92. καὶ τοὺς νόμους del. R. W.; κατὰ τ. v. Luzac., quod post ὑπάρχον transponit Li. — ὑπαρχόντων v. ante Bk., qui ὑπάρχον τῶν; om. τῶν Emp. Turr. τίνων . . ὑπαρχόντων ci. R. Cb. — ἐτέρων A. pr. — ἐν τῇ γῇ del. esse ci. R., τὴν γῆν ci. Dobr. — ἐνενήκοντα LZ Bk.: ἐννεήκοντα.

93. τὴν βουλὴν c. Steph. Bk.: τὴν τε βουλὴν codd., τὴν τε β. (καὶ . . . .) Ros. cf. autem Dem. Tim. § 144. — καταβάλλῃ pr. A. — ἐν τῷ ξύλῳ mal. Ros. — ἐψηφίσασθε ἀπ' c. R. Bk.: ἀπεψηφ. ἀπ'. — χρῆσθαι pr. A.

- συκοφάντης, ὅτι τοῖς νόμοις τοῖς νῦν κειμένοις
 94 χρῆσθε. Μέλητος δ' αὖ οὕτως ἀπήγαγεν ἐπὶ τῶν
 τριάκοντα Λέοντα, ὥς ὑμεῖς ἅπαντες ἴστε, καὶ
 ἀπέθανεν ἐκεῖνος ἄκριτος· καίτοι οὗτος ὁ νόμος
 καὶ πρότερον ἦν (καὶ) ὥς καλῶς ἔχων καὶ νῦν ἔστι,
 καὶ χρῆσθαι αὐτῷ, τὸν βουλευσάντα ἐν τῷ αὐτῷ
 ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. Μέλητον
 τοίνυν τοῖς παισὶ τοῖς τοῦ Λέοντος οὐκ ἔστι φόνου
 διώκειν, ὅτι τοῖς νόμοις δεῖ χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου
 ἄρχοντος, ἐπεὶ ὧς γε οὐκ ἀπήγαγεν, οὐδ' αὐτὸς
 95 ἀντιλέγει. Ἐπιχάρης δ' οὗτος, ὁ πάντων πονηρότα-
 τος καὶ βουλόμενος εἶναι τοιοῦτος, ὁ μνησικακῶν
 αὐτὸς αὐτῷ, — οὗτος γὰρ ἐβούλευεν ἐπὶ τῶν τριά-
 κοντα· ὁ δὲ νόμος τί κελεύει, ὃς ἐν τῇ στήλῃ ἐμ-
 προσθέν ἔστι τοῦ βουλευτηρίου; „ὃς ἂν ἄρξῃ ἐν
 τῇ πόλει τῆς δημοκρατίας καταλυθείσης, νηποινεῖ
 τεθνάναι, καὶ τὸν ἀποκτείναντα ὅσιον εἶναι καὶ τὰ
 χρήματα ἔχειν τοῦ ἀποθανόντος.“ ἄλλο τι οὖν, ὃ
 Ἐπίχαρες, ἢ νῦν ὁ ἀποκτείνας σε καθαρὸς τὰς
 96 χεῖρας ἔσται, κατὰ | γε τὸν Σόλωνος νόμον; Καί
 13 μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον τὸν ἐκ τῆς στήλης.

NOMOS. Ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ. Αἰαντὶς ἐπερ-

94. καίτοι SL.: καὶ. — (καὶ)ὥς Bait. Turr.

95. malim Ἐ. δ' οὕτως. — ὁ δὲ νόμος] plebiscitum hoc adhibetur etiam a Lycurgo § 126 (ἢ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ στήλῃ et § 127 τὸ ψήφ. τὸ Δημοφάντων); commemorat Demosthenes quoque (Lept. 159, ἢ Δημοφάντων στήλῃ). — νηποινεῖ restitui coll. Dem. Arist. 60 et tit. Amphipol. saec. IV (C. I. Gr. II 2008); νηποινὲ. — ἄλλο τι cum Cant. et R. Bk.: ἀλλ' ὅτι. — Ἐπίχαρες Valck. SL.: Ἐπιχάρης. — ἢ νῦν] εἰ νῦν ABLZ.

96. Αἰαντὶς AB Bk. (ci. Steph. et Scal.): εἰάν τις. —

τάνευε, Κλεογένης ἐγραμμάτευε, Βοηθὸς ἐπεστάται. τὰδε
 Δημόφαντος συνέγραψεν. ἄρχει χρόνος τοῦδε τοῦ ψη-
 φίσματος ἢ βουλῇ οἱ πεντακόσιοι (οἱ) λαχόντες τῷ κνῆμῳ,
 ὅτε Κλεογένης πρῶτος ἐγραμμάτευεν. Ἐάν τις δημοκρα-
 τίαν καταλύῃ τὴν Ἀθήνησιν, ἢ ἀρχὴν τινα ἀρχὴ κατα-
 λευμένης τῆς δημοκρατίας, πολέμιος ἔστω Ἀθηναίων
 καὶ νηποινεὶ τεθνᾶτω, καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ δημόσια
 ἔστω, καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον· ὁ δὲ ἀποκτείνας τὸν
 ταῦτα ποιήσαντα καὶ ὁ συμβουλευσας ὅσιος ἔστω καὶ
 εὐαγῆς. ὁμοῖαι δ' Ἀθηναίους ἅπαντας καθ' ἑρῶν 97
 τελείων, κατὰ φυλὰς καὶ κατὰ δῆμους, ἀποκτείνειν τὸν
 ταῦτα ποιήσαντα. ὁ δὲ ὅρκος ἔστω ὅδε· „κτενῶ καὶ
 λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ ψήφῳ καὶ τῇ ἔμμαντοῦ χειρὶ, ἂν
 δυνατός ᾧ, ὃς ἂν καταλύσῃ τὴν δημοκρατίαν τὴν Ἀθή-
 νησι, καὶ ἔάν τις ἀρξῇ τινὰ ἀρχὴν καταλελυμένης τῆς
 δημοκρατίας τὸ λοιπόν, καὶ ἔάν τις τυραννεῖν ἐπαναστῇ
 ἢ τὸν τυραννον συγκαταστήσῃ. καὶ ἔάν τις ἄλλος ἀπο-
 κτείνῃ, ὅσιον αὐτὸν νομιῶ εἶναι καὶ πρὸς θεῶν καὶ
 δαιμόνων, ὥς πολέμιον κτείναντα τὸν Ἀθηναίων, καὶ
 τὰ κτήματα τοῦ ἀποθανόντος πάντα ἀποδόμενος ἀπο-
 δώσω τὰ ἡμίσεα τῷ ἀποκτείναντι, καὶ οὐκ ἀποστερήσω
 οὐδέν. ἔάν δέ τις κτείνων τινὰ τούτων ἀποθάνῃ ἢ 98
 ἐπιχειρῶν, εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς

τὰδε del. Dr. — οἱ post πεντακόσιοι add. Bk. — ὅτε] οἷς
 Droysen. — καταλύει et ἀρχει ABLZ. — καταλελυ . . μένης
 A pr. — ἔστω cum Steph. Bk.: ἔσται. — νηποινεὶ scripsi:
 νηποινί. v. ad. § 95.

97. malim cum Dr. ἀποκτενεῖν, cf. 4, 3. — καὶ λόγῳ
 καὶ ἔργῳ καὶ ψήφῳ καὶ add. S. Turr. coll. Lyc. § 127, de-
 lentes eadem verba (praeter unum καὶ) post ἀποκτείναντι.
 Similiter iam Luzac. — τινὰ (τιν') ἀρχὴν cum R. Turr.:
 τὴν ἀρχὴν. — (ἐπὶ τῷ) τυραννεῖν Dobr. — συγκαταστήσει
 A. — ἀποκτείνει pr. A. κτείνῃ Dr. post h. v. Rud. Schöll haec
 fere excidisse putat: (αἰσθανόμενος, ἢ συμβουλευσὴ ἀποκτεῖ-
 ναι.) ὅσιον κτέ. Dr. aliquid eiusmodi ante ἔάν δέ τις (98)
 excidisse statuerat. — τὸν Ἀθ. scripsi cum Z: τῶν Ἀθ. —
 κτείναντι Dr.

98. ἀποθάνοι ABLZ. —

ἐκείνου καθάπερ Ἀρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν. ὅποσοι δὲ ὄρκοι ὁμῶμονται Ἀθηήσιν ἢ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἢ ἄλλοθι που ἐναντίοι τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, λύω καὶ ἀφίημι.“ ταῦτα δὲ ὁμοσάντων Ἀθηναῖοι πάντες καθ' ἱερῶν τελείων, τὸν νόμιμον ὄρκον, πρὸ Διονυσίων· καὶ ἐπεύχεσθαι εὐορκοῦντι μὲν εἶναι πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, ἐπιορκοῦντι δ' ἐξώλη αὐτὸν εἶναι καὶ γένος.

- 99 Πότερον, ὦ συκοφάντα καὶ ἐπίτριπτον κίναδος, κύριος ὁ νόμος ὃδ' ἐστὶν ἢ οὐ κύριος; διὰ τοῦτο δ' οἶμαι γεγένηται ἄκυρος, ὅτι τοῖς νόμοις δεῖ χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. καὶ σὺ ξῆς καὶ περιέρχῃ τὴν πόλιν ταύτην, οὐκ ἄξιός ὢν· ὃς ἐν δημοκρατίᾳ μὲν συκοφαντῶν ἔξῃς, ἐν ὀλιγαρχίᾳ δέ, ὥς μὴ ἀνγκασθεῖς τὰ χρήματα ἀποδοῦναι ὅσα
100 συκοφαντῶν ἔλαβες, ἐδούλευες τοῖς τριάκοντα. εἴτα σὺ περὶ ἐταιρείας ἐμοὶ μνείαν ποιῇ καὶ κακῶς τινὰς λέγεις; ὃς ἐνὶ μὲν οὐχ ἡταίρησας — καλῶς γὰρ ἂν σοι εἶχε —, πρᾶττόμενος δ' οὐ πολὺ ἀργύριον τὸν βουλόμενον ἀνθρώπων, ὥς οὗτοι ἴσασιν, ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις ἔργοις ἔξῃς, καὶ ταῦτα οὕτω μοχθηρὸς ὢν τὴν ιδέαν. ἀλλ' ὅμως οὗτος ἐτέρων ἐτόλμα κατηγορεῖν, ᾧ κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους

τῷ Ἀθ. Osann Spengel Dr.: τῶν Ἀθ. — πρὸ (τῶν) Διον. Dr.

99. ἐπίτριπτον κίναδος est ap. Soph. Ai. 103. — οὐ κύριος; (οὐ κύριος) ci. R. — (κατὰ) τὴν π. Frankius ad. Aesch. 3, 213.

100. ἐταιρείας] cf. Harp.: ἰδίως ἐπὶ τῆς ἐταιρήσεως τοῦ νομα τέταχεν Ἀνδ. ἐν τῇ περὶ τ. μυστ. ἀπολογίᾳ. Immo ad hunc sensum Andoc. verbum detorquet, vulgari usu ab Epich. usurpatum. — ἐτέρων cum R. et Valck. Bk.: ἐταιρῶν. — ὑμετέρους A Turr. (coll. § 105): ἡμετέρους.

οὐδ' αὐτῷ ὑπὲρ αὐτοῦ ἔστιν ἀπολογεῖσθαι. ἀλλὰ 101
 γὰρ ὃ ἄνδρες καθήμενος ἡνίκα μου κατηγόρει,
 βλέπων εἰς αὐτὸν οὐδὲν ἄλλο ἢ ὑπὸ τῶν τριάκοντα
 συνειλημμένος ἔδοξα κρίνεσθαι. εἰ γὰρ τότε ἡγωνι-
 ζόμεν, τίς ἂν μου κατηγόρει; οὐχ οὗτος ὑπῆρχεν,
 εἰ μὴ ἐδίδουν ἀργύριον; καὶ γὰρ νῦν. ἀνέκρινε
 δ' ἂν με τίς ἄλλος ἢ Χαρικλῆς, ἐρωτῶν, Εἰπέ μοι,
 ὃ Ἀνδοκίδη, ἦλθες εἰς Δεκέλειαν, καὶ ἐπετείχισας
 τῇ πατρίδι τῇ σεαυτοῦ; Οὐκ ἔγωγε. Τί δέ; ἔτεμες
 τὴν χώραν, καὶ ἐλήσω ἢ κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν
 τοὺς πολίτας τοὺς σεαυτοῦ; Οὐ δῆτα. Οὐδ' ἐναυ-
 μάχησας ἐναντία τῇ πόλει, οὐδὲ συγκατέσκαψας
 τὰ τεῖχη, οὐδὲ συγκατέλυσας τὸν δῆμον, οὐδὲ βίᾳ
 κατῆλθες εἰς τὴν πόλιν; Οὐδὲ τούτων πεποίηκα
 οὐδέν. Δοκεῖς οὖν χαιρῆσθαι καὶ οὐκ ἀποθανεῖσθαι,
 ὥς ἕτεροι πολλοί; Ἄρ' (ἂν) οἴεσθε ὃ ἄνδρες ἄλλων 102
 τινῶν τυχεῖν με δι' ὑμᾶς, εἰ ἐλήφθην ὑπ' αὐτῶν;
 οὐκ οὖν δεινόν, εἰ ὑπὸ μέν τούτων διὰ τοῦτ' ἂν
 ἀπωλόμην, ὅτι εἰς τὴν πόλιν οὐδὲν ἤμαρτον, ὥσπερ
 καὶ ἑτέρους ἀπέκτειναν, ἐν ὑμῖν δὲ κρινόμενος, οὓς
 οὐδὲν κακὸν πεποίηκα, οὐ σωθήσομαι; πάντως δῆ-
 που· ἢ σχολῇ γέ τις ἄλλος ἀνθρώπων. Ἀλλὰ γὰρ 103
 ὃ ἄνδρες τὴν μὲν ἐνδειξιν ἐποίησαντό | μου κατὰ 14

101. ὑπὸ ABLM mg. Ald. Bk. (ci. Valek. Sl.); ἀπὸ. — ἐπετείχισας cum Steph. Bk.: ἐπετείχισες. — τοὺς ἐαυτοῦ AB Kl. Turr. coll. § 114. — οὐδὲ τούτων m. Ald. Ros.: οὐδὲν τούτων. — interpungebatur πεποίηκα. Οὐδέν; — καὶ οὐκ Dobr.: ἢ οὐκ.

102. Ἄρ' (ἂν) cum Dobr. Turr. — με cum A add. Bk. — δι' ὑμᾶς R. Turr.: δι' ἡμᾶς. — ὑμῖν] ἡμῖν A^d. — οἴς οὐδὲν κακὸν πεπ. Emp. h. e. „ideo quod“, coll. Lys. 12, 40 (ubi tamen istud οἴς in ὅτι mutatum a Tayl. Turr.).

- νόμον κείμενον, τὴν δὲ κατηγορίαν κατὰ τὸ ψήφισμα τὸ πρότερον γεγενημένον περὶ ἐτέρων. εἰ οὖν ἐμοῦ καταψηφιεῖσθε, ὁρᾶτε μὴ οὐκ ἐμοὶ μάλιστα τῶν πολιτῶν προσήκει λόγον δοῦναι τῶν γεγενημένων, ἀλλὰ πολλοῖς ἐτέροις μᾶλλον, τοῦτο μὲν οἷς ὑμεῖς ἐναντία μαχεσάμενοι διηλλάγητε καὶ ὄρκους ὁμόσατε, τοῦτο δὲ οὓς φεύγοντας κατηγοράγετε, τοῦτο δὲ οὓς ἀτίμους ὄντας ἐπιτίμους ἐποιίσατε· ὧν εἵνεκα καὶ στήλας ἀνείλετε καὶ νόμους ἀκύρους ἐποιήσατε καὶ ψηφίσματα ἐξηλείψατε· οἳ νυνὶ μένουσιν
- 104 ἐν τῇ πόλει πιστεύοντες ὑμῖν, ὧ ἄνδρες. εἰ οὖν γινώσκονται ὑμᾶς ἀποδεχομένους τὰς κατηγορίας τῶν πρότερον γεγενημένων, τίνα αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἔξειν περὶ σφῶν αὐτῶν; ἢ τίνα αὐτῶν ἐθελήσειν εἰς ἀγῶνας καθίστασθαι ἔνεκα τῶν πρότερον γεγενημένων; φανήσονται γὰρ πολλοὶ μὲν ἐχθροὶ πολλοὶ δὲ συκοφάνται, οἳ καταστήσουσιν αὐτῶν ἕκαστον εἰς ἀγῶνα. ἤκουσι δὲ νυνὶ ἀκροασόμενοι ἀμ-
- 105 φότεροι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες ἀλλήλοις, ἀλλ' οἳ μὲν εἰσόμενοι εἰ χορὴ πιστεύειν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις καὶ τοῖς ὄρκοις οὓς ὁμόσατε ἀλλήλοις, οἳ δὲ ἀποπειρώμενοι τῆς ὑμετέρας γνώμης,

103. τὸ πρότερον codd. Bk.: καὶ πρότερον. — προσήκει Steph. — μαχεσάμενοις ci. R. — ἀτίμως AB. — εἵνεκα ABk: ἔνεκα. — καὶ ψηφίσματα pr. A Bk. (τὰ supra lin. add. pr. A^d): καὶ τὰ ψηφ.

104. προτέρων γεγενημένων utrobique ABLZ. — vv. ἢ τίνα — γεγενημένων del. Emp. Sed hoc dicit orator: nolent iudicium subire, potius urbem relinquent (105).

105. ἀκροασόμενοι Z et pr. A. — οἰσόμενοι BZ et pr. L. — εἰ χορὴ AZ mg. Ald. St. Bk.: ἢ χορὴ BL, εἰ ἢ χορὴ v. — ὁμόσατε A^d. —

εἰ αὐτοῖς ἐξέσται ἀδεῶς συκοφαντεῖν καὶ γράφεσθαι, τοὺς δὲ ἐνδεικνύναι, τοὺς δὲ ἀπάγειν. οὕτως οὖν ἔχει, ὃ ἄνδρες· ὁ μὲν ἀγὼν ἐν τῷ σώματι τῷ ἐμῷ καθέστηκεν, ἡ δὲ ψῆφος ἡ ὑμετέρα δημοσίᾳ κρινεῖ, πότερον χρὴ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις πιστεύειν, ἢ τοὺς συκοφάντας παρασκευάζεσθαι, ἢ φεύγειν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀπιέναι ὥς τάχιστα.

Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὃ ἄνδρες, ὅτι τὰ πεποιημένα ὑμῖν 106 εἰς ὁμόνοιαν οὐ κακῶς ἔχει, ἀλλὰ τὰ προσήκοντα καὶ τὰ συμφέροντα ὑμῖν αὐτοῖς ἐποιήσατε, βραχεῖα βούλομαι καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. οἱ γὰρ πατέρες οἱ ὑμετέροι γενομένων τῇ πόλει κακῶν μεγάλων, ὅτε οἱ τύραννοι μὲν εἶχον τὴν πόλιν, ὁ δὲ δῆμος ἔφευγε, νικήσαντες μαχόμενοι τοὺς τυράννους ἐπὶ Παλληνίῳ, στρατηγοῦντος Λεωγόρου τοῦ προπάππου τοῦ ἐμοῦ καὶ Χαρίου οὗ ἐκεῖνος τὴν θυγατέρα εἶχεν, ἐξ ἧς ὁ ἡμέτερος ἦν πάππος, κατελθόντες εἰς τὴν πατρίδα τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ φυγὴν κατέγνωσαν. ὕστερον δὲ ἡνίκα βασιλεὺς ἐπεστράτευσεν 107 ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, γνόντες τῶν συμφορῶν τῶν ἐπίονσῶν τὸ μέγεθος καὶ τὴν παρασκευὴν τὴν βασιλέως, ἔγνωσαν τοὺς τε φεύγοντας καταδέξασθαι καὶ τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιῆσαι καὶ κοινὴν τὴν τε σωτηρίαν καὶ τοὺς κινδύνους ποιήσασθαι. πράξαντες

αὐτοῖς AB Bk. (ci. R.): αὐτούς. — (τοὺς μὲν) γράφ. Steph. W. — ψῆφ . . . . . κρινεῖ A pr. (puto omissum erat δημοσίᾳ). — κρινεῖ cum Steph. Turr.: κρίνει.

106. βραχεῖα A, βραχεῖα B. — ἔφευγε ci. S.: ἔφυγε; cf. 107. — Χαρίου] Καλλίου Sl. p. 5 (coll. Herod. 6, 121), quod prob. Emp. — τῶν δὲ] τοὺς δὲ L pr. et AB.

107. τὴν βασιλέως postulat Bk.: τοῦ βασ. cf. 3, 29. — φεύγοντας Turr.: φυγόντας. — πράξαντας A et pr. M. —

δὲ ταῦτα, καὶ δόντες ἀλλήλοις πίστεις καὶ ὅρκους
 μεγάλους, ἤξιον σφᾶς αὐτοὺς προτάξαντες πρὸ
 τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων ἀπαντῆσαι τοῖς βαρβάροις
 Μαραθῶνάδε, νομίσαντες τὴν σφετέραν αὐτῶν ἀρε-
 τὴν ἱκανὴν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ἐκείνων ἀντιτά-
 ξασθαι· μαχεσάμενοί τε ἐνίκων, καὶ τὴν τε Ἑλλάδα
 108 ἡλευθέρωσαν καὶ τὴν πατρίδα ἔσωσαν. ἔργον δὲ
 τοιοῦτον ἐργασάμενοι, οὐκ ἤξιώσαν τιμι τῶν πρό-
 τερον γενομένων μνησικακῆσαι. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα,
 τὴν πόλιν ἀνάστατον παραλαβόντες ἱερά τε κατα-
 κεκαυμένα τείχη τε καὶ οἰκίας καταπεπτωκυίας, ἀφορ-
 μὴν τε οὐδεμίαν ἔχοντες, διὰ τὸ ἀλλήλοις ὁμονοεῖν
 τὴν ἀρχὴν τῶν Ἑλλήνων κατειργάσαντο καὶ τὴν
 109 πόλιν ὑμῖν τοιαύτην καὶ τοσαύτην παρέδωκαν. ὑμεῖς
 οὖν καὶ αὐτοὶ ὕστερον, κακῶν οὐκ ἐλαττόνων ἢ
 ἐκείνοις γεγενημένων, ἀγαθοὶ ἐξ ἀγαθῶν ὄντες
 ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχουσαν ἀρετὴν· ἠξιώσατε γὰρ
 τοὺς τε φεύγοντας καταδέξασθαι καὶ τοὺς ἀτίμους
 ἐπιτίμους ποιῆσαι. τί οὖν ὑμῖν ὑπόλοιπόν ἐστι
 τῆς ἐκείνων ἀρετῆς; μὴ μνησικακῆσαι, εἰδότες ὅ
 ἄνδρες ὅτι ἡ πόλις ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς ἐν
 τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ μεγάλη καὶ εὐδαίμων ἐγένετο·
 ἃ νῦν αὐτῇ ὑπάρχει, εἰ ἐθέλοιμεν οἱ πολῖται σω-
 φροεῖν τε καὶ ὁμονοεῖν ἀλλήλοις.

διδόντες ABL. — προτάξαντες B et corr. A. (Bk., et ci. Sl.): προστάξαντες LZ et pr. A. προτάξαντας Ald. — νομίσαντες τὴν σφετέραν κτέ.] cf. Thuc. 3, 56.

108. διὰ ταῦτα] μετὰ ταῦτα Bakius.

109. οὐκ post κακῶν om. pr. A. — ἐπίλοιπον Dobr. coll. § 87; sed cf. 3, 24; 1, 52. — ἃ νῦν] ἢ νῦν S. Emp. Malim autem ἃ (καὶ) νῦν.

Κατηγορήσαν | δέ μου καὶ περὶ τῆς ἱκετηρίας, ¹¹⁰
 ὡς καταθείην ἐγὼ ἐν τῷ Ἑλευσινίῳ, νόμος δ' εἴη ¹⁵
 πάτριος, ὃς ἂν θῇ ἱκετηρίαν μυστηρίοις, τεθνάναι.
 καὶ οὕτως εἰσὶ τολμηροί, ὥσθ' ἃ αὐτοὶ κατεσκεύα-
 σαν, οὐκ ἄρκει αὐτοῖς ὅτι οὐ κατέσχον ἃ ἐπεβου-
 λευσαν, ἀλλὰ καὶ κατηγορίαν ἐμοῦ ποιοῦνται ὡς
 ἀδικοῦντος. ἐπειδὴ γὰρ ἦλθομεν Ἑλευσινόθεν καὶ ¹¹¹
 ἡ ἔνδειξις ἐγγένητο, προσήει ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν
 γεγεννημένων Ἑλευσῖνι κατὰ τὴν τελετὴν, ὥσπερ
 ἔθος ἐστίν, οἱ δὲ πρυτάνεις προσάξουν ἔφασαν αὐ-
 τὸν πρὸς τὴν βουλήν, ἐπαγγεῖλαι τ' ἐκέλευον ἐμοί
 τε καὶ Κηφισίῳ παρῆναι εἰς τὸ Ἑλευσίνιον· ἡ γὰρ
 βουλή ἐκεῖ καθεδεῖσθαι ἔμελλε κατὰ τὸν Σόλωνος
 νόμον, ὃς κελεύει τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἔδραν
 ποιεῖν ἐν τῷ Ἑλευσινίῳ. καὶ παρῆμεν κατὰ τὰ ¹¹²
 προειρημένα. καὶ ἡ βουλή ἐπειδὴ ἦν πλήρης, ἀνα-
 στάς Καλλίας ὁ Ἰππονίκου τὴν σκευὴν ἔχων λέγει
 ὅτι ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ ἔδειξεν
 αὐτοῖς. καὶ ὅς κῆρυξ ἐκήρυττε τίς τὴν ἱκετηρίαν
 καταθείη, καὶ οὐδεὶς ὑπήκουεν. ἡμεῖς δὲ παρέστα-
 μεν, καὶ οὗτος ἡμᾶς ἐώρα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ὑπή-
 κουνεν καὶ ᾤχετο εἰσιῶν (ὁ) ἐπεξελθὼν Εὐκλῆς

110. δ' εἴη Bk. Dobr.: δὲ ἦν.

111. Ἑλευσῖνι AB Bk.: ἐν Ἑλευσίνι. — τελευτην BLZ.
 — τοῖς πρυτάνεσιν ante οἱ δὲ πρυτ. add. Kō. — προσάξουν
 Steph. AB: προστάξουν LZ Ald. — ἐπαγγεῖλαι Bk.: ἀπαγ-
 γεῖλαι. — Κηφισίῳ A^d.

112. προειρημένα AB. — καὶ ὅς (ita Bk.: καθὰ codd.;
 καὶ ὅς Turr.) ὁ κῆρυξ ἐκήρυττε add. AB. — παρέσταμεν Bk.:
 παρέστημεν codd. (sed A^d corr.), quod revocarunt Turr. —
 καὶ ante ᾤχετο om pr. A (ed. I). —

οὗτοσί — καί μοι κάλει αὐτόν. Πρῶτα μὲν οὖν ταῦτα εἰ ἀληθῆ λέγω, μαρτύρησον, Εὐκλείς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 113 Ὡς μὲν ἀληθῆ λέγω, μεμαρτύρηται· πολὺν δέ μοι δοκεῖ τὸ ἐναντίον εἶναι ἢ οἱ κατήγοροι εἶπον. ἔλεξαν γὰρ, εἰ μέμνησθε, ὅτι αὐτῷ με τὸ θεῶ παραγάγοιεν ὥστε θείναι τὴν ἱκετηρίαν μὴ εἰδότα τὸν νόμον, ἵνα δῶ δίκην. ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, εἰ ὡς μάλιστα ἀληθῆ λέγουσιν οἱ κατήγοροι, ὑπ' αὐ-
- 114 τοῖν με φημι τοῖν θεοῖν σεσῶσθαι. εἰ γὰρ ἔθνηκα μὲν τὴν ἱκετηρίαν, ὑπήκουσα δὲ μὴ, ἄλλο τι ἢ αὐτὸς μὲν αὐτὸν ἀπώλλουν τιθεὶς τὴν ἱκετηρίαν, ἐσφρόμην δὲ τῇ τύχῃ διὰ τὸ μὴ ὑπακούσαι, δῆλον ὅτι διὰ τὸ θεῶ; εἰ γὰρ ἐβουλέσθην με ἀπολλύναι τὸ θεῶ, ἐχρῆν δήπου καὶ μὴ θέντα με τὴν ἱκετηρίαν ὁμολογῆσαι. ἀλλ' οὔτε ὑπήκουσα οὔτ' ἔθνηκα.
- 115 ἐπειδὴ δ' ἔλεγε τῇ βουλῇ Εὐκλῆς ὅτι οὐδεὶς ὑπακούει, πάλιν ὁ Καλλίας στὰς ἔλεγεν ὅτι εἴη νόμος

Enclem ipsum τὸν κήρυκα esse statuit Kirchhoff. Herm. I, 15 sqq., inscriptionibus (maxime C. I. A II, 73) probans revera illo tempore Enclem quendam praeconis munere apud senatum populumque functum esse. Delet igitur interpunct. quae erat post καὶ ὄχρετο εἰσιών. Articulum ipse addidi. — πρῶτον μὲν οὖν ταῦτα est § 46; cf. 3, 10. — ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. ABLZ.

113. ἔλεγξαν AB. — με τὸ ABLZ m. Ald. Bk. (ci. Valck. R.): μὲν τὸ. — παραγάγοιεν Dobr. Turr.: περιαγάγοιεν. — με post αὐτοῖν dedi ex ci. R.: μὲν. V. supra.

114. ἐβουλέσθην Bk. et A^d (qui vv. εἰ γὰρ-τὸ θεῶ in mg. add.): ἐβουλίσθην B, ἐβουλήθην LZ, ἐβουληθήτην v. — ἀπολλύναι A Bk.: ἀπολεῖν καὶ.

115. ὑπακούει AB Bk.: ὑπακούει. — στὰς] ἀναστὰς mal. Bait. Hi. W. coll. § 112. —

πάτριος, εἴ τις ἱκετηρίαν θείῃ ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ, ἄκριτον ἀποθανεῖν, καὶ ὁ πατὴρ ποτ' αὐτοῦ Ἰππο-
νικος ἐξηγήσαιτο ταῦτα Ἀθηναίοις, ἀκούσειε δὲ ὅτι
ἐγὼ θείην τὴν ἱκετηρίαν. ἐντεῦθεν ἀναπηδᾷ Κέ-
φαλος οὐτοσὶ καὶ λέγει· „ὦ Καλλία, πάντων ἀν- 116
θρώπων ἀνοσιώτατε, πρῶτον μὲν ἐξηγῇ Κηρύκων
ὦν, οὐχ ὅσιον (ὄν) σοι ἐξηγεῖσθαι· ἔπειτα δὲ νόμον
πάτριον λέγεις, ἡ δὲ στήλη παρ' ἧ ἔστηκας χιλίας
δραχμὰς κελεύει ὀφείλειν, ἐάν τις ἱκετηρίαν θῇ ἐν
τῷ Ἐλευσινίῳ. ἔπειτα δὲ τίνος ἤκουσας ὅτι Ἀνδο-
κίδης θείῃ τὴν ἱκετηρίαν; κάλεσον αὐτὸν τῇ βουλῇ,
ἵνα καὶ ἡμεῖς ἀκούσωμεν.“ ἐπειδὴ δὲ ἀνεγνώσθη
ἡ στήλη ἀκκέινος οὐκ εἶχεν εἰπεῖν ὅτου ἤκουσε,
καταφανῆς ἦν τῇ βουλῇ αὐτὸς θεῖς τὴν ἱκετηρίαν.

Φέρε δὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες — τάχα γὰρ ἂν αὐτο 117
βούλοισθε πυθέσθαι —, ὁ δὲ Καλλίας τί βουλό-
μενος ἐτίθει τὴν ἱκετηρίαν; ἐγὼ δὲ ὑμῖν διηγήσο-
μαι ὦν ὑπ' αὐτοῦ εἵνεκα ἐπεβουλευθήν. Ἐπίλυκος
ἦν ὁ Τεισάνδρου θεῖός μοι, ἀδελφὸς τῆς μητρὸς
τῆς ἐμῆς· ἀπέθανε δὲ ἐν Σικελίᾳ ἅπαις ἀρρένων
παιδῶν, θυγατέρας δὲ δύο καταλιπών, αἱ ἐρίγνοντο
εἰς τε ἐμὲ καὶ Λέαρχον. τὰ δὲ πράγματα τὰ οἴκοι 118

ἐξηγήσαιτο Dobr. Turr.: ἐξηγήσατο. — ἐντεῦθεν] ἐνταῦθ' postulat Bk.; def. vulg. Turr.

116. κηρύκων ὦν cum R. Turr.: κηρύκων ὦν; porro ὄν cum Frohb. addidi. — ἔπειτα δὲ νόμον AB Bk. (ci. Steph.): ἔπειτα δὴ νόμον. — Ἀνδοκίδης (ci. Steph.) codd. Bk.: Ἀνδοκίδας. — θεῖς (ci. R.) codd. Bk.: τιθεῖς. — in fine § excidisse καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας (vel simile quid). ΜΑΡΤΥΡΕΣ ci. Fuhr.

117. βούλοισθε Dobr. G. Hermann. Schi. Turr.: βούλεσθε. — ἐτίθει ABLZ Turr.: ἐτίθη. — Τεισάνδρου scripsi: Τι-
σάνδρον.

- πονήρως εἶχε· τὴν μὲν γὰρ φανεράν οὐσίαν οὐδὲ
 δυοῖν ταλάντοις κατέλιπε, τὰ δὲ ὀφειλόμενα πλέον
 ἦν ἢ πέντε τάλαντα. ὅμως δ' ἐγὼ καλέσας Λεάγρον
 ἐναντίον τῶν φίλων ἔλεγον ὅτι ταῦτ' εἴη ἀνδρῶν
 ἀγαθῶν, ἐν τοῖς τοιούτοις δεικνύναι τὰς οἰκειό-
 119 τητας ἀλλήλοις. „ἡμᾶς γὰρ οὐ δίκαιόν ἐστιν οὔτε
 χρήματα ἕτερα οὔτ' εὐτυχίαν ἀνδρὸς ἐλέσθαι, ὥστε
 καταφρονῆσαι τῶν Ἐπιλύκου θυγατέρων. καὶ γὰρ
 εἰ ἔξη Ἐπίλυκος ἢ τεθνεὼς πολλὰ κατέλιπε χρήματα,
 ἡξιούμεν ἂν γένει ὄντες ἐγγυτάτῳ ἔχειν τὰς παῖδας.
 τοιγάρτοι ἐκεῖνα μὲν δι' Ἐπίλυκον ἂν ἦν ἢ διὰ τὰ
 16 χρήματα· νῦν δὲ διὰ τὴν ἡμετέραν ἀρετὴν | τὰδε
 ἔσται. τῆς μὲν οὖν σὺ ἐπιδικάζου, τῆς δὲ ἐγώ.“
 120 ὡμολόγησέ μοι, ὦ ἄνδρες. ἐπεδικασάμεθα ἄμφω
 κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν. καὶ ἥς μὲν ἐγὼ
 ἐπεδικασάμην, ἡ παῖς τύχη χρησαμένη καμουσα
 ἀπέθανεν· ἡ δ' ἑτέρα ἐστὶν ἔτι. ταύτην Καλλίας
 ἐπειθε Λεάγρον, χρήματα ὑπισχνούμενος, εἴαν αὐτὸν
 λαβεῖν· αἰσθόμενος δ' ἐγὼ εὐθύς ἔθηκα παρὰστασιν,
 καὶ ἔλαχον προτέρῳ μὲν Λεάγρῳ, ὅτι „εἰ μὲν σὺ
 βούλει ἐπιδικάζεσθαι, ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ, εἰ δὲ μὴ,
 121 ἐγὼ ἐπιδικάσομαι.“ γνοὺς ταῦτα Καλλίας λαγχάνει
 τῷ υἱεῖ τῷ ἑαυτοῦ τῆς ἐπικλήρου, τῇ δεκάτῃ ἰστα-
 μένου, ἵνα μὴ ἐπιδικάσωμαι ἐγώ. ταῖς δ' εἰκάσι,
 μυστηρίοις τούτοις, δοὺς Κηφισίῳ χιλίας δραχμὰς
 ἐνδείκνυσί με καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον καθίστησιν.
 ἐπειδὴ δ' ἑώρα με ὑπομένοντα, τίθησι τὴν ἱκετη-

119. ἡξιούμεν A corr., BLZ, Bk. (ci. R.): ἀξιούμεν.

120. ταύτην A Steph.: ταύτη BLZ, ταύτη Ald.

ρίαν, ὥς ἐμὲ μὲν ἀποκτενῶν ἄκριτον ἢ ἐξελῶν,
 αὐτὸς δὲ πείσας Λέαγρον χρήμασι συνοικῆσων τῇ
 Ἐπιλύκου θυγατρὶ. ἐπειδὴ δ' οὐδ' ὥς ἄνεν ἀγῶ- 122
 νος ἑώρα ἐσόμενα τὰ πράγματα, τότε δὴ προσιὼν
 Λυσίστρατον, Ἠγήμονα, Ἐπιχάρη, ὄρων φίλους
 ὄντας ἐμοὶ καὶ χρωμένους, εἰς τοῦτο βδελυρίας
 ἤλθε καὶ παρανομίας, ὥστ' ἔλεγε πρὸς τούτους ὥς
 εἰ ἔτι καὶ νῦν βουλοίμην ἀποστῆναι τῆς Ἐπιλύκου
 θυγατρὸς, ἔτοιμος εἶη παύσασθαί με κακῶς ποιῶν,
 ἀπαλλάξαι δὲ Κηφίσιον, δίκην δ' ἐν τοῖς φίλοις
 δοῦναί μοι τῶν πεποιημένων. εἶπον αὐτῷ καὶ 123
 κατηγορεῖν καὶ παρασκευάζειν ἄλλους· εἰ δ' ἐγὼ
 αὐτὸν ἀποφεύξομαι καὶ γνώσονται Ἀθηναῖοι περὶ
 ἐμοῦ τὰ δίκαια, ἐγὼ αὐτὸν οἶμαι περὶ τοῦ σώμα-
 τος τοῦ ἑαυτοῦ ἐν τῷ μέρει κινδυνεύσειν. ἅπερ
 αὐτὸν οὐ ψεύσομαι, ἐὰν ὑμῖν ᾧ ἄνδρες δοκῇ. Ὡς
 δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀλλὰ γὰρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τοῦτον, ᾧ λαχεῖν 124
 ἤξιωσε τῆς Ἐπιλύκου θυγατρὸς, σκέψασθε πῶς

121. ἐξελῶν cum Valek. Bk.: ἐξελῶν. — πείσας cum
 Scal. Valek. R. Bk. Bait. (πείσων — καὶ συνοικ. praef. S.):
 πείσων.

122. οὐδ' ὥς Bk.: οὕτως (οὐδ' οὕτως ci. R.). — ἄνεν
 ἀγῶνος ἑώρα AB Bk.: ἑώρα ἄνεν ἀγῶνος. — Ἠγήμονα cum
 Valek. Turr.: Ἠγεμόνα. — Ἐπιχάρη Schi. (ci. R.): Ἐπιχάρην
 Valek. Bk. cum A; ἐπεχάρην B (et fort. A^d), ἐπεχάρη v. —
 καὶ ante χρωμένους om. Ald. (φίλους ὄντας deletabat Coraes).
 — μοι om. A pr., μον habet Ald.

123. ἀποφεύξομαι cum Valek. et R. Bk.: ἀποφεύξαιμι
 ABLZ, ἀποφεύξαιμι m. Ald. ἀποφθέγξομαι vulg. — καὶ ante
 ἐγὼ αὐτὸν add. Ald.

124. ᾧ AL Bk.: δν.

γέγονεν, καὶ πῶς ἐποιήσατ' αὐτόν· ταῦτα γὰρ καὶ
 ἄξιον ἀκοῦσαι, ὧς ἄνδρες. γαμῆ μὲν Ἰσχομάχου
 θυγατέρα· ταύτῃ δὲ συνοικήσας οὐδ' ἐνιαυτὸν τὴν
 μητέρα αὐτῆς ἔλαβε, καὶ συνφύκει ὁ πάντων σχε-
 τλιώτατος ἀνθρώπων τῇ μητρὶ καὶ τῇ θυγατρὶ,
 ἱερεὺς ὢν τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρὸς, καὶ εἶχεν
 125 ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀμφοτέρως. καὶ οὗτος μὲν οὐκ ἡσχύνθη
 οὐδ' ἔδεισε τὸ θεῶ· ἡ δὲ τοῦ Ἰσχομάχου θυγάτηρ
 τεθνάναι νομίσασα λυσιτελεῖν ἢ ζῆν ὁρῶσα τὰ γιγνώ-
 μενα, ἀπαρχομένη μεταξὺ κατεκωλύθη, καὶ ἐπειδὴ
 ἀνεβίω, ἀποδράσασα ἐκ τῆς οἰκίας ὄχρετο, καὶ ἐξήλασεν
 ἡ μήτηρ τὴν θυγατέρα. ταύτης δ' αὖ διαπεπλησμέ-
 νος ἐξέβαλε καὶ ταύτην. ἡ δ' ἔφη κυεῖν ἐξ αὐτοῦ·
 καὶ ἐπειδὴ ἔτεκεν υἱόν, ἕξαρονος ἦν μὴ εἶναι ἐξ
 126 αὐτοῦ τὸ παιδίον. λαβόντες δὲ οἱ προσήκοντες τῇ
 γυναικὶ τὸ παιδίον ἦκον ἐπὶ τὸν βωμόν Ἀπατου-
 ρίοις, ἔχοντες ἱερεῖον, καὶ ἐκέλευον κατάρξασθαι
 τὸν Καλλίαν. ὁ δ' ἡρώτα τίνος εἴη τὸ παιδίον·
 ἔλεγον, „Καλλίου τοῦ Ἰππονίκου.“ „ἐγὼ εἰμι οὗτος.“
 „καὶ ἔστι γε σὸν τὸ παιδίον.“ λαβόμενος τοῦ βω-
 μοῦ ὤμοσεν ἢ μὴν μὴ εἶναι (οἱ) υἱὸν ἄλλον μηδὲ
 γενέσθαι πώποτε, εἰ μὴ Ἰππόνικον ἐκ τῆς Γλαυ-
 κωνος θυγατρὸς· ἢ ἐξώλῃ εἶναι καὶ αὐτὸν καὶ τὴν
 127 οἰκίαν, ὥσπερ ἔσται. μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὧς ἄνδρες,
 ὑστέρῳ πάλιν χρόνῳ τῆς γράδος τολμηροτάτης γυ-

125. τοῦ ante Ἰσχ. add. AB Bk. — κατεκωλύθη cum
 Sl. scripsi: κατεκλύθη (κατελήφθη Dobr.; κατελύθη Bait. Turr.).
 — ἀποδράσασα Bk.: ἀποδράσασα. — κυεῖν cum Kl. Turr.:
 κύειν. — μὴ codd. m. Ald. Bk. (ci. Valek. R.): μὲν.

126. ἱερεῖον] εἶο a corr. habet A. — οἱ post εἶναι cum
 R. add. Bk. (habet etiam mg. Ald.).

ναικὸς ἀνηράσθη, καὶ κομίζεται αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τὸν παῖδα ἤδη μέγαν ὄντα εἰσάγει εἰς Κήρυκας, φάσκων εἶναι υἱὸν αὐτοῦ. ἀντεῖπε μὲν Καλλιίδης μὴ εἰσδέξασθαι, ἐψηφίσαντο δὲ οἱ Κήρυκες κατὰ τὸν νόμον ὃς ἐστὶν αὐτοῖς, τὸν πατέρα ὁμόσαντα εἰσάγειν ἢ μὴν υἱὸν ὄντα ἑαυτοῦ εἰσάγειν. λαβόμενος τοῦ βωμοῦ ὥμοσεν ἢ μὴν τὸν παῖδα ἑαυτοῦ εἶναι γνήσιον, ἐκ Χρυσιάδος γεγονότα· ὃν ἀπώμοσε. Καὶ μοι τούτων ἀπάντων τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρε δὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες, σκεψώμεθα εἰ πώποτε ἐν τοῖς Ἑλλήσι πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο, ὅπου γυναικὰ τις γήμας ἐπέγημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα καὶ ἐξήλασεν ἢ μήτηρ τὴν θυγατέρα· ταύτη δὲ συνοικῶν βούλεται τὴν Ἐπιλύκου | θυγατέρα λαβεῖν, 17 ἢν' ἐξέλασῃ τὴν τήθην ἢ θυγατρίδῃ. ἀλλὰ γὰρ τῷ παιδί αὐτοῦ τί χρὴ τοῦνομα θέσθαι; οἶμαι γὰρ 129 ἔγωγε οὐδένα οὕτως ἀγαθὸν εἶναι λογίζεσθαι, ὅστις ἐξευρήσει τοῦνομα αὐτοῦ. τριῶν γὰρ οὐσῶν γυναικῶν αἷς συνηκῆκώς ἐσται ὁ πατήρ αὐτοῦ, τῆς μὲν υἱὸς ἐστίν, ὥς φησι, τῆς δὲ ἀδελφός, τῆς δὲ θεῖος.

127. υἱὸν αὐτοῦ Bait. Turr.: υἱὸν αὐτοῦ. — μὲν post ἀντεῖπε om. pr. A. — Καλλιίδης ci. Valck. et R. — ὃς ἐστὶν αὐτοῖς Bk.: ὃ ἐστὶν αὐτός ABLZ; ὃς ἐστὶν αὐτὸν v. — ὄντα A Bk.: οὕτως (ὄντως Scal.). — ἑαυτοῦ . . ἀγειν A pr. — βωμοῦ] βωμ a corr. habet A. — χρυσιάδος ALZ, Χρυσίδος ci. R. — ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. ABLZ.

128. εἰ πώποτε A Bk.: εἰπόποτε B, εἴ ποτε v. — νν. καὶ ἐξήλασε — θυγ. in mg. add. A. — παιδί Dobr. (coll. 126 sq.): παιδίφ.

129. οὗτος om. pr. A.

τίς ἂν εἴη οὗτος; Οἰδίπους, ἢ Αἰγισθος; ἢ τί χρὴ αὐτὸν ὀνομάσαι;

- 130 Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, βραχύ τι ὑμᾶς ἀναμνησάμενοι περὶ Καλλίου βούλομαι. εἰ γὰρ μέμνησθε, ὅτε ἡ πόλις ἦρχε τῶν Ἑλλήνων καὶ εὐδαιμόνει μάλιστα, Ἰππόδικος δὲ ἦν πλουσιώτατος τῶν Ἑλλήνων, τότε μέντοι πάντες ἴστε ὅτι παρὰ τοῖς παιδαρίοις τοῖς μικροτάτοις καὶ τοῖς γυναῖοις κληδὼν ἐν ἀπάσῃ τῇ πόλει κατεῖχεν, ὅτι Ἰππόδικος ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλιτῆριον τρέφει, ὃς αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει. μέμνησθε
- 131 ταῦτα, ὦ ἄνδρες. πῶς οὖν ἡ φήμη ἡ τότε οὕσα δοκεῖ ὑμῖν ἀποβῆναι; οἰόμενος γὰρ Ἰππόδικος υἱὸν τρέφειν ἀλιτῆριον αὐτῷ ἔτρεφεν, ὥς ἀνατέτροφεν ἐκείνου τὸν πλοῦτον, τὴν σωφροσύνην, τὸν ἄλλον βίον ἅπαντα. οὕτως οὖν χρὴ περὶ τούτου γινώσκειν, ὥς ὄντος Ἰπποδίκου ἀλιτηρίου.

- 132 Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, διὰ τί ποτε τοῖς ἐμοὶ νυνὶ ἐπιτιθεμένοις μετὰ Καλλίου καὶ συμπαρασκευάσασιν τὸν ἀγῶνα καὶ χρήματα εἰσενεγκοῦσιν ἐπ' ἐμοὶ τρία μὲν ἔτη ἐπιδημῶν καὶ ἥκων ἐκ Κύπρου οὐκ ἀσεβεῖν ἐδόκουν αὐτοῖς, μυῶν μὲν Ἀ . . . Δελφόν, ἔτι δὲ ἄλλους ξένους ἐμαντοῦ, καὶ εἰσιὼν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον καὶ Θύων, ὥσπερ ἐμαντὸν ἄξιον νομίζω εἶναι· ἀλλὰ τούναντίον λητουργεῖν οὗτοι προὔβαλλοντο, πρῶτον μὲν γυμνασίαρχον Ἡφαιστείοις, ἔπειτα ἀρχιθεωρὸν

130. εὖ γὰρ μέμνησθε Cob. — ἀπάσῃ] πάσῃ Z, ἅπασι AL. — κατεῖχεν scripsi: κατέσχεν. — ἀλιτῆριον verum puto. sic etiam § 131.

131. υἱὸν τρέφειν AB Bk.: υἱὸν αὐτῷ τρέφειν.

132. Ἀ . . . Δελφόν Bk.: ἀδελφόν (* τὸν Δ. Sl., * τὸν ἐκ Δελφῶν Luz.) — λητουργεῖν scripsi: λειτουργεῖν. — Ἡφαιστείοις

εἰς Ἴσθμὸν καὶ Ὀλυμπίαζε, εἴτα δὲ ταμίαν ἐν πόλει
 τῶν ἱερῶν χρημάτων· νῦν δὲ ἄσεβῶ καὶ ἀδικῶ εἰσιδὼν
 εἰς τὰ ἱερά; ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ διότι οὗτοι ταῦτα νῦν 133
 γιγνώσκουσιν. Ἀγύρριος γὰρ οὐτοσί, ὁ καλὸς κἀγα-
 θός, ἀρχώνης ἐγένετο τῆς πεντηκοστῆς τρίτου ἔτος,
 καὶ ἐπρίατο τριάκοντα ταλάντων, μετέσχον δ' αὐτῷ
 οὗτοι πάντες οἱ παρασυλλεγέστες ὑπὸ τὴν λεύκην,
 οὓς ὑμεῖς ἴστε οἱοί εἰσιν· οἷ διὰ τοῦτο ἔμοιγε δο-
 κοῦσι συλλεγῆναι ἐκεῖσε, ἵν' αὐτοῖς ἀμφοτέρω ἤ,
 καὶ μὴ ὑπερβάλλωσι λαβεῖν ἀργύριον καὶ ὀλίγον
 πρᾶθείσης μετασχεῖν. κερδάναντες δὲ τρία τάλαντα, 134
 γνόντες τὸ πρᾶγμα οἷον εἶη, ὥς πολλοῦ ἄξιον, συνέ-
 στησαν πάντες, καὶ μεταδόντες τοῖς ἄλλοις ἐωνοῦντο
 πάλιν τριάκοντα ταλάντων. ἐπεὶ δ' οὐκ ἄντωνεῖτο
 οὐδεὶς, παρελθὼν ἐγὼ εἰς τὴν βουλὴν ὑπερέβαλλον,
 ἕως ἐπρίαμην ἕξ καὶ τριάκοντα ταλάντων. ἀπελάσας
 δὲ τούτους καὶ καταστήσας ὑμῖν ἐγγυητὰς ἐξέλεξα
 τὰ χρήματα καὶ κατέβαλον τῇ πόλει καὶ αὐτὸς οὐκ

ABLZ (Turr.). — ἀρχιθεωρὸν ABLZ Bk.: ἀρχιθέωρον. —
 εἶτ. δὲ A pr.

133. Ἀγύρριος Bk. (ci. R.): ἀ.γύρριος A; ἀγύριος B, ἀρ-
 γύριος v. — ἀρχώνης cum Valck. et R. Bk.: ἀρχων εἰς. —
 αὐτῷ cum R. Bk.: αὐτοῖ. — λεύκην οὓς cum Valck. R. mg.
 Ald. Bk.: λεύκην τὸ πόσους. — ὑπερβάλλωσι ABL Ald. Turr.:
 ὑπερβάλωσι PZ, ὑπερβάλλουσι Steph. Bk. — ὀλίγον ABLZ
 Bk. (ci. R.): ὀλίγον. — πρᾶθείσης A.

134. τρία] δύο Ald.; ἕξ ci. R. (III ἕξ, III τρεῖς). —
 γνόντες AB Bk. (ci. Valck.): γνῶναι. — τοῖς ἄλλοις] ἀλλή-
 λους Bakius. an πάλιν pro παντες scribendum est? — v.
 δ' οὐκ ἄντωνεῖτο . . ὑπερέβαλον (ita codd. omnes) a corr.
 habet A; idem ἕως vocabuli primam litteram scripsit.
 Totidem fere litt. a pr. m. fuerant. — δὲ τούτους codd. m.
 Ald. Bk. (ci. R.): καὶ τούτους. —

- ἐξημιώθη, ἀλλὰ καὶ βραχέα ἀπεκερδαίνομεν οἱ
 μετασχόντες· τούτους δ' ἐποίησα τῶν ὑμετέρων μὴ
 135 διανείμασθαι ἕξ τάλαντα ἀργυρίου. ἃ οὔτοι γνόντες
 ἔδοσαν σφίσι αὐτοῖς λόγον, ὅτι „ἄνθρωπος οὗτος
 οὔτε αὐτὸς λήψεται τῶν κοινῶν χρημάτων οὔθ' ἡμᾶς
 ἐάσει, φυλάξει δὲ καὶ ἐμποδῶν ἔσται διανείμασθαι
 τὰ κοινά· πρὸς δὲ τούτοις, ὃν ἂν ἡμῶν ἀδικοῦντα
 λάβῃ, εἰσάξει εἰς τὸ πλῆθος τὸ Ἀθηναίων καὶ
 ἀπολεῖ. δεῖ οὖν τοῦτον ἐμποδῶν ἡμῖν εἶναι καὶ
 136 δικαίως καὶ ἀδίκως.“ ταῦτα μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες
 δικασταί, τούτοις ποιητέα ἦν, ὑμῖν δέ γε (τὸ) ἐναν-
 τίον τούτων· ὥς γὰρ πλείστους εἶναι ὑμῖν ἡθέλον
 ἂν τοιούσδε οἴσπερ ἐγώ, τούτους δὲ μάλιστα (μὲν)
 ἀπολωλέναι, εἰ δὲ μὴ, εἶναι τοὺς μὴ ἐπιτρέψοντας
 αὐτοῖς, οἷς καὶ προσήκει ἀνδράσιν εἶναι καὶ ἀγαθοῖς
 καὶ δικαίοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, καὶ βου-
 λόμενοι δυνήσονται εὖ ποιεῖν ὑμᾶς. ἐγὼ οὖν ὑμῖν
 ὑπισχνοῦμαι ἢ παύσειν τούτους ταῦτα ποιοῦντας
 καὶ βελτίους παρῆξιν, ἢ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγὼν κολά-
 σειν τοὺς ἀδικοῦντας αὐτῶν.
- 137 Κατηγόρησαν δέ μου καὶ περὶ τῶν ναυκληριῶν
 18 καὶ περὶ τῆς ἐμπορίας, ὥς | ἄρα οἱ θεοὶ διὰ τοῦτό
 με ἐκ τῶν κινδύνων σώσαιεν, ἵνα ἐλθὼν δεῦρο, ὥς

ἀλλὰ βραχεῖα A pr. — ἀπεκερδαίνομεν?

135. ἄνθρωπος scripsi: ἄνθρωπος. — καὶ ante ἐμποδῶν
 fort. om. pr. A. — τὸ Ἀθ. Fuhr.: τῶν Ἀθ. (quae del. Usener).
 — ἡμῖν Bk. (ci. R.): ὑμῖν.

136. γε τὸ ἐναντίον Valck. Sl. (τὸ ἐναντίον Bk.): γε
 ἐναντίον (γε ἐναντία PZ). — ὥς γὰρ scripsi: τοὺς γὰρ. —
 ὑμῖν cum R. Turr.: ἡμῖν. — τοιο . . . δε A pr. — μὲν post
 μάλιστα auct. R. add. Bk.

137. κατηγόρησαν δέ κτέ.] cf. [Lys.] 5, 19. —

ἔοικεν, ὑπὸ Κηφισίου ἀπολοίμην. ἐγὼ δὲ ὧ Ἀθη-
 ναῖοι οὐκ ἄξιῶ τοὺς θεοὺς τοιαύτην γνώμην ἔχειν,
 ὥστ' εἰ ἐνόμιζον ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι, λαμβάνον-
 τάς με ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις μὴ τιμωρεῖσθαι·
 τίς γὰρ κίνδυνος μείζων ἀνθρώποις ἢ χειμῶνος
 ὥρα πλεῖν τὴν θάλατταν; ἐν οἷς ἔχοντες μὲν τὸ
 σῶμα τοῦμόν, κρατοῦντες δὲ τοῦ βίου καὶ τῆς οὐ-
 σίας τῆς ἐμῆς, εἴτα ἔσφωζον; οὐκ ἔξῃν αὐτοῖς ποιῆ- 138
 σαι μηδὲ ταφῆς τὸ σῶμα ἄξιωθῆναι; ἔτι δὲ πολέ-
 μου γενομένου καὶ τριήρων ἀεὶ κατὰ θάλατταν
 οὐσῶν καὶ ληστῶν, ὑφ' ὧν πολλοὶ ληφθέντες, ἀπο-
 λέσαντες τὰ ὄντα, δουλεύοντες τὸν βίον διετέλεσαν,
 οὔσης δὲ χώρας βαρβάρου, εἰς ἣν πολλοὶ ἤδη
 ἐκπεσόντες αἰκίαις ταῖς μεγίσταις περιέπεσον καὶ
 τὰ σφέτερα αὐτῶν σώματα αἰκισθέντες ἀπέθανον,
 — εἴτα οἱ μὲν θεοὶ ἐκ τοσοῦτων κινδύνων ἔσφω- 139
 ζόν με, σφῶν δὲ αὐτῶν προὔστησαντο τιμωρὸν
 γενέσθαι Κηφίσιον τὸν πονηρότατον Ἀθηναίων,
 ὧν οὗτός φησι πολίτης εἶναι οὐκ ὦν, ᾧ οὐδ' ὑμῶν
 τῶν καθημένων οὐδεὶς ἂν ἐπιτρέψειεν οὐδὲν τῶν
 ἰδίων, εἰδὼς τοῦτον οἷός ἐστιν; ἐγὼ μὲν οὖν, ὧ
 ἄνδρες, ἡγοῦμαι χρῆναι νομίζειν τοὺς τοιούτους
 κινδύνους ἀνθρωπίνους, τοὺς δὲ κατὰ θάλατταν
 θείους. εἴπερ οὖν δεῖ τὰ τῶν θεῶν ὑπονοεῖν, πάννυ

λαμβάνοντας μὲν W. — ὥρα Bk.: ὥρα AB; ὥραν v.

138. οὐκ ἔξῃν] οὐ πεξῃν ALZ, unde οὐπερ ἔξῃν Dobr.,
 οὐπερ ἦν Turr. (ὅτ' ἔξῃν mg. Ald. Ros.). — ἀτυχίας ταῖς
 μεγίσταις Sl., συμφοραῖς τ. μ. Dobr., κακοῖς τοῖς μεγίστοις
 ed. I. — αἰκισθέντες cum Steph. Bk. (A^d): αἰκισθέντα v.

139. ἐκ τοσοῦτων Bk. cum ABLZ: ἐκ τῶν τοσοῦτων. —
 πάννυ ci. R.: πολὺ (πολὺ μάλλον ci. id.). —

ἀν αὐτοὺς οἶμαι ἐγὼ ὀργίξεσθαι καὶ ἀγανακτεῖν,
εἰ τοὺς ὑφ' ἐαυτῶν σφριζόμενους ὑπ' ἀνθρώπων
ἀπολλυμένους ὀρώεν.

- 140 Καὶ μὲν δὴ καὶ τάδε ὑμῖν ἄξιον ὦ ἄνδρες
ἐνθυμηθῆναι, ὅτι νυνὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσιν ἄνδρες
ἄριστοι καὶ εὐβουλότατοι δοκεῖτε γεγενῆσθαι οὐκ
ἐπὶ τιμωρίαν τραπόμενοι τῶν γεγενημένων, ἀλλ'
ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως καὶ ὁμόνοιαν τῶν πολι-
τῶν. συμφορὰ μὲν γὰρ ἦδη καὶ ἄλλοις πολλοῖς
ἐγένοντο οὐκ ἐλάττους ἢ καὶ ἡμῖν· τὸ δὲ τὰς γε-
νομένας διαφορὰς πρὸς ἀλλήλους θέσθαι καλῶς,
τοῦτ' εἰκότως ἦδη δοκεῖ ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ σω-
φρόνων ἔργον εἶναι. ἐπειδὴ τοίνυν παρὰ πάντων
ὁμολογουμένως ταῦθ' ὑμῖν ὑπάρχει, καὶ εἴ τις
φίλος ὢν τυγχάνει καὶ εἴ τις ἐχθρός, μὴ μεταγνῶτε,
μηδὲ βούλεσθε τὴν πόλιν ἀποστερηῆσαι ταύτης τῆς
δόξης, μηδὲ αὐτοὶ δοκεῖν τύχῃ ταῦτα μᾶλλον ἢ
γνώμῃ ψηφίσασθαι.

- 141 Δέομαι οὖν ἀπάντων (ὑμῶν) περὶ ἐμοῦ τὴν
αὐτὴν γνώμην ἔχειν, ἵνα περ καὶ περὶ τῶν ἐμῶν
προγόνων, ἵνα καὶ μοι ἐγγένηται ἐκείνους μιμήσα-
σθαι, ἀναμνησθέντας αὐτῶν ὅτι ὅμοιοι τοῖς πλεί-
στων καὶ μερίστων ἀγαθῶν αἰτίοις τῇ πόλει γεγέ-
νηνται, πολλῶν ἔνεκα σφᾶς αὐτοὺς παρέχοντες τοι-
οῦτους, μάλιστα δὲ τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας, (εἶτα)

ἀνθρώπων Hertl.: ἄλλων.

140. ταῦθ'] τά θ' ABLZ. — βούλεσθε cum R. Bk.:
βουλευέσθε.

141. post ἀπάντων addidi ὑμῶν cum R. — ἀναμνησθέν-
τας ABLZ Bk. (ci. Steph.): ἀταμνησθέντες. — ἔνεκα scripsi:
ἐνεκεν. — τῆς εἰς ὑμᾶς] τῆς εἰς ὑ et α a corr. habet A

καὶ ὅπως, εἴ ποτέ τις αὐτοῖς ἢ τῶν ἐξ ἐκείνων τινὲς κίνδυνος γένοιτο ἢ συμφορά, σφάζονται συγγνώμης παρ' ὑμῶν τυγχάνοντες. εἰκότως δ' ἂν αὐτῶν με- 142
μνησθε· καὶ γὰρ τῇ πόλει ἀπάσῃ αἱ τῶν ὑμετέρων προγόνων ἀρεταὶ πλείστου ἄξιαί ἐγένοντο. ἐπειδὴ γὰρ ὧς ἄνδρες αἱ νῆες διεφθάρησαν, πολλῶν βουλομένων τὴν πόλιν ἀνηκέστοις συμφοραῖς περιβαλεῖν, Λακεδαιμόνιοι ἔγνωσαν ὅμως τότε ἐχθροὶ ὄντες σφάζειν τὴν πόλιν διὰ τὰς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἀρετάς, οἳ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ἡ πόλις ἐσώθη δη- 143
μοσίᾳ διὰ τὰς τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων ἀρετάς, ἀξιῶ καὶ μοι διὰ τὰς τῶν προγόνων τῶν ἐμῶν ἀρετὰς σωτηρίαν γενέσθαι. καὶ γὰρ αὐτῶν τῶν ἔργων, δι' ἅπερ ἡ πόλις ἐσώθη, οὐκ ἐλάχιστον μέρος οἱ ἐμοὶ πρόγονοι συνεβάλοντο· ὧν ἕνεκα καὶ ἐμοὶ δίκαιον ὑμᾶς μεταδοῦναι τῆς σωτηρίας, ἥσπερ καὶ αὐτοὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐτύχετε.

Σκέψασθε τοίνυν καὶ τάδε, ἂν με σώσητε, οἷον 144
ἔχετε πολίτην· ὅς πρῶτον μὲν ἐκ πολλοῦ πλούτου, ὅσον ὑμεῖς ἴστε, οὐ δι' ἐμαντὸν ἀλλὰ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς εἰς πενίαν πολλὴν καὶ ἀπορίαν κατέστην, ἔπειτα δὲ καινὸν βίον εἰργασάμην ἐκ τοῦ

(ἦς super τ additum est). — (εἶτα) καὶ scripsi: ante καὶ lacunam IV litt. capacem habet A^d. — γένοιτο Dobr.: γένηται (γενήσεται Madvig).

142. μεμνησθε Bk. Dobr.: μεμνησθαι ABLZ; μεμνησθε v. ante Bk. — ὑμετέρων ci. R.: ἡμετέρων. it. § 143. — βουλ. τὴν πόλιν] βουλομένων τῇ πόλει pr. A. — ὑπῆρξαν αἵτιοι Z.

143. ὑμετέρων ci. R.: ἡμετέρων. — καί μοι ABLZ.

144. μὲν post πρῶτον om. pr. A. — καινόν Emp. (s.

δικαίου, τῇ γνώμῃ καὶ ταῖν χερσὶν ταῖν ξμαντοῦ·
 ἔτι δὲ εἰδότα μὲν οἷόν ἐστι πόλεως τοιαύτης πολί-
 την εἶναι, εἰδότα δὲ οἷόν ἐστι ξένον εἶναι καὶ μέ-
 145 τοικον ἐν τῇ τῶν πλησίον, | ἐπιστάμενον δὲ οἷον
 19 τὸ σωφρονεῖν καὶ ὀρθῶς βουλευέσθαι, ἐπιστάμενον
 δ' οἷον τὸ ἀμαρτόντα προᾶξαι κακῶς, πολλοῖς συγγε-
 νόμενος καὶ πλείστων πειραθείς, ἀφ' ὧν ἐμοὶ ξενίαι
 καὶ φιλότητες πρὸς πολλοὺς καὶ βασιλέας καὶ πόλεις
 καὶ ἄλλους ἰδίᾳ ξένους γεγέννηται, ὧν ἐμὲ σώσαν-
 τες μεθέξετε, καὶ ἔσται ὑμῖν χοῦσθαι τούτοις, ὅπου
 146 ἂν ἐν καιρῷ τι ὑμῖν γίγνηται. Ἐχει δὲ καὶ ὑμῖν
 ὧ ἄνδρες οὕτως· ἐάν με νυνὶ διαφθείρητε, οὐκ
 ἔστιν ὑμῖν ἔτι λοιπὸς τοῦ γένους τοῦ ἡμετέρου
 οὐδεὶς, ἀλλ' οἴχεται πᾶν πρόρριζον. καίτοι οὐκ
 ὄνειδος ὑμῖν ἔστιν ἢ Ἀνδοκίδον καὶ Λεωγέρον
 οἰκία οὔσα, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τότ' ἦν ὄνειδος, ὅτ'
 ἐμοῦ φεύγοντος Κλεοφῶν αὐτὴν ὁ λυροποιὸς ᾤκει.
 οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις πώποτε ὑμῶν παριῶν τὴν οἰκίαν
 τὴν ἡμετέραν ἀνεμνήσθη ἢ ἰδίᾳ τι ἢ δημοσίᾳ κακὸν
 147 παθῶν ὑπ' ἐκείνων, οἳ πλείστας μὲν στρατηγήσαν-
 τες στρατηγίας πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων καὶ
 κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑμῖν ἀπέδειξαν, πλεί-
 στας δὲ ἄλλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ χρήματα διαχει-

πάλιν): καὶ ABL v., καὶ τὸν Z. — ἔτι δὲ AB Bk. (ci. R.): ἔτι.

145. συγγεγόμενος AB Bk.: συγγεγόμενον (unde πειρα-
 θέντα ci. Steph.). — γεγέννηται Bk. (codd.?), quod def. Turr.
 — ἔσται ci. Steph.: ἔστιν. — γίγνηται AB Bk.: γέννηται (τι
 (del. Cb.).

146. ὑμετέρου pr. A. — οἴχεται πᾶν πρόρριζον] cf.
 Soph. El. 755. — ὄνειδος ἡμῖν A^d. — ἦν ὄνειδος ABLZ Bk.
 (ci. R.): αὐτὸ ὄνειδος. — οἰκίαι . . . μετέραν A pr.

ρίσαντες τὰ ὑμέτερα οὐδένα πώποτε ὦφλον, οὐδ'
 ἡμάρτηται οὐδὲν οὔτε ἡμῖν εἰς ὑμᾶς οὔτε ὑμῖν εἰς
 ἡμᾶς, οἰκία δὲ πασῶν ἀρχαιοτάτῃ καὶ κοινοτάτῃ
 αἰετῷ δεομένῳ. οὐδ' ἔστιν ὅπου ἐκείνων τις τῶν
 ἀνδρῶν καταστάς εἰς ἀγῶνα ἀπήτησεν ὑμᾶς χάριν
 τούτων τῶν ἔργων. μὴ τοίνυν, εἰ αὐτοὶ τεθνῶσι, 148
 καὶ περὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἐπιλάθῃσθε, ἀλλ'
 ἀναμνησθέντες τῶν ἔργων νομίσατε τὰ σώματα
 αὐτῶν ὁρᾶν αἰτουμένων ἐμὲ παρ' ὑμῶν σῶσαι.
 τίνα γὰρ καὶ ἀναβιβάσομαι δεησόμενον ὑπὲρ ἑμαυ-
 τοῦ; τὸν πατέρα; ἀλλὰ τέθνηκεν. ἀλλὰ τοὺς ἀδελ-
 φούς; ἀλλ' οὐκ εἰσίν. ἀλλὰ τοὺς παῖδας; ἀλλ'
 οὐπω γεγέννηται. ὑμεῖς τοίνυν καὶ ἀντὶ πατρὸς 149
 ἐμοὶ καὶ ἀντὶ ἀδελφῶν καὶ ἀντὶ παιδῶν γένεσθε·
 εἰς ὑμᾶς καταφεύγω καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω·
 ὑμεῖς με παρ' ὑμῶν αὐτῶν αἰτησάμενοι σῶσατε,
 καὶ μὴ βούλεσθε Θετταλοὺς καὶ Ἀνδρίους πολίτας
 ποιεῖσθαι δι' ἀπορίαν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ὄντας πολί-
 τας ὁμολογουμένως, οἷς προσήκει ἀνδράσιν ἀγαθοῖς
 εἶναι καὶ βουλόμενοι δυνήσονται, τούτους δὲ ἀπόλ-
 λυτε. μὴ δῆτα. ἔπειτα καὶ ταῦθ' ὑμῶν δέομαι,
 εὖ ποιῶν ὑμᾶς ὑφ' ὑμῶν τιμᾶσθαι. ὥστ' ἐμοὶ μὲν
 πετιθόμενοι οὐκ ἀποστερεῖσθε εἴ τι ἐγὼ δυνήσομαι

147. οὐδὲν ἂν πώποτε libri (Schi.); del. ἂν Sl. Bk. — ἡμαρτ. . . A pr. — τῷ δεομένῳ AB Bk.: τῶν δεομένων.

148. περὶ ante πεπραγμ. mal. abesse Turr. — σῶσαι del. Fuhr. coll. § 149. — praestat ἀναβιβάσωμαι. — ἀναβιβάσομ . . . ὅμενον A pr. — ἀλλὰ ante τοὺς ἀδ. add. AB Bk.

149. ὑμῶν] ὑμῖν AB. — Θετταλοὺς (μὲν) ci. Cb. — ἀνδρείους pr. A^d. — οἷς καὶ προσήκει § 136. — ἀπολλύναι ci. R. Cb. — ὥστ'] ὡς Dobr. — ἀποστερεῖσθαι ABL.

ὑμᾶς εὖ ποιεῖν· ἐὰν δὲ τοῖς ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς
 πεισθῇτε, οὐδ' ἂν ὑστέρω χρόνῳ ὑμῖν μεταμελήσῃ,
 150 οὐδὲν ἔτι πλέον ποιήσετε. μὴ τοίνυν μῆθ' ὑμᾶς
 αὐτοὺς τῶν ἀπ' ἐμοῦ ἐλπίδων ἀποστερήσῃτε μῆτ'
 ἐμὲ τῶν εἰς ὑμᾶς. ἀξιῶ δ' ἔγωγε τούτους οἵτινες
 ὑμῖν ἀρετῆς ἥδη τῆς μεγίστης εἰς τὸ πλῆθος τὸ
 ὑμέτερον ἔλεγχον ἔδοσαν, ἀναβάντας ἐνταυθοῖ συμ-
 βουλευεῖν ὑμῖν ἃ γινώσκουσι περὶ ἐμοῦ. Δεῦρο
 Ἄνυτε, Κέφαλε, ἔτι δὲ καὶ οἱ φυλέται οἱ ἡρημένοι
 μοι συνδικεῖν, Θράσυλλος καὶ οἱ ἄλλοι.

2.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΑΤΤΟΥ ΚΑΘΟΔΟΥ.

- 1 Εἰ μὲν, ὧ ἄνδρες, ἐν ἐτέρῳ τῷ πράγματι οἱ
 παριόντες μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες πάντες
 φαίνοντο, οὐδὲν ἂν θαυμαστὸν ἐνόμιζον· ὅπου
 μέντοι δεῖ τὴν πόλιν ἐμέ τι ποιῆσαι ἀγαθόν, ἢ εἰ
 τις ἕτερος βούλοιο ἐμοῦ κακίων, δεινότατον ἀπάν-
 των χρημάτων ἡγοῦμαι, εἰ τῷ μὲν δοκεῖ ταῦτα τῷ
 δὲ μὴ, ἀλλὰ μὴ πᾶσιν ὁμοίως. εἴπερ γὰρ ἡ πόλις
 ἀπάντων τῶν πολιτευομένων κοινή ἐστι, καὶ τὰ
 2 γινόμενα δῆπου ἀγαθὰ τῇ πόλει κοινὰ ἐστι. τουτὶ
 τοίνυν τὸ μέγα καὶ δεινὸν πάρεστιν ὑμῖν ὁρᾶν τοὺς

150. ἡρημένοι cum R. Bk.: εἰρημένοι.

Or. II. II. T. ΕΑΤΤΟΥ ΚΑΘΟΔΟΥ] περὶ τῆς ἀδείας
 Harp. s. v. ὁρῶδεῖν.

1. π . . ἦσαι A, pr. — ἢ εἰ τις A Turr.: εἰ τις. — ἕτερος
 R. Dobr. Turr.: ἑτέρως. — κοινή del. Fuhr.

2. ὑμῖν AB Bk.: ἡμῖν. —

μὲν ἤδη πράττοντας, τοὺς δὲ τάχα μέλλοντας· καὶ
 μοι μέγιστον θαῦμα παρέστηκε, τί ποτε οὗτοι οἱ |²⁰
 ἄνδρες δεινῶς οὕτως περικαίονται, εἰ τι ὑμᾶς χρὴ
 ἀγαθὸν ἐμοῦ ἐπαυρῆσθαι. δεῖ γὰρ αὐτοὺς ἦτοι
 ἀμαθιστάτους εἶναι πάντων ἀνθρώπων, ἢ τῇ πόλει
 ταύτῃ δυσμενεστάτους. εἰ μὲν γε νομίζουσι τῆς
 πόλεως εὖ πραττούσης καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν
 ἄμεινον ἂν φέρεσθαι, ἀμαθιστατοὶ εἰσι τὰ ἐναντία
 νῦν τῇ ἑαυτῶν ὠφελείᾳ σπεύδοντες· εἰ δὲ μὴ ταῦτα ³
 ἡγοῦνται σφίσι τε αὐτοῖς συμφέρειν καὶ τῷ ὑμετέρῳ
 κοινῷ, δυσμενεῖς ἂν τῇ πόλει εἴεν· οἵτινες εἰσαγγεί-
 λαντός μου ἀπόρρητα εἰς τὴν βουλὴν περὶ τῶν
 πραγμάτων, ὧν ἀποτελεσθέντων οὐκ εἰσὶ τῇ πόλει
 ταύτῃ μείζονες ὠφέλειαί, καὶ τούτων ἀποδεικνύντος
 μου τοῖς βουλευταῖς σαφεῖς τε καὶ βεβαίους τὰς
 ἀποδείξεις, ἐκεῖ μὲν οὔτε τούτων τῶν ἀνδρῶν οἱ
 παραγενόμενοι ἐλέγχοντες οἱοί τ' ἦσαν ἀποδείξαι
 εἰ τι μὴ ὀρθῶς ἐλέγετο, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς, ἐνθάδε
 δὲ νῦν πειρῶνται διαβάλλειν. σημείον οὖν τοῦτο ⁴
 ὅτι οὗτοι οὐκ ἀφ' αὐτῶν ταῦτα πράττουσιν —
 εὐθὺς γὰρ ἂν τότε ἡναντιοῦντο — ἀλλ' ἀπ' ἀνδρῶν
 ἐτέρων, οἱοί εἰσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, οὐδενὸς ἂν
 χρήματος δεξάμενοι ὑμᾶς τι ἀγαθὸν ἐξ ἐμοῦ προᾶξαι.
 καὶ αὐτοὶ μὲν οὗτοι οἱ ἄνδρες οὐ τολμῶσι σφᾶς

παρέστηκε A sec. Bk., Bk. (ci. R.): παρέστηκε A^d; περιέ-
 στηκε cett. — οὕτως A^d Turr.: οὕτω. — περικαίονται Emp.;
 περικαίονται Schi. — εἰ μὲν γὰρ Valek.; cf. § 19. — malim
 τὰ ἴδια (τὰ) σφῶν αὐτῶν coll. 3, 36.

3. malim περὶ πραγμάτων (ita Dobr.) s. περὶ τοιούτων
 πραγμάτων. — ἐλέγχοντες Emp.: ἐλέγξοντες (ἐλέγξαντες cum
 Tayl. Turr.).

4. οὖν om. pr. A. —

- αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον καταστήσαντες δισχυρίζεσθαι περὶ τούτων, φοβούμενοι ἔλεγχον διδόναι εἴ τι εἰς ὑμᾶς τυγχάνουσι μὴ εὖ φρονοῦντες· ἐτέρους δὲ εἰσπέμπουσι, τοιούτους ἀνθρώπους οἷς εἰδισμένοις ἤδη ἀναισχντεῖν οὐδὲν διαφέρει εἰπεῖν τε καὶ
- 5 ἀκοῦσαι τὰ μέγιστα τῶν κακῶν. τὸ δ' ἰσχυρὸν τοῦτο μόνον εὖροι τις ἂν αὐτῶν ἐν τοῖς λόγοις, τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν, καὶ ταῦτα ἐν εἰδόσι δῆπου κάλλιον ὑμῖν, ὥστε μηδὲν ἂν τούτων δικαίως τιμὴν αὐτοῖς τινα φέρειν. ἐμοὶ δέ, ὥ ἄνδρες, καὶ τῷ πρώτῳ τοῦτο εἰπὸντι ὀρθῶς δοκεῖ εἰρησθαι, ὅτι πάντες ἄνθρωποι γίνονται ἐπὶ τῷ εὖ καὶ κακῶς πράττειν, μεγάλη δὲ δῆπου καὶ τὸ
- 6 ἔξαμαρτεῖν δυσπραξία ἐστὶ, καὶ εἰσὶν εὐτυχέστατοι μὲν οἱ ἐλάχιστα ἔξαμαρτάνοντες, σωφρονέστατοι δὲ οἱ ἂν τάχιστα μεταγινώσκουσι. καὶ ταῦτα οὐ διακρίνεται τοῖς μὲν γίνεσθαι τοῖς δὲ μή, ἀλλ' ἔστιν ἐν τῷ κοινῷ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ ἔξαμαρτεῖν τι καὶ κακῶς πράττειν. ὧν ἕνεκα, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ ἀνθρώπινως περὶ ἐμοῦ γινώσκειτε, εἴητε ἂν ἄνδρες εὐγνωμονέστεροι. οὐ γὰρ φθόρου μάλλον ἢ οἴκτου
- 7 ἄξιά μοι ἐστὶ τὰ γεγενημένα· ὅς εἰς τοσοῦτον ἤλθον τῆς ἑμαυτοῦ δυσδαιμονίας, εἴτε χρὴ εἰπεῖν νεότητι

τυγχάνουσι cum AB add. Bk. — τῶν ante κακῶν om. pr. A.

5. (τὸ) τὰς mal. R. — ὑμῖν AB Bk. (ci. Valck. R.): ἡμῖν. — καὶ ante τῷ πρώτῳ del. Emp. — τοῦτο AB Bk. (ci. Valck. R.): τούτῳ. — ἐπὶ τῷ AB Bk. (ci. Steph.): ἐπὶ τῷ. — εὖ καὶ κακῶς πράττειν A Bk.: εὖ κακῶς pr. B; εὖ pr. κακῶς v.

6. μεταγινώσκουσι ABZ. — καὶ ante κακῶς om. pr. A.

7. Fort. cum Frohb.: ἤλθον δυσδ. — ἀνοία τῇ ἑμαυτοῦ. —

τε καὶ ἀνοίᾳ, εἴτε καὶ δυνάμει τῶν πεισάντων με
 ἐλθεῖν εἰς τοιαύτην συμφορὰν τῶν φρενῶν, ὥστ'
 ἀνάγκην μοι γενέσθαι δυοῖν κακοῖν τοῖν μεγίστοις
 θάτερον ἐλέσθαι, ἢ μὴ βουληθέντι κατεπιεῖν τοὺς
 ταῦτα ποιήσαντας οὐ περὶ ἐμοῦ μόνον ὀρρωδεῖν,
 εἰ τι ἔδει παθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἀδι-
 κοῦντα σὺν ἐμαντὶ ἀποκτεῖναι — ὅπερ ἀνάγκη
 παθεῖν ἦν αὐτῷ, εἰ ἐγὼ μὴ ἐβουλόμην ταῦτα ποιῆ-
 σαι —, ἢ κατειπόντι τὰ γεγενημένα αὐτὸν μὲν
 ἀφεθέντα μὴ τεθνάναι, τοῦ δὲ ἐμαντοῦ πατρὸς μὴ
 φονέα γενέσθαι. τί δ' ἂν οὐ πρό γε τούτου τολ-
 μήσειεν ἄνθρωπος ποιῆσαι; ἐγὼ τοίνυν ἐκ τῶν 8
 παρόντων εἰλόμην ταῦτα, ἃ ἐμοὶ μὲν λύπας ἐπὶ
 χρόνον πλεῖστον οἴσειν ἔμελλεν, ὑμῖν δὲ ταχίστην
 τοῦ παρόντος τότε κακοῦ μετάστασιν. ἀναμνησθῆτε
 δὲ ἐν οἴῳ κινδύνῳ τε καὶ ἀμηχανίᾳ καθέστατε,
 καὶ ὅτι οὕτω σφόδρα σφᾶς αὐτοὺς ἐπεφόβησθε,
 ὥστ' οὐδ' εἰς τὴν ἀγορὰν ἔτι ἐξήειτε, ἕκαστος
 ὑμῶν οἴόμενος συλληφθήσεσθαι. ταῦτα τοίνυν ὥστε
 μὲν γενέσθαι τοιαῦτα, πολλοστὸν δὴ τι ἐγὼ μέρος
 τῆς αἰτίας εὐρέθην ἔχων, ὥστε μέντοι παυθῆναι,
 ἐγὼ εἰς ὧν μόνος αἷτιος. καὶ ὅμως τό γε δυστυ- 9
 χέστατος εἶναι ἀνθρώπων οὐδαμῇ ἐκφεύγω, ὅτε δὴ
 προαγομένης μὲν τῆς πόλεως ἐπὶ ταύτας τὰς συ-

ἀνάγκην AB Bk. (ci. R.): ἀνάγκη. — βουληθέντα ABZ,
 quod def. Kl., sed cf. infra κατειπόντι. — μόνον AZ Bk.:
 μόνον. — ὀρρωδεῖν] cf. Harp. s. v.: ὁ ἀντὶ τοῦ φοβεῖσθαι
 A. ἐν τῷ π. τ. ἀδείας. — αὐτὸν ABZ Bk. (ci. Valck. R.):
 αὐτό. — ἀφεθέντα A^d et cum R. Bk.: ἀφέντα.

8. ἐπεφόβησθε ABZ Bk. (ci. R.): ἐπεφόβησεν. — παυ-
 θῆναι (codd.) Bk. (ci. Valck. R.): παυθῆναι Ald., πᾶν
 ἰαθῆναι Steph.

φορὰς οὐδείς ἐμοῦ ἤρχετο γίνεσθαι δυσδαιμονέστερος, μεθισταμένης δὲ πάλιν εἰς τὸ ἀσφαλὲς ἀπάντων ἐγὼ ἀθλιώτατος. ὄντων γὰρ κακῶν τοσούτων τῇ πόλει ἀδύνατον ἦν ταῦτα ἰαθῆναι ἄλλως
 21 ἢ τῷ ἐμῷ αἰσχροῦ, | ὥστ' ἐν αὐτῷ ᾧ ἐγὼ κακῶς ἔπραττον, ἐν τούτῳ ὑμᾶς σφῆζεσθαι. χάριν οὖν εἰκός με, οὐ μῖσος τῷ δυστυχήματι τούτῳ φέρεσθαι παρ' ὑμῶν.

- 10 Καίτοι ἐγὼ τότε αὐτὸς γνοὺς τὰς ἐμαυτοῦ συμφορὰς, ᾧ τινι κακῶν τε καὶ αἰσχροῶν οὐκ οἶδ' εἴ τι ἀπεγένετο, τὰ μὲν παρανοία τῇ ἐμαυτοῦ, τὰ δ' ἀνάγκη τῶν παρόντων πραγμάτων, ἔγνω ἥδιστον εἶναι πράττειν τε τοιαῦτα καὶ διαιτᾶσθαι ἐκεῖ, ὅπου ἤκιστα μέλλοιμι ὀφθῆσεσθαι ὑφ' ὑμῶν. ἐπειδὴ δὲ χρόνῳ ὕστερον εἰσῆλθὲ μοι, ὥσπερ εἰκός, ἐπιθυμία τῆς τε μεθ' ὑμῶν πολιτείας ἐκείνης καὶ διαίτης, ἐξ ἧς δευρὶ μετέστην, ἔγνω λυσιτελεῖν μοι ἢ τοῦ βίου ἀπηλλάχθαι, ἢ τὴν πόλιν ταύτην ἀγαθόν τι τοσούτον ἐργάσασθαι, ὥστε ὑμῶν ἐκόντων εἶναι ποτέ μοι
 11 πολιτεύεσθαι μεθ' ὑμῶν. ἐκ δὲ τούτου οὐ πώποτε οὔτε τοῦ σώματος οὔτε τῶν ὄντων ἐμοὶ ἐφείσάμην, ὅπου ἔδει παρακινδυνεύειν· ἀλλ' ἀντίκα μὲν τότε εἰσῆγαγον εἰς στρατιὰν ὑμῶν οὔσαν ἐν Σάμῳ κωπέας, τῶν τετρακοσίων ἤδη τὰ πράγματα ἐνθάδε κατελιηφότων, ὄντος μοι Ἀρχελάου ξένου πατρικοῦ καὶ διδόντος τέμνεσθαι τε καὶ ἐξάγεσθαι ὀπόσους

10. Ὑστερον in mg. add. A, deleri malit Fuhr. — τῆς τότε μεθ' ci. R. — ἔγνω λυσit. ABZ. — πολιτεύεσθαι AB Bk.: πολιτεύεσθαι.

11. τέμνεσθαι cum Dobr. Turr.: γενέσθαι. — ὀπόσους AB Bk.: ὀπόσα. —

ἐβουλόμην. τούτους τε εἰσήγαγον τοὺς κωπέας, καὶ παρόν μοι πέντε δραχμῶν τὴν τιμὴν αὐτῶν δέξασθαι οὐκ ἠθέλησα πράξασθαι πλέον ἢ ὅσου ἐμοὶ κατέστησαν, εἰσήγαγον δὲ σῖτόν τε καὶ χαλκόν· καὶ οἱ 12 ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐκ τούτων παρεσκευασμένοι ἐνίκησαν μετὰ ταῦτα Πελοποννησίους ναυμαχοῦντες, καὶ τὴν πόλιν ταύτην μόνοι ἀνθρώπων ἔσωσαν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. εἰ τοίνυν μεγάλων ἀγαθῶν αἰτία ὑμᾶς εἰργάσαντο ἐκεῖνοι, μέρος ἐγὼ οὐκ ἂν ἐλάχιστον δικαίως τάντης τῆς αἰτίας ἔχοιμι. εἰ γὰρ τοῖς ἀνδράσιν ἐκεῖνοις τότε τὰ ἐπιτήδεια μὴ εἰσῆχθη, οὐ περὶ τοῦ σῶσαι τὰς Ἀθήνας ὁ κίνδυνος ἦν αὐτοῖς μᾶλλον ἢ περὶ τοῦ μηδὲ αὐτοὺς σωθῆναι. Τούτων 13 τοίνυν οὕτως ἐχόντων οὐκ ὀλίγῳ μοι παρὰ γνώμην εὐρέθη τὰ ἐνταῦθα πράγματα ἔχοντα. κατέπλευσα μὲν γὰρ ὡς ἐπαινεθησόμενος ὑπὸ τῶν ἐνθάδε προθυμίας τε εἵνεκα καὶ ἐπιμελείας τῶν ὑμετέρων πραγμάτων· πυθόμενοι δὲ τινὲς με ἦκοντα τῶν τετρακοσίων ἐζήτουν τε παραχορῆμα, καὶ λαβόντες ἤγαγον εἰς τὴν βουλὴν. εὐθὺς δὲ παραστὰς μοι 14 Πείσανδρος „ἄνδρες“ ἔφη „βουλευταί, ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐνδεικνύω ὑμῖν σῖτόν τε εἰς τοὺς πολεμίους εἰσαγαγόντα καὶ κωπέας.“ καὶ τὸ πρᾶγμα ἤδη πᾶν διηγείτο ὡς ἐπέπρακτο. ἐν δὲ τῷ τότε τὰ

τούτους] τοὺς BZ. τούτους τε(οὖν) ci. R. — ὅσου A Bk. (ci. R.): ὅσον.

12. αἰτία scripsi cum Li.: ἄξια. — τῆς αἰτίας ABZ Bk.: ἀξίας (τῆς ἀξ. R.). — ὁ κίνδυνος del. mal. S. — μηδ(ἐ) αὐτοὺς AB Bk. (ci. R.): μὴ δι' αὐτοὺς.

14. pro μοι pr. A aliud vocabulum totidem litterarum habuit. — (καὶ χαλκόν) καὶ κωπέας coll. § 11 Meier. — τότε τὰ ABZ Bk. (ci. R.): τότε οἱ τὰ. —

- ἐναντία φρονοῦντες δῆλοι ἦσαν ἥδη οἱ ἐπὶ στρα-
 15 τιᾷς ὄντες τοῖς τετρακοσίοις. καὶ γὰρ, θόρυβος γὰρ
 δὴ τοιοῦτος ἐγίνετο τῶν βουλευτῶν, ἐπειδὴ ἐγινω-
 σκον ἀπολούμενος, εὐθὺς προσπηδῶ πρὸς τὴν ἐστίαν
 καὶ λαμβάνομαι τῶν ἱερῶν. ὅπερ μοι καὶ πλείστου
 ἄξιον ἐγένετο ἐν τῷ τότε· εἰς γὰρ τοὺς θεοὺς
 ἔχοντα ὄνειδῃ οὗτοί με μᾶλλον τῶν ἀνθρώπων
 εἰκόασι κατελεῆσαι, βουληθέντων τε αὐτῶν ἀπο-
 κτεῖναι με οὗτοι ἦσαν οἱ διασώσαντες. δεσμὰ τε
 ὕστερον καὶ κακὰ ὅσα τε καὶ οἷα τῷ σώματι ἤνε-
 16 σχόμην, μακρὸν ἂν εἴη μοι λέγειν. οὐ δὲ καὶ
 μάλιστ' ἐμυτὸν ἀπωλοφυράμην· ὅστις τοῦτο μὲν
 ἐν ᾧ ἐδόκει ὁ δῆμος κακοῦσθαι, ἐγὼ ἀντὶ τούτου
 κακὰ εἶχον, τοῦτο δὲ ἐπειδὴ ἐφαίνετο εὖ ὑπ' ἐμοῦ
 πεπονθῶς, πάλιν αὖ καὶ διὰ τοῦτ' ἐγὼ ἀπολοίμην·
 ὥστε ὁδόν τε καὶ πόρον μηδαμῇ ἔτι εἶναι μοι εὐ-
 θαρσεῖν· ὅποι γὰρ τραποίμην, πάντοθεν κακόν τί
 μοι ἐφαίνετο ἐτοιμαζόμενον. ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκ τού-
 των τοιούτων ὄντων ἀπαλλαγείς οὐκ ἔστιν ὃ τι
 ἕτερον ἔργον περὶ πλείονος ἐποιούμην ἢ τὴν πόλιν
 ταύτην ἀγαθόν τι ἐργάσασθαι.

ἥδη post ἦσαν om. pr. A. — ἐπὶ στρατιᾷς A^d Turr.: ἐπὶ
 στρατείας.

15. ἐπειδὴ cum R. Turr.: καὶ ἐπειδὴ. — ἐγένετο Emp.:
 ἐγίνετο. — ἔχοντα ὄνειδῃ οὗτοί με S. Turr.: εἶχον τὰ ὄν.
 οὗτοι, οἷ μὲ.

16. τοῦτο μὲν] τούτῳ μὲν AB. — εὖ om. ABZ. — ἀπο-
 λοίμην] ἀπωλλύμην mal. Bk. Dobr.; immo, si quid mutan-
 dum, εἰ ante πάλιν αὖ addendum est. — ὅποι cum R. Bk.:
 ὅπου. — οὐκ ἔστιν ὃ τι ἔργον A pr.; οὐκ ἔστιν ὃ τι ἕτερον
 ἔργον A corr., BZ, Bk.; οὐκέτι ἕτερον v.; ἕτερον ἔργον del.
 S.; ἔργον delevi ed. I.

Ὅρᾱν δὲ χρῆ, ὧ Ἀθηναῖοι, ὅσῳ τὰ τοιαῦτα τῶν ¹⁷
 ὑπουργημάτων διαφέρει. τοῦτο μὲν γὰρ ὅσοι τῶν
 πολιτῶν τὰ ὑμέτερα πρᾶγματα διαχειρίζοντες ἀργύ-
 ριον ὑμῖν ἐκπορίζουσιν, ἄλλο τι ἢ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν
 διδόασιν; τοῦτο δὲ ὅσοι στρατηγοὶ γενόμενοι καλὸν
 τι τὴν πόλιν κατεργάζονται, τί ἄλλο ἢ μετὰ τῆς τῶν
 | ὑμετέρων σωμάτων ταλαιπωρίας τε καὶ κινδύνων, ²²
 καὶ ἔτι τῶν κοινῶν χρημάτων δαπάνης, ποιοῦσιν
 ὑμᾶς εἰ τι τυγχάνουσιν ἀγαθόν; ἐν ᾧ καὶ ἂν τι
 ἐξαμάρτωσιν, οὐκ αὐτοὶ τῆς σφετέρως αὐτῶν ἀμαρ-
 τίας δίκην διδόασιν, ἀλλ' ὑμεῖς ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις
 ἡμαρτημένων. ἀλλ' ὅμως οὗτοι στεφανοῦνται γε ¹⁸
 ὑφ' ὑμῶν καὶ ἀνακηρύττονται ὥς ὄντες ἄνδρες
 ἀγαθοί. καὶ οὐκ ἐρῶ ὥς οὐ δικαίως· μεγάλη γὰρ
 ἐστὶν ἀρετή, ὅστις τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ὀφροῦν δύνα-
 ται τρόπῳ ἀγαθόν τι ἐργάζεσθαι. ἀλλ' οὖν γινώ-
 σκειν γε χρὴ ὅτι ἐκεῖνος ἂν εἴη πολὺ πλείστου
 ἄξιος ἀνὴρ, ὅστις τοῖς ἑαυτοῦ παρακινδυνεύων χρῆ-
 μασι τε καὶ σώματι τολμῶν ἀγαθόν τι ποιεῖν τοὺς
 ἑαυτοῦ πολίτας.

Ἐμοὶ τοίνυν τὰ μὲν ἤδη εἰς ὑμᾶς πεπραγμένα ¹⁹
 σχεδόν τι ἅπαντες ἂν εἰδείητε, τὰ δὲ μέλλοντά τε
 καὶ ἤδη πραττόμενα ἄνδρες ὑμῶν πεντακόσιοι ἐν

17. χρῆ add. A^d BZ Bk. — γὰρ post τοῦτο μὲν add.
 AB Bk. — τῆς ante τῶν ὑμετ. σωμ. add. AB Bk. — δαπάνης
 οἷς

A Bk. (ci. Sl.): δαπαν B; δαπανᾶν v.

18. στεφανοῦνται τε Sl. (cf. § 20). — γινώσκειν cum R.
 Bk.: libri τι γινώσκειν. — πολὺ πλείστου B et corr. A:
 πολλοῦ πλείστου Z et pr. A; πλείστου v. (Bk.), πολλῶ πλείο-
 νος ci. Ros. — τοῖς ἑαυτοῦ πόλιν pr. A.

- ἀπορρήτῳ ἴσασιν, ἢ βουλή· οὓς πολλῶν δήπον εἰκὸς ἦτιον ἂν τι ἐξαμαρτεῖν, ἢ εἰ ὑμᾶς δέοι ἀκούσαντάς τι ἐν τῷ παραχρημα νῦν διαβουλευέσασθαι. οἱ μὲν γε σχολῇ περὶ τῶν εἰσαγγελλομένων σκοποῦνται, ὑπάρχει τε αὐτοῖς, ἐάν τι ἐξαμαρτάνωσιν, αἰτίαν ἔχειν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἐκ τῶν ἄλλων πολιτῶν· ὑμῖν δὲ οὐκ εἰσὶν ἕτεροι ὑφ' ὧν αἰτίαν (ἂν) ἔχοιτε· τὰ γὰρ ὑμέτερα αὐτῶν ἐφ' ὑμῖν δικαίως ἐστὶ καὶ
- 20 εὖ καὶ κακῶς, ἐὰν βούλησθε, διαθέσθαι. ἃ γὰρ μέντοι ἔξω τῶν ἀπορρήτων οἷόν τέ μοι ἐστὶν εἰπεῖν εἰς ὑμᾶς ἤδη πεπραγμένα, ἀκούσεσθε. ἐπίστασθε γὰρ πού ὥς ἡγγέλθη ὑμῖν ὅτι οὐ μέλλει ἐκ Κύπρου σῖτος ἦξειν ἐνταῦθα· ἐγὼ τοίνυν τοιοῦτός τε καὶ τοσοῦτος ἐγενόμην, ὥστε τοὺς ἄνδρας τοὺς ταῦτα βουλευέσαντας ἐφ' ὑμῖν καὶ πράξαντας ψευσθῆναι
- 21 τῆς αὐτῶν γνώμης. καὶ ὥς μὲν ταῦτα διεπράχθη, οὐδὲν προὔργου ἀκοῦσαι ὑμῖν· τὰ δὲ νυνὶ βούλομαι ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι αἱ (μὲν) μέλλουσαι νῆες ἤδη σιταγωγοὶ καταπλεῖν εἰς τὸν Πειραιᾶ εἰσιν ὑμῖν τέτταρες καὶ δέκα, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἐκ Κύπρου ἀναχθεῖσῶν ἥξουσιν ἀθροαὶ οὐ πολὺ ὕστερον. ἐδεξάμην δ' (ἂν) ἀντὶ πάντων χρημάτων εἶναι ἐν ἀσφαλεῖ φράσαι πρὸς ὑμᾶς ἃ καὶ τῇ βουλῇ ἐν ἀπορρήτῳ
- 22 εἰσηγγεῖλα, ὅπως αὐτόθεν προήδευτε. νῦν δὲ ἐκεῖνα

19. ἢ βουλή del. Valck.; def. Scheibe. — εἰκὸς] εἰς ABZ. — τι post ἀκούσαντας del. mal. R. — ἂν post αἰτίαν cum Dobr. add. Turr.

20. οἷόν τε cum Steph. Bk.: οἷόν γε. — ἡγγέλθη ὑμῖν cum Valck. Turr.: ἡγγ. ἡμῖν. — αὐτῶν Turr.: αὐτῶν.

21. τὰδε δὲ νυνὶ mal. Gebauer (coll. 1, 9). — (ἂν) ἀντὶ cum Dobr. Turr.: ἀντὶ v. Schi.; ἂν cum R. Bk. — προήδευτε Bk.: προειδῆτε.

μὲν τότε ὅταν ἀποτελεσθῇ γνώσεσθε ἅμα καὶ ὠφελήθησεσθε· νῦν δέ, ὧ Ἀθηναῖοι, εἰ μοι βουληθείητε δοῦναι χάριν μικράν τε καὶ ἄπονον ὑμῖν καὶ ἅμα δικαίαν, πάνν ἄν μοι τοῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. ὥς δὲ καὶ δικαία ἐστίν, εἴσεσθε. ἃ γὰρ μοι αὐτοὶ γνόντες τε καὶ ὑποσχόμενοι ἔδοτε, ὕστερον δὲ ἐτέροις πειθόμενοι ἀφείλεσθε, 'ταῦθ' ὑμᾶς, εἰ μὲν βούλεσθε, αἰτῶ, εἰ δὲ [μὴ] βούλεσθε, ἀπαιτῶ. ὁρῶ δὲ ὑμᾶς πολλάκις καὶ δούλοις ἀνθρώ- 23 ποῖς καὶ ξένοις παντοδαποῖς πολιτεῖαν διδόντας τε καὶ εἰς χρήματα μεγάλας δωρεάς, οἳ ἄν ὑμᾶς φαίνωνται ποιοῦντές τι ἀγαθόν. καὶ ταῦτα μέντοι ὀρθῶς ὑμεῖς φρονοῦντες δίδοτε· οὕτω γὰρ ἄν ὑπὸ πλείστων ἀνθρώπων εὖ πάσχοιτε. ἐγὼ τοίνυν τοσοῦτον ὑμῶν μόνον δέομαι· τὸ ψήφισμα ὃ Μενίππον εἰπόντος ἐψηφίσασθε, εἶναί μοι ἄδειαν, πάλιν ἀπόδοτε. ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν αὐτό· ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῷ βουλευτηρίῳ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Τουτὶ τὸ ψήφισμα ὃ ἡκούσατε ψηφισάμενοί μοι, 24 ὧ Ἀθηναῖοι, ὕστερον ἀφείλεσθε χάριν ἐτέρῳ φέροντες. πείθεσθε οὖν μοι, καὶ ἤδη παύσασθε εἰ τῷ ὑμῶν διάβολόν τι ἐν τῇ γνώμῃ περὶ ἐμοῦ παρέστηκεν. εἰ γὰρ ὅσα οἱ ἀνθρώποι (τῇ) γνώμῃ ἅμαρ-

22. μὴ ante βούλεσθε cum R. delendum videtur. εἰ μ.β. ἀπαιτῶ, εἰ δὲ μὴ β. αἰτῶ Dobr.

23. παντοδαπῆς v., em. cum Steph. R. — πολιτεῖαν cum R. (qui etiam πολ. τε διδ. καὶ ci.) Turr.: πολιτείας. — ἀναγέγραπται Sl.

24. τῇ γνώμῃ scripsi: . . γνώμη A (. . . . μὴ A pr.), γνώμη v. —

τάνουσι, τὸ σῶμα αὐτῶν μὴ αἰτιόν ἐστιν, ἐμοῦ τὸ
 μὲν σῶμα τυγχάνει ταῦτόν ἐτι ὄν, ὅπερ τῆς αἰτίας
 ἀπήλλακται, ἣ δὲ γνώμη ἀντὶ τῆς προτέρας ἐτέρα
 νυνὶ παρέστηκεν. οὐδὲν οὖν ἐτι ὑπολείπεται ὅτῳ
 25 ἂν μοι δικαίως διαβεβλήσθῃ. ὥσπερ δὲ τῆς τότε
 ἁμαρτίας τὰ ἀπὸ τῶν ἔργων σημεῖα ἔφατε χρῆναι
 πιστότατα ποιοῦμενοι κακόν με ἄνδρα ἡγεῖσθαι,
 οὕτω καὶ ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ μὴ ζητεῖτε ἐτέρα
 βάσανον ἢ τὰ ἀπὸ τῶν νυνὶ ἔργων σημεῖα ὑμῖν
 26 γιγνόμενα. πολὺ δέ μοι προσήκει ταῦτα μᾶλλον |
 23 ἐκείνων καὶ τῷ γένει συνηθέστερά ἐστι. τάδε γὰρ
 οὐ ψευσαμένῳ μοι λαθεῖν οἶόντ' ἐστι τοὺς γε πρε-
 σβυτέρους ἱμῶν, ὅτι ὁ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς πάππος
 Λεωγόρας στασιάσας πρὸς τοὺς τυράννους ὑπὲρ τοῦ
 δήμου, ἐξὸν αὐτῷ διαλλαχθέντι τῆς ἐχθρας καὶ
 γενομένῳ κηδεστῇ ἄρξαι μετ' ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν
 τῆς πόλεως, εἴλετο μᾶλλον ἐκπεσεῖν μετὰ τοῦ δή-
 μου καὶ φεύγων κακοπαθεῖν μᾶλλον ἢ προδότης
 αὐτῶν καταστῆναι. ὥστ' ἔμοιγε καὶ διὰ τὰ τῶν
 προγόνων ἔργα εἰκότως ὑπάρχει δημοτικῶς εἶναι,
 εἴπερ τι ἄλλὰ νῦν γε φρονῶν τυγχάνω. ὦν καὶ
 ἔνεκα εἰκὸς ὑμᾶς, ἐὰν χρηστὸς ὦν ἀνὴρ εἰς ὑμᾶς
 φαίνωμαι, προθυμότερόν μου ἀποδέχεσθαι τὰ πρατ-
 27 τόμενα. τὸ δὲ δόντας ἐμοὶ τὴν ἄδειαν ἀφελέσθαι

ἐμοῦ τὸ μὲν cum R. Bk.: ὁμοῦ τὸ μὲν. — ταῦτόν ἐτι
 ὄν Bk. (ταῦτόν ὄν ci. R.): τοῦτ' ἀναίτιον. — διαβεβλήσθῃ
 Bk.: διαβεβλήσθῃ v., διαβεβλήσθαι ABZ.

25. ζητεῖτε A.

26. πατρὸς πάππος cum Valck. Turr.: πατρὸς προπάππος.
 cf. 1, 106. — αὐτῶν] αὐτοῦ Ros. — ἄλλὰ νυν γε Bk.: ἄλλο
 νῦν γε.

ὑμᾶς, εὖ ἴστε ὅτι οὐδεπώποτε ἡγανάκτησα· ὅπου γὰρ ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τούτων αὐτοὶ εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπέσθητε τὰ μέγιστα ἐξαμαρτεῖν, ὥστε ἀντὶ τῆς ἀρχῆς δουλείαν ἀλλάξασθαι, ἐκ δημοκρατίας δυναστείαν καταστήσαντες, τί ἂν τις ὑμῶν θαυμάζοι καὶ εἰς ἐμὲ εἴ τι ἐπέσθητε ἐξαμαρτεῖν; βου- 28
λοίμην μέντ' ἂν, ὥσπερ ἐν τοῖς ὑμετέροισι αὐτῶν πράγμασιν, ἐπειδὴ ἐξουσίαν ἐλάβετε, τὰς τῶν ἐξαπατησάντων ὑμᾶς ἀκύρους ἔθετε βουλὰς, οὕτω καὶ ἐν ᾧ περὶ ἐμοῦ ἐπέσθητε γινῶναι τι ἀνεπιτήδειον, ἀτελῇ τὴν γνώμην αὐτῶν ποιῆσαι, καὶ μήτε ἐν τούτῳ μήτε ἐν ἑτέρῳ τῷ τοῖς ὑμῶν αὐτῶν ἐχθίστοις ὁμόψηφοί ποτε γένησθε.

3.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΤΣ
ΕΙΡΗΝΗΣ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Τοῦ Ἑλληνικοῦ μηχανομένου πολέμου, καὶ πολλὰ μὲν Ἀθηναίων κακὰ πολλὰ δὲ Λακεδαιμονίων ὑπομεινάντων καὶ τῶν ἐκατέρων συμμάχων, Ἀθηναῖοι πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς Λακεδαιμονίους αὐτοκράτορας· ὧν ἐστὶ καὶ Ἀνδοκίδης. τινῶν δὲ προταθέντων παρὰ Λακεδαιμονίων, καὶ ἀποστειλάντων κἀκείνων ἰδίους πρέσβεις, ἔδοξεν ὥστε εἶσω τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἐπιβουλευσασθαι τὸν δῆμον περὶ τῆς εἰρήνης. καὶ ἐπὶ τούτοις Ἀνδοκί-

27. θαυμάζει ABZ.

Or. III. Π. Τ. ΠΡΟΣ ΛΑΚ. ΕΙΡΗΝΗΣ] tit. om. A. περὶ τῆς εἰρήνης Harp. et vit. § 13. — ΤΠΟΘ.] ἐπιβουλεύσασθαι] βουλευσασθαι S. —

δης συμβουλεύει τοῖς Ἀθηναίοις καταδέξασθαι τὴν εἰρήνην. Ἔστι μὲν οὖν συμβουλῆς τὸ εἶδος· κεφάλαιον τὸ συμφέρον. Φιλόχορος μὲν οὖν λέγει καὶ ἐλθεῖν τοὺς πρέσβεις ἐκ Λακεδαιμονίας, καὶ ἀπράκτους ἀνελθεῖν μὴ πείσαντος τοῦ Ἀνδοκίδου· ὁ δὲ Διονύσιος νόθον εἶναι λέγει τὸν λόγον.

- 1 Ὅτι μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινόν ἐστιν ἢ πολεμεῖν, δοκεῖτέ μοι ᾧ Ἀθηναῖοι πάντες γινώσκειν· ὅτι δὲ οἱ ῥήτορες τῷ μὲν ὀνόματι τῆς εἰρήνης συγχωροῦσι, τοῖς δ' ἔργοις ἀφ' ὧν ἡ εἰρήνη γένοιτο (ἂν) ἐναντιοῦνται, τοῦτο δὲ οὐ πάντες αἰσθάνεσθε. λέγουσι γὰρ ὡς ἔστι δεινότατον τῷ δήμῳ, γενομένης εἰρήνης, ἡ νῦν οὖσα πολιτεία μὴ
2 καταλυθῇ. εἰ μὲν οὖν μηδεπώποτε πρότερον ὁ δῆμος ὁ [τῶν] Ἀθηναίων εἰρήνην ἐποιήσατο πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰκότως ἂν ἐφοβούμεθα αὐτὸ διὰ τε τὴν ἀπειρίαν τοῦ ἔργου διὰ τε τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν· ὅπου δὲ πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήνην ἐποιήσασθε δημοκρατούμενοι, πῶς οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς πρῶτον ἐκεῖνα σκέψασθαι τὰ τότε γενόμενα; χρὴ γὰρ ᾧ Ἀθηναῖοι τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον
3 γενομένοις περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Ἡνίκα

δὲ post κεφάλαιον add. v. ante Bk. (Dobr.). — ἐπανελεθεῖν Reiskiana. — διόνυσος AB.

1. πάντες et δὲ post τοῦτο add. AB Bk. — ἂν add. Dobr.
2. πρότερον add. AB Bk. — τῶν ante Ἀθ. del. Spengel W., item 4. 10. — ἔργου διὰ τε AB Bk.: ἔ. καὶ διὰ. — ἐποιήσασθε cum R. Turr.: ἐποιήσατε. — νν. χρὴ γὰρ — ἔσεσθαι affert Clem. Alex. Str. VI p. 747 (om. ᾧ Ἀθ.), et inde Theodoret. Sermon. VI p. 581 A. — γεγεννημένους Fuhr. (τοῖς προγεγενημ. Theodor.).

3. Hunc totum locum (§§ 3—9) omisis quibusdam vel mutatis in suum usum convertit Aeschin. 2 § 172—176. —

τοίνυν ἦν μὲν ὁ πόλεμος ἡμῖν ἐν Εὐβοίᾳ, Μέγαρα δὲ εἴχομεν καὶ Πηγάς καὶ Τροιζῆνα, εἰρήνης ἐπεθυμήσαμεν, καὶ Μιλτιάδην τὸν Κίμωνος ὠστρακισμένον καὶ ὄντα ἐν Χερρονήσῳ κατεδεξάμεθα δι' αὐτὸ τοῦτο, πρόξενον ὄντα Λακεδαιμονίων, ὅπως πέμψαιμεν ἐς Λακεδαίμονα προκηρυκυσόμενον περὶ σπονδῶν. καὶ τότε ἡμῖν εἰρήνη ἐγένετο πρὸς. | Λακεδαι- 4
μονίους ἔτη πεντήκοντα, καὶ ἐνεμείναμεν ἀμφοτέ- 24
ροι ταύταις ταῖς σπονδαῖς ἔτη τριακάδεκα. ἐν δὴ τοῦτο, ὃ Ἀθηναῖοι, πρῶτον σκεψώμεθα. ἐν ταύτῃ τῇ εἰρήνῃ ὁ δῆμος ὁ [τῶν] Ἀθηναίων ἔσθ' ὅπου κατελύθη; οὐδεὶς ἀποδείξει. ἀγαθὰ δὲ ὅσα ἐγένετο διὰ ταύτην τὴν εἰρήνην, ἐγὼ ὑμῖν φράσω. πρῶτον 5
μὲν τὸν Πειραιᾶ τότε ἐτειχίσσαμεν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, εἴτα τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ βόρειον· ἀντὶ δὲ τῶν τριήρων αἱ τότε ἡμῖν ἦσαν παλαιαὶ καὶ ἄπλοι, αἷς βασιλέα καὶ βαρβάρους καταναυμαγήσαντες ἡλευθερώσαμεν τοὺς Ἕλληνας, ἀντὶ τούτων τῶν νεῶν ἑκατὸν τριήρεις ἐναυπηγησάμεθα, καὶ πρῶτον τότε τριακοσίους ἱππεῖς κατεστησάμεθα καὶ τοξότας τριακοσίους Σκύθας ἐπριάμεθα. [καὶ] ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους ἀγαθὰ τῇ

nonne ὁ ἐν Εὐβοίᾳ? — Πηγάς] cf. Harp.: Πηγαί· Ἀ. ἐν τῷ περὶ εἰρήνης, εἰ γνήσιος. — Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου et ap. Andoc. et ap. Aesch. restitui vol. Mitford, (ap. Dobr.) et Kirchner. — πέμψαιεν AB. — ἐς AB Bk.: εἰς.

4. ὑμῖν A^d. — πεντήκοντα cum Aesch. Tayl. (Turr.): πέντε, quod tuetur Dobr. — ἡμῖν A^d.

5. τότε post Πειρ. add. AB Bk. — ἡλευθερώσαμεν A^d et pr. M. — κατεστήσαμεν Fuhr. coll. § 7. Aesch. 2, 174. — τοξότας (quod om. Aesch.) mal. abesse S. — καὶ ante ταῦτα deleui coll. § 7. — τότε post ταῦτα add. W. —

- πόλει καὶ δύναμις τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ἐγένετο.
- 6 Μετὰ δὲ ταῦτα δι' Αἰγινήτας εἰς πόλεμον κατέστη-
μεν, καὶ πολλὰ κακὰ παθόντες πολλὰ δὲ ποιήσαν-
τες ἐπεθυμήσαμεν πάλιν τῆς εἰρήνης, καὶ ἤρεθθησαν
δέκα ἄνδρες ἐξ Ἀθηναίων ἀπάντων πρέσβεις εἰς
Λακεδαιμόνα περὶ εἰρήνης αὐτοκράτορες, ὧν ἦν καὶ
Ἀνδοκίδης ὁ ἀπππος ὁ ἡμέτερος. οὗτοι ἡμῖν εἰρή-
νην ἐποίησαν πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη τριάκοντα.
καὶ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἔστιν ὅπου, ὃ Ἀθηναῖοι,
ὁ δῆμος κατελύθη; τί δέ; πρᾶττοντές τινες δῆμον
κατάλυσιν ἐλήφθησαν; οὐκ ἔστιν ὅστις ἀποδείξει.
- 7 ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἐναντιώτατον· αὕτη γὰρ ἡ εἰρήνη
τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων ὑψηλὸν ἦρε καὶ κατέστη-
σεν ἰσχυρὸν οὕτως, ὥστε πρῶτον μὲν ἐν τούτοις
τοῖς ἔτεσιν εἰρήνην λαβόντες ἀνηνέγκαμεν χίλια
τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ νόμῳ κατεκλήσαμεν
ἐξαίρετα εἶναι τῷ δήμῳ, τοῦτο δὲ τριήρεις ἄλλας
ἑκατὸν ἐναυπηγησάμεθα, καὶ ταύτας ἐξαιρέτους
ἐψηφισάμεθα εἶναι, νεωσοίκους τε ᾠκοδομησάμεθα,
χιλίους τε καὶ διακοσίους ἱππέας καὶ τοξότας το-
σούτους ἐτέρους κατεστήσαμεν, καὶ τὸ τεῖχος τὸ
μακρὸν τὸ νότιον ἐτειχίσθη. ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης

τῷ δήμῳ om. pr. A. — τῷ Ἀθην. Spengel, W.: τῶν Ἀθ.
item § 7.

6. αἰγινίτας s. αἰγινήτας ABMZ. — κατεστήσαμεν pr. A.
— μὲν post πολλὰ addi malit R. — ἤρεθθησαν cum Steph.
R.: εὐρέθησαν. — καὶ ante Ἀνδ. add. AB Bk. — ὅμιν AB
Turr. (cf. § 4). — ἐποίησαν auct. Bk. Turr.: ἐποιήσαντο. —
τί δέ ABZ Bk. (ci. R.): τί θαί.

7. τὸν Ἀθηναίων Bk. W.: τὸν Ἀθηναῖον MZ, τῶν Ἀθη-
ναίων v. Turr. — εἰρήνην ἄγοντες ci. R. — κατεκλήσαμεν
scripsi: κατεκλείσαμεν. — νεωσοίκους] cf. Harp. s. v. νεώρια
(Ἀνδ. ἐν τῷ π. τ. εἰρ., εἰ γνήσιος ὁ λόγος). — post ἐτειχίσθη

τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους ἀγαθὰ τῇ πόλει καὶ δύ-
 ναμιν τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ἐγένετο. Πάλιν δὲ 8
 διὰ Μεγαρέας πολεμήσαντες καὶ τὴν χώραν τμη-
 θῆναι προέμενοι, πολλῶν ἀγαθῶν στερηθέντες αὐ-
 θις τὴν εἰρήνην ἐποιησάμεθα, ἣν ἡμῖν Νικίας ὁ
 Νικηράτου κατειργάσατο. οἶμαι δ' ὑμᾶς ἅπαντας
 εἰδέναι τοῦτο, ὅτι διὰ ταύτην τὴν εἰρήνην ἑπτα-
 κισχίλια μὲν τάλαντα νομίσματος εἰς τὴν ἀκρόπολιν
 ἀνηνέγκαμεν, ναῦς δὲ πλείους ἢ τριακοσίας ἐκτη- 9
 σάμεθα, καὶ φόρος προσήει κατ' ἐνιαυτὸν πλεόν ἢ
 διακόσια καὶ χίλια τάλαντα, καὶ Χερρόνησόν τε
 εἰχομεν καὶ Νάξον καὶ Εὐβοίας πλεόν ἢ τὰ δύο
 μέρη· τὰς τε ἄλλας ἀποικίας καθ' ἕκαστον διηγεί-
 σθαι μακρὸς ἂν εἴη λόγος. ταῦτα δ' ἔχοντες τὰ
 ἀγαθὰ· πάλιν κατέστημεν εἰς πόλεμον πρὸς Λακε-
 δαιμονίους, πεισθέντες καὶ τότε ὑπ' Ἀργείων.

Πρῶτον μὲν οὖν ὧς Ἀθηναῖοι τούτου ἀναμνή- 10
 σθητε, τί ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπεθέμην τῷ λόγῳ. ἄλλο
 τι ἢ τοῦτο, ὅτι διὰ τὴν εἰρήνην οὐδεπώποτε ὁ δῆμος
 ὁ [τῶν] Ἀθηναίων κατελύθη; οὐκοῦν ἀποδεδεικται.
 καὶ οὐδεὶς ἐξελέγξει με ὥς οὐκ ἔστι ταῦτα ἀληθῆ.
 ἤδη δὲ τινων ἤκουσα λεγόντων ὥς ἐκ τῆς τελευ-
 ταίας εἰρήνης τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους οἱ τε τριά-
 κοντα κατέστησαν πολλοὶ τε Ἀθηναίων κάνειον

add. Aesch.: καὶ τὸν δῆμον οὐδεὶς ἐνεχείρησε καταλύσαι. —
 τῷ Ἀθ.] v. ad. § 5.

8. vel αὐθις vel τὴν del. Ydén.

9. τριακοσίας cum Markl. ex Aesch. Turr.: τετρακοσίας.
 cf. Thuc. 2, 13.

10. ἄλλο τι ABZ Sl. Bk.: ἄλλο ὃ τι. — ἐξελέγξει cum
 Tayl. Sl. Turr.: ἐξελέγγει. — κώνιον BZM.

- 11 πιόντες ἀπέθανον, οἱ δὲ φεύγοντες ὄχοντο. ὁπόσοι οὖν ταῦτα λέγουσιν, οὐκ ὀρθῶς γιννώσκουσιν· εἰρήνη γὰρ καὶ σπονδαὶ πολὺν διαφέρουσι σφῶν αὐτῶν· εἰρήνην μὲν γὰρ ἐξ ἴσου ποιοῦνται πρὸς ἀλλήλους ὁμολογήσαντες περὶ ὧν ἂν διαφέρονται· σπονδὰς δέ, ὅταν κρατήσωσι κατὰ τὸν πόλεμον, οἱ κρείττους τοῖς ἥττοσιν ἐξ ἐπιταγμάτων ποιοῦνται, ὥσπερ ἡμῶν κρατήσαντες Λακεδαιμόνιοι τῷ πολέμῳ ἐπέταξαν ἡμῖν καὶ (τὰ) τεῖχη καθαιρεῖν καὶ τὰς ναῦς παρα-
 12 διδόναι καὶ τοὺς φεύγοντας καταδέχεσθαι. τότε μὲν οὖν σπονδαὶ κατ' ἀνάγκην ἐξ ἐπιταγμάτων
 25 ἐγένοντο, νῦν δὲ | περὶ εἰρήνης βουλευέσθε. σκέψασθε δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν γραμμάτων, ἃ τε ἡμῖν ἐν τῇ στήλῃ γέγραπται, ἐφ' οἷς τε νῦν ἔξεστι τὴν εἰρήνην ποιῆσθαι. ἐκεῖ μὲν γέγραπται τὰ τεῖχη καθαιρεῖν, ἐν δὲ τοῖσδε ἔξεστιν οἰκοδομεῖν· ναῦς ἐκεῖ μὲν δώδεκα κεκτῆσθαι, νῦν δ' ὁπόσας ἂν βουλώμεθα· Ἀἴμυρον δὲ καὶ Ἴμβρον καὶ Σκυῖρον τότε μὲν ἔχειν τοὺς (ἐξ ἀρχῆς) ἔχοντας, νῦν δὲ ἡμετέρας εἶναι· καὶ φεύγοντας νῦν μὲν οὐκ ἐπ' ἀνάγκης οὐδένα καταδέχεσθαι, τότε δ' ἐπ' ἀνάγκης, ἐξ ὧν ὁ δῆμος κατελύθη. τί ταῦτα ἐκείνοις ὁμολογεῖ; τοσοῦτον οὖν ἔγωγε ὧ Ἀθηναῖοι διορίζομαι περὶ τούτων, τὴν μὲν εἰρήνην σωτηρίαν εἶναι τῷ δήμῳ καὶ δύ-

11. εἰρήνην μὲν γὰρ κτέ.] cf. Aesch. § 176, Isocr. 4, 176; 6, 51. — τὰ τεῖχη cum R. Bk.: τεῖχη. cf. 12. 31.

12. νν. ἐφ' οἷς — γέγραπται in mg. add. A. — τὰ τεῖχη ABZ Bk. (ci. R.): τεῖχη. — σκυῖρον ut videtur pr. A^d; σκυῖρον A^d M. cf. § 14. — ἐκείνος A^d BZM. — δῆμον cum Canter. Schi. Turr.: δήπον.

ναμιν, τὸν δὲ πόλεμον δῆμον κατάλυσιν γίγνεσθαι.
περὶ μὲν οὖν τούτων ταῦτα λέγω.

Φασὶ δὲ τινες ἀναγκαίως νῦν ἡμῖν ἔχειν πολε- 13
μεῖν· σκεψάμεθα οὖν πρῶτον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
διὰ τί καὶ πολεμήσωμεν. οἶμαι γὰρ ἂν πάντας ἀν-
θρώπους ὁμολογῆσαι διὰ τὰδε δεῖν πολεμεῖν, ἢ ἀδι-
κουμένους ἢ βοηθοῦντας ἡδικοημένοις. ἡμεῖς τοίνυν
αὐτοὶ τε ἡδικούμεθα Βοιωτοῖς τε ἀδικουμένοις ἐβοη-
θοῦμεν. εἰ τοίνυν ἡμῖν τέ ἐστι τοῦτο παρὰ Λακε-
δαιμονίων, τὸ μηκέτι ἀδικεῖσθαι, Βοιωτοῖς τε δέ-
δοκται ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην ἀφείσιν Ὀρχομενὸν
αὐτόνομον, τίνας ἔνεκα πολεμήσωμεν; ἵνα ἡ πόλις 14
ἡμῶν ἐλευθέρα ᾖ; ἀλλὰ τοῦτό γε αὐτῇ ὑπάρχει.
ἀλλ' ὅπως ἡμῖν τείχη γένηται; ἐστι καὶ ταῦτα ἐκ
τῆς εἰρήνης. ἀλλ' ἵνα τριήρεις ἐξῇ ναυπηγεῖσθαι
καὶ τὰς οὐσας ἐπισκευάζειν καὶ κεκτῆσθαι; καὶ τοῦτο
ὑπάρχει· τὰς γὰρ πόλεις αὐτονόμους αἱ συνθῆκαι
ποιοῦσιν. ἀλλ' ὅπως τὰς νήσους κομισώμεθα, Αἴημον
καὶ Σκυῖρον καὶ Ἴμβρον; οὐκοῦν διαρρηθὴν γέγρα-
πται ταύτας Ἀθηναίων εἶναι. φέρε, ἀλλὰ Χερρό- 15
νησον καὶ τὰς ἀποικίας καὶ τὰ ἐγκτήματα καὶ τα
χρεά ἵνα ἀπολάβωμεν; ἀλλ' οὔτε βασιλεὺς οὔτε
οἱ σύμμαχοι συγχωροῦσιν ἡμῖν, μεθ' ὧν αὐτὰ δεῖ
πολεμοῦντας κτήσασθαι. ἀλλὰ νῆ Δία ἕως ἂν Λακε-

13. ὃ ἄνδρες ZM Bk. — γὰρ] . . A pr. — ἂν πάντας
A Bk.: ἅπαντας. sed πάντας ἀνθρώπ in A a corr. scripta
sunt; . . . . . pr. — ἀδικουμένους] ἡδικοημένους pr. A.
ἀφείσιν R.: ἀφήσειν.

14. ἡμῶν A^d B: ἡμῖν. — ναυπηγεῖσθαι ABZ Bk. (ci. R.):
ναυπηγήσαι. — σκίρον corr. A, pr. vel σκυῖρον vel σκίρρον
(hoc sec. Dobs.).

15. ἐγκτήματα Valck. R.: ἐγκλήματα. — ἀπολάνωμεν A. —

- δαιμονίους καταπολεμήσωμεν καὶ τοὺς συμμάχους αὐτῶν, μέχρι τούτου δεῖ πολεμεῖν; ἀλλ' οἷ μοι δοκεῖ οὕτω παρεσκευάσθαι. ἐὰν δὲ ἄρα κατεργασώμεθα, τί ποτε αὐτοὶ πείσεσθαι δοκοῦμεν ὑπὸ τῶν
- 16 βαρβάρων, ὅταν ταῦτα πράξωμεν; εἰ τοίνυν περὶ τούτου μὲν ἔδει πολεμεῖν, χρήματα δὲ ὑπῆρχεν ἡμῖν ἱκανά, τοῖς δὲ σώμασιν ἤμεν δυνατοί, οὐδὲ οὕτως ἔδει πολεμεῖν. εἰ δὲ μήτε δι' ὅ τι μήτε ὅτοισι μήτε ἀφ' ὅτου πολεμήσωμεν ἔστι, πῶς οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν εἰρήνην ποιητέον ἡμῖν;
- 17 Σκέψασθε δὲ ὧς Ἀθηναῖοι καὶ τόδε, ὅτι νυνὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι κοινὴν εἰρήνην καὶ ἐλευθερίαν πράττετε, καὶ μετέχειν ἅπασιν πάντων ἐξουσίαν ποιεῖτε. ἐνθυμήθητε οὖν τῶν πόλεων τὰς μεγίστας, τίνι τρόπῳ τὸν πόλεμον καταλύονται. πρῶτον μὲν Λακεδαιμονίους, οἵτινες ἀρχόμενοι μὲν ἡμῖν καὶ τοῖς συμμάχοις πολεμεῖν ἤρχον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, νῦν δ' αὐτοῖς ἐκ τῆς εἰρήνης οὐδέτερον
- 18 τούτων ὑπάρχει. καὶ οὐχ ὅπως ἡμῶν ἀναγκαζόμενοι ταῦτ' ἀφιαῖσιν, ἀλλ' ἐπ' ἐλευθερίᾳ πάσης τῆς Ἑλλάδος. νενικήκασι γὰρ τρεῖς ἤδη μαχόμενοι, τοτὲ μὲν ἐν Κορίνθῳ πάντας πανδημεὶ τοὺς συμμάχους παρόντας, οὐχ ὑπολιπόντες πρόφασιν οὐδεμίαν, ἀλλ' ἐν τῷ κρατιστεύειν μόνοι πάντων, αὐτοῖς δ' ἐν

δοκεῖ (ἡ πόλις), vel δοκεῖτε, vel δοκοῦμεν ci. R. — παρεσκευάσθαι BZ et pr. A.

17. αὐτοῖς AB Bk. (ci. R.): αὐτῶς.

18. οὐχ ante ὅπως add. ABZ Bk. (ci. R.). — ὅμως AB. — τοτὲ μὲν S.: τότε μὲν. cf. Voemel. ad Dem. Phil. 3, 58. — ἀλλ' ἢ τὸ κρ. Luz., ἀλλ' ἢ τῷ Linder. — δ' ἐν Βοιωτοῖς S. Turr.: δὲ βοιωτοῖς ABMZ, δὲ Βοιωτοῦς v. —

Βοιωτοῖς, ὅτ' αὐτῶν Ἀγησίλαος ἡγεῖτο, τον αὐτὸν
τρόπον καὶ τότε τὴν νίκην ἐποιήσαντο, τρίτον δ'
ἡνίκα Λέχαιον ἔλαβον, Ἀργεῖους μὲν ἅπαντας καὶ
Κορινθίους, ἡμῶν δὲ καὶ Βοιωτῶν τοὺς παρόντας.
τοιαῦτα δ' ἔργα ἐπιδειξάμενοι τὴν εἰρήνην εἰσὶν 19
ἔτοιμοι ποιεῖσθαι τὴν ἑαυτῶν ἔχοντες, οἱ ἐνίκων
μαχόμενοι, καὶ τὰς πόλεις αὐτονόμους εἶναι καὶ
τὴν θάλατταν κοινὴν ἔδωτες τοῖς ἡττημένοις. καίτοι
ποίας τινὸς ἂν ἐκεῖνοι παρ' ἡμῶν εἰρήνης ἔτυχον,
εἰ μίαν μόνον μάχην ἡττήθησαν; Βοιωτοὶ δ' αὖ 20
πῶς τὴν εἰρήνην ποιοῦνται; οἵτινες τὸν μὲν πόλε-
μον ἐποιήσαντο ἕνεκα Ὀρχομενοῦ, ὥς οὐκ ἐπιτρέ-
ψοντες αὐτόνομον εἶναι, νῦν δὲ | τεθνεώτων μὲν 28
αὐτοῖς ἀνδρῶν τοσοῦτων τὸ πλῆθος, τῆς δὲ γῆς
ἐκ μέρους τινὸς τετμημένης, χρήματα δ' εἰσενηνο-
χότες πολλὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ὧν στέρονται,
πολεμήσαντες δὲ ἔτη τέτταρα, ὅμως Ὀρχομενὸν
ἀφέντες αὐτόνομον τὴν εἰρήνην ποιοῦνται καὶ ταῦτα
μάτην πεπόνθασιν· ἐξῆν γὰρ αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρχὴν
ἔωσιν Ὀρχομενίους αὐτονόμους εἰρήνην ἄγειν. οὔτοι
δ' αὖ τοῦτω τῷ τρόπῳ τὸν πόλεμον καταλύονται.
ἡμῖν δὲ ὧ Ἀθηναῖοι πῶς ἔξεστι τὴν εἰρήνην ποιή- 21
σασθαι; ποίων τινῶν Λακεδαιμονίων τυγχάνοντας;
καὶ γὰρ εἴ τις ὑμῶν ἀχθεσθήσεται παραιτοῦμαι·
τὰ γὰρ ὄντα λέξω. πρῶτον μὲν γὰρ ἡνίκα ἀπω-
λέσαμεν τὰς ναῦς ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ τειχήρεις

καὶ τότε Sl. Turr.: καὶ ὅτε.

19. εἰ μὴ μ . . . (om. μόνον?) A pr. μόνον AB Bk.:
μόνην.

20. τετμημένους A pr. — τῷ post τοῦτω om. AB.

21. τὰ γὰρ] γὰρ ABZM. — malim (τὰς) ἐν Ἑλλ. coll.

ἐγενόμεθα, τίνα γνώμην ἔθεντο περὶ ἡμῶν οἱ νῦν
 μὲν ἡμέτεροι τότε δὲ Λακεδαιμονίων ὄντες σύμμα-
 χοι; οὐ τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνδραποδίξασθαι καὶ τὴν
 χώραν ἐρημοῦν; οἱ δὲ διακωλύσαντες ταῦτα μὴ
 γενέσθαι τίνες ἦσαν; οὐ Λακεδαιμόνιοι, τοὺς μὲν
 συμμάχους ἀποτρέψαντες τῆς γνώμης, αὐτοὶ δ' οὐδ'
 ἐπιχειρήσαντες διαβουλεύσασθαι περὶ τοιούτων ἐρ-
 22 γων; μετὰ δὲ τοῦτο ὄρκους ὁμόσαντες αὐτοῖς καὶ
 τὴν στήλην εὐρόμενοι παρ' αὐτῶν στῆσαι, κακὸν
 ἀγαπητὸν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, σπονδὰς ἤγομεν
 ἐπὶ ῥήτοισι. εἶτα δὲ συμμαχίαν ποιησάμενοι, Βοιω-
 τοὺς καὶ Κορινθίους ἀποστήσαντες αὐτῶν, Ἀργείους
 δὲ ἀγαρόντες εἰς τὴν ποτὲ φιλλαν, αἵτιοι τῆς ἐν
 Κορίνθῳ μάχης ἐγενόμεθα αὐτοῖς. τίνες δὲ βασι-
 λέα πολέμιον αὐτοῖς ἐποίησαν, καὶ Κόνωνι τὴν
 ναυμαχίαν παρεσκεύασαν, δι' ἣν ἀπώλεσαν τὴν
 23 ἀρχὴν τῆς θαλάττης; ὅμως τοίνυν ταῦτα πεπον-
 θότες ὅφ' ἡμῶν συγχωροῦσι ταῦτα ἅπερ οἱ σύμμα-
 χοι, καὶ διδόασιν ἡμῖν τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς καὶ
 τὰς νήσους ἡμῶν εἶναι. ποίαν τιν' οὖν χρὴ εἰρή-
 νην πρεσβεύοντας ἤκειν; οὐ ταῦτα παρὰ τῶν πολε-
 μίων εὐρομένους ἅπερ οἱ φίλοι διδόασι, καὶ δι'
 ἅπερ ἡρξάμεθα πολεμεῖν, ἵνα ἡμῶν γέννηται τῇ
 πόλει, ταῦτα; οἱ μὲν τοίνυν ἄλλοι τὴν εἰρήνην

Isocr. 7, 64. — ἡμῶν Bait.: ὑμῶν. — ἀνδραποδίξασθαι] καὶ
 ὀλοῦν add. ZM.

22. δὲ post μετὰ add. AB Bk. — παρ' αὐτῶν] αὐτῶν
 ABZM. — ποτὲ] πρότερον Osann (ed. I.). — ναυμαχίαν
 Emp., ναυκρατίαν Linder.

23. ταῦτά ἅπερ et ταῦτά παρὰ cum Osann. Bait. —
 εὐρομένους AB R. Bk.: εὐρομένοις. — πόλει, ταῦτα mal. S.:
 πόλει ταῦτα. —

ποιοῦνται τῶν ὑπαρχόντων ἀφιέντες, ἡμεῖς δὲ
προσλαμβάνοντες αὐτὰ ὧν μάλιστα δεόμεθα.

Τί οὖν ἐστὶν ὑπόλοιπον περὶ οὗτου δεῖ βουλευέ- 24
σθαι; ναί, περὶ ὧν αὐτὸς ἡμᾶς Ἀργεῖοι προκαλοῦνται.
πρῶτον μὲν περὶ Κορίνθου διδαξάτω μέ τις· Βοιω-
τῶν μὴ συμπολεμούντων, εἰρήνην δὲ ποιουμένων
πρὸς Λακεδαιμονίους, τίνος ἐστὶν ἡμῖν ἀξία Κόριν- 25
θος; ἀναμνήσθητε γὰρ ὅτι Ἀθηναῖοι τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης, ὅτε Βοιωτοῖς τὴν συμμαχίαν ἐποιούμεθα, τίνα
γνώμην ἔχοντες ταῦτα ἐπράττομεν. οὐχ ὥς ἱκανὴν
οὔσαν τὴν Βοιωτῶν δύναμιν μεθ' ἡμῶν γενομένην
κοινῇ πάντας ἀνθρώπους ἀμύνασθαι; νῦν δὲ βου-
λευόμεθα, Βοιωτῶν εἰρήνην ποιουμένων πῶς δυ-
νατοὶ Λακεδαιμονίοις πολεμεῖν ἐσμεν ἄνευ Βοιω-
τῶν. ναί, φασί τινες, ἂν Κόρινθόν τε φυλάττω- 26
μεν καὶ συμάχους ἔχωμεν Ἀργείους. ἰόντων δὲ
Λακεδαιμονίων εἰς Ἀργος πότερον βοηθήσομεν
αὐτοῖς ἢ οὐ; πολλὴ γὰρ ἀνάγκη ὁπότερον τούτων
ἐλέσθαι. μὴ βοηθούντων μὲν οὖν ἡμῶν οὐδὲ λόγος
ὑπολείπεται μὴ οὐκ ἀδικεῖν καὶ ποιεῖν (ἂν) Ἀρ-
γείους ὁποῖον ἂν τι βούλωνται δικαίως· βοηθούν-
των δὲ ἡμῶν εἰς Ἀργος οὐχ ἔτοιμον μάχεσθαι Λα-
κεδαιμονίοις; ἵνα ἡμῖν τί γένηται; ἵνα ἡττώμενοι

αὐτὰ] αὐτῶν dedisse videtur pr. A.

24. ναί, περὶ ὧν scripsi coll. § 26: καὶ περὶ ὧν. — αὐτὸς
cum G. Herm. Turr. Schi.: ἂν. — προκαλοῦνται ZM ci. R.
Dobr.: προσκαλοῦνται.

25. βουλευόμεθα AB Turr.: βουλευόμεθα.

26. ναί AB Bk. (ci. R.): καί. — ἰόντων] ὄντων ABZM.
— ἡμῶν Bait.: ὑμῶν. — καὶ ποιεῖν (ἂν) Ἀργ. scripsi (simi-
liter iam Sl. Dobr. Bait.): Ἀργείους καὶ ποιεῖν (Ἀργ. om. Z).
— Λακεδαιμονίοις AB Bk.: πρὸς Λακεδαιμονίους. —

- μὲν καὶ τὴν οἰκίαν χώραν ἀπολέσωμεν πρὸς τῇ
 Κορινθίων, νικήσαντες δὲ τὴν Κορινθίων Ἀργείων
 27 ποιήσωμεν. οὐχ ἕνεκα τούτων πολεμήσομεν; Σκεψά-
 μεθα δὴ καὶ τοὺς Ἀργείων λόγους. κελεύουσι γὰρ
 ἡμᾶς κοινῇ μετὰ σφῶν καὶ μετὰ Κορινθίων πολε-
 μεῖν, αὐτοὶ δ' ἰδίᾳ εἰρήνην ποιησάμενοι τὴν χώραν
 οὐ παρέχουσιν ἐμπολεμεῖν. καὶ μετὰ μὲν πάντων
 τῶν συμμάχων τὴν εἰρήνην ποιουμένους οὐκ ἔωσιν
 ἡμᾶς οὐδὲν πιστεύειν Λακεδαιμονίοις· ἃ δὲ πρὸς
 τούτους μόνους ἐκεῖνοι συνέθεντο, ταῦτ' οὐδεπώ-
 ποτ' αὐτούς φασι παραβῆναι. πατρίαν δὲ εἰρήνην
 ὀνομάζοντες ἢ χρῶνται, τοῖς δὲ ἄλλοις Ἑλλήσιν
 27 οὐκ ἔωσι πατρίαν | γενέσθαι τὴν εἰρήνην· ἐκ γὰρ
 τοῦ πολέμου χρονισθέντος Κόρινθον ἔλεῖν προσ-
 δοκῶσι, κρατήσαντες δὲ τούτων ὑφ' ὧν αἰεὶ κρα-
 τοῦνται, καὶ τοὺς συννικῶντας ἐλπίζουσι παραστή-
 σεσθαι.
- 28 Τοιούτων δ' ἐλπίδων μετασχόντας ἡμᾶς δεῖ δυοῖν
 θάτερον ἐλέσθαι, ἢ πολεμεῖν μετὰ Ἀργείων Λακε-
 δαιμονίοις, ἢ μετὰ Βοιωτῶν κοινῇ τὴν εἰρήνην
 ποιεῖσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν ἐκεῖνο δέδοικα μάλιστα, ὃ
 Ἀθηναῖοι, τὸ εἰθισμένον κακόν, ὅτι τοὺς κρείττους
 φίλους ἀφιέντες αἰεὶ τοὺς ἥττους αἰρούμεθα, καὶ
 πόλεμον ποιοῦμεθα δι' ἐτέρους, ἐξὸν δι' ἡμᾶς
 29 αὐτοὺς εἰρήνην ἄγειν· οἵτινες πρῶτον μὲν βασιλεῖ

ἀπολέσωμεν et ποιήσωμεν A. — πολεμήσωμεν ABZM.

27. ἐμπολεμεῖν] ἐμ a corr. habet A. — ποιουμένους R.:
 ποιουμένοις (Bk. Turr.). — φησὶ ABZM. — δὲ ante ἄλλοις
 del. R. Hi. — συννικῶντας ABZ Bk. (ci. R.): συνοικούντας.
 — ἐλπίζουσι παραστήσεσθαι cum R. Bk.: ἐλπίζουσιν ἀπο-
 στήσεσθαι.

τῷ μεγάλῳ — χρὴ γὰρ ἀναμνησθέντας τὰ γεγεννημένα καλῶς βουλευέσασθαι — σπονδὰς ποιησάμενοι καὶ συνθέμενοι φιλίαν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἃ ἡμῖν ἐπρέσβευσεν Ἐπίλυκος Τεισάνδρου, τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελφός, (μετὰ) ταῦτα Ἀμόργῃ πειθόμενοι τῷ δούλῳ τῷ βασιλέως καὶ φυγάδι τὴν μὲν βασιλέως δύναμιν ἀπεβαλόμεθα ὥς οὐδενὸς οὔσαν ἄξιαν, τὴν δὲ Ἀμόργου φιλίαν εἰλόμεθα, κρείττω νομίσαντες εἶναι· ἂνθ' ὧν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἡμῖν, σύμμαχος γενόμενος Λακεδαιμονίοις, παρέσχεν αὐτοῖς εἰς τὸν πόλεμον πεντακισχίλια τάλαντα, ἕως κατέλυσεν ἡμῶν τὴν δύναμιν. Ἐν μὲν βοίλευμα τοιοῦτον ἐβουλευσάμεθα· Συρακονύ- 30
σιοι δ' ὅτε ἦλθον ἡμῶν δεόμενοι, φιλόττητα μὲν ἀντὶ διαφορᾶς ἐθέλοντες εἰρήνην δ' ἀντὶ πολέμου ποιεῖσθαι, τὴν τε συμμαχίαν ἀποδεικνύντες ὅσῳ κρείττων ἢ σφετέρᾳ εἴη τῆς Ἑγεσταίων καὶ Καταναίων, εἰ βουλοίμεθα πρὸς αὐτοὺς ποιεῖσθαι, ἡμεῖς τοίνυν εἰλόμεθα καὶ τότε πόλεμον μὲν ἀντὶ εἰρήνης, Ἑγεσταίους δὲ ἀντὶ Συρακουσίων, στρατεύεσθαι δ' εἰς Σικελίαν ἀντὶ τοῦ μένοντες οἰκοὶ συμμάχους ἔχειν Συρακουσίους· ἐξ ὧν πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων ἀπολέσαντες ἀριστίνδην καὶ τῶν συμμάχων, πολλὰς

29. num (περὶ τῶν παρόντων) καλῶς βουλευέσασθαι? — Τεισάνδρου scripsi: Τισάνδρου (ὁ Τισάνδρου mal. Bait., sicut est 1, 117). — (μετὰ) ταῦτα ci. R., εἴτα Sl. — τῷ βασ. postul. Bk.: τοῦ βασ. cf. 1, 107. — οὐδενὸς cum R. Bk.: οὐδέν. — οἷς κατέλυσαν Sl. (κατέλυσαν mal. etiam R.).

30. Συρακ. ubique pr. A. — τῆς Ἑγ. καὶ Κ. Fuhr.: τῶν Ἑ. καὶ τῶν Κ. (τῆς τῶν mal. R.). — εἰ βουλοίμεθα Bk. cum R. (et ABZ teste Bk.): εἰ βουλόμεθα A^d M; ἦν βουλώμ. v. — μένοντες scripsi cum Li.: μένοντας.

- δὲ ναῦς καὶ χρήματα καὶ δύνανται ἀποβαλόντες,
 31 αἰσχροῦς διεκομίσθησαν οἱ σωθέντες αὐτῶν. ὅτε-
 ρον δ' ὑπ' Ἀργείων ἐπέσθημεν, οἵπερ νῦν ἤκουσι
 πείθοντες πολεμεῖν, πλεύσαντες ἐπὶ τὴν Λακωνικὴν
 εἰρήνης ἡμῖν οὔσης πρὸς Λακεδαιμονίους ἐκτεῖναι
 τὸν θυμόν, ἀρχὴν πολλῶν κακῶν· ἐξ οὗ πολεμή-
 σαντες ἠναγκάσθημεν τὰ τεῖχη κατασκάπτειν καὶ
 τὰς ναῦς παραδιδόναι καὶ τοὺς φεύγοντας κατα-
 δέχεσθαι. ταῦτα δὲ πασχόντων ἡμῶν οἱ πείσαντες
 ἡμᾶς πολεμεῖν Ἀργεῖοι τίνα ὠφέλειαν παρέσχον
 ἡμῖν; τίνα δὲ κίνδυνον ὑπὲρ [τῶν] Ἀθηναίων
 32 ἐποίησαντο; νῦν οὖν τοῦτο ὑπόλοιπόν ἐστιν ἡμῖν,
 πόλεμον μὲν ἐλέσθαι καὶ νῦν ἀντ' εἰρήνης, τὴν δὲ
 συμμαχίαν Ἀργείων ἀντὶ τῆς Βοιωτῶν, Κορινθίων
 δὲ τοὺς νῦν ἔχοντας τὴν πόλιν ἀντὶ Λακεδαιμο-
 νίων. μὴ δῆτα, ὧς Ἀθηναῖοι, μηδεὶς ἡμᾶς ταῦτα
 πείσῃ· τὰ γὰρ παραδείγματα τὰ γεγενημένα τῶν
 ἁμαρτημάτων ἱκανὰ τοῖς σώφροσι τῶν ἀνθρώπων
 ὥστε μηκέτι ἁμαρτάνειν.
 33 Εἰσὶ δὲ τινες ὑμῶν οἱ τοσαύτην ὑπερβολὴν τῆς
 ἐπιθυμίας ἔχουσιν εἰρήνην ὥς τάχιστα γενέσθαι·
 φασὶ γὰρ καὶ τὰς τετταράκονθ' ἡμέρας ἐν αἷς ὑμῖν
 ἔξεστι βουλευέσθαι περίεργον εἶναι, καὶ τοῦτο ἀδι-
 κεῖν ἡμᾶς· αὐτοκράτορας γὰρ πεμφθῆναι εἰς Λακε-

31. οἵπερ (καὶ) νῦν Emp. — ἐκτεῖναι] ἐκείνων κινεῖν cī.
 R., κινεῖν αὐτῶν Sl., ἐκκαλεῖν αὐτῶν ed. I, ἐκφῆναι s.
 ἐκθεῖναι Emp. — ἡμᾶς] ὑμᾶς corr. A, om. pr. A, nescio an
 recte. — τῶν ante Ἀθ. del. Pertz. Fuhr.

32. num (τὴν) Ἀργείων? — πείσει A.

33. τετταράκονθ' scripsi: τεσσαράκονθ'. — ὑμῖν Bk.
 Dobr.: ἡμῖν. —

δαίμονα διὰ ταῦθ', ἵνα μὴ πάλιν ἐπαναφέρωμεν.
 τήν τε ἀσφάλειαν ἡμῶν τῆς ἐπαναφορᾶς δέος ὀνο-
 μάξουσιν, λέγοντες ὥς οὐδεὶς πώποτε τὸν δῆμον
 τὸν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ φανεροῦ πείσας ἔσωσεν, ἀλλὰ
 δεῖ λαθόντας ἢ ἑξαπατήσαντας αὐτὸν εὖ ποιῆσαι.
 τὸν λόγον οὖν τοῦτον οὐκ ἐπαινῶ. φημὶ γάρ, ὧς 34
 Ἀθηναῖοι, πολέμου μὲν ὄντος ἄνδρα στρατηγὸν
 τῇ πόλει τε εὖνουν εἰδότα τε ὅ τι πράττει, λαν-
 θάνοντα δεῖν τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ
 ἑξαπατῶντα ἄγειν ἐπὶ τοὺς κινδύνους, εἰρήνης δὲ
 πέρι πρεσβεύοντας κοινῆς τοῖς Ἑλλήσιν, ἐφ' οἷς
 ὅρκοι τε ὁμοσθήσονται στήλαί τε σταθήσονται γε-
 γραμμέναι, ταῦτα δὲ οὔτε λαθεῖν οὔτε ἑξαπατήσαι
 δεῖν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐπαινεῖν ἢ ψεῖρειν, εἰ πεμ-
 φθέντες αὐτοκράτορες ἔτι ἀπεδώκαμεν ὑμῖν | περὶ 28
 αὐτῶν σκέψασθαι. βουλευσάσθαι μὲν οὖν ἀσφαλῶς
 χρὴ κατὰ δύναμιν, οἷς δ' ἂν ὁμόσωμεν καὶ συν-
 θώμεθα, τούτοις ἐμμένειν. οὐ γὰρ μόνον, ὧς Ἀθη- 35
 ναῖοι, πρὸς γράμματα τὰ γεγραμμένα δεῖ βλέπον-
 τας πρεσβεύειν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς τρόπους
 τοὺς ὑμετέρους. ὑμεῖς γὰρ περὶ μὲν τῶν ἐτοιμῶν
 ὑμῖν ὑπονοεῖν εἰώθατε καὶ δυσχεραίνειν, τὰ δ' οὐκ
 ὄντα λογοποιεῖν ὥς ἔστιν ὑμῖν ἔτοιμα· κἂν μὲν
 πολεμεῖν δέη, τῆς εἰρήνης ἐπιθυμεῖτε, εἰ δέ τις
 ὑμῖν τὴν εἰρήνην πράττη, λογίξεσθε τὸν πόλεμον

διὰ ταῦθ' cum R. Turr.: διὰ ταύτην. — τὸν Ἀθ. Spengel
 W.: τῶν Ἀθ. — ἀλλὰ δεῖν Valck. — λαθ. καὶ ἑξαπατ. Hi.
 coll. 34.

34. πράττη Ydén Hertlein. — τοὺς ante κινδύνους om.
 pr. A. — ἑξαπατήσαι δεῖ pr. A. — ἔτι ci. R.: τι. — ἀπε-
 δώκαμεν scripsi: ἀποδώσομεν. — ἡμῖν A^d.

36 ὅσα ἀγαθὰ ὑμῖν κατειργάσατο. ὅπου καὶ νῦν ἤδη
τινὲς λέγουσιν οὐ γινώσκειν τὰς διαλλαγὰς αἰτι-
νὲς εἶσιν, τεῖχῃ καὶ νῆες εἰ γενήσονται τῇ πόλει·
τὰ γὰρ ἴδια τὰ σφέτερόν τιν' ἀντὶ τῆς ὑπεροχῆς
οὐκ ἀπολαμβάνειν, ἀπὸ δὲ τῶν τειχῶν οὐκ εἶναι
σφίσι τροφήν. ἀναγκαίως οὖν ἔχει καὶ πρὸς ταῦτ'
ἀντειπεῖν.

37 Ἦν γὰρ ποτε χρόνος, ὃ Ἀθηναῖοι, ὅτε τεῖχῃ
καὶ ναῦς οὐκ ἐκεκτήμεθα· γενομένων δὲ τούτων
τὴν ἀρχὴν ἐποιήσαμεθα τῶν ἀγαθῶν. ὧν εἰ καὶ
νῦν ἐπιθυμεῖτε, ταῦτα κατειργάσασθε. ταύτην δὲ
λαβόντες ἀφορμὴν οἱ πατέρες ἡμῶν κατειργάσαντο
τῇ πόλει δύναμιν τοσαύτην ὅσην οὐπω τις ἄλλη
πόλις ἐκτήσατο, τὰ μὲν πείσαντες τοὺς Ἕλληνας,
τὰ δὲ λαθόντες, τὰ δὲ πριάμενοι, τὰ δὲ βιασάμε-

38 νοι· πείσαντες μὲν οὖν Ἀθήνησι ποιήσασθαι τῶν
κοινῶν χρημάτων Ἑλληνοταμίας, καὶ τὸν σύλλογον
τῶν νεῶν παρ' ἡμῖν γενέσθαι, ἔσαι δὲ τῶν πόλεων
τριήρεις μὴ κέκτῃνται, ταύταις ἡμᾶς παρέχειν·
λαθόντες δὲ Πελοποννησίους τειχισάμενοι τὰ τεῖχῃ·
πριάμενοι δὲ παρὰ Λακεδαιμονίων μὴ δοῦναι τού-
των δίκη· βιασάμενοι δὲ τοὺς ἐναντίους τὴν ἀρχὴν
τῶν Ἑλλήνων κατειργασάμεθα. καὶ ταῦτα τὰ ἀγαθὰ

39 ἐν ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἡμῖν ἔτεσιν ἐγένετο. κρα-

35. ἡμῖν τὴν εἰρήνην A^d. — λογίζεσθαι A^d. — ἡμῖν
κατειργ. A^d M.

37. οὐκ ἐκεκτήμεθα Hi.: οὐκ ἐκτήμεθα AB, οὐκ ἐκτήμεθα Bk. (ed. I.), οὐκ ἐκτώμεθα v. — γενομένων δέ, ταύτην ἀρχὴν Hi.

38. Ἑλληνοτ.] cf. Harp. (A. ἐν τῷ π. τ. εἰρήνης, εἰ γνήσιος). — λαθόντας et Πελοποννησίους pr. A. — τειχισάμενοι Emp.: ἐτειχίσαμεν. — malim ἐναντιουμένους.

τηθέντες δὲ τῷ πολέμῳ τὰ τε ἄλλα ἀπωλέσαμεν, καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς ἔλαβον ἡμῶν ἐνέχυρα Λακεδαιμόνιοι, τὰς μὲν παραλαβόντες, τὰ δὲ καθελόντες, ὅπως μὴ πάλιν ταῦτ' ἔχοντες ἀφορμὴν δύνανται τῇ πόλει κατασκευάσαιμεν. πεισθέντες τοίνυν ὑφ' ἡμῶν Λακεδαιμόνιοι πάρεσι νυνὶ πρέσβεις αὐτοκράτορες, τὰ τε ἐνέχυρα ἡμῖν ἀποδιδόντες, καὶ τὰ τείχη καὶ ναῦς ἑῶντες κεκτῆσθαι, τὰς τε νήσους ἡμετέρας εἶναι. τὴν αὐτὴν τοίνυν ἀρχὴν 40 ἀγαθῶν λαμβάνοντας ἦνπερ ἡμῶν ἐλάμβανον οἱ πρόγονοι, ταύτην οὐκ ἀκτέον φασὶ τὴν εἰρήνην τινὲς εἶναι. παριόντες οὖν αὐτοὶ διδασκόντων ὑμᾶς — ἐξουσίαν δ' αὐτοῖς ἡμεῖς ἐποιήσαμεν, προσθέντες τετταράκοντα ἡμέρας βουλευέσασθαι — τοῦτο μὲν τῶν γεγραμμένων εἴ τι τυγχάνει μὴ καλῶς ἔχον· ἔξεστι γὰρ ἀφελεῖν· τοῦτο δ' εἴ τις (τι) προσθεῖναι βούλεται, πείσας ὑμᾶς προσγραψάτω. πᾶσι τε τοῖς γεγραμμένοις χρωμένοις ἔστιν εἰρήνην ἄγειν. εἰ δὲ μηδὲν ἀρέσκει τούτων, πολεμεῖν ἔτοιμον. καὶ 41 ταῦτ' ἐφ' ὑμῖν πάντ' ἐστίν, ὧς Ἀθηναῖοι, τούτων ὅ τι ἂν βούλησθε ἐλέσθαι. πάρεσι μὲν γὰρ Ἀργεῖοι καὶ Κορίνθιοι διδάξοντες ὥς ἄμεινόν ἐστι πολεμεῖν, ἤκουσι δὲ Λακεδαιμόνιοι πείσοντες ὑμᾶς εἰρήνην ποιήσασθαι. τούτων δ' ἐστὶ τὸ τέλος παρ'

89. τὰς μὲν R.: τὰ μὲν. — malim cum Hi. ταύτην ἔχοντες ἀφ. sicut est § 37. — τὰς τε ZM: τὰς δὲ.

40. διδασκ. ὑμᾶς Sl. Bait: διδ. ἡμᾶς. — προσθέντες mal. R. — εἴ τι] ἔτι ABZM. — εἴ (τι) τις mal. Turr.: εἴ τις πρ. (τι) Sl.

41. ἐφ' ὑμῖν A^d M. — πάντ' AB Bk.: πᾶσιν. — ἐλέσθαι ABZM Turr.: ἔλεσθε. — ποιήσασθαι Steph.: ποιήσεσθαι. —

ὑμῖν, ἀλλ' οὐκ ἐν Λακεδαιμονίοις, δι' ἡμᾶς. πρεσβευτὰς οὖν πάντας ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ πρέσβεις ποιοῦμεν· ὁ γὰρ τὴν χεῖρα μέλλων ὑμῶν αἰρεῖν, οὗτος ὁ πρεσβεύων ἐστίν, ὁπότερ' ἂν αὐτῷ δοκῇ, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὸν πόλεμον ποιεῖν. μέμνησθε μὲν οὖν ὧς Ἀθηναῖοι τοὺς ἡμετέρους λόγους, ψηφίσασθε δὲ τοιαῦτα ἐξ ὧν ὑμῖν μηδέποτε μεταμε-
 20 λήσει. |

4.

[ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ] ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀνδοκίδης Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖ τοῦ Κλεινίου ὡς καὶ τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ τῶν συμμάχων διαφθείραντος καὶ κατὰ τὸν ἴδιον βίον πλεῖστα ἡμαρτηκότος· τοῦ δὲ δήμου βουλευομένου καὶ αὐτὸν ἐξοστρακίσαι τὸν Ἀνδοκίδην πρῶτον παραγράφεται, λέγων ἤδη ἀπολελογῆσθαι καὶ ἀνεύθυνος εἶναι. εἰρήκαμεν γὰρ πολλάκις ὅτι δεῖ τὸν τοῖς αὐτοῖς ἐγκλήμασι δοκοῦντα ἐνέχεσθαι πρῶτον ἑαυτὸν ἐλευθεροῦν, εἶτα διαβάλλειν. τὴν δὲ στάσιν οἱ μὲν φασιν ὀρικὴν εἶναι, οἱ δὲ πραγματικὴν. ἡκριβωμένη δὲ ἡ στάσις κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν μετάληψις ἐστὶ (παραγράφεται γὰρ), ἐν δὲ τοῖς ὑστέροις πραγματικὴ· δίκαιον γὰρ φησι καὶ συμφέρον ἐξοστρακισθῆναι Ἀλκιβιάδην.

Οὐκ ἐν τῷ παρόντι μόνον γινώσκω τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ὡς σφαλερόν ἐστιν ἄπτεσθαι, ἀλλὰ

δι' ἡμᾶς cum R. Bk.: δι' ὑμᾶς. — ὁ πρεσβ. ἔσται Dobr. — δοκεῖ A et pr. M. — ποιεῖν ABZ Bk.: ποιῶν (ποιεῖσθαι non recte Hi.). — τοιαῦτα AB Bk.: ταῦτα.

Or. IV. [ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ] Turr.: ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ. — Ὑπόθ.] εἰρήκαμεν cum R. Bk.: εἰρήκε μὲν (εἰρηται μὲν Z et corr. M.)

καὶ πρότερον χαλεπὸν ἡγούμην, πρὶν τῶν κοινῶν ἐπιμελείσθαι τινος. πολίτου δὲ ἀγαθοῦ νομίζω προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πληθους, καὶ μὴ καταδείσαντα τὰς ἐχθρας τὰς ιδίας ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἔχειν ἡσυχίαν· διὰ μὲν γὰρ τοὺς τῶν ιδίων ἐπιμελουμένους οὐδὲν αἱ πόλεις μείζους καθίστανται, διὰ δὲ τοὺς τῶν κοινῶν μεγάλαι καὶ ἐλεύθεραι γίνονται. ὦν εἰς ἐγὼ βουλευθεὶς ἐξετάζεσθαι μεγίστοις ² περιπέπτωκα κινδύνους, προθύμων μὲν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὑμῶν τυγχάνων, δι' ὅπερ σφύζομαι, πλείστοις δὲ καὶ δεινοτάτοις ἐχθροῖς χρώμενος, ὑφ' ὧν διαβάλλομαι. ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ὁ παρὼν οὐ στεφανηφόρος, ἀλλ' εἰ χρὴ μὴδὲν ἀδικήσαντα τὴν πόλιν δέκα ἔτη φεύγειν· οἱ δ' ἀνταγωνιζόμενοι περὶ τῶν ἄθλων τούτων ἐσμέν ἐγὼ καὶ Ἀλκιβιάδης καὶ Νικίας, ὧν ἀναγκαῖον ἓνα τῇ συμφορᾷ περιπεσεῖν.

Ἄξιον δὲ μέμψασθαι τὸν θέντα τὸν νόμον, ὅς ³ ἐναντία τῷ ὅρκῳ τοῦ δήμου καὶ τῆς βουλῆς ἐνομοθέτησεν· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὅμνυτε μὴδένα μῆτε ἐξελᾶν μῆτε δήσειν μῆτε ἀποκτενεῖν ἄκριτον, ἐν δὲ τῷδε τῷ καιρῷ οὔτε κατηγορίας γενομένης οὔτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης διαψηφισαμένων κρύβδην τὸν ὁστρακισθέντα τοσοῦτον χρόνον δεῖ στερηθῆναι τῆς πόλεως. εἴτα ἐν τοῖς τοιούτοις οἱ τοὺς ἐταίρους καὶ ⁴ συνωμότας κεκτημένοι πλέον φέρονται τῶν ἄλλων·

2. ὦν cum Valck. et R. Bk.: ὦν τῶν ἀγαθῶν, quod serv. Schi. — μὲν καὶ AB Bk. (ci. Steph.): δὲ καὶ. — δι' ὧνπερ cum Markl. mal. Bait.

3. ὅς] ὡς Dobr. — ἀποκτενεῖν cum Steph. R.: ἀποκτείνειν. — ἀπολ. δοθείσης Sl. — διαψηφ. cum Schleiermach. Bk.: οὔτε διαψ. An ἀλλὰ μόνον διαψ.?

- οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ λαχόντες κρίνουσιν, ἀλλὰ τούτου τοῦ πράγματος ἅπασιν Ἀθηναίοις μέτεστι. πρὸς δὲ τούτοις τῷ μὲν ἐλλείπειν τῷ δ' ὑπερβάλλειν ὁ νόμος μοι δοκεῖ· τῶν μὲν γὰρ ἰδίων ἀδικημάτων μεγάλην τιμωρίαν ταύτην νομίζω, τῶν δὲ δημοσίων μικρὰν καὶ οὐδενὸς ἄξιαν ἡγοῦμαι ζημίαν, ἐξὸν κολάζειν χρήμασι καὶ δεσμῷ καὶ
- 5 θανάτῳ. ἔτι δ' εἰ τις διὰ τοῦτο μεθίσταται ὅτι (πονηρὸς) πολίτης ἐστίν, οὗτος οὐδ' ἀπελθὼν ἐνθύνδε παύσεται, ἀλλ' ὅπου ἂν οἰκῇ, ταύτην (τε) τὴν πόλιν διαφθερεῖ, καὶ τῇδε οὐδὲν ἥττον ἐπιβουλεύσει, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον (καὶ) δικαιότερον ἢ πρὶν ἐκβληθῆναι. οἶμαι δὲ καὶ τοὺς φίλους ὑμῶν ἐν ταύτῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ λυπεῖσθαι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡδесθαι, συνειδότας ὥς ἂν ἀγνοήσαντες ἐξελάσγητε τὸν βέλτιστον, δέκα ἐτῶν ἢ πόλις οὐδὲν
- 6 ἀγαθὸν ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνδρὸς πείσεται. ῥᾴδιον δὲ καὶ ἐντεῦθεν γινῶναι τὸν νόμον πονηρὸν ὄντα· μόνοι γὰρ αὐτῷ τῶν Ἑλλήνων χρώμεθα, καὶ οὐδεμία τῶν ἄλλων πόλεων ἐθέλει μιμῆσασθαι. καίτοι ταῦτα διέγνωσται ἄριστα τῶν δογμάτων, ἃ καὶ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς ὀλίγοις ἀρμόττοντα μάλιστα τυγχάνει καὶ πλείστους ἐπιθυμητὰς ἔχει.
- 7 Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ μακρό-

5. (πονηρὸς) πολίτης (s. πονηρὸς) ci. Emp. (κακὸς πολίτης ci. R.). — ἐνθάδε A pr. — διαφθείρη AB; διαφθείρει ZM. — καὶ μᾶλλον (καὶ) δικ. ci. R. — ὑμῶν Steph.: ἡμῶν. — ὑπὸ τούτου Bk.: ἀπὸ τούτου.

6. καὶ ἐντεῦθεν AB Bk. (ci. R.): ἐντεῦθεν.

7. μακρότερα Turr. et A^d: μακροτέρα AB; μακρότερον v. —

τερα λέγειν· πάντως γὰρ οὐδὲν ἂν πλεῖον εἰς τὸ παρὸν ποιήσαιμεν· δέομαι δ' ὑμῶν τῶν λόγων ἴσους καὶ κοινούς ἡμῖν ἐπιστάτας γενέσθαι, καὶ πάντας ἄρχοντας περὶ τούτων καταστῆναι, καὶ μήτε τοῖς λοιδορουμένοις μήτε τοῖς ὑπὲρ καιρὸν | χαριζομέ- 30 νοις ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τῷ μὲν θέλοντι λέγειν καὶ ἀκούειν εὐμενεῖς εἶναι, τῷ δὲ ἀσελγαίνοντι καὶ θορυβοῦντι χαλεπούς. ἀκούσαντες γὰρ ἑκάστου τῶν ὑπαρχόντων ἄμεινον βουλευέσεσθε περὶ ἡμῶν.

Ἔστι δὲ περὶ τῆς μισοδημίας καὶ τῆς στασιω- 8 τείας βραχύς μοι λόγος καταλελειμμένος. εἰ μὲν γὰρ ἄκριτος ἦν, εἰκότως ἂν τῶν (τε) κατηγορούντων ἡκροᾷσθε καὶ ἔμοι ἀναγκαῖον ἦν ἀπολογεῖσθαι περὶ τούτων· ἐπειδὴ δὲ τετράκις ἀγωνιζόμενος ἀπέφυγον, οὐκέτι δίκαιον ἡγοῦμαι λόγον οὐδένα περὶ τούτου γίγνεσθαι. πρὶν μὲν γὰρ κριθῆναι οὐ δῆ- διον [ἦν] εἰδέναι τὰς αἰτίας, οὐτ' εἰ ψευδεῖς εἰσιν οὐτ' εἰ ἀληθεῖς· ἀποφυγόντος δὲ ἡ καταγνωσθέντος τέλος ἔχει καὶ διώρισται τούτων ὁπότερόν ἐστιν. ὥστε δεινὸν νομίζω τοὺς μὲν ἀλόντας μιᾷ ψήφῳ 9 μόνον ἀποθνήσκειν, καὶ τὰ χρήματα (ὑμᾶς) δημεύειν αὐτῶν, τῶν δὲ νικησάντων πάλιν τὰς αὐτὰς κατη-

γὰρ οὐδὲν ci. R.: οὐδὲν γὰρ. — ποιήσαιμεν Bk. post mg. ald. Taylori et A^d M (correctus fort.): ποιήσοιμεν A sec. Bk., ποιήσωμεν v.

8. στασιωτίας ABZM. — λόγος . . . καταλελ. pr. A (λ. καὶ κατ. ut videbatur Dobsono). — ἀποφεύγοντος ABZM.

9. ὥστε Steph.: ὡς. — ὑμᾶς addidi cum R., qui etiam δημεύεσθαι ci. cum mg. ald. Taylori (δημόσι' εἶναι Cob.). Contra ἀποκτείνειν pro ἀποθνήσκειν ci. Gebauer. — τοὺς δὲ νικησάντας cum R. (qui etiam τὸν δὲ νικησάντα) Turr. cf. 1, 104. —

γορίας ὑπομένειν, καὶ τοὺς δικαστὰς ἀπολέσαι μὲν κυρίους εἶναι, σῶσαι δ' ἀκύρους καὶ ἀτελεῖς φαίνεσθαι, ἄλλως τε καὶ τῶν νόμων ἀπαγορευόντων δις περὶ τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν μὴ ἐξεῖναι δικάζεσθαι, καὶ ὑμῶν ὁμωμοκότων χρῆσθαι τοῖς νόμοις.

- 10 Ὡν ἕνεκα περὶ ἔμμαντοῦ παραλιπὼν Ἀλκιβιάδου τὸν βίον ἀναμνησαί βούλομαι. καίτοι ἄπορῶ γε διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτημάτων πόθεν ἄρξομαι, ἐμποδὼν ἀπάντων ὄντων. περὶ μὲν οὖν μοιχείας καὶ γυναικῶν ἀλλοτριῶν ἀρπαγῆς καὶ τῆς ἄλλης βιαιότητος καὶ παρανομίας καθ' ἕκαστον εἰ δεήσειε λέγειν, οὐκ ἂν ἐξαρκέσειεν ὁ παρὼν χρόνος, ἅμα δὲ πολλοῖς ἀπεχθοίμην τῶν πολιτῶν, φανεράς τὰς συμφοράς ποιῶν αὐτῶν. ἃ δὲ περὶ τὴν πόλιν εἰργασται καὶ τοὺς προσήκοντας καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν καὶ ξένων τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀποδείξω.
- 11 Πρῶτον μὲν οὖν πείσας ὑμᾶς τὸν φόρον ταῖς πόλεσιν ἐξ ἀρχῆς τάξαι τὸν ὑπ' Ἀριστείδου πάντων δικαιοτάτα τεταγμένον, αἰρεθεῖς ἐπὶ τούτῳ δέκατος αὐτὸς μάλιστα διπλάσιον αὐτὸν ἑκάστοις τῶν συμμάχων ἐποίησεν, ἐπιδείξας δ' αὐτὸν φοβερόν καὶ μέγα δυνάμενον ἰδίας ἀπὸ τῶν κοινῶν προσόδους κατεσκευάσατο. σκέψασθε δὲ πῶς ἂν τις κακὰ μείζω τούτων κατασκευάσειεν, εἰ τῆς σωτηρίας

μὴ . . . ἐξεῖναι A. — χρῆσεσθαι Hi. Ros.

10. mal. ἄρξομαι, coll. Hyp. IV, col. 4. — ἐμποδὼν] cf. Harp. s. v. (A. ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβ.). — δεήσειε mal. Bait.: δεήσει.

11. τὸν ὑπ' τῶν ὑπ' A. — ἐπὶ τούτων ut videtur A. pr. (ἐπὶ τοῦτο cl. R.). — ἑκάστοις τῶν σ. scripsi: ἑκάστῳ τ. σ. cf. extr. §. — παρασκευάσειεν pr. A, quod praefert Fuhr. — (ῆ) εἰ Hi. — ἑκάστοις Turr.: ἑκάστης AB; ἑκάστου

ἡμῖν πάσης διὰ τῶν συμμάχων οὔσης, ὁμολογου-
 μένως νῦν κάκιον ἢ πρότερον πραττόντων, τὸν
 φόρον ἐκάστοις ἐδίπλασεν. ὥστ' εἴπερ ἡγεῖσθε πο- 12
 λίτην ἀγαθὸν Ἀριστείδην καὶ δίκαιον γεγονέναι,
 τοῦτον προσήκει κάκιστον νομίζειν ὥς τάναντία περὶ
 τῶν πόλεων ἐκείνῳ γιννώσκοντα. τοιγάρτοι διὰ
 ταῦτα πολλοὶ τὴν πατρίδα τὴν αὐτῶν ἀπολιπόντες
 φυγάδες γίνονται καὶ εἰς Θουρίους οἰκήσοντας ἀπέρ-
 χονται. δηλώσει δὲ ἡ τῶν συμμάχων ἔχθρα, ὅταν
 πρῶτον ἡμῖν καὶ Λακεδαιμονίοις γένηται ναυτικός
 πόλεμος. ἐγὼ δὲ νομίζω τὸν τοιοῦτον πονηρὸν
 εἶναι προστάτην, ὅστις τοῦ παρόντος χρόνου (μόνον)
 ἐπιμελεῖται, ἀλλὰ μὴ καὶ τοῦ μέλλοντος προνοεῖται,
 καὶ τὰ ἥδιστα τῷ πλήθει, παραλιπὼν τὰ βέλτιστα,
 συμβουλεύει. Θαναμάζω δὲ τῶν πεπεισμένων Ἀλκι- 13
 βιάδην δημοκρατίας ἐπιθυμεῖν, τοιαύτης πολιτείας
 ἢ μάλιστα κοινότητα δοκεῖ προηρῆσθαι, οἷ οὐδ'
 ἀπὸ τῶν ιδίων αὐτὸν θεῶνται, ὁρῶντες τὴν πλεον-
 εξίαν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν, ὅς τὴν Καλλίου γήμας
 ἀδελφὴν ἐπὶ δέκα ταλάντοις, τελευτήσαντος Ἰππονί-
 κου στρατηγούντος ἐπὶ Αἰγίῳ ἔτερά τοσαῦτα προσ-
 ἐπράξατο, λέγων ὥς ὁμολόγησεν ἐκεῖνος, ὁπότε
 παῖς αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς γένοιτο, προσθήσειν

ZM; ἐκάστω ν. — ἐδίπλασεν] διπλάσειεν codd. Turr.; διπλα-
 σιάσειεν R. Bk.

12. ἡγεῖσθε BZ Bk. (ci. R.): ἡγεῖσθε. — ὅταν πρῶτον
 ci. R.: πρῶτον ὅταν.

13. ἐπιθυμ . . . . . ἢ pr. A. — ἢ AB Bk.: ἦν.
 — προηρῆσθαι scripsi (ἡρῆσθαι Valck. et Sl.): εὔρῆσθαι
 (quo servato ante κοιν. add. διὰ cum R. Turr.). — οἷ Bk.
 cum A⁴; οἷ AB (sec. Bk.) M pr.; οἶαν ν. (οἶαν οἷδ' ἐπὶ τ.
 ἰδ. αὐτὸν ἔχειν θεῶνται Ald.).

- 14 ταῦτα. λαβὼν δὲ τοσαύτην προῖκα ὅσην οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων, οὕτως ὑβριστῆς ἦν, ἐπεισάγων εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν ἑταίρας, καὶ δούλας καὶ ἐλευθέρας, ὥστ' ἠνάγκασε τὴν γυναῖκα σωφρονεστάτην οὖσαν ἀπολιπεῖν, ἐλθοῦσαν πρὸς τὸν ἄρχοντα κατὰ τὸν νόμον. οὗ δὴ μάλιστα τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐπεδείξατο· παρακαλέσας γὰρ τοὺς ἑταίρους, ἀρπάσας ἐκ τῆς ἀγορᾶς τὴν γυναῖκα ᾧχετο βία, καὶ πᾶσιν ἐδήλωσε καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν | καταφρονῶν. οὐ τοίνυν ταῦτα
 31 μόνον ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ καὶ λαθραῖον θάνατον ἐπεβούλευσε Καλλιᾷ, ἵνα τὸν οἶκον τὸν Ἰππονίκου κατὰσχοι, ὥς ἐναντίον πάντων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κατηγοροί· καὶ τὰ χρήματα τῷ δήμῳ ἔδωκεν, εἰ πως τελευτήσκειν ἄποις, φοβούμενος μὴ διὰ τὴν οὐσίαν ἀπόλοιτο. καίτοι ὅστις ὑβρίζει γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ καὶ τῷ κηδεστῇ θάνατον ἐπιβουλεύει, τί χρὴ προσδοκᾶν τοῦτον περὶ τοὺς ἐντυχόντας τῶν πολιτῶν διαπράττεσθαι; πάντες γὰρ ἄνθρωποι τοὺς οἰκείους τῶν ἀλλοτρίων ποιοῦνται περὶ πλείονος. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἔρημος (ἐκεῖνος) οὐδ' εὐαδίκητός ἐστιν, ἐπεὶ διὰ τὸν πλοῦτον ἔχει πολλοὺς τοὺς βο-
 16 ηθήσοντας. Ὁ δὲ πάντων δεινότατόν ἐστι, τοιοῦτος ὢν ὥς εὖνους τῷ δήμῳ τοὺς λόγους ποιεῖται καὶ τοὺς ἄλλους ὀλιγαρχικοὺς καὶ μισοδήμους ἀποκαλεῖ. καὶ ὃν ἔδει τεθνάναι διὰ τὰ ἐπιτηδεύματα, κατῆ-

14. ἐπεδείξατο ABZ Bk. (ci. R.): ὑπεδείξατο.

15. ταῦτα (αὐτῷ) Hi. — ἐναντίον A et pr M. — ἐπιτυχόντας Hertl. coll. § 26. 37. sed cf. 10.

16. καὶ τοὺς Dobr. (vel τοὺς δ'): αὐτός. — ἔδει Dobr. Tur.: δεῖ. —

γορος τῶν διαβεβλημένων ὑφ' ὑμῶν αἰρεῖται, καὶ
 φησι φύλαξ εἶναι τῆς πολιτείας, οὐδενὶ τῶν ἄλλων
 Ἀθηναίων οὔτ' ἴσον οὔτ' ὀλίγω πλέον ἀξιῶν ἔχειν·
 ἀλλ' οὕτω σφόδρα καταπεφρόνηκεν, ὥστε διατετέ-
 λεκεν ἀθρόους μὲν ὑμᾶς κολακεύων, ἕνα δ' ἕκαστον
 προσηλακίζων. ὃς εἰς τοσοῦτον ἐλήλυθε τόλμης, 17
 ὥστε πείσας Ἀγάθαρχον τὸν γραφεά συνεισελθεῖν
 οἴκαδε τὴν οἰκίαν ἐπηνάγκαζε γράφειν, δεομένου δὲ
 καὶ προφάσεις ἀληθεῖς λέγοντος, ὥς οὐκ ἂν δύναίτο
 ταῦτα πράττειν ἤδη διὰ τὸ συγγράφας ἔχειν παρ'
 ἑτέρων, προεῖπεν αὐτῷ δῆσειν, εἰ μὴ πάννυ ταχέως
 γράφοι. ὅπερ ἐποίησε· καὶ οὐ πρότερον ἀπηλλάγη,
 πρὶν ἀποδράς ὥχεται τετάρτῳ μηνί, τοὺς φύλακας
 λαθῶν, ὥσπερ παρὰ βασιλέως. οὕτω δ' ἀναίσχυντός
 ἐστίν, ὥστε προσελθὼν ἐνεκάλει αὐτῷ ὡς ἀδικού-
 μενος, καὶ οὐχ ὧν ἐβιάσατο μετέμελεν αὐτῷ, ἀλλ'
 ὅτι κατέλιπε τὸ ἔργον ἠπείλει, καὶ οὔτε τῆς δημο-
 κρατίας οὔτε τῆς ἐλευθερίας οὐδὲν ἦν ὄφελος· οὐδὲν
 γὰρ ἦττον ἐδεδήκει τῶν ὁμολογουμένων δούλων.
 ἀγανακτῶ δ' ἐνθυμούμενος ὑμῖν μὲν οὐδὲ τοὺς 18
 κακούργους ἀσφαλὲς εἰς τὸ δεσμωτήριον ὄν ἀπάγειν,
 διὰ τὸ χιλίας δραχμὰς τετάχθαι ἀποτεῖσαι ὃς ἂν τὸ
 πέμπτον μέρος μὴ μεταλάβῃ τῶν ψήφων· ὁ δὲ το-
 σοῦτον χρόνον εἵρξας καὶ ἐπαναγκάζων γράφειν

ὑφ' ὑμῶν Emp. S.: ὑφ' ἡμῶν. — ὥστε διὰ a corr.
 habet A (. . . . . pr. A).

17. οἴκαδε del. Hi. — ἐπηνάγκαζε scripsi: ἐπηνάγκασε
 AB Bk. (ci. Steph.), ἀπηνάγκασε v. — παρ' ἑτέροις Dobr.
 (potius παρ' ἑτέρῳ). — παρὰ ante βασιλ. add. AB Bk. —
 ἐδεδήκει (s. ἐδεθέκει) Emp. Turr.: ἐδεδοίκει. — ὁμολογου-
 μένως ci. R.

18. ἀποτεῖσαι scripsi: ἀποτίσαι. —

- οὐδὲν κακὸν πέπονθεν, ἀλλὰ διὰ ταῦτα σεμνότερος δοκεῖ καὶ φοβερώτερος εἶναι. καὶ πρὸς μὲν τὰς ἄλλας πόλεις ἐν τοῖς συμβόλοις συνντιθέμεθα μὴ ἐξεῖναι μῆθ' εἰρᾶ μῆτε δῆσαι τὸν ἐλεύθερον· ἐὰν δέ τις παραβῇ, μεγάλην ζημίαν ἐπὶ τούτοις ἔθεμεν· τούτου δὲ τοιαῦτα πράξαντος οὐδεμίαν οὐδεῖς οὐτ'
- 19 ἰδίαν οὔτε δημοσίαν τιμωρίαν ποιεῖται. νομίζω δὲ ταύτην εἶναι σωτηρίαν ἅπασι, πεῖθεσθαι τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς νόμοις· ὅστις δὲ ὑπερορᾷ ταῦτα, τὴν μεγίστην φυλακὴν ἀνήρηκε τῆς πόλεως. δεινὸν μὲν οὖν ἐστὶ καὶ ὑπὸ τῶν ἀγνοούντων τὰ δίκαια πᾶσχειν κακῶς, πολὺ δὲ χालεπώτερον, ὅταν τις ἐπιστάμενος τὰ διαφέροντα παραβαίνειν τολμᾷ· φανερῶς γὰρ ἐνδείκνυται, ὥσπερ οὗτος, οὐκ αὐτὸς τοῖς νόμοις τοῖς τῆς πόλεως ἀλλ' ὑμᾶς τοῖς αὐτοῦ τρώ-
- 20 ποῖς ἀκολουθεῖν ἀξιῶν. Ἐνθυμῆθητε δὲ Τανρᾶν, ὃς ἀντιχορηγὸς ἦν Ἀλκιβιάδῃ παισί. κελεύοντος δὲ τοῦ νόμου τῶν χορευτῶν ἐξάγειν ὃν ἂν τις βούληται ξένον ἀγωνιζόμενον, οὐκ ἐξὸν ἐπιχειρήσαντα κωλύειν, ἐναντίον ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν θεωρούντων καὶ τῶν ἀρχόντων ἀπάντων παρόντων ἐν τῇ πόλει τύπτων ἐξήλασεν αὐτόν, καὶ τῶν θεατῶν συμφιλονικούντων ἐκείνῳ καὶ μισούντων τοῦτον, ὥστε τῶν χορῶν τὸν μὲν ἐπαινούντων, τοῦ

συμβόλοις ABZ m. Ald. Bk. (ci. R.): συμβολαίοις.

19. νομίζω. ταύτην εἶναι . . . . . τοῖς ἄρχουσι pr. A. — φανερός ABMZ. — νόμοις τοῖς τῆς A^d Bk.: ν. τοῖς A sec. Bk. B; ν. τῆς v. — αὐτοῦ Turr.: αὐτοῦ.

20. ξένον, ἀγωνιζόμενον Turr. cum Valck., qui δ³ post ἀγ. inserit. cf. Dem. 21, 60. — συμφιλονικούντων B W: συμφιλονεικούντων. — τοῖν χοροῖν mal. Bk. — ὥστε κτέ.] cf. Isocr. 4, 64.

δ' ἀκροάσασθαι οὐκ ἐθέλόντων, οὐδὲν πλεῖον ἐπρα-
 ξεν· ἀλλὰ τῶν κριτῶν οἱ μὲν φοβούμενοι οἱ δὲ ²¹
 χαριζόμενοι νικᾶν ἔκριναν αὐτόν, περὶ ἐλάττονος
 ποιούμενοι τὸν ὄρκον ἢ τοῦτον. εἰκότως δέ μοι
 δοκοῦσιν οἱ κριταὶ ὑπέρχεσθαι Ἀλκιβιάδην, ὁρῶντες
 Ταυρέαν μὲν τοσαῦτα χρήματα ἀναλώσαντα προ-
 πηλακίζομενον, τὸν δὲ τοιαῦτα | παρανομοῦντα μέ- ³²
 γιστον δυνάμενον. αἵτιοι δ' ὑμεῖς, οὐ τιμωρούμενοι
 τοὺς ὑβρίζοντας, καὶ τοὺς μὲν λάθρα ἀδικοῦντας
 κολάζοντες, τοὺς δὲ φανερώς ἀσελγαίνοντας θαυμά-
 ζοντες. τοιγάρτοι τῶν νέων αἱ διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς ²²
 γυμνασίοις ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσί, καὶ στρα-
 τεύονται μὲν οἱ πρεσβύτεροι, δημηγοροῦσι δὲ οἱ
 νεώτεροι, παραδείγματι τούτῳ χρῶμενοι, ὃς τηλι-
 καντάς ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολάς, ὥστε
 περὶ τῶν Μηλίων γνώμην ἀποφηνάμενος ἕξανδρα-
 ποδίζεσθαι, πριάμενος γυναιῖκα τῶν αἰχμαλώτων
 υἷὸν ἐξ αὐτῆς πεποίηται, ὃς τοσούτῳ παρανομωτέρως
 Αἰγίσθου γέγονεν, ὥστ' ἐκ τῶν ἐχθίστων ἀλλήλοις
 πέφυκε, καὶ τῶν οἰκειοτάτων ὑπάρχει αὐτῷ τὰ
 ἐσχατά τοὺς μὲν πεποιηκέναι τοὺς δὲ πεπονθέναι.
 ἄξιον δὲ τὴν τόλμαν αὐτοῦ σαφέστερον ἔτι διελεθῆναι. ²³
 ἐκ ταύτης γὰρ παιδοποιεῖται τῆς γυναικός, ἣν ἀντ'
 ἐλευθέρως δούλην κατέστησε, καὶ ἥς τὸν πατέρα καὶ
 τοὺς προσήκοντας ἀπέκτεινε, καὶ ἥς τὴν πόλιν ἀνά-
 στατον πεποίηκεν, ὥς ἂν μάλιστα τὸν υἷὸν ἐχθρόν

21. μὲν τοσαῦτα scripsi: τος. μὲν.

22. παρανομωτέρως R.: παρανομώτατος ABZ; παρανο-
 μώτερος γ.

23. ἥς ante τὴν om. pr. A.

- ἐαυτῷ καὶ τῇ πόλει ποιήσῃ· τοσαύταις ἀνάγκαις
 κατείληπται μισεῖν. ἀλλ' ὑμεῖς ἐν μὲν ταῖς τραγω-
 δίαις τοιαῦτα θεωροῦντες δεινὰ νομίζετε, γιγνόμενα
 δ' ἐν τῇ πόλει ὁρῶντες οὐδὲν φροντίζετε. καίτοι
 ἐκεῖνα μὲν οὐκ ἐπίστασθε πότερον οὕτω γεγένηται
 ἢ πέπλασται ὑπὸ τῶν ποιητῶν· ταῦτα δὲ σαφῶς
 εἰδότες οὕτω πεπραγμένα παρὰ νόμῳ, ῥαθύμῳ
 24 φέρετε. Πρὸς δὲ τοῦτοις τολμῶσί τινες περὶ αὐτοῦ
 λέγειν ὥς οὐδὲ γεγένηται οὐδεὶς πώποτε τοιοῦτος.
 ἐγὼ δὲ νομίζω μέγιστα κακὰ τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου
 πείσεσθαι, καὶ τηλικούτων πραγμάτων εἰς τὸν λοιπὸν
 χρόνον αἴτιον δόξειν, ὥστε μηδένα τῶν προτέρων
 ἀδικημάτων μεμνήσθαι· ἀνέλπιστον γὰρ οὐδὲν τὸν
 τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου τοιαύτην κατασκευασάμενον καὶ
 τὴν τελευταίην ὑπερβάλλουσιν ποιήσασθαι. ἔστι δὲ
 σωφρόνων ἀνδρῶν φυλάττεσθαι τῶν πολιτῶν τοὺς
 ὑπερᾶνξανομένους, ἐνθυμουμένους ὑπὸ τῶν τοιού-
 των τὰς τυραννίδας καθισταμένας.
 25 Ἐγούμαι δ' αὐτὸν πρὸς ταῦτα μὲν οὐδὲν ἀντε-
 ρεῖν, λέξειν δὲ περὶ τῆς νίκης τῆς Ὀλυμπιάσι, καὶ
 περὶ πάντων μᾶλλον ἢ τῶν κατηγορηθέντων ἀπο-
 λογήσεσθαι. ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων ἐπιδείξω αὐτὸν
 ἐπιτηδειότερον τεθνάναι μᾶλλον ἢ σφάζεσθαι. διη-
 26 γήσομαι δ' ὑμῖν. Διομήδης ἦλθε ζεῦργος ἵππων
 ἄγων Ὀλυμπίαζε, κεκτημένος μὲν οὐσίαν μετρίαν,
 στεφανῶσαι δὲ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων τὴν πόλιν

24. ἐγὼ δὲ] malim ἀγὼ δὲ. — παρασκευασάμενον pr.
 A. — ποιήσεσθαι mal. Bait. — ὑπερᾶνξανομένους AB Bk.:
 ὑπερανξομένους.

25. πρὸς ταῦτα scripsi: πρὸς τοῦτο. — ἀπολογήσεσθαι
 ABZM. — ἐπιδείξω A Turr.: ἀποδείξω.

καὶ τὴν οἰκίαν βουλόμενος, λογιζόμενος τοὺς ἀγῶ-
 νας τοὺς ἱππικοὺς τύχῃ τοὺς πλείστους κρινομένους.
 τοῦτον Ἀλκιβιάδης πολίτην ὄντα καὶ (οὐ) τὸν ἐπι-
 τυχόντα, δυνάμενος παρὰ τοῖς ἀγωνοθέταις τῶν
 Ἑλλείων, ἀφελόμενος αὐτὸς ἡγωνίζετο. καίτοι τί
 ἂν ἐποίησεν, εἴ τις τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων
 ἀφίκετο ξεῦρος ἱππων ἔχων; ἢ που ταχέως ἐπέ- 27
 τρεψεν ἂν ἀνταγωνίζεσθαι ἑαυτῷ, ὃς Ἀθηναῖον
 ἄνδρα βιασάμενος τοῖς ἀλλοτρίοις ἐτόλμησεν ἱπποῖς
 ἀμιλλᾶσθαι, δηλώσας τοῖς Ἑλλήσι μηδὲν θανατᾶν
 ἂν τινα αὐτῶν βιάσεται, ἐπεὶ καὶ τοῖς πολίταις
 οὐκ ἐξ ἴσου χρῆται, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀφαιρούμενος,
 τοὺς δὲ τύπτων, τοὺς δὲ εἰργνύων, τοὺς δὲ χρή-
 ματα πραττόμενος, οὐδενὸς ἄξιαν τὴν δημοκρατίαν
 ἀποφαίνων, τοὺς μὲν λόγους δημαγωγῶν τὰ δ'
 ἔργα τυράννου παρέχων, καταμαθὼν ὑμᾶς τοῦ μὲν
 ὀνόματος φροντίζοντας, τοῦ δὲ πράγματος ἀμελοῦν-
 τας. τοσοῦτον δὲ διαφέρει Λακεδαιμονίων, ὥστ' 28
 ἐκεῖνοι μὲν καὶ ὑπὸ τῶν συμμάχων ἀνταγωνιζομέ-
 νων ἀνέχονται ἡττώμενοι, οὗτος δὲ οὐδ' ὑπὸ τῶν
 πολιτῶν, ἀλλὰ φανερώς προείρηκεν οὐκ ἐπιτρέψειν
 τοῖς ἀντεπιθυμοῦσί τινος. εἴτ' ἐκ τῶν τοιοούτων
 ἀναγκαῖον τὰς πόλεις τῶν ἡμετέρων πολεμίων ἐπι-
 θυμεῖν, ἡμᾶς δὲ μισεῖν. Ἴνα δὲ μὴ μόνον Διο- 29

26. *τύχῃ*] non recte *τέχνη* ci. Schi. Cob. Hi. — *malim τὸ πλείστον*. — *οὐ* ante τὸν *ἐπιτυχ.* cum Steph. add. Turr. — (*τὸ ξεῦρος*) *ἀφελόμε.* R., *ἀφ.* (τοὺς ἱππους) Hi.

27. *ταχέως* (*γε*) Hi. — Ἀθηναίων AB Bk. — *βιάσεται* AB Bk.: *βιάζεται*. — *ἐπεὶ*] *ἐπειδὴ* pr. A. — *ἀφαιρούμενος* mg. Ald. R. Bk.: *ἀφαιρουμένους* Ald. — *ἀποφαίνει* cum R. Turr.

28. *προείρηκεν* scripsi: *εἰρηκεν*.

μήδην ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὅλην ὑβρίζων ἐπιδείξειε, τὰ πομπέα παρὰ τῶν ἀρχιθεωρῶν αἰτησάμενος |
 33 ὥς εἰς τὰπινίκια τῇ προτεραίᾳ τῆς θυσίας χρησόμενος, ἐξηπάτησε καὶ ἀποδοῦναι οὐκ ᾔθελε, βονλόμενος τῇ ὑστεραίᾳ πρότερος τῆς πόλεως χρησασθαι τοῖς χρυσοῖς χειριβίοις καὶ θυμιατηρίοις. ὅσοι μὲν οὖν τῶν ξένων μὴ ἐγγίνωσκον ἡμέτερα ὄντα, τὴν πομπὴν τὴν κοινὴν ὀρῶντες ὑστέραν οὖσαν τῆς Ἀλκιβιάδου τοῖς τούτου πομπείοις χρησθαι ἐνόμιζον ἡμᾶς· ὅσοι δὲ ἢ παρὰ τῶν πολιτῶν ἤκουον ἢ καὶ ἐπεγγίνωσκον τὰ τούτου, κατεγέλων ἡμῶν, ὀρῶντες ἓνα ἄνδρα μείζον ἀπάσης τῆς πόλεως δυνάμενον.

30 Σκέψασθε δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἀποδημίαν τὴν εἰς Ὀλυμπίαν ὥς διέθετο. τούτῳ σκηνὴν μὲν Περσικὴν Ἐφέσιοι διπλασίαν τῆς δημοσίας ἔπηξαν, ἱερεῖα δὲ καὶ τοῖς ἵπποις ἐφόδια Χῖοι παρεσκεύασαν, οἶνον δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα Λεσβίοις προσέταξε. καὶ οὕτως εὐτυχὴς ἐστίν, ὥστε τοὺς Ἕλληνας τῆς παρανομίας καὶ τῆς δωροδοκίας μάρτυρας κεκτημένους

29. Διομήδη Schi. — ἐπιδείξειε Emp. Turr. (ἐπιδείξαιτο ci. R.); ἐπιδόξειε. — τὰπινίκια Valck. (post Meursium) Bk.: τὰ πινάνια. — προτεραίᾳ Valck. (post Pierson.) Bk.: προτέρᾳ. — θυσίας cum Scal. Canter. Meurs. Tayl. Bk.: οὐσίας. — cf. Ath. 9 p. 408 D: Ἀττικοὶ χειρὶβιον λέγουσιν, ὡς Ἀσσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀλκιβ. λέγων οὕτως· τοῖς χρυσοῖς χειριβίοις καὶ θυμιατηρίοις. Inde χειρὶβίοις restit. cum Tayl. Valck. Turr.: χειρὶβίοις (χειρ.ίβίοις A^d). cf. etiam Moer. Att. s. v. πομπέα, ubi perperam Thucydides laudatur. — τῆς Ἀλκ.] τοῖς Ἀ. Α. — πομπείοις AZ et corr. M. — καὶ (αὐτοὶ) ἐπεγγίν. R. — malim ἐπεγγίνωσκον οὐκ ὄντα τούτου. — μείζον ἀπάσης Sl. Bk.: μείζονα πάσης, quod retin. Schi.

30. διέθετο. τούτῳ R. (διέθετο τούτῳ. St.): δ. τοῦτο. — προσέταξε ABZ Bk. (ci. Sl.): προσέταξαν.

οὐδεμίαν δέδωκε δίκην, ἀλλὰ ὅπόσοι μὲν ἄρχοντες ἐν μιᾷ πόλει γεγένηται, ὑπεύθυνοί εἰσιν, ὁ δὲ 31 πάντων τῶν συμμάχων (ἄρχων) καὶ χρήματα λαμβάνων οὐδενὸς τούτων ὑπόδικός ἐστιν, ἀλλὰ τοιαῦτα διαπεπραγμένος σίτησιν ἐν Πρωτανεῖῳ ἔλαβε, καὶ προσέτι πολλῇ τῇ νίκῃ χρῆται, ὥσπερ οὐ πολὺ μᾶλλον ἡτιμακῶς ἢ ἐστεφανωκῶς τὴν πόλιν. εἰ δὲ βούλεσθε σκοπεῖν, εὐρήσετε τῶν τούτῳ πολλάν τις πεπραγμένων ἕκαστον ὀλίγον χρόνον πράξαντάς 32 τινας ἀναστάτους τοὺς οἴκους ποιήσαντας· οὗτος δ' ἐπιτηδεύων ἅπαντα πολυτελέστατα διπλασίαν οὐσίαν κέκτηται. καίτοι ὑμεῖς γε νομίζετε τοὺς 32 φειδομένους καὶ τοὺς ἀκριβῶς διατρωμένους φιλοχρημάτους εἶναι, οὐκ ὀρθῶς γινώσκοντες· οἱ γὰρ μεγάλα δαπανώμενοι πολλῶν δεόμενοι αἰσχροκερδέστατοί εἰσιν. αἰσχιστον δὲ φανήσεσθε ποιοῦντες, εἰ τοῦτον μὲν ἀγαπᾶτε τὸν ἀπὸ τῶν ὑμετέρων χρημάτων ταῦτα κατεργασάμενον, Καλλίαν δὲ τὸν Διδυμίου, τῷ σώματι νικήσαντα πάντας (τοὺς) ἀγῶνας τοὺς στεφανηφόρους, ἐξωστρακίσατε πρὸς τοῦτο οὐδὲν ἀποβλέψαντες, ὃς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ 33 πόνων ἐτίμησε τὴν πόλιν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τοὺς 33 προγόνους, ὡς ἀγαθοὶ καὶ σώφρονες ἦσαν, οἵτινες ἐξωστράκισαν Κίμωνα διὰ παρανομίαν, ὅτι τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ συνώκησε. καίτοι οὐ μόνον

31. ἄρχων post Sluit., qui ἐπάρχων ci., addidit Emp. — τῶν τούτῳ πολλάν τις scripsi: πολλά τῶν τούτῳ (πολλάν τις, τ. ci. Dobr.).

32. τοῦτο cum Steph. Bk.: τοῦτον v. Turr., τούτων (R.) vel τοιοῦτον Gebauer. — ὃς A Turr.: ὡς, quod mal. S.

33. Κίμωνα AB Steph. Scal.: Κόνωνα.

αὐτὸς Ὀλυμπιονίκης ἦν, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μιλτιάδης. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ὑπελογίζοντο τὰς νίκας· οὐ γὰρ ἐκ τῶν ἀγώνων ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἔκρινον αὐτόν.

- 34 Ἀλλὰ μὴν εἰ δεῖ κατὰ γένος σκοπεῖν, ἐμοὶ μὲν οὐδαμῶθεν προσήκει τούτου τοῦ πράγματος, οὐδὲ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν ἀποδείξειε τῶν ἡμετέρων οὐδένα τῇ συμφορᾷ ταύτῃ χρησάμενον, Ἀλκιβιάδῃ δὲ μάλιστα πάντων Ἀθηναίων. καὶ γὰρ ὁ τῆς μητρὸς πατὴρ Μεγακλῆς καὶ ὁ πάππος Ἀλκιβιάδης (δὶς) ἔξωστρακίσθησαν ἀμφοτέρω, ὥστ' οὐδὲν θαυμαστὸν οὐδ' ἄτοπον πείσεται τῶν αὐτῶν τοῖς προγόνους ἀξιούμενος. καὶ μὴν οὐδ' ἂν αὐτὸς ἐπιχειρήσειεν ἀντειπεῖν, ὥς οὐ τῶν ἄλλων ἐκείνοι παρανομώτατοι ὄντες τούτου σωφρονέστεροι καὶ δικαιοτέροι ἦσαν, ἐπεὶ τῶν γε τούτῳ πεπραγμένων οὐδ' ἂν εἰς ἀξίως κατηγορῆσαι δύναίτο.

- 35 Νομίζω δὲ καὶ τὸν θέντα τὸν νόμον ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχειν· ἀποβλέψαντα τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς κρείττους τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν νόμων, ἐπειδὴ παρὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν ἰδίᾳ δίκη λαβεῖν, δημοσίαν τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων κατασκευάσαι. ἐγὼ (μὲν) τοίνυν ἐν τε τῷ κοινῷ κέκριμαι τετράκις, ἰδίᾳ τε οὐδένα διεκώλυσα δικάζεσθαι βουλόμενον· Ἀλκιβιάδης δὲ τοιαῦτα ἐργασάμενος οὐδεμίαν πώποτε δίκην ὑποσχεῖν ἐτόλμησεν.

34. Ἀλκιβιάδῃ cum Valck. et R. Bk.: Ἀλκιβιάδης. — δις cum Markl. add. Turr. coll. Lys. 14, 39.

35. ἐγὼ (μὲν) mal. Bk. — ἰδίαν pr. A. — οὐδένα AZ (ci. Luz. R.): οὐδέν.

οὕτω γὰρ χαλεπὸς ἐστίν, ὥστε οὐ περὶ τῶν παρε- 36
 ληλυθότων ἀδικημάτων αὐτὸν τιμωροῦνται ἀλλ'
 ὑπὲρ τῶν μελλόντων φοβοῦνται, καὶ τοῖς μὲν πε-
 πονθόσι κακῶς ἀνέχεσθαι λυσιτελεῖ, τοῦτ' οὐκ
 ἐξαρκεῖ, εἰ μὴ καὶ τὸ λοιπὸν ὃ τι ἂν βούληται |
 διαπράξεται. καίτοι οὐ δήπου ὧς Ἀθηναῖοι ὅστρα- 34
 κισθῆναι μὲν ἐπιτήδειός εἰμι, τεθνάναι δὲ οὐκ
 ἄξιός, οὐδὲ κρινόμενος μὲν ἀποφυγεῖν, ἄκριτος
 δὲ φεύγειν, οὐδὲ τοσαντάκις ἀγωνιζόμενος νικήσας
 δικαίως ἂν πάλιν δόξαιμι δι' ἐκεῖνα ἐκπεσεῖν.
 ἀλλὰ γὰρ ἴσως μετὰ μικρᾶς διαβολῆς ἢ φανύλων 37
 κατηγορῶν ἢ διὰ τῶν ἐπιτυχόντων ἐχθρῶν ἐκιν-
 δύνεον, ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ἐρρωμενεστάτων καὶ
 λέρειν καὶ πράττειν, οἳ τινες δύο τῶν τὴν αὐτὴν
 αἰτίαν ἐχόντων ἐμοὶ ἀπέκτειναν. οὐκ οὖν τοὺς τοι-
 ούτους δίκαιον ἐκβάλλειν, οὐς πολλάκις ἐλέγχοντες
 εὐρίσκετε μηδὲν ἀδικοῦντας, ἀλλὰ τοὺς μὴ θέλον-
 τας ὑποσχεῖν τῇ πόλει περὶ τοῦ βίου λόγον. δει- 38
 νὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ μὲν τις ἀπολογεῖσθαι
 ἀξιώσειεν ὑπὲρ τῶν ἀποθανόντων ὡς ἀδίκως ἀπο-
 λώλασιν, οὐκ (ἂν) ἀνασχέσθαι τῶν ἐπιχειρούντων·
 εἰ δέ τις τῶν ἀποφυγόντων πάλιν περὶ τῆς αὐτῆς

36. αὐτὸν] αὐτῶν ZM et pr. A^d. — διαπράξεται cum Bk. Turr.: διαπράξεται. — φεύγειν, οὐδὲ R. post Tayl.: φεύγειν, ὃ δὲ, quod serv. cum G. Hermanno Schi., interrogationis signo post ἐκπ. posito. — τοσαντάς pr. A. — νικήσας δικαίως ἂν] καὶ νικ. δικ. cum R. Turr., qui desiderant ἂν; δικαίως καὶ νικήσας v.

37. ἢ (ὑπὸ) φανύλων ci. R.

38. οὐκ (ἂν) ἀνασχ. cum R. Bk. ὅμως non necessarium esse docet Gebauer coll. Dem. 20, 111. — ἐπιχειρῶ . . . . . των pr. A.

- αἰτίας κατηγορεῖ, πῶς οὐ δίκαιον περὶ τοὺς ζῶντας
καὶ τοὺς τεθνηκότας τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν;
- 39 ἔστι μὲν οὖν Ἀλκιβιάδου μήτε αὐτὸν τῶν νόμων
καὶ τῶν ὅρκων φροντίζειν, ὑμᾶς τε παραβαίνειν
ἐπιχειρεῖν διδάσκειν, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐκβάλλειν
καὶ ἀποκτείνειν ἀνηλεῶς, αὐτὸν δὲ ἱκετεύειν καὶ
δακρύειν οἰκτρῶς. καὶ ταῦτα μὲν οὐ θαυμάζω·
πολλῶν γὰρ αὐτῷ κλυμάτων ἄξια εἴργασται· ἐν-
θυμούμαι δὲ τίνας ποτὲ καὶ πείσει δεόμενος, πό-
τερα τοὺς νεωτέρους, οὓς πρὸς τὸ πλῆθος διαβέ-
βληκεν ἀσελγαίνων καὶ τὰ γυμνάσια καταλύων καὶ
παρὰ τὴν ἡλικίαν πράττων, ἢ τοὺς πρεσβυτέρους,
οἷς οὐδὲν ὁμοίως βεβίωκεν, ἀλλὰ τῶν ἐπιτηδευμά-
40 των αὐτῶν καταπεφρόνηκεν; Οὐ μόνον δὲ αὐτῶν
ἔνεκα τῶν παρανομούντων, ἵνα δίκην διδῶσιν,
ἐπιμελεῖσθαι ἄξιον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, ὅπως
τούτους ὁρῶντες δικαιότεροι καὶ σωφρονέστεροι
γίνωνται. ἐμὲ μὲν τοίνυν ἐξελάσαντες τοὺς βελ-
τίστους περιδεεῖς καταστήσετε, τοῦτον δὲ κολάσαν-
τες τοὺς ἀσελγεστάτους νομιμωτέρους ποιήσετε.
- 41 Βούλομαι δ' ὑμᾶς ἀναμνηῆσαι τῶν ἐμοὶ πεπραγ-
μένων. ἐγὼ γὰρ πρεσβεύσας εἰς Θετταλίαν καὶ
Μακεδονίαν καὶ εἰς Μολοττίαν καὶ εἰς Θεσπρωτίαν
καὶ εἰς Ἰταλίαν καὶ εἰς Σικελίαν τοὺς μὲν διαφό-

39. πότερα . . . τοὺς A pr.

40. τούτους] κολαζομένους addi mal. R. „vel deest partici-
pium vel lege τοῦτο“ Dobr. — νν. τοὺς βελτ. — κολά-
σαντες add. ABP Bk. — περιδεεστέρους Ros. — ἀσελγεστά-
τους S. Emp.: ἀσελγεστέρους.

41. γὰρ post ἐγὼ add. A Bk. — καὶ (εἰς) Μακεδ. S. —
Μολοττίαν scripsi: Μολοσσίαν (μολοσίαν BZM). — malim
διαφόρους (ὑμῶν) ὄντας (ἡμῶν subaudiri iubet R.). —

ρους ὄντας διήλλαξα, τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἐποίησα, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀπέστησα. καίτοι εἰ τῶν πρεσβευόντων ἕκαστος τὰ αὐτὰ ἐποίησεν, ὀλίγους ἂν πολεμίους εἶχετε καὶ πολλοὺς συμμάχους ἐκέκτησθε. περὶ δὲ τῶν λειτουργιῶν οὐκ ἄξιόν με 42 μνησθαι, πλὴν κατὰ τοσοῦτον, ὅτι τὰ προσταττόμενα δαπανῶ οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων. καίτοι τυγχάνω νευικηκῶς εὐανδρίᾳ καὶ λαμπράδι καὶ τραγωδοῖς, οὐ τύπτων τοὺς ἀντιχορηγοῦντας, οὐδ' αἰσχυνόμενος εἰ τῶν νόμων ἔλαττον δύναιμαι. τοὺς οὖν τοιούτους τῶν πολιτῶν πολὺ μᾶλλον ἐπιτηδείους ἡγοῦμαι μένειν ἢ φεύγειν.

πρεσβευόντων Luzac.: πρωτευνόντων.

42. εὐανδρία ABZ, Bk. (ci. Tayl.): ἐν ἀνδρίᾳ. cf. Harp. s. v. (Ἀνδ. ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβ.).

FRAGMENTA.

III.

I. ΣΤΜΒΟΤΛΕΥΤΙΚΟΣ.

Eandem orationem et hac inscriptione et ea quae est πρὸς τοὺς ἐταίρους designari Kirchhoffius (Herm. I, 6) recte fortasse coniecit.

- 2 1. εὐωχεῖν ἀντὶ τοῦ εὐωχεῖσθαι Ἀνδ. Συμβουλευτικῷ. Antiattic. B. A. 94, 21.
3 2. Ναυκρατίαν Ἀνδ. Συμβουλευτικῷ. Phot. p. 288, 23.

III

II. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ.

V. quae adnotata sunt ad or. I. Epistulam Quadringentorum tempore ad Pisandrum eiusque socios conscriptam intellegunt Ruhnkenius et Sauppis; mihi recte Kirchhoffius ad a. 420—418 rettulisse videtur. cf. ad fr. 4 et 5.

- 4 3. Καὶ τάφον μὲν αὐτοῦ (Themistoclis) λαμπρὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ Μάγνητες ἔχουσι· περὶ δὲ τῶν λειψάνων οὐτ' Ἀνδοκίδῃ προσέχειν ἄξιον ἐν τῷ

Or. I S. περὶ τῆς ἐνδείξεως (Harp. s. v. ζητηταί, Pseudoplut. § 14) mihi cum Taylora (quamquam aliter Valesio, Sluitero, Sauppis visum est) non diversa a prima nostra fuisse videtur. Cf. ad Vit. I. c., ubi etiam de orat. adv. Phaeacem, quam commemorat biographus, adnotatum est.

πρὸς τοὺς ἐταίρους λέγοντι φωράσαντας τὰ λείψανα διαρροῖσθαι τοὺς Ἀθηναίους· ψεύδεται γὰρ ἐπὶ τὸν δῆμον παροξύνων τοὺς ὀλιγαρχικούς. Plut. Themist. c. 32.

III. ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

IV

4. σκάνδικα οὖν λάχανα οὐ τὰ ἐκ τῶν κηπίων, ⁵ ἀλλὰ τὰ αὐτομάτως φυόμενα, ὥς φησιν Ἀνδοκίδης· μὴ γὰρ ἰδοιμὲν ποτε πάλιν ἐκ τῶν ὀρέων τοὺς ἀνθρακευτὰς ἤκοντας εἰς τὸ ἄστυ, καὶ πρόβατα καὶ βοῦς καὶ τὰς ἀμάξας καὶ γύναια . . . . ., καὶ πρεσβυτέρους ἄνδρας καὶ ἐργάτας ἐξοπλιζομένους· μηδὲ ἄγρια λάχανα καὶ σκάνδικας ἔτι φάγοιμεν. Suid. 2, 2 p. 780, ex scholio ad Ar. Ach. 477 eis quae nunc habemus pleniore.

5. Ἀνδοκίδης φησὶ τοίνυν· περὶ Ὑπερβόλου ⁶ λέγειν αἰσχύνομαι, οὗ ὁ μὲν πατήρ ἐστιγμένος ἔτι καὶ νῦν ἐν τῷ ἀργυροκοπέῳ δουλεύει τῷ δημοσίῳ, αὐτὸς δὲ ξένος ὢν καὶ βάρβαρος λυχνοποιεῖ. Schol. Ar. Vesp. 1007 cf. Schol. Lucian. p. 46 ed. Jacobitz.

4. Ad orat. πρὸς τοὺς ἐταίρους referunt Kirchhoff S.: quamquam, si ab illa diversa συμβουλευτικός, huius quoque fuisse potest. Apparet ante occupatam Deceleam haec verba scripta esse, quae depingunt statum Atticae primis Peloponnesiaci belli temporibus. cf. S. et Kirchh. l. c. — vv. εἰς τὸ ἄστυ ex S. coniectura huc transposui: legebantur v. post τὰς ἀμάξας. Porro S. ci.: ἄστυ, καὶ γυναῖα (καὶ παῖδας) καὶ πρόβ. καὶ βοῦς καὶ τὰς ἀμάξας (ἄγοντας), καὶ πρεσβ. κτέ. Bernhardt et in articulo qui est ante ἀμάξας offendit et participium desiderat, quod praegresso ἤκοντας referatur: velut συγκομιζομένους. — 5. Recte admonent S. et Kirchh. haec

6. ἀρετὴ Ἀνδοκίδης καὶ Θουκυδίδης ἀντὶ τοῦ
εὐδοξία. Suid. I, 1 p. 706.

7 7. Αὐτόπτης ὡς Ἀνδοκίδης, καὶ σύνοπτον καὶ
σύνοπτα. Poll. 2, 58.

verba esse scripta ante a. 417/6 (418 Kirchh.), quo anno
Hyperbolus in exilium pulsus est. ἀντὶς Sl. S.: ὁ Meineke,
ὡς v. — 7. S. secundum vulg. ante Bekk. lectionem ita
locum exhibet: καὶ σύνοπτον ὡς Ἀνδ. καὶ σύνοπτα.

INDEX

NOMINUM ET RERUM MEMORABILIMUM.

A.

- Ἀγάθαρχος ὁ γραφεύς* 4, 17.
Ἀγαρίστη Alcmaeonidis uxor
 index de myst. 1, 16.
Ἀγησίλαος Laced. rex 3, 18.
ἀγορά 1, 36. 45; 2, 8; 4, 14.
εἰς τὴν ἀγορὰν μὴ εἰσιέναι
πρόσταξις 1, 76. — *Ἱππο-*
δαμεία ἀγορά in Piraeo
 1, 45.
ἄγραφος νόμος 1, 85 sqq.
 89. cf. *νόμος*.
ἀγρία λάχανα fr. 4.
Ἀγύρριος (ὁ δημαγωγός) 1,
 133.
ἄγωνες ἱππικοί 4, 26. —
ἄγων Παναθηναίων 1, 28.
 — *ἄγωνες στεφανηφόροι* 4,
 32 cf. 2.
ἀγωνοθέται Eleorum 4, 26.
ἄδεια indicī concessa 1, 11
 sq. 15. 20. 22. 34; 2, 23. 27.
 — *ἄδεια περὶ τῶν ὀφειλόν-*
των ὥστε λέγειν ἐξεῖναι καὶ
ἐπιψηφίζειν 1, 77 pseph.
Ἀδείμαντος (Leucolophidis f.
Scambonides) ab *Agariste*
 indicatus 1, 16.
Ἀθήναι 2, 12. *Ἀθήνησι* 1.
 62. 96 sqq. pseph. 3, 38. —
Ἀθηναῖοι 1, 11 pass.
Ἀλαντίς (φυλή) 1, 96 pseph.
Ἀλγῆς (φυλή) 1, 62. *Hermes*
 ab ea dedicatus ibd.
Ἀλγίνη: ὁ ἐξ *Ἀλγίνης* l. d. 1,
 65. — *Ἀλγινῆται* causa belli
 Ath. cum Laced. 3, 6.
Ἀλγισθος vocatur Calliae filius
 propter nefanda conubia
 patris 1, 129. cf. 4, 22 de
 Alcibiadis filio.
Ἀκουμένος a Lydo indicatus
 1, 18.
ἄκρόπολις Ath. 1, 42. 45. 76;
 3, 7 sq. cf. *πόλις*.
Ἀλέξιππος testis Andoc. 1, 18.
ἄλιτῆριος (scil. *δαίμων*) domi
 Hipponici 1, 130 sq. — *ἄλι-*
τῆριοι τῶν θεῶν qui pia-
 culum in deos commiserunt
 1, 51.
Ἀλκibiάδης Cliniae f. 1, 11
 — 14. 16. or. IV arg. et pass.
Ἀλκibiάδης huius avus testa-
 rum suffragio eiectus 4, 34.
Ἀλκibiάδης ὁ Φηγούσιος a
 Dioclide indicatus 1, 65.
Ἀλκισθένης a Teucro indi-
 catus 1, 35.
Ἀλκμέων Calliae p. 1, 47.
Ἀλκμεωνίδης Agaristes mari-
 tus 1, 16.
Ἀμλάντος ὁ ἐξ *Ἀλγίνης* a Dio-
 clide indicatus 1, 65.
Ἀμόργης ab Athen. contra

- Persarum regem adiuvatur 3, 29.
 ἀμύητος 1, 11 sq.
 ἀναγράφειν νόμους 1, 82. 83 sq. pseph. 85 sq. 89. — ἀναγρ. ἐν στήλαις 1, 51. cf. στήλη. ἀνάδικοι δίκαι 1, 88.
 ἀναθήματα i. q. Ἑρμαῖ 1, 34 cf. 62.
 ἀνακαλεῖν citare 1, 45 (senatus praetores).
 Ἀνάκειον Athenis 1, 45.
 ἀνακηρύττειν (de eo cui coronam pop. tribuit) 2, 18.
 ἀνασπαχίον ὀφλεῖν 1, 74.
 Ἀνδοκίδης orator 1, 4 pass.; or. 3 et 4 argg.
 Ἀνδοκίδης huius avus 1, 146. legatus Spartam de pace 3, 6.
 ἀνδραποδίξασθαι (urbem) 3, 21. cf. ἔξανδραπ.
 Ἀνδριοι: ex iis Ath. cives adsciscunt 1, 149.
 Ἀνδροκλῆς (ὁ δῆμαγωγός) 1, 27.
 Ἀνδρόμαχος servus index de myst. 1, 12 sqq. 28.
 ἀνειπεῖν de praecone 1, 36. de praetoribus 1, 45.
 ἀνθρακενταί fr. 4.
 ἀντίγραφον populisciti 1, 76. 79 pseph.
 Ἀντίδωρος a Teucro indicatus 1, 35.
 Ἀντιφών a Teucro indicatus 1, 15.
 ἀντιχορηγεῖν 4, 42.
 ἀντιχορηγός τινι παισί 4, 20.
 Ἄντος (Anthemionis f.) Andocidi in iudicio advocatus 1, 151.
 Ἀξίλοχος (Alcibiades f. Scambonides) ab Agariste indicatus 1, 16.
 ἀπάγειν 1, 94. 105; 4, 18. — ἀπαγωγή 1, 88. 91.
 Ἀπατούρια 1, 126.
 ἀπογράφειν de μηνυτῇ 1, 13. 15. 17. 19. 34. 43. — ἀπογραφή 1, 23.
 ἀποικία i. qu. κληρουχία 3, 9. 15.
 ἀποκληροῦν βουλὴν 1, 82.
 ἀπόρρητα εἰσαγγέλλειν εἰς τὴν βουλὴν 2, 3 cf. 20. — ἐν ἀπορήτῳ 1, 45; 2, 19. 21, ubi pariter de senatu agitur.
 ἀποφορά merces servi in argentariis 1, 38.
 ἀραί in iureiurando iudicium 1, 31.
 Ἄργος 3, 26. — Ἀργεῖοι 3, 9 pass.
 ἀργυροκοπεῖον fr. 5.
 Ἀρείος πάγος: ἐξ Ἀρείου π. δικασθῆναι, φεύγειν 1, 78 sq. pseph.; ἢ ἐξ Ἀ. π. βουλῇ 1, 84 pseph.
 Ἀριστείδης tributum sociis constituit 4, 11 sq.
 Ἀριστογείτων tyrannicida 1, 98 pseph.
 Ἀριστομένης ab Andromacho indicatus 1, 13.
 Ἀριστοτέλης Charmidae p. 1, 47.
 Ἀρμόδιος tyrannicida 1, 98 pseph.
 Ἀρχεβιάδης ab Andromacho indicatus 1, 13.
 Ἀρχέλαος rex Macedoniae 2, 11.
 Ἀρχίδαμος a Teucro indicatus 1, 35.
 ἀρχιθεωρός εἰς Ἰσθμὸν καὶ Ὀλυμπίαζε 1, 132 cf. 4, 29.
 Ἀρχιππος ab Andromacho indicatus 1, 13.
 ἄρχοντες Athen. in sociis civitatibus 4, 30.

ἄρχων (scil. ἐπώνυμος) 4, 14.
ἀρχώνης τῆς πεντηκοστῆς 1,
133.

ἀσπίδα ἀποβαλεῖν crimen 1,
74.

ἀστρατείας ὀφλεῖν 1, 74.

ἄστυ urbs Ath. 1, 40; fr. 4.
opp. Piraeus et muri longi
1, 45.

ἀτιμία 1, 74; eius species 73
sq. — ἄτιμοι 73. 78 pseph.
80. 103. 107. 109. ἄτιμοι
τὰ σώματα 74. ἄτιμοι κατὰ
προστάξεις 75. — ἄτιμοὺν
33. 106.

αὐτοκράτωρ: ἡ βουλὴ ἦν αὐτ.
1, 15; πρέσβεις αὐτοκρ. 3,
6. 33 sq. 39.

Αὐτοκράτωρ a Lydo indica-
tus 1, 18.

Ἀψευφίαν senator a Dioclides
indicatus 1, 43 sq.

B.

Βάρβαρος 3, 5. 15; fr. 5;
βάρβ. χώρα 1, 138.

βασανίζειν 1, 22. 64. βάσα-
νος 1, 30.

βασιλεύς Persarum rex 1, 107;
3, 5. 15. 22; 4, 17; β. ὁ
μέγας 3, 29.

βασιλεύς rex sacrorum 1, 77
sq. pseph. 111.

Βοηθὸς ἐπεστάται 1, 96 pseph.

Βοιωτοὶ 1, 45; 3, 13 pass.

βουλεύειν senatorem esse 1,
17. 75. 91. 95. — βουλεύσας
(sc. τὸν φόνον) cuius con-
silio caedes facta est 94 cf.
96 pseph. (ubi συμβουλ.).
cf. νόμος.

βουλευτήριον 1, 36. 95; 2, 23.
βουλευτής senator 1, 43; 2,
3. 14 sq.

ANDOCIDES.

βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρεῖον πάγον 1,
84 pseph.

βουλὴ οἱ πεντακόσιοι οἱ λα-
χόντες τῷ κνύμφ 1, 96 pseph.
— add. 1, 15. 27. 36 sq. 45.
61. 65. 77 et 79 pseph. 82.
83 sq. pseph. 87 et 89 leg.
91. 93. 111 sq. 115 sq. 134;
2, 3. 19. 21; 4, 3.

βουλὴ Quadringentorum 2, 13.
βωμός in Eleusinio Ath. 1,
112; in Cerycum sacro gen-
tilicio 1, 126 sq.

G.

Γλάνκιππος a Teucro indi-
catus 1, 35.

Γλάνκων Calliae socer 1, 126.

Γνωφωίδης a Teucro indica-
tus 1, 15.

γνωμὴν εἰπεῖν rogationem
ferre 1, 73.

γυνείας κακῶς ποιεῖν crimen
1, 74.

γράμματα praecepta quae le-
gato populus dedit 3, 34.
— pacis conditiones in στήλῃ
scriptae 3, 12.

γραμματεύειν: Κλεογένης
πρῶτος ἐγραμμάτενε 1, 96
pseph.

γράφεσθαι in ius vocare γρα-
φῆς formula 1, 76. 105; γρ.
παρανόμων 1, 17. — γραφή
1, 73. 88. γρ. περὶ τῶν εὐ-
θυνῶν 1, 78 pseph.

γυμνάσια 4, 22. 39.

γυμνασίαρχος Ἡφαιστεῖος 1,
132.

Δ.

Δαίμων: πρὸς θεῶν καὶ δαι-
μόνων 1, 97 pseph.

Δάμων Agaristes maritus prior 1, 16.
δεῖν in carcerem conicere 1, 45. 48. 92 sq.; 4, 3.
Δεκέλεια 1, 101.
Δελφίνιον: ἐκ Δελφινίου ἐδικάσθη 1, 78 pseph.
Δελφός 1, 132 ex coni.
δεσμός et *δεσμά* 1, 2; 2, 15; 4, 4. cf. *δεῖν*.
δεσποτήριον 1, 48; 4, 18.
Δήλιον: pugna ibi facta 4, 13.
δημαγωγός opp. *τύραννος* 4, 27.
δημευεῖν 1, 51; 4, 9 cf. 1, 96 pseph. (δημόσια τὰ χρήματα ἔστω).
δημοκρατία 1, 95. 96 sq. pseph. 99; 2, 27; 4, 13. 17. 27. — *δημοκρατεῖσθαι* 1, 87 sq. leg.; 3, 2.
δήμος pagus 1, 97 pseph.
δημοτικός 2, 26.
Δημόφαντος auctor pseph. quod affertur 1, 96 sqq.: 96.
διαδικάζειν 1, 23.
δίδεται arbitria 1, 87 sq. leg.
διάκριτος ab Andoc. indicatus 1, 52. 67.
Διδυμίας Calliae p. 4, 32.
Διογένης ab Andromacho indicatus 1, 13.
Διόγνητος ζητητής testis Andoc. 1, 14.
Διόγνητος a Teucro indicatus 1, 15.
Διοκλείδης index de Hermarum mutilatione 1, 37. 45. 53. 58. 60. 65 sq.
Διομήδης Athen. 4, 26. 29.
Διονύσια 1, 98 pseph.
Διονύσιος Halicarn. rhetor. 3 hypoth.
Διόνυσος: *προπύλαιον* τὸ *Διονύσου* 1, 33.

διώκειν accusare 1, 22. 94.
δοκιμάζειν τοὺς νόμους 1, 84 pseph. 82. 85. 89.
Δράκων: *Δράκοντος* *θεσμοί* 1, 83 pseph. 81. *Δράκοντος* *νόμοι* 1, 82.
δυναστεία i. qu. *ὀλιγαρχία* 2, 27.
δῶρον ὀφλεῖν 1, 74.

E.

ἐγγράφειν ὄνομά *τινος* (sc. ἐν στήλῃ) 1, 78 pseph. — *ἐγγρ.* ψήφισμα 2, 23 l. d.
ἐγγυᾶσθαι 1, 21. 44. *ἐγγυᾶσθαι* ἐγγύας πρὸς τὸ δημόσιον 1, 73.
ἐγγυήν καταγιγνώσκειν 1, 78 pseph. cf. 73.
ἐγγυητὰς καθιστάναι 1, 2. 17. 44. 134.
ἐγγυτάτω εἶναι *γένει* 1, 119.
ἔγεσταιοι 3, 30.
ἐγκτήματα possessiones civium Ath. in aliis civitatibus 3, 15 cf. 36.
ἔδραν ποιεῖν (τῆς βουλῆς) senatum habere 1, 111.
εἰδότες i. qu. *μεμνημένοι* 1, 30.
εἰκοσιν ἄνδρες post reditum populi creati qui civitatem administrarent donec leges latae essent 1, 81.
εἰρήνη *πατρία* Argivorum cum Lacedaemoniis 3, 27.
εἰσαγγελία indicium ap. senatum 1, 43.
εἰσαγγέλλειν indicium facere ap. populum 1, 14. 27; ap. senatum 1, 37. — *εἰσαγγέλλειν* ἐν ἀπορρήτῳ ad senatum rem deferre 2, 3. 21. cf. 19.
εἰσάγειν εἰς δικαστήριον *γρᾶ-*

φήν 1, 78 pseph.; τινὰ εἰς
 τὸ πλῆθος τῶν Ἀθ. in ius
 vocare 1, 135 sq.; εἰσάγειν
 sc. γραφὴν de magistratu
 qui quaestioni praeest 1, 86.
 — εἰσάγειν in phratriam 1,
 127.
 εἰσέρχεσθαι de iudicibus 1, 29.
 εἰσφέρειν χρήματα de tributo
 3, 20; pecuniam conferre
 1, 132.
 ἐκγράφειν debitorem aerarii
 1, 77 pseph. l. d.
 ἐκλέγειν de percipiendis vec-
 tugalibus 1, 92 sq. 134.
 ἐκτιθέναι νόμους in publico
 proponere 1, 83 pseph.
 Ἐλευσίς: Ἐλευσίνοι et Ἐλευ-
 σινώθεν 1, 111.
 Ἑλλάς et Ἕλληνες 1, 32 pass.;
 3, 5 pass.; 4, 6 pass.
 Ἑλληνοταμίαι 3, 38.
 Ἑλλησποντος 1, 76. pugna ibi
 navalis (a. 405) 3, 21.
 ἐνδεικνύναι 1, 33. 71. 76. 105.
 121; 2, 14.
 ἐνδειξις 1, 10. 29. 88. 91. 103.
 111.
 ἐνδεκα qui XXX virorum tem-
 pore magistratum gesserant
 publicae oblivionis lege non
 comprehensi 1, 90.
 ἐνέχυρα metaphorice 3, 39.
 ἐξαίρετα Athenis mille ta-
 lenta et triremes centum
 3, 7.
 ἐξακισχίλιοι iudices in Leo-
 gorae causa 1, 17.
 ἐξανδραποδίζεσθαι urbem 4,
 22. cf. ἀνδραπ.
 ἐξεγγυᾶν vadimonio e vin-
 culis tormentoque eximere
 1, 44.
 ἐξηγησέσθαι officio fungi ἐξη-
 γητοῦ 1, 115 sq.

ἐξοστρακίζειν or. 4 arg. et
 32 sq. cf. ὅστρ.
 ἐξούλην ὀφλεῖν 1, 73.
 ἑορτή mysteriorum dies festi
 1, 32.
 ἐπαναφέρειν (et ἐπαναφορά)
 rem integram quae iterum
 deliberetur referre, de le-
 gatis 3, 33.
 ἐπιβολὴν ὀφλεῖν 1, 73.
 ἐπιγράφειν in tabulas ut de-
 bitorem aerarii referre 1,
 77 pseph. l. d.
 ἐπιδέκατον pecuniae publi-
 catae Minervae fit 1, 96
 pseph.
 ἐπιδικάζεσθαι filiae heredis
 1, 119 sqq.
 ἐπικληρὸς filia heres 1, 121.
 Ἐπίλυκος ὁ Τεισάνδρου pa-
 cem cum rege Persarum con-
 firmat 3, 29. moritur in Si-
 cilia 1, 117. eius filiae ibd.
 et 119. 121 sq. 124. 128.
 ἐπινύκια Alcibiadis Olympiae
 4, 29.
 ἐπιστατεῖν: Βοηθὸς ἐπεστά-
 τει 1, 96 pseph.
 ἐπίτιμος opp. ἄτιμος 1, 73.
 80. 103. 107.
 Ἐπιχάρης Andocidis accusa-
 tor 1, 95 cf. 99 sq.
 Ἐπιχάρης Andocidis amicus
 1, 122.
 ἐπιψηφίζειν 1, 77 pseph.
 ἐπάννυμι: ἐκτιθέναι (τοὺς
 νόμους) πρὸς τοὺς ἐπ. 1, 83
 pseph.
 Ἐρμαῖ 1, 35. 37. 39. 62. Ἐρ-
 μῶν περικοπή 1, 15 (cf. 34).
 — Ἐρμῆς ὁ παρὰ τὸ Φορ-
 βαντεῖον 1, 62, qui iuxta
 Andocidis domum fuit (inde
 Ἀνδοκίδου Ἐρμῆς) ibd.

Ἐρνεύμαχος a Teucro indicatus 1, 35.
 ἐστία in curia Ath. 1, 44; 2, 15.
 ἐταῖροι δοῦλαι καὶ ἐλεύθεροι 4, 14.
 ἐταιρεία ancipiter dictum, et sodalitas (cf. ἑταῖροι) et ἐταλῆσις 1, 100.
 ἐταιρεῖν de ἐταιρήσει 1, 100.
 ἐταῖροι sodales factiosi Ath. 4, 4. 14. fr. or. II inscr. In or. I res saepe tangitur, suppressitur appellatio.
 εὐανδρία νικᾶν 4, 42.
 Εὐβοία 3, 3. eius plus duas partes Athen. possidebant ibd. 9.
 εὐδυναν ὀφλεῖν 1, 73; καταγινώσκειν 78 pseph.; εὐδύνας διδόναι 1, 90.
 εὐδυνοὶ 1, 78 pseph.
 Εὐκλείδης archon: ἀπ' Εὐκλ. ἀρχοντας 1, 87 leg. 88 sq. 93 sq. 99.
 Εὐκλῆς praeco 1, 112. 115.
 Εὐκράτης Niciae frater a Dioclide indicatus 1, 47.
 Εὐκτῆμων a Teucro indicatus 1, 35.
 Εὐρυδάμας a Teucro indicatus 1, 35.
 Εὐρύμαχος a Teucro indicatus 1, 35.
 Εὐφημος Calliae frater 1, 40. 47.
 Εὐφίλητος (Τιμοθέου Κνυδαθηναίεύς) a Teucro indicatus 1, 35. auctor Hermarum mutilationis 1, 51. 56. 61—64. 67.
 Ἐφέσιοι tentorium Alcibiadi praebent Olympiae 4, 30.
 ἐφέται 1, 78 pseph.

Z.

Ζεῦγος: ἐπὶ ζεύγους εἰς πρωτανεῖον ἄγειν 1, 45. ζεύγος ἱππων ad certamina Olymp. 4, 26.
 ζητῆται Ath. propter Hermarum mutilationem 1, 14. 36. 40. 65.

H.

Ἠγήμων (Ἠγεμών libri) Andocidis amicus 1, 122.
 Ἠλείοι 4, 26.
 Ἠφαίστεια Vulcani sollemne 1, 132.
 Ἠφαιστεῖον templum Vulcani 1, 40.
 Ἠφαιστόδωρος a Teucro indicatus 1, 15.

Θ.

Θεμιστοκλῆς: eius ossa ab Ath. eruta et projecta fr. 3.
 Θεόδωρος a Teucro indicatus 1, 35.
 θεός: ἡ θεός Minerva 1, 77 pseph. 96 pseph. — τῷ θεῷ Ceres et Proserp. 1, 29. 31 sq. 113 sq. 125.
 θεράπαινα serva 1, 64. θεράπων servus 1, 11 sq. 22.
 θεσμοθῆται 1, 79 pseph. — θεσμοθετῶν δικαστήριον 1, 28.
 θεσμοὶ Δράκοντος 1, 83 pseph. 81.
 Θεσπρωτία 4, 41.
 Θετταλία 4, 41. — Θετταλοί: ex iis Ath. cives adsciscunt 1, 149.
 Θημακός pagus 1, 17. 22. — Θημακεύς 1, 17.
 Θησεῖον Athenis 1, 45.

Θόλος Ath. 1, 45.

Θούριοι 4, 12.

Θράσυλλος tribulis Andocidis
eique σύνδικος electus 1,
150.

Θυματήριον 4, 29.

I.

ἱερὰ τοῖν θεοῖν i. qu. μυστή-
ρια 1, 31 sq. — ἱερὰ sacra
quae in ara ponuntur 2, 15.
καθ' ἱερῶν τελείων ὁμνύ-
ναι 1, 97 sq. pseph.

ἱερὸν τοῖν θεοῖν templum
1, 33.

Ἰκέσιος ὁ ἀύλητης 1, 12.

ἱκετηρία 1, 110. 112—117.

Ἰμβρος Atheniensium propria
3, 12. 14.

ἱππεῖς 1, 45; 3, 5. 7.

Ἰμποδαμεία ἀγορὰ in Piraeo
1, 45.

Ἰππόνικος Calliae p. 1, 112.
115. 130 sq. 4, 13.

Ἰππόνικος Calliae f. 1, 126.

Ἰσθμός: ἀρχιθεωρός εἰς Ἰ.

1, 132.
Ἰσόνομος a Teucro indicatus
1, 15.

Ἰστομιδης: eius psephisma
1, 8. 71.

Ἰσχόμαχος socer Calliae 1,
124 sq.

Ἰταλία 4, 41.

Ἰωνία 1, 76.

K.

Κακοῦργοι 4, 18.

Καλλίας Andocidis testis 1, 18.

Καλλίας ὁ Ἀλκμέωνος a Dio-
clide indicatus 1, 47.

Καλλίας archon ol. 93, 3 1,
77 pseph.

Καλλίας ὁ Διδυμίου athleta
4, 32.

Καλλίας ὁ Ἰππονίκου 1, 112.
115 sq. 120 sq. 126. 130.
132; 4, 13. 15.

Καλλίας ὁ Τηλεκλέους 1, 40.
42. 47.

καταλύειν τὸν δῆμον 1, 95
sq. pseph. (101); 3, 4. 6.
10. 12. — κατάλυσις δῆμον
1, 36; 3, 6. 12.

Καταναῖοι 3, 30.

κατάρξασθαι (τοῦ ἱερείου) 1,
126.

κατήγοροι a populo creati 4,
16.

κείμενοι νόμοι i. qu. κύριοι
1, 71. 84 pseph. 91. 93. 103.
105.

Κέφαλος (ὁ δῆτωρ) advocat-
us Andoc. 1, 115. 150.

Κήρυκες gens Ath. 1, 116. 127.
κῆρυξ 1, 36. 112. — κηρύττειν
40. 112. cf. ἀνακηρ.

Κηφίσιος Andoc. accusator
1, 33. 71. 92. 111. 121 sq.
137. 139.

Κηφισόδαρος (μέτοικος ἐν
Πειραιεῖ) a Teucro indica-
tus 1, 15.

Κίμων Miltiadis p. 3, 3.

Κίμων ὁ Μιλτιάδου testarum
suffragio eiectus 4, 33.

Κλεινίας Alcibiadis pater or.
4 arg.

Κλεογένης πρῶτος ἐγραμμά-
τευε 1, 96 pseph. (ol. 92, 3).

Κλεοφῶν ὁ λυροποῖός 1, 146.

Κλεώνυμος auctor psephisma-
tis 1, 27.

κληθῶν i. qu. φήμη apud
mulierculas 1, 130.

κλοπῆς ὀφλεῖν 1, 74.

Κόνων navali pugna Laced.
vincit 3, 22.

Κορίνθιοι et *Κόρινθος* 3, 18 pass.
κοῖται in certamine 4, 21.
Κοιλίας (Callaeschri f.) a Dioclides indicatus 1, 47.
κοῦβδην ψηφίζεσθαι 1, 87 leg.; 4, 3.
κυνάμω λαχεῖν de senatoribus 1, 96.
Κυνόσαυρες 1, 61.
Κύπρος 1, 4. 132; 2, 20 sq.
κάνειον πιεῖν 3, 10.
κοπεῖς ligna remis faciendis idonea 2, 11. 14.

A.

λαγχάνειν τῆς ἐπιλήρου 1, 121. 124.
Λακεδαιμόνιοι 1, 80. 142; 3, 2 pass.; 4, 12. 28.
Λακεδαιμών 3, 3. 6.
Λακωνική 3, 31.
Λάμαχος praetor in Siciliam missus 1, 11.
λαμπάδι νικᾶν 4, 42.
Λαύριον 1, 38. 39.
Λέαγρος 1, 117 sq. 120 sq.
λείπειν τὴν τάξιν crimen 1, 74.
Λέσβιοι Alcibiadi vinum praebeant Olympiae 4, 30.
λεῦκη: ὑπὸ τὴν λεύκην locus Ath. 1, 133.
Λέχαιον captum (in bello Corinth.) 3, 18.
Λεωγόρας Andocidis proavus 1, 106; 2, 26.
Λεωγόρας Andocidis pater 1, 22. 40. 146.
Λέων (Σαλαμίνιος) a XXX viris interfectus 1, 94.
Λήμνος Atheniensium propria 3, 12. 14.
λησταί piratae 1, 138.

λητουμεῖν 1, 132. *λειτουργίαι* 4, 42.
λογιστήρια h. e. τὰ τῶν λογιστῶν ἀρχεῖα 1, 78 pseph.
λόγος: ἐν τῷ ἑμῷ λόγῳ intra tempus reo ad defensionem concessum 1, 26. 35. 55.
Λυδὸς ὁ Φερειλέους (scil. δούλος) index de mysteriorum profanatione 1, 17 sqq.
Λυσίστρατος ab Andocide indicatus 1, 52. 67.
Λυσίστρατος Andocidis amicus 1, 122.
λυτροποιεῖν fr. 5.

M.

Μακεδονία 4, 41.
μακρὸν τεῖχος: οἱ ἐν μακρῷ τείχει οἰκοῦντες 1, 45. — μ. τ. τὸ βόρειον 3, 5; τὸ νότιον 3, 7.
Μαντίθεος senator a Dioclides indicatus 1, 43 sq.
Μαραθῶνάδε 1, 107.
Μεγακλῆς Alcibiadis avus maternus testatur suffragio eiectionis 4, 34.
Μέγαρα 1, 15. 34; 3, 3. — *Μεγαρεῖς*: propter eos Pelop. bellum Ath. susceperunt 3, 8.
Μέλητος ab Andromacho indicatus 1, 12 sq.
Μέλητος a Teucro indicatus 1, 35. 63.
Μέλητος Andocidis accusator 1, 94. Leonti Salaminio exitii auctor ibd.
Μενέστρατος a Teucro indicatus 1, 35.
Μένιππος: eius psephisma 2, 23.
μεταστήσασθαι τοὺς ἀμνη-

τοὺς e contione submovere 1, 12.
 μέτοικος 1, 15. 144.
 μέτρα καὶ σταθμά Solonis 1, 83 pseph.
 Μηδικά bellum Persicum 1, 77 pseph.
 Μήλιοι crudeliter tractati auctore Alcibiade 4, 22.
 μηνύειν 1, 10 pass.; μήνυσις 1, 14 pass.
 μήνυτρα 1, 27. 40.
 μήτηρ καὶ θυγάτηρ h. e. Ceres et Proserpina 1, 124.
 Μιλτιάδης Cimonis f. 3, 3. Olympionices 4, 33.
 μνησικακεῖν 1, 79 pseph. 81. 90 sq. 95. 108 sq.
 Μολοσσία 4, 41.
 Μουνιχία a popularibus occupata 1, 80.
 μυεῖν ξένους i. qu. μυσταγωγεῖν 1, 132. — οἱ μυστημένοι 1, 28 sq. cf. ἀμύητος.
 μυστήρια 1, 10 sqq. pass. — μυστηρίοις mysteriorum diebus festis 1, 110 sq. 121.

N.

Νάξος ab Athen. possidebatur 3, 9.
 νεώσοικοι aedificati 3, 7.
 Νικήρατος Niciae p. 3, 8.
 Νικιάδης ab Andromacho indicatus 1, 12 sq.
 Νικίας Nicerati f. praetor in Siciliam missus 1, 11. Eucratidis frater 1, 47. pacem cum Laced. confirmat 3, 8. testarum suffragio cum Alcibiade et actore or. IV. certat 4, 2.
 Νισαῖος Taureae f. a Dioclides indicatus 1, 47.

νομοθέτας αἰρεῖσθαι 1, 82. creati a senatu 83 pseph., et a δημόταις numero 10 84 pseph.
 νόμοι Σόλωνος 1, 81 sq. 83 pseph. 95. 111; Δράκοντος 1, 82. — δοκιμασία τῶν νόμων post reditum populi: v. δοκιμάζειν. — Leges singulae: ἀγράφω νόμῳ τὰς ἀρχάς κτέ. 1, 85 sq. 87. 89. ψήφισμα μηδὲν μήτε βουλῆς κτέ. 1, 87. 89.
 μηδὲ ἐπ' ἀνδρὶ νόμον ἐξεῖναι θεῖναι κτέ. 1, 87. 89.
 τὰς δίκας καὶ τὰς διαίτας κυρίας εἶναι κτέ. 1, 87 sq.
 τοῖς νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Ἐνκλείδου ἀρχ. 1, 87 sqq. 93 sq. 99.
 de indicibus eorumque impunitate aut poena 1, 20.
 de vectigalium redemptoribus 1, 93.
 de eo cuius consilio caedes patrata esset 1, 94.
 de eo qui populari imperio everso magistratum cepisset 1, 95 sqq. (v. ψήφισμα).
 de ἐταιρήσει 1, 100.
 ne quis mysteriorum tempore in Eleusinio supplex fieret 1, 110. 115 sq.
 de senatu in Eleusinio postridie mysteria habendo 1, 111.
 phratorum 1, 127.
 de testarum suffragio 4, 3. 6. 35.
 ne quis iterum de eadem re in ius vocetur 4, 9.
 de divortio 4, 14.
 de choreutis peregrinis 4, 20.

Ξ.

Ξενία hospitium 1, 145.
 ξένος ἰδία opp. reges civitatesque 1, 145. — ξ. πατρικός 2, 11.
 ξύλον: δεῖν ἐν τῷ ξύλῳ s. εἰς τὸ ξύλον 1, 45. 92 sq.

Ο.

Οἰδίππους vocatur Calliae filius propter nefanda conubia patris 1, 129.

Οἰωνίας (Oeono- f.) ab Andromacho indicatus 1, 13.
 ὀλιγαρχία 1, 78 pseph. 99. — οἱ ὀλίγοι optimates 4, 6. — ὀλιγαρχικός 4, 16.
 Ὀλυμπία 4, 30. Ὀλυμπίαζε 1, 132; 4, 26. Ὀλυμπίασι 4, 25.

Ὀλυμπιεῖον Ath. 1, 16.
 ὀλυμπιονίκης 4, 33.
 ὀμνύναι κατ' ἱερῶν τελείων 1, 97 sq. pseph.

ὄρκος: ὁ νόμιμος ὄρκος legitima formula iurisiur. 1, 98 pseph. — iusiurandum: populi de oblivione 1, 8. 90. 103. 105.

iudicum initiatorum in Andocidis causa 1, 31. omnium iudicum 4, 9. quae ei iuriur. inde ab Euclide addita sint 1, 91.

senatus 4, 3 (ubi ὁ τοῦ δήμου καὶ τῆς βουλῆς); inde ab Euclide 1, 91.

populi e Demophantipseph. 1, 97.

de pace 3, 22. 33.

κρίτων in certamine 4, 21.

ὀρχήστρα 1, 38.
 Ὀρχομένιοι et Ὀρχομενός:

propter eam civitatem bellum Corinth. Boeoti susceperunt ne αὐτονομία uteretur 3, 13. 20.

ὄσιος καὶ εὐαγῆς 1, 96 pseph. ὄσιος πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων 1, 97 pseph.

ὄστρακίζειν 3, 3; 4, 3. 36. cf. ἐξοστρακ.

ὀφελόντες sc. τῷ δημοσίῳ 1, 77 sq. pseph.

Π.

Παλλήνιον: ἐπὶ Παλληνίῳ tyranni a popularibus victi 1, 106.

Παναθήναια 1, 28.
 Παναίτιος ab Andromacho indicatus 1, 13.

Παναίτιος ab Andocide indicatus 1, 52. 67.

πανδημεί omnibus copiis 3, 18.

Πανταλῆς a Teucero indicatus 1, 15.

παραδιδόναι (τὰ ἀνδράποδα) scil. ad quaestionem 1, 22.

παραδιδόναι δικαστηρίῳ τινά, de senatu vel eo qui in senatu sententiam fert 1, 17. 66.

παρὰ νόμων γράφεσθαι 1, 17; διώκειν 22.

παράστασιν τιθέναι 1, 120.

πάρεδροι scil. τῶν εὐθύνων 1, 78 pseph.

Πατροκλείδης: eius psephisma 1, 73. 76 sq. 80.

Πειραιεύς 1, 45. 81; 2, 21; munitus 3, 5.

Πείσανδρος is qui Quadringentorum imperium constituit 1, 27. 36. 43; 2, 14.

Πελοποννήσιοι 2, 12; 3, 38.

πέμπτον μέρος τῶν ψήφων
μὴ μεταλαβεῖν 1, 33; 4, 18.
πεντηκοστή 1, 133.

Περσική σκηνή 4, 30.

Πηγαί Megaridis opp. 3, 3.

Πλάτων a Teucro indicatus
1, 85.

πλήθος τὸ Ἀθηναίων helia-
starum indicia 1, 135 cf. 136.

— πλ. τὸ ὑμέτερον i. qu.
δῆμος 1, 150.

πλήρης: ἡ βουλὴ ἐπειδὴ ἦν
πλήρης 1, 112.

ποιεῖσθαι πολίτην 1, 149;
υἷόν 1, 124.

ποιηταί 4, 23.

Πολέμαρχος (?) Andromachi
dominus 1, 12.

πόλις i. qu. ἀκρόπολις 1, 132.

πολιτείας διδόναι 2, 23.

πολλοί i. qu. δῆμος 4, 6.

Πολύενκτος a Teucro indi-
catus 1, 35.

Πολύστρατος (Διο — Ἀγκυ-
λῆθεν) ab Andromacho in-
dicatus 1, 13.

πομπεῖα 4, 29.

πομπή Olympiae 4, 29.

Πουλυτίαν: ἐν τῇ Πουλυτίω-
νος οἰκίᾳ 1, 12. 14.

πράκτορες 1, 77 et 79 pseph.

πρέσβεις 3, 41. αὐτοκράτορες

3 arg. et 6. 39. cf. αὐτοκράτ.

πρεσβεύειν 3, 23. 34 sq. 41;

4, 41.

πρεσβευτής i. qu. ὁ πρεσβεύων

qui legati vice fungitur 4, 41.

προβάλλεσθαι λητουργεῖν 1,

132.

προῖξ 4, 14.

προκηρηνκεύεσθαι περὶ σπον-
δῶν 3, 3.

πρόξενος 3, 3.

προπύλαιον Διονύσου Ath. 1,

38.

προσάγειν πρὸς τὴν βουλὴν
τον βασιλέα, de prytanibus
1, 111.

πρόσταξις: ἄτιμοι κατὰ προσ-
τάξεις 1, 75. (78 pseph.

προστάξεις εἰσεῖ κατεγνωσμέ-
ναι sanum non videtur.)

προστάτης scil. τοῦ δήμου
4, 12.

πρυτανεία: ἐπὶ τῆς ἐνάτης
πρυτανείας 1, 73.

πρυτανεῖον: σίτησις ἐν πρυτ.
4, 31 cf. 1, 45.

πρυτανεῖον iudicium de caede
1, 78 pseph.

πρυτάνεις 1, 12. 45 sq. 64.
111.

πρυτανεύειν de prytanibus
1, 46. Αἰαντὶς ἐπρυτάνευε

1, 96 pseph.

Πυθόνικος Alcibiadem in con-
tione accusat 1, 11 sq. 14. 27.

P.

Ῥήτορες 3, 1.

Σ.

Σάμος 2, 11.

σανίδες tabulae legibus in-
scribendis 1, 83 pseph.

σημαίνειν τῇ σάλπιγγι signum
equitibus 1, 45.

σημεῖον καθελεῖν signum ut
senatus curiam ingreditur

1, 36.

Σικελία 1, 11. 117; 3, 30;
4, 41.

σιταγωγοὶ νῆες 2, 21.

σίτησις ἐν πρυτανείῳ 4, 31;
cf. πρυταν.

Σκαμάνδριος: τὸ ἐπὶ Σκα-
μάνδριον ψήφισμα 1, 43.

σκάνδικες fr. 5.

σκενή vestis insignis Calliae
ut sacerdotis Cereris et Proserp. 1, 112.

Σκύνθαι τοξόται Ath. 3, 5.
cf. τοξόται.

Σκύρος Atheniensium propria 3, 12. 14.

Σμινδουρίδης a Teucro indicatus 1, 15.

Σόλωνος νόμοι 1, 81 sq. 83
pseph. 95. 111.

Σπένσιππος senator 1, 17. 22.

σπονδαί i. qu. ειρήνη 1, 80;
3, 3 sq. 29; sed distinguuntur
ab ειρήνη (σπ. έξ επιταγμάτων, επί ζητοίς) 3, 11
sq. 22.

σταθμά 1, 83 v. μέτρα.

στασιωτεία 4, 8.

στεφανηφόρος άγών 4, 2. 32.

Στέφανος testis Andoc. 1, 18.

στεφανοῦν homines de republica bene meritos 1, 45; 2, 18.
στεφανοῦν τήν πόλιν de Olympionice 4, 26. 31.

στήλη έφ' ή ό στρατηγός
έστιν ό χαλκοῦς 1, 38. —
inscribendis nominibus civium
condemnatorum 1, 51. 78
pseph. 103. — στήλη έμ-
προσθεν τοῦ βουλευτηρίου
in qua Demophanti psephisma
perscriptum erat 1, 96. — in
Eleusinio, legem de έκκτηρίά
continens 1, 116.

— στήλαι γεγραμμένοι monumenta
pacis 3, 12. 22. 34.

στοά ubi leges propositae exstabant
1, 82. 85. cf. τοίχος.

στρατηγίς τριήρης 1, 11.

στρατηγοί 1, 11. 45; 2, 17; 3, 34. —
στρατηγός ό χαλκοῦς 1, 38
cf. στήλη. — στρατηγεῖν 1, 106.
147; 4, 13.

στρεβλοῦσθαι 1, 44.

συγγραφή syngrapha 4, 17.
σύμβολα cum aliis civitibus 4, 18.

συμβόλαια ίδια 1, 88.

συνδικεῖν de advocatis a tribulibus rei electis 1, 150.

συνωμόται i. qu. έταῖροι 4, 4.

Συρακοῦσιοι 3, 30.

σφαγεῖς qui in seditione caedem
fecerunt 1, 78 pseph.

T.

Ταμίαι τῆς θεοῦ καί τῶν
άλλων θεῶν 1, 77 pseph.;
ταμίας έν πόλει τῶν λεγῶν
χημάτων 1, 132.

τάξιν λιπεῖν crimen 1, 74.

Τανράας a Dioclide indicatus 1, 47.

Τανράας Alcibiadis αντίχορηγός 4, 20 sq.

Τεισαμενός auctor psephismatis 1, 83 pseph.

Τείσανδρος Epilyci p. 1, 117;
3, 29.

Τείσαρχος a Teucro indicatus 1, 15.

Τελένικος a Teucro indicatus 1, 35.

τελετή mysteriorum sollemne 1, 111.

τέλος πρίασθαι 1, 93.

τετρακόσιοι Ath. 1, 78 pseph.;
2, 11. 13 sq.

Τεῦχος μέτοιχος index de mysteriis Hermisque 1, 15.
28. 34 sq. 52. 59. 67.

Τηλεκλής Calliae p. 1, 40.
42. 47.

Τιμάνθης a Teucro indicatus 1, 35.

τοίχος ubi leges propositae
exstabant 1, 84 pseph. cf.
στοά.

τοξόται Athenis 3, 5. 7. cf. Σκύθαι.

τραγῳδία 4, 23.

τραγῳδοῖς νικᾶν 4, 42.

τριακοντα 1, 80. 90. 94 sq. 99. 101; 3, 10.

τριήρης στρατηγίς 1, 11.

Τροιζήν ab Athen. occupata 3, 3.

τροπῆαιον ἱστάναι 1, 147.

τροχός eculeus 1, 43.

τυραννίς 4, 24.

τύραννοι Pisistratidae 1, 106;

2, 26. — Quadringenti si

lectio vera 1, 75. — adde

78 et 97 pseph.; 4, 27. —

τυραννεῖν 1, 97 pseph.

Υ.

Υπέρβολος (ὁ δημαγωγός) fr. 5.

ὕπερορα sc. χώρα 3, 86.

ὕπευδυνος 4, 30.

ὕπόδικος 4, 31.

Φ.

Φαῖδρος a Teucro indicatus 1, 15.

φανερὰ οὐσία 1, 118.

φάσις 1, 88.

Φερεκλῆς ὁ Θημακνέος Lydi dominus et ab eo indicatus 1, 17. 19. 22.

Φερεκλῆς a Teucro indicatus 1, 35.

Φηγοῦσιος a pago Φηγοῦς 1, 65.

φημὴ i. qu. κληδών 1, 131.

Φίλιππος Andocidis testis 1, 18.

Φιλοκράτης a Teucro indicatus 1, 15.

Φιλοκράτης Andocidis testis 1, 46.

Φιλόχορος citatur or. 3 argum.

Φορβαντεῖον Athenis 1, 62.

φόρος sociorum Athen. 3, 9; 4, 11.

Φρόνιχος ὁ ὀρχησάμενος a Dioclide indicatus 1, 47.

φυλέται 1, 150.

φυλή 1, 97 pseph.

Φυλή occupata 1, 80.

Χ.

Χαιρέδημος ab Andoc. indicatus 1, 52. 67.

χαλκείον: ibi otiosi homines sedent 1, 40.

Χαρίας maioris Leogorae socer 1, 106 l. d.

Χαρικλῆς XXX vir 1, 86. 101.

Χάριππος a Teucro indicatus 1, 35.

Χαρμίδης: ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ Χαρμίδου 1, 16.

Χαρμίδης Ἀριστοτέλους Andocidis amitinus 1, 47 sq. 51.

χεῖρα αἰρεῖν de χειροτονίᾳ 3, 41.

χερνίβιον 4, 29.

Χερρόνησος Thracia 3, 3. possidebatur ab Atheniensibus 3, 9. 15.

χιλίας δραχμαὶς ὀφείλειν poena eius qui in Eleusinio festo tempore supplex fuisset 1, 116; eius qui quintam partem suffragiorum in ἀπαγωγῇ actione non explesset 4, 18.

Χίου Alcibiadi hostias praebent Olympiae 4, 30.

χορευτής 4, 20.

χορός 4, 20.

χρεία Atheniensium civium in sociis civitatibus 3, 15.

χεῶν ἀποκοπαί 1, 88.

Χρυσιάς (l. d.) pridem Ischomachi, post Calliae uxor
1, 127.

Ψ.

Ψευδοκλητείας ὀφλεῖν 1, 74.
ψευδομαρτυριῶν ἀλῶναι s.
ὀφλεῖν 1, 7. 74.

Ψήφισμα:

Demophanti (νόμος ab Andoc. dictus) apponitur integrum 1, 96 sqq.

Ἰσοτιμίδον de ἀτιμία eorum qui de se confessi essent 1, 8. 71.

Κλεωνόμον (π. μηνύτρων) 1, 27.

Μενίππου de impunitate Andocidi concessa 2, 23.

Πατροκλείδον quo capite deminuti restituebantur 1, 73. 76. apponitur 77—79.

Πεισάνδρον (π. μηνύτρων) 1, 27.

ἐπὶ *Σκαμανδρίον* (ne de civibus Ath. quaestio haberetur) 1, 43.

Τεισαμενοῦ (π. δοκιμασίας νόμων) apponitur 1, 83 sq.

Ω.

ᾠδεῖον 1, 38.

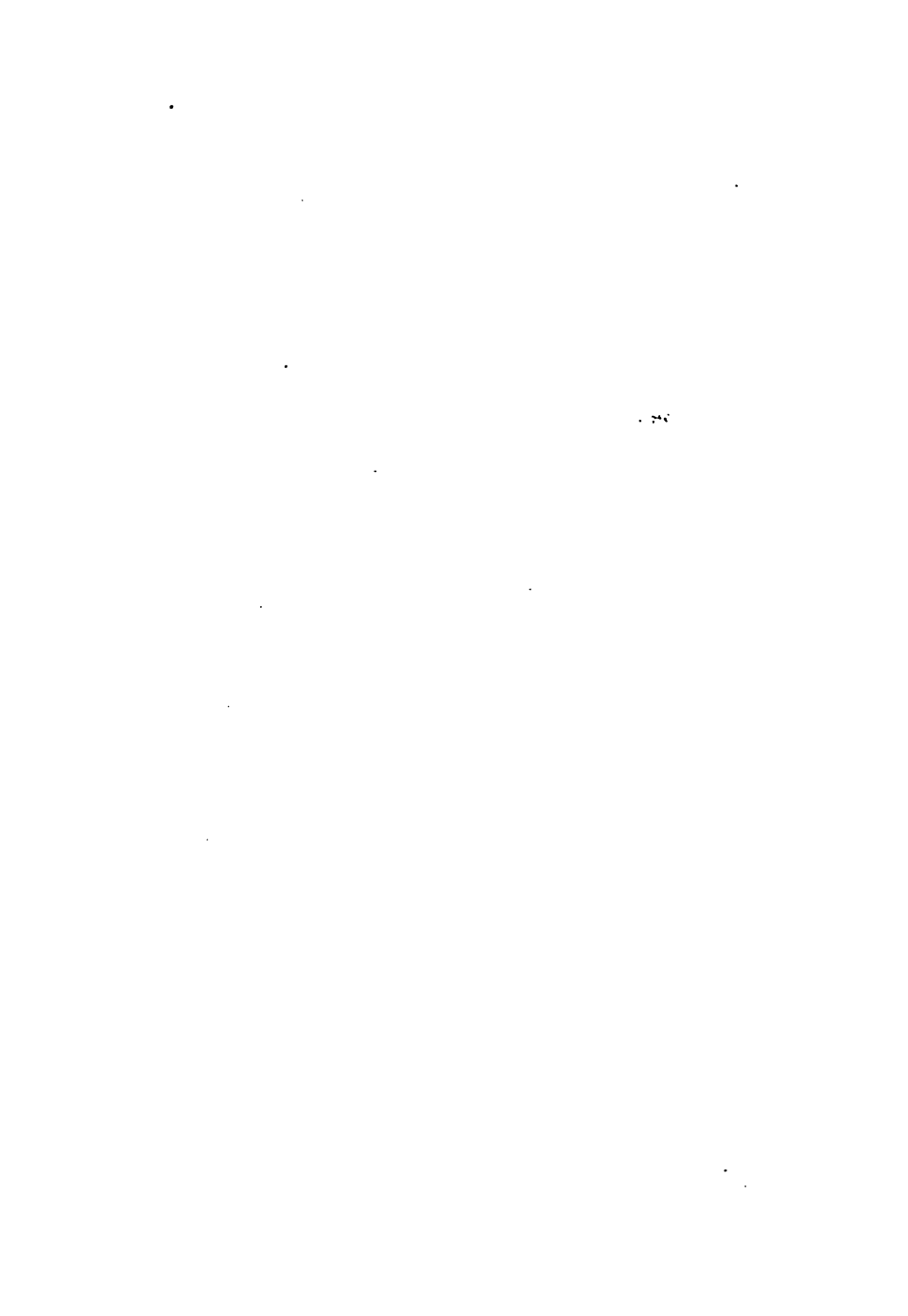
ὠνὴν πρῆσθαι ἐκ τοῦ δημοσίου 1, 78. 92.

ADDENDA.

Ad praefat. p. III sqq. De libris manuscriptis qui minores oratores Atticos continent nuper diligenter egit Victor Jernstedt in praefatione editionis Antiphontis, quae prodiiit Petropoli a. MDCCCLXXX. Is codicem Z ex M, M ex L, L ex B, B ex A descriptum putat, Aldinam quoque editionem ex L derivatam esse. — Praeter ABLIMPZ Chisianum quendam codicem recentem Andocidis exstare ex Montfauconi auctoritate commemorat. — Notas Hamburgenses (v. p. IV) ex Leydensi exemplari descriptas esse perhibet; correctorem codicis A (v. p. IV, v. 3) recentissimum esse, namque eundem in primo folio quaedam e libris Gallieis, qui circa principium huius saeculi impressi sunt, desumpta adscripsisse. — Coniecturas in Andocidem partim in praefatione quam dixi partim in commentatione quae inscripta est: *Observationes Antiphonteae* (Petrop. 1878, e diario „Journal des Ministeriums der Volksaufklärung“) profert hasce: I, 12 del. καὶ ante τὸν *Μελίτων*. — 127 *Χρυσίλλης* (recte ut videtur). — IV, 31 τῶν τούτῳ πάλαι πεπραγμένων. (IV, 40 verba τοὺς βελτίστους . . κολάσαντες nequaquam in P, sed in Q exstare affirmat.)

885.1 .JD14

C.1

Andocide.

AKZ7372

Stanford University Libraries

3 6105 045 041 188

Stanford University Library
Stanford, California

**In order that others may use this book,
please return it as soon as possible, but
not later than the date due.**

